

Who am I, to blow against the wind?

Mechanisms of impasse in decision-making processes:

a case study of wind infrastructure project Drentse Monden & Oostermoer in the Netherlands

3779882 Stijn Rombouts

Supervisor: prof. dr. P.P.J. Driessen

Utrecht University: Faculty of Geoscience

Program: Sustainable Development: Earth System Governance

30 ECTS 19-02-19

Abstract

Democratic decision-making surrounding large infrastructure projects is often prone to conflict and impasse hampering the effectiveness of especially environmental policy. How impasses in decision-making form and how they should be interpreted in the broader context of democratic decisionmaking is still a matter of debate. In order to explore a mechanistic approach to analyzing policy impasse a single case study was conducted of the impasse situation surrounding wind energy infrastructure project *Drentse Monden & Oostermoer* in the Netherlands. Through media analysis and interviews with stakeholders, institutional, cognitive and relational mechanisms leading to impasse were uncovered and a reconstruction of the impasse through time was made. Different interpretations of the application of state coordination, poor cooperation between various governmental layers and inconsistent information fed distrust and conflict. To fill the void in impasse literature in dealing with the role of the impasse in decision-making, the results of the case study were compared to definitions in the literature. In this case a lack of proper deliberation formed the basis of the impasse.

*She looked me over and I guess she thought I was all right
All right in a sort of a limited way for an off-night
She said don't I know you from the cinematographer's party
I said **who am I to blow against the wind***

*I know what I know
I'll sing what I said
We come and we go
That's a thing that I keep in the back of my head*

Paul Simon – I know what I know

Table of Contents

Abstract	2
Table of Contents	4
Chapter 1: Introduction	7
1.1 Impasses in decision-making processes	7
1.2 Explaining the formation of impasses: three approaches	10
1.3 The knowledge gap	16
1.4 Conceptual design of the research	17
1.5 Reading guide	22
Chapter 2: Explanatory framework for impasse reconstruction	23
2.1 The concept of mechanisms	23
2.2 Institutional mechanisms	24
2.3 Cognitive mechanisms	26
2.4 Relational mechanisms	28
2.5 Analytical framework: operationalisation of mechanisms	32
2.6 Summary & Analytical Framework	32
Chapter 3: Methodology	37
3.1 Introduction	37
3.2 Research strategy – Case Study Design	37
3.3 Research materials	38
3.4 Causal Process Tracing	39
Chapter 4: Case outline: Drentse Monden & Oostermoer	45
4.1 Introduction	45
4.2 Timeline reconstruction	45
4.3 Relevant actors	53
4.4 Summary Chapter 4	56
Chapter 5: Results	57
5.1 Drentse Monden & Oostermoer: The Impasse	57
5.2 Descriptives regarding the media analysis	57
5.3 Institutional mechanisms	58
5.4 Cognitive mechanisms	62
5.5 Relational mechanisms	67

5.6 Incidents.....	73
5.7 Full reconstruction: mechanisms present operating on the impasse.....	74
5.8 Full reconstruction: the impasse in the light of democratic decision-making.....	76
Chapter 6: Discussion & Conclusion.....	77
6.1 Conclusion.....	77
6.2 Discussion.....	78
References.....	81
Appendix A – Interview Outline [Translation].....	85
Appendix B – List of documents database.....	89
Appendix C – List of media database.....	94
Appendix D.1 – Media Coding: Increasing returns mechanism.....	98
Appendix D.2 – Media Coding: Layering mechanism.....	101
Appendix D.3 – Media Coding: Conversion mechanism.....	104
Appendix D.4 – Media Coding: Policy Drift mechanism.....	110
Appendix D.5 – Media Coding: Risk innovation mechanism.....	110
Appendix D.6 – Media Coding: Logic of appropriateness.....	117
Appendix D.7 – Media Coding: Brokerage.....	122
Appendix D.8 – Media Coding: Belief formation.....	127
Appendix D.9 – Media Coding: Self-fulfilling prophecy.....	139
Appendix D.10 – Media Coding: Frame polarization mechanism.....	147
Appendix D.11 – Media Coding: Blame avoidance mechanism.....	158
Appendix D.12 – Media Coding: Dialogues of the deaf mechanism.....	167
Appendix D.13 – Media Coding: Conflict infection mechanism.....	172
Appendix D.14 – Media Coding: Gridlock mechanism.....	181
Appendix E.1 – Interview summary: Ministry of Economic Affairs.....	197
Appendix E.2 – Interview summary: The province: Drenthe.....	200
Appendix E.3 – Interview summary: Wind farmers collective.....	200
Appendix E.4 – Interview summary: Municipality: Borger Odoorn.....	203
Appendix E.5 – Interview summary: Platform STORM.....	205
Appendix E.6 – Interview summary: Municipality: Aa & Hunze.....	207
Appendix E.7 – Interview summary: WindNEE.....	209
Appendix E.8 – Interview summary: De Windvogel.....	211

Chapter 1: Introduction

1.1 Impasses in decision-making processes

1.1.1 *Towards deliberative decision-making*

Democratic decision-making in its traditional form faces a multitude of problems (Susskind, 2009). Firstly, due to majority rule, traditional democracies rarely find an optimal solution for all actors involved. Often the idea of finding consensus is discarded over the possibility of finding small majorities. Secondly, those making decisions at the table hardly ever represent the full plethora of ideas present within the community they represent, let alone in the actual proportions. Finally, traditional democracies tend to solve dispute through one side claiming victory over the other. This sharp division in winners and losers contaminates further negotiation. These problems reduce the effectiveness of policy through traditional democratic decision-making. Environmental policy, whether it be on a local level or a global level has been suffering from a lack of effectiveness throughout Europe (Rao, Francuz, & West, 1996), partially due struggles surrounding democratic decision-making.

A key strategy to improve effectiveness is by enhancing the participation of non-state actors in the decision-making process (Rao et al., 1996). This transformation of traditional governance into these so-called *governance networks*, containing both public and private actors, proliferates at all levels (Sørensen & Torfing, 2009). Some would even argue that *collaborative governance* is on the rise, where public and private stakeholders collectively engage in deliberative consensus-based decision-making (Ansell & Gash, 2008). Within the field of sustainability, a trend is visible to urge these networks to become more democratic through deliberation (Brown, 2009). *Deliberative democracy* can be the answer to the existing elitist notions of democracy where discussing public interests is seen as a process exclusive to small groups or strategic and invested actors. A basic principle of this deliberation is that no viewpoint is beforehand discredited, and all views are discussed. It assumes that for each controversy an optimal solution can be found through deliberation. It is not necessary to agree to 'the best argument' but instead seeks collective understanding (Pellizzoni, 2001). However, deeming each argument worthy of a position at the table does not necessarily make a decision-making process easier, if anything more complex. More complex governance networks face their own problems.

Pathways towards the democratisation of governance networks, with the overall goal of shaping networks to consider the interests of everyone within a system, are often unclear (Brown, 2009). Whilst these networks are neither inherently ineffective or undemocratic, a lack of accountability and the presence of a strong privileged resourceful elite is always around the corner. Furthermore, more complex networks run the risk of leading to more *impasses* in the governance process (Sørensen & Torfing, 2009). Impasses in these governance networks form the central theme of this research.

1.1.2 Complex systems leading to complex impasses

Finding this sweet spot in who to invite to the table is not particularly easy. Involving more actors in a complex network might lead to more conflict. Too often in the name of deliberation more actors are offered a seat at the table to just offer their opinion, not paving the way to effective collective decision making (Eeten, 2004). Furthermore, the road towards deliberative decision-making can spark tension with actors benefitting from forms of democracy more focussed around interest groups. Interest groups might be unwilling to participate in deliberate processes where they lose part of their influence (Hendriks, 2002). Furthermore, within the field of sustainability, the inclusion of more collaborative processes can spark tensions between *democratic means* and *environmental ends* (Newig, Challies, Jager, Kochskaemper, & Adzersen, 2018). On the other hand, the neglect of actors or stakeholders is a primary source of opposition, resistance and thereby conflict or impasse (Enserink, 2000). This raises the question: how can these *impasses* in decision-making be defined?

1.1.3 Defining impasse

Impasses can be defined in a multitude of ways. These definitions often foreshadow how an author thinks *impasses* should be understood in the context of a policy process. The place *impasse* holds in governance processes provides clues towards how it should be treated. An *impasse* can be negatively experienced, when a multiplicity of divergent ideas, potentially combined with distrust between stakeholders, results in conversation being unproductive (Runhaar, 2017). The danger of lasting *impasses* is that they can lead to paralysis of the policy process and lead to a polarized landscape where only extremes are workable solutions. In such a landscape only pendulum-like decision-making can prevail (where a debate becomes polarized to such an extent that only extremes remain as possible solutions), and *impasse* can form roadblocks to collective learning and innovation (Eeten, 1999a). *Impasses* can also uncover previously unaddressed problems or empower previously neglected stakeholders. In literature on *impasses* three main ways of describing the role of the *impasse* can be found

Impasse as a sign of a dysfunctional democracy

Firstly, an *impasse* can be interpreted as a sign of a dysfunctional democracy, a lack of deliberation. It then indicates traditional democratic processes failing to address the issue at hand in a truly collective approach (Eeten, 2004). In this interpretation, *impasses* can be avoided by improving democratic systems and moving from traditional decision-making towards consensus-building. Following this hypothesis, a shift from top-down forms of governance towards participatory or collaborative modes of governance would increase the effectiveness of environmental policy and reduce conflict (Newig et al., 2018).

Impasse as a sign of a functional democracy

Secondly, it can be hypothesised that *impasses* form due to actors purposefully attempting to gain support for their political agenda or interest. As there will always be actors not striving for resolution of the *impasse*, the *impasse* as political gridlock will always be a part of democratic decision-making (Binder, 1999). Controversy surrounding a topic can provoke new groups to become aware of previously neglected problems and in that way, an *impasse* can provide merit for actors involved (Eeten, 1999a, 1999b). In this interpretation the *impasse* is a tool used by actors to gain

attention for topics leading to potential electoral gain in future elections. Impasses as such a political tool have been commonly used in American politics since the 1980s (Binder, 1999). Following this hypothesis impasses are a sign of functional democracy.

Impasse as an inescapable trait of a complex decision-making system

Thirdly, it can be argued that impasses form due to a growing complexity of governance networks. Complex networks with low transparency go hand in hand with impasses and conflict (Sørensen & Torfing, 2009), but as stated before the neglect of actors or stakeholders is a source of conflict (Enserink, 2000). More deliberation shakes up power dynamics present in existing democratic interactions and through that cause conflict (Hendriks, 2002). And as much as the premise of deliberative democracy might be that any conflict can be resolved by introducing more or better deliberation, the role of non-rational impactors such as passions, emotions and acts of collective identifications is substantial, making conflicts more complex (Brown, 2009). Following this line of thought, impasses are an inescapable element of complex systems as more involved actors will more easily result in friction being present somewhere in the process.

The definition used in this research project

This research project works with a definition that does not imply any role of impasse but describes the impasse as the visible observable concept rather than an element embedded within a certain theory on how policy processes operate.

Firstly, impasses can be defined as situations within the governance process where actors or parties repeat valid arguments on different fundamentals resulting in stalemate situations (Eeten, 1999b, 1999a). Whereas this definition does describe a discursive dissonance between the actors it is unable to explain conflicts where actors do act on the same axis, or maybe entirely different reasons can be found for an impasse. Secondly an impasse can be understood as the stagnation in the interaction between two or more actors about how a problem can be defined and how that problem can be addressed (G. R. Biesbroek, et al., 2014). This definition focuses on the primary drivers behind impasses to be based around the knowledge and ideals of the various actors. The conflict in this specific case is not personal, but purely based on ideas and views. Lastly an impasse can be defined as a conflict with high resistance to resolution (G. R. Biesbroek et al., 2014). This definition is more neutral as it does not try to explain the reason of the impasse within the definition. It defines the impasse by its observable characteristic: its resistance to resolution. However, phrasing an impasse as a conflict does have a negative connotation, whereas the impasse might not be a negative experience for all actors. Considering these three definitions and their limitations, the following definition for impasse will be used throughout this document.

Impasse: A high resistance to resolution in a network of actors, resulting in a stagnation of the decision-making process.

1.2 Explaining the formation of impasses: three approaches

1.2.1 The formation of impasses

Impasses can form in a multitude of ways and can be approached using different frameworks. Each framework holds its own implicit or explicit assumptions on governance processes and through that has its own limitations. Below a barrier-based approach, a coalition-based approach, and a mechanistic approach will be briefly introduced and then a short comparison will be made elaborating on why this research favours a mechanistic approach.

1.2.2 A barrier-based approach

One way to describe how an impasse forms is through the presumption that there are *barriers to change* present in the process blocking movement from one situation to another (**figure 1.2.2.a**). Barriers to change can be conceptualised as unwanted errors in the design and execution of the governance process (G. R. Biesbroek et al., 2014). Collections of barriers then cause impasses. Possible barriers can be institutional in nature; available technology, knowledge, information, and awareness (Amundsen, Berglund, & Westskog, 2010) but also describe interactions or relationships through variables such as trust, power, transaction costs, effectiveness, efficiency, equity, and legitimacy (Oberlack, 2017). Many both personal and social barriers can be identified when studying why people choose to not act when it comes to environmental measures. The personal barriers include lack of knowledge, scepticism, distrust, externalizing blame, distant threat, prioritization, reluctance, fatalism, and ‘drop in the ocean’-experience. The social barriers included; lack of political action, lack of business and industry action, worry about free-riders, social norms and expectations, and a lack of enabling initiatives (Lorenzoni, Nicholson-Cole, & Whitmarsh, 2007). The advantage to a barrier-based approach is that almost any possible problem within a process can be conceptualised in the form of a barrier.

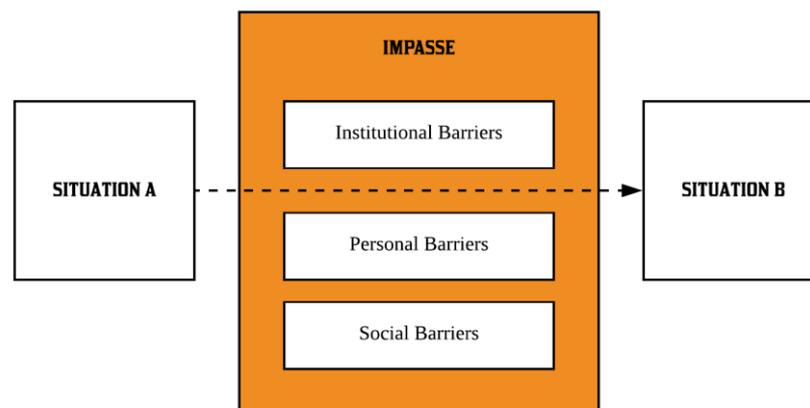

Figure 1.2.2.a: A barrier-based approach to impasse

One of the key problems with defining impasse through barriers is clear from the following definition; “Barriers or obstacles can be overcome with concerted effort, creative management, change of thinking, and prioritization, related shifts in resources, land uses, and institutions.” (Yusuf & St. John, 2017). A barrier-based approach has an inherent

bias towards change. Progress, within a barrier-based approach, is prescribed as a directional concept from A to B where barriers form separate roadblocks that need tackling. Protests or concerns are then a mere barrier towards this situation B rather than a potential voice to be incorporated in the deliberate process. In this view barriers and by extension impassés are problems that need solving. This hints towards a presumed function of impassés within a decision-making process; that impassés are collections of roadblocks that can be taken apart negating the potential explanation that an impasse might be a deliberate or inescapable element of a process.

On top of this problem it has been proposed that this approach tends to treat barriers too much as issues in a vacuum (Burch, 2010b, 2010a). Causes are no stable entities (as seems the case in a barrier-based approach), but affected by both temporal and spatial dimensions and through that suffer from *dynamic complexity* (Biesbroek et al., 2014). A barrier-based approach focuses on phenomenologically listing hindrances to change but does not explain the causal mechanisms in which these hindrances find their place (e.g. distrust between actors can be a barrier to change, but frame polarisation can be the mechanism creating this distrust) (Dupuis & Knoepfel, 2013). This makes the barrier-based approach more successful in describing clearly observable elements that are part of an impasse at a given moment in time, but less successful in identifying which causal processes lead to this impasse.

1.2.3 *A coalition-based approach*

The Advocacy Coalition Framework (ACF) is a policy framework developed by Sabatier and Jenkins-Smith to describe the policy process through multi-actor, multi-level conflicts and disputes (Sabatier et al., 1999). The image on the next page (**fig. 1.2.3.a**) shows a schematic of the *policy subsystem* within an ACF framework. The image shows how actors are grouped in coalitions based on core beliefs and secondary beliefs and how they develop strategies from there. In that aspect ACF is different from rational choice frameworks as it presumes normative belief frameworks on which actors act. *Core beliefs* contain deep notions on fundamental values as equality, liberty and who should be in power. These beliefs are stable and resistant to change. *Secondary beliefs* are more flexible and narrower in scope as they describe more specific beliefs regarding rules and policy applications (Sabatier et al., 1999).

The approach holds a multitude of problems regarding the explanation of the emergence of impassés. Firstly, beliefs are stable and resistant to change, thus by extension the impassés and conflicts within these beliefs can only really be changed through external shocks or negotiated agreement (Sabatier et al., 1999). As will be discussed in **section 2.4.2** in more detail, in impassés, a crosswalk between arguments is often lacking (Eeten, 1999b, 1999a). This would imply that a resolution of such an intoxicated impasse would require an external shock to be resolved leaving limited tools for analysing this resolution. Secondly, the ACF is mainly concerned with policy change over more than a decade, as beliefs change slowly if at all (Sabatier et al., 1999). This forms a roadblock to analysing shorter changes within an impasse or in general, analysing shorter conflicts.

Thirdly, the argument could be made that due to its nature of grouping actors in coalitions sharing core beliefs the model poorly describes deliberative decision-making processes. If the primary way in which coalitions gain support for their strategy is through the collection of resources and expanding then this does not fit a process where multiple actors try to find an optimal negotiated strategy for all included.

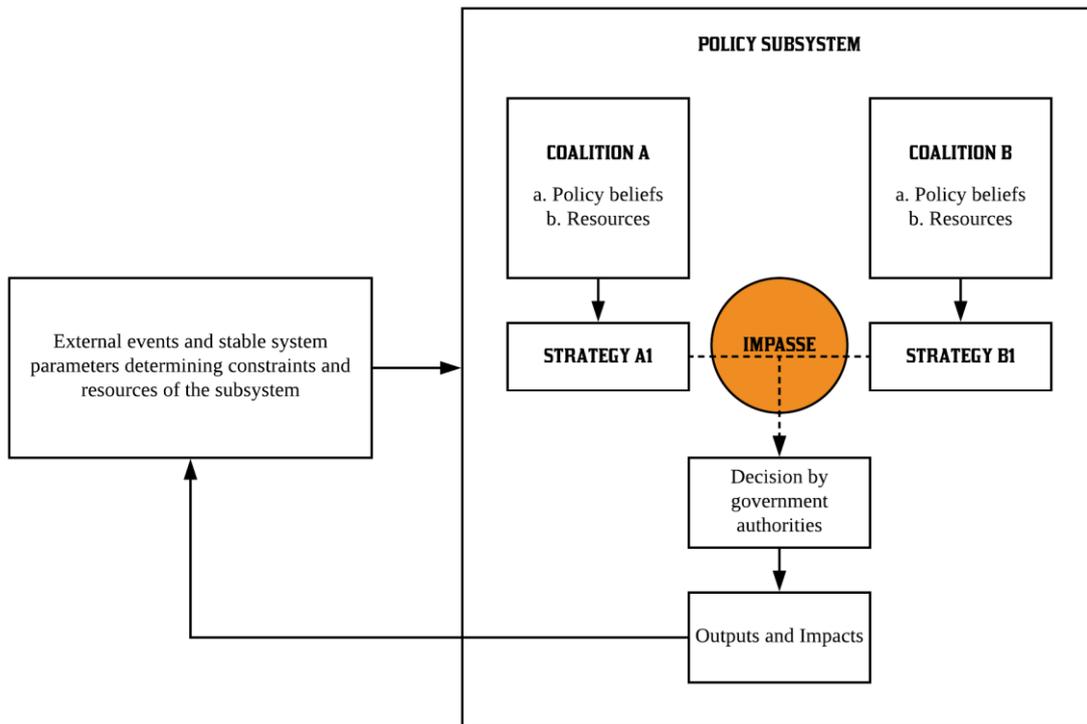

Figure 1.2.3.a: An impasse in an Advocacy Coalition Framework (Simplified adaptation from Sabatier et al. (1999)).

1.2.4 A mechanistic approach

A third way of approaching the typology of impasses is through *mechanisms*. In social sciences these mechanisms can be defined in a multitude of ways; an outcome, an intervening process, an undetermined causal process, or an unobserved entity generating an outcome (Mahoney, 2003). In general, it can be stated that unlike variables (such as barriers) mechanisms are not directly observable attributes, but are instead measured through mediating variables (Astbury & Leeuw, 2010). A mechanistic approach differs strongly from a law-like approach because proponents of mechanistic theories often deny the existence of law-like empirical generalizations (Tilly, 2001). For this research the following merged definition of a mechanism is utilised:

Mechanism: A *mechanism* is a process operating in concrete (material) systems (physical, social, technical or some other kind) serving as link between observable inputs (independent variable) and outputs (dependent variable).

Mechanisms can be distinguished in three categories; environmental/institutional, relational, and cognitive (Tilly, 2001). Based on a similar definition, Falleti and Lynch (2009) identify a wider variety of mechanisms: belief formation, rational choice, brokerage, coordination, power, learning, positive feedback, layering, conversion, policy drift, increasing returns, and functional consequence. This broader and non-exhaustive list of possible mechanisms makes this approach very attractive for analysing impasses. While it might seem similar to the barrier-based approach, mechanisms operate differently. (fig.1.2.4.a&b)

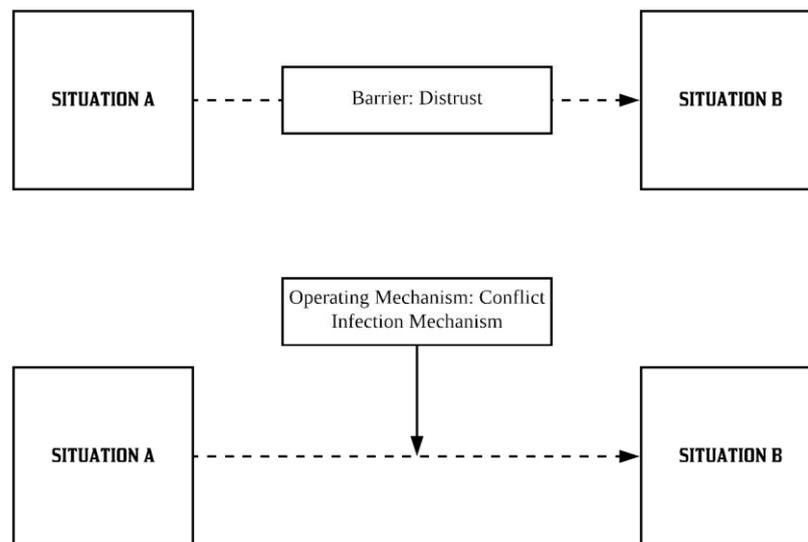
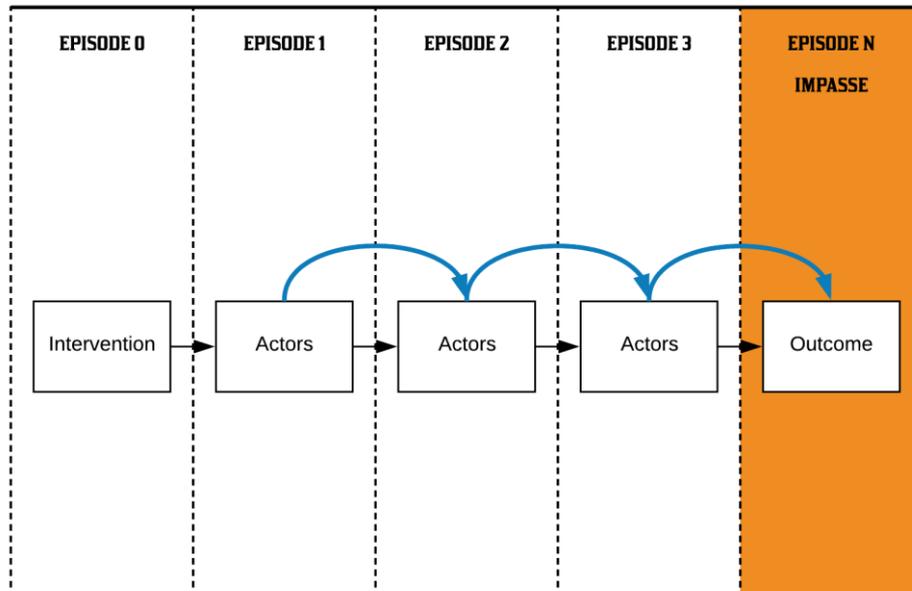

Figure 1.2.4.a: Barriers vs Mechanisms (adapted from R. Biesbroek, Dupuis, & Wellstead, 2017)

The best way to explain this difference is through a hypothetical situation and some figures. The figure above explains the same measurable variable distrust. For example; a local government wants to remove one of the bus stops in a village, but this causes a stronger than expected backlash from citizens who live close to that bus stop. Distrust between the citizens and the government due to previous changes to the infrastructure is high and the situation turns into an impasse. Through extensive interviews the level of trust in the local government is found to be at an all-time low.

Looking at the first example this problem could be analysed from a barrier-based perspective. In this case distrust is a measurable variable and a clear roadblock from the impasse (situation A) to resolution (situation B). In the second case there is a time when there is no distrust or impasse (situation A) and there is the situation now, where impasse and distrust are clearly observable. This heightened level of distrust is then seen as an indicator for a mechanism (in this case conflict infection) being present operating on the policy process, causing the impasse. In this case the intoxicated relationships from previous infrastructure changes are contributing to the impasse, measurable through the secondary variable of distrust. This immediately shows a second way in which a mechanistic approach differs from a barrier-based approach.

Processes typically take place over time, so it is beneficial to consider the length and the order of the events in any given process (Falleti & Lynch, 2009). Mechanisms operate in episodes within a decision-making process (Tilly, 2001). An example of how a multitude of mechanisms can be active operating on an outcome, in this case an impasse, is shown below (**fig. 1.2.4.b**). In the image various configurations of mechanisms (blue arrows) causally explain the perceived outcome through a chain of different episodes with different contextual conditions in which actors operate.

Figure 1.2.4.b: Mechanisms operating over time (adapted from R. Biesbroek, Dupuis, & Wellstead, 2017)

Mechanistic approaches are not perfect. Firstly, if mechanisms are not properly contextualised, faulty causal links will be drawn. Mechanisms are easily seen as causal, but they can also be product of random processes at a lower level (Bunge, 2004). Secondly, causal mechanisms are most often conceptualized as links between inputs (independent variables) and outcomes (dependent variables). Whereas various mechanisms certainly can describe similar outputs, reducing them to intervening variables reduces the explanatory value of the mechanism; the mechanism is not merely something to measure, but something that operates on an input shaping the output. Mechanisms might operate in parallel which makes it important to differentiate between essential and non-essential mechanisms. Thirdly, interactions between these causal mechanisms in time and context cause actions to occur (Falleti & Lynch, 2009). Despite these complexities, since a mechanistic approach allows for both the description of institutional/ structural drivers of impasse and the more personal/ relational drivers it is very fitting in describing impasses that occur in large infrastructure projects such as wind farms.

1.2.5 Comparing approaches

Each framework introduced in the previous sections has some advantages and disadvantages, as summarized below (Table 1.2.5.a). For this research the choice is made to use a *mechanistic* approach to evaluate *impasses*. The large flexibility in explanatory elements makes both barrier-based approaches and mechanistic approaches preferable over coalition-based approaches. The mechanistic approach holds advantages over a barrier-based approach specifically when studying an impasse. Impasses usually form over time and it is difficult to pinpoint the exact moment when the impasse starts and ends. Various elements act as drivers towards or away from resolution of the impasse and, by acknowledging this, an approach with a strong time dimension is preferable. Various elements contributing to an impasse seldom exist in separation from one another. For example; distrust can cause actors to be more prone to framing or framing in communication enforce distrust. This makes a mechanistic approach preferable for this research.

	Advantages	Disadvantages/ challenges
Barrier-based approach	Large flexibility in drivers of impasse Barriers are easy to operationalise as they consist of observable barricades to change	Bias towards change (as barriers are defined as blockades to the desired direction of policy). Limited interaction between various barriers Not effective in dealing with dynamic complexity
Coalition-based approach	Extensive incorporation of personal beliefs clashing	Low flexibility in drivers of impasse (bias on belief conflicts as drivers) Not effective in dealing with sudden changes to a system Not effective in dealing with processes on short time scales Not effective in describing deliberative decision-making due its focus on coalitions.
Mechanistic approach	Large flexibility in drivers of impasse Various mechanisms operate through a time dimension Various mechanism can interact and thereby do not operate in a vacuum	Virtually impossible to establish causality Difficult to operationalize as the mechanisms are measured through other variables

Table 1.2.5.a: Advantages and disadvantages of various approaches

1.3 The knowledge gap

This study aims at contributing to filling the existing knowledge gaps about the mechanisms underlying impasses in decision-making and how their role should be interpreted in the broader context of democratic processes.

Firstly, the typology or classification of impasses is far from exhaustive and there are knowledge gaps in how these mechanisms operate in practice. Mechanistic approaches leave room for countless of drivers that can be important within a process leading to impasse. A variety of mechanisms can be found in the literature but their application to cases of impasse is limited. Few case studies use a mechanistic framework to explain an impasse and only few different mechanisms are considered. How the mechanisms are found in these case studies is often unclear.

The previous hypotheses regarding the role of the impasse leave a knowledge gap towards the interpretation of impasse in broader context. Whether impasses form an unavoidable element of democratic decision-making or instead are a signal of poor deliberation implies a world of difference regarding how they should be approached. For example; claims for further deliberation of democratic decision-making derive part of their validity from the idea that more deliberation could resolve these impasses. The role of the impasse forms the basis for questions whether resolution of such impasses is realistic and, perhaps more importantly, desired.

1.4 Conceptual design of the research

1.4.1 The research context: windmill targets in the Netherlands

Impasses or conflict surrounding large wind farm projects in the Netherlands are not uncommon. Many of the wind farms recently developed or currently in development struggle finding support in the municipalities where they are placed. A large farm in the village of Urk led to strong protests (NOS, 2016) and the Urk community felt a strong distrust towards the government, leading to a polarized case where the independent identity of the conservative fishing village was defended with mobilised community action against the project (Langbroek & Vanclay, 2012). In *Pingjum* the financial compensation for wind farmers sparked tension between local activist groups and new provincial plans for a larger wind farm. A citizen initiative to provide a shared-benefit style alternative was rejected (Trouw, 2017).

Also, in the province of Utrecht these infrastructure projects fail to obtain widespread support. In 2014 a wind farm assigned to industry terrain *Lage Weide* was rejected based on limited resident support (RTV Utrecht, 2014) and current initiatives for a similar construction in *Polder Rijnenburg* seem to again lead to protests. Protest groups claim to be ignored and not listened to and that plans are already set in stone (AD, 2018b). And even in cases where the wind farms were realised, such as in the village of *Houten*, protests prevail. Neighbours of the project there claim damage and urge the municipality to prevent the sails of the turbines from turning (AD, 2018a).

In 2013 the national government of the Netherlands reached an agreement with the provinces for a national target of wind energy on land of 6000 Megawatts (MW) capacity per 2020. At the end of 2017 only 54% of this target, 3249 MW, was met (RvO, 2017). The *Rijksdienst voor Ondernemend Nederland* (RvO) identifies multiple causes for this. Appointed terrain near airports turned out to have less capacity due to height limitations, barriers for large infrastructure projects next to embankment infrastructure were discovered but also the large level of residential resistance to on shore wind played a role. The Dutch minister of climate and economic affairs Eric Wiebes described “lacking local support and acceptance” as a primary cause for not reaching the previously agreed to assignments (NRC, 2018a).

An example of this struggle to meet targets can be found in the province of Utrecht. Utrecht is heavily behind on wind targets, even though its assignment is significantly lower than that of provinces like Zuid-Holland, Flevoland & Zeeland (RTV Utrecht, 2017a). (**figure 1.5.1.a**) The province is currently home to twelve turbines but to reach the national target this number must double before 2020 (RTV Utrecht, 2017b).

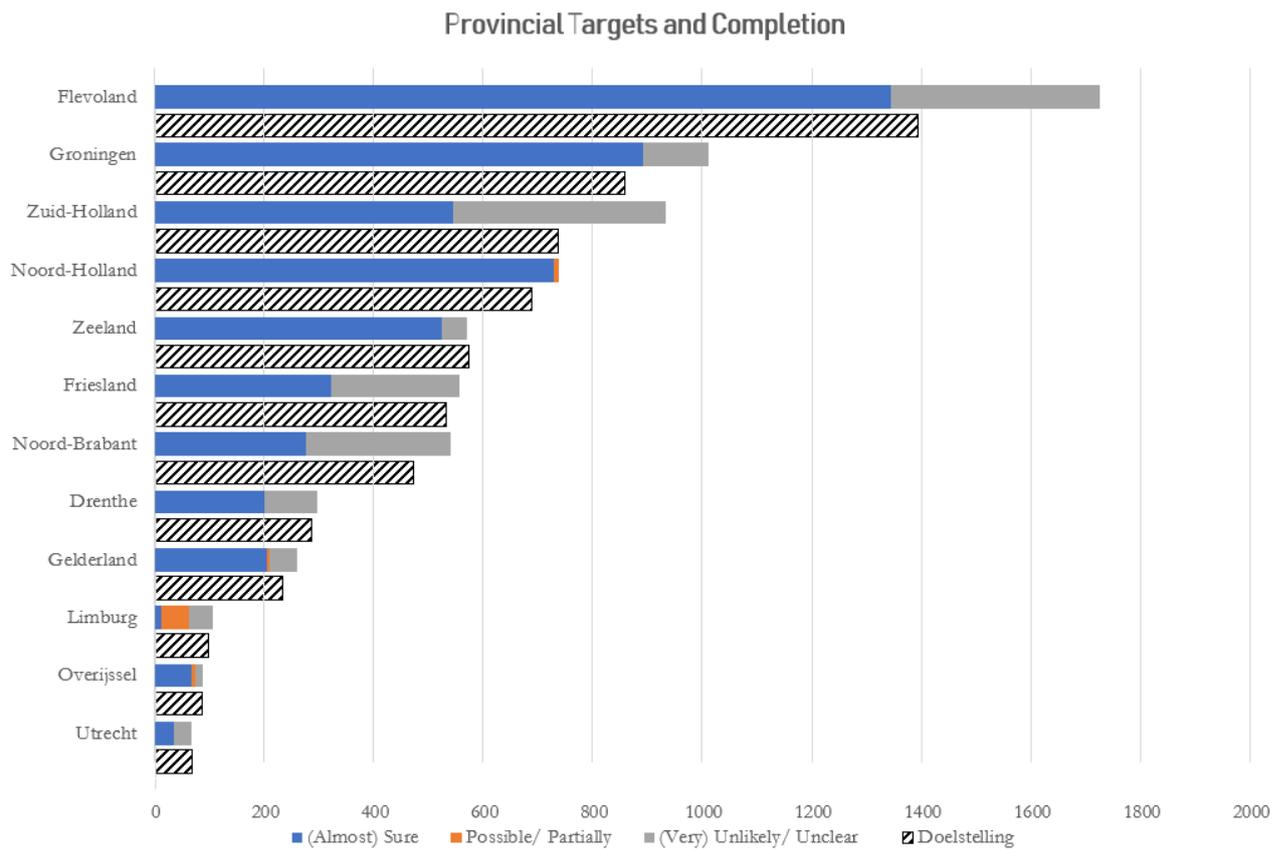

Figure 1.5.1.a: Provincial targets in MW and likelihood of completion (RvO, 2017)

In Groningen and Drenthe wind farm activism has taken quite the turn south. The national coordinator for the prevention of terrorism has recently expressed concern for activism exceeding legal boundaries. Whereas the activism does not share the characteristic with traditional terrorism of one clearly defined ideological purpose, the protests can, partially due to its political nature, be clearly defined as extreme (NRC, 2018b). Local actors in media appearances reject the label of terrorism but acknowledge the extreme nature of the conflict. The actions target proponents of windfarms and politicians. Multiple cases of arson were reported on the land of wind farmers, threatening letters were sent to developers and politicians and handmade projectiles were placed on farmland to damage or destroy harvesting machines. Politicians on the renewable energy dossier were depicted as Nazi executioners during an aggressive poster campaign (NRC, 2018a). Given the extremely polarised nature of the conflict and the extensive media attention, *Windpark Drentse Monden & Oostermoer* will be chosen as case study for this thesis. The case will be evaluated from November 2005 to December 2018.

1.4.2 The research objective

The research objective is twofold:

(i) The objective of the research project is to explore a mechanistic approach to analyzing policy impasse based on the impasse in *Drentse Monden & Oostermoer* by making a reconstructive analysis of the mechanisms which have caused this impasse. In this respect the research is primarily exploratory striving to analyse the formation of impasses by investigating their underlying mechanisms, deducing mechanisms from an extensive body of literature. These mechanisms will then be compared with the results of exploratory fieldwork in the polarised case of *Drentse Monden & Oostermoer*. The results of this research project will not result in new theories or will provide an exhaustive typology for impasses but will contribute to a better understanding of the drivers of impasses and the way in which impasses should be studied.

(ii) The objective of the research project is to fill the void in impasse literature dealing with the role of impasse in decision-making, by making a comparison between empirical findings and definitions as presented in the literature. This study aims at obtaining a better understanding of the role of impasses by exploring the results of the case study and comparing these to the various roles presented in the literature.

1.4.3 The research question

The main research question of this study can be formulated as follow:

Which environmental/ institutional, personal / cognitive and relational mechanisms contributed to the emergence of the impasses in the decision-making in the case of *Drentse Monden & Oostermoer* and how should the impasse be interpreted in the broader role of impasse in decision-making processes?

From this main research question the following sub questions can be derived:

SQ1. Which environmental/institutional mechanisms can be found in literature to describe the emergence of impasses?

SQ2. Which personal/ cognitive mechanisms can be found in literature to describe the emergence of impasses?

SQ3. Which relational mechanisms can be found in literature to describe the emergence of impasses?

SQ4: What is the timeline in the case of: *Drentse Monden & Oostermoer*?

SQ5. Which key actors can be identified in the case of: *Drentse Monden & Oostermoer*?

SQ6. Which mechanisms can be uncovered in the case of: *Drentse Monden & Oostermoer*?

SQ7. How can these findings be interpreted regarding the broader role of impasse in decision-making processes?

1.4.4 Research framework

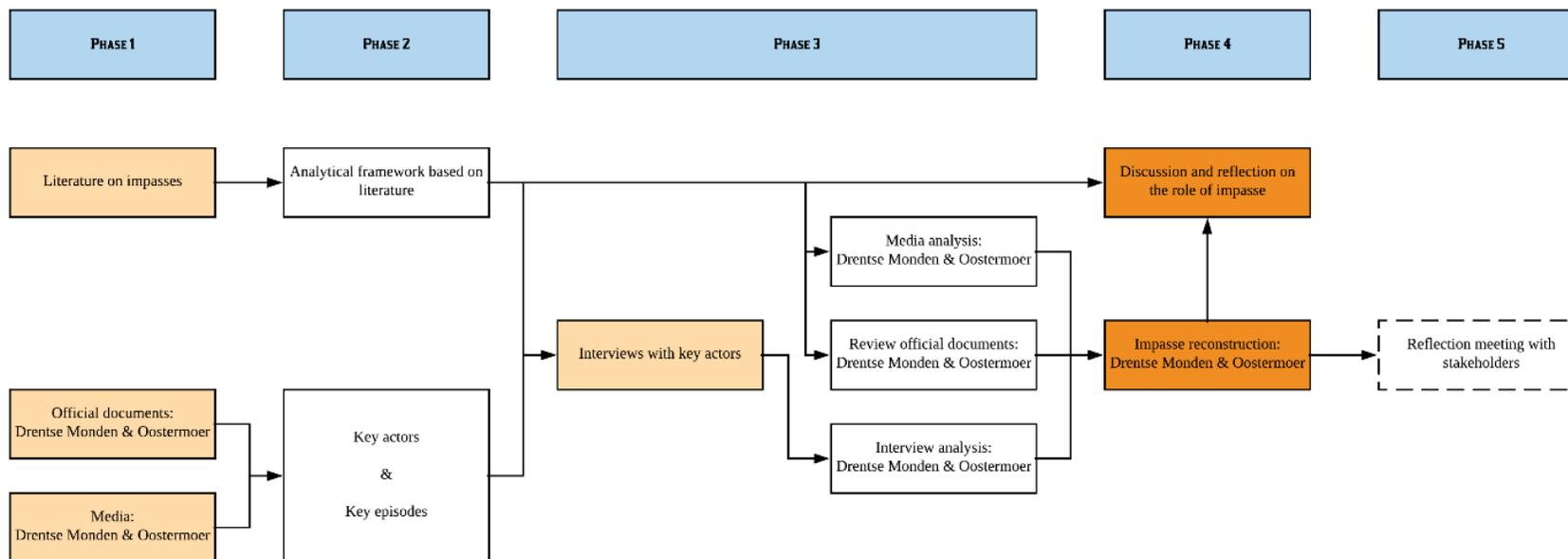

Figure 1.5.4.a: Research framework

The framework shown on the previous page (**Figure 1.5.4.a**) shows the structure of the thesis. Based on official documents and media from the region a preliminary temporal reconstruction was made of the case, stakeholders were identified, and the phases of the process so far were reconstructed. From literature on the formation of impasses, mechanisms were extracted. This preliminary reconstruction combined with a mechanistic analytical framework formed the basis of stakeholder interviews. A triangulation of in-depth interviews, media analysis and analysis of the official documents paved the way to reconstruction of the impasse surrounding the wind infrastructure project *Drentse Monden en Oostermoer*. This result was then compared to the body of literature used to construct the framework and a reflection was made on the role of impasses in decision-making. This attempt at interpreting the impasse in a broader context has limited empirical generalizability due to the single case design of the research. However, the reconstruction of the impasse as it formed in *Drentse Monden en Oostermoer* helps understanding how this sensitive infrastructure project got so heavily polarised and hopefully prevent a backlash as extreme as in this specific case in the future. After the completion of this research project an attempt will be made to again contact all stakeholders that contributed to the project through interviews and organize a meeting to discuss the results. This will however take place outside the scope of this thesis.

1.4.5 Societal relevance of the research

For actors within a policy process, impasse situations can be frustrating, demotivating or intoxicate relationships between individuals and groups. Furthermore, longer lasting impasses can lead to pendulum-style decision-making removing the possibility of consensus even when a consensus could otherwise be found (Eeten, 1999a, 1999b). In dealing with these processes both the place it takes within the policy-process can be of tremendous practical importance (if it is for example known to be an unavoidable part of every process it might become less frustrating when impasses occur, if it is possible to avoid an impasse active steps might be taken to prevent frustrating deadlocks from occurring).

1.4.6 Scientific relevance of the research

The research contributes in multiple ways to the existing body of literature on both impasses in decision-making and mechanistic approaches. Firstly, the research will contribute through in its mechanistic approach contributing to the way impasses are studied and understood. The research strives to solidify the existing typology of mechanisms by using not only the theoretical definitions of mechanisms present within mechanistic literature in the context of decision-making processes but trying to capture these mechanisms more concretely by using indicators and guiding questions. Here it will specifically contribute to the body of literature striving to understand conflict surrounding large sensitive infrastructure projects. Secondly it will discuss the results of this case study in the broader context of decision-making touching upon the various interpretations regarding the role impasses play in the policy-process. The generalizability to other practical will be limited as both the single case design and mechanistic approach grant limited generalizability, however since the main objective of the research is to build on existing theoretical approaches for the understanding impasse this will not be a major concern.

1.5 Reading guide

This thesis consists of six chapters. In the second chapter an analytical framework to operationalise the mechanisms leading to impasse will be constructed from literature on impasses. The third chapter will elaborate on the methodology for gathering data and how the analytical framework is applied on the data. This chapter elaborates on a method called *process tracing* allowing the excavation of mechanisms from data. The fourth chapter contains a more extensive reconstruction of the case study: Drentse Monden & Oostermoer. Various stakeholders will be introduced and a reconstruction of the process in phases will be made. The fifth chapter will present the results of the three pillars of the analysis (media, official communication & in-depth interviews) and attempt the reconstruction of the impasse for this specific case study. The last chapter will return to the research question presented in this chapter and discuss the results in the context of the broader knowledge gap.

Chapter 2: Explanatory framework for impasse reconstruction

In the following chapter mechanisms will be presented from literature constructing an analytical framework. First the concept of mechanisms will be discussed in more detail, then each mechanism will be presented, lastly an analytical framework for the usage of these mechanisms will be presented. The following subquestions will be answered in this chapter:

SQ1. Which environmental/institutional mechanisms can be found in literature to describe the emergence of impasses?

SQ2. Which personal/ cognitive mechanisms can be found in literature to describe the emergence of impasses?

SQ3. Which relational mechanisms can be found in literature to describe the emergence of impasses?

In order to develop an analytical framework as presented in **section 2.6**, both academic literature on impasses and literature on mechanistic approaches within the social sciences have been studied. Scientific articles and empirical studies were selected both on their dominance within the field and practical application on cases describing impasses in similar infrastructure projects. Literature was mostly gathered via scopus. Highly cited articles on impasses and mechanisms of impasse were first collected and then from there definitions of mechanisms were traced back to the publications they derived from.

2.1 The concept of mechanisms

As described in section 1.2.4, one of the advantages of a mechanistic approach is that a wide variety of mechanisms is available in literature and a large variety of factors can be described in the form of a mechanism. This chapter will compile a selection of these mechanisms applied in impasse literature and literature describing policy processes to devise an analytical framework to apply to a specific case of impasse.

The mechanisms have been divided into three categories; institutional, cognitive and relational based on the division made by Biesbroek et al. (2017). This division roughly corresponds with the division made by Tilly (2001) between environmental/structural mechanisms, cognitive and relational mechanisms. Environmental mechanisms are externally generated influences on conditions affecting social life (Tilly, 2001). As an example, within these mechanisms an impasse due to shifting legislation could be found. Cognitive mechanisms operate through alterations of individual and collective perception (Tilly, 2001). Relational mechanisms alter connections among people, groups, and interpersonal networks (Tilly, 2001).

2.2 Institutional mechanisms

Institutional mechanisms (or structural/ environmental depending on the author), as stated on the previous page, describe externally generated influences. They capture external elements such as the economic infrastructure, existing legislation or drifting policy in which impasses operate. These mechanisms influence the operating space of actors who are part of such institutions.

2.2.1 *Increasing returns mechanism*

The increasing returns mechanism can be described as the persistence of a system via decreasing costs due to positive network externalities (Biesbroek et al., 2017). The clearest example of such mechanisms can be found within technological innovations, where certain technologies obtain an edge due to chance and then persist to have this edge due to it becoming “locked in”. This locked in technology then stays dominant even if long term beneficial alternatives present themselves. This system also has important applications to politics (Thelen, 1999). Contrary to how technological systems function, in politics a “locked in” course of action creates winners and losers. Those who are disadvantaged by the system will search for ways to change the situation. Within the context of an impasse financial infrastructure could have resulted in certain solutions within a decision-making process being locked it, decreasing the likelihood of finding a middle ground within an argument. Through that a conflict can have a higher resilience to resolution.

Indicators: Actors convey institutional reasons (financial, legislative etc.) for a preferred alternative solution.

Questions: Does one solution have benefits (e.g subsidies) over other solutions in the institutional context?

2.2.2 *Layering mechanism*

Layering can be defined as the “Progressive amendments and additions slowly change the existing institutions and systems.” (R. Biesbroek et al., 2017). Layering involves amendments, revisions or additions to existing institutions or rules and generally occurs when involved actors lack the capacity to transfer a system. Even in a system where status quo is strongly defined these small amendments cannot be prevented. Stacking these small amendments or revisions can have a strong effect (Mahoney & Thelen, 2009). Multiple small amendments to proposed projects or legislation can either increase the resilience of an impasse if these amendments allow for longer procedures and new insight. They can also decrease the resilience as the small changes change the proposed project into a more middle ground solution.

Indicators: Multiple small amendments are made to the institutional context of a project over time.

Questions: Did the institutional context change over time?

2.2.3 Conversion mechanism

Conversion can be defined as the “Introduction of new goals, functions, and purposes redirect existing institutions and systems towards an alternative state.” (R. Biesbroek et al., 2017). In this mechanism, contrary to *layering* the rules of the system are not changed. Rules within a system are merely interpreted in a different manner, leading to different enactment and different results. Institutional challengers might focus on inherent ambiguity within rules present within the institution or system (Mahoney & Thelen, 2009). Various actors who interpret the application of a certain procedure differently can spark an impasse.

Indicators: Various actors interpret concepts within an institution different.

Questions: Did the perception of certain institutional concepts within the project change for certain actors over time?

2.2.4 Policy drift mechanism

Policy drift can be described as the changing of outputs and outcomes of policies when the policies are not adapted to new circumstances (R. Biesbroek et al., 2017). This occurs when policy remains stable but the underlying environment it acts on changes (Mahoney & Thelen, 2009). An example of this can be that public funding in a region for primary schools remains constant whereas the number of young children explodes due to more young families moving into the area. Another way to explain it is that the effects or results of a policy change without the structure of the policy changing (Hacker, 2004). Hacker (2004) elaborates on this *drift* with an example. In the example a new niche policy creates a loophole within an existing American insurance structure. Whereas the structure did not change, the policy now failed to ensure insurance for many Americans and allowed for corporations to escape regulations and limit their risk. A seemingly insignificant change in circumstances had a strong effect on the existing institutional structure. If an institutional structure forms a mismatch with the context on which it operates, it can cause friction and create a fertile soil for impasse.

Indicators: There is a mismatch between the institution and the context in which it operates.

Questions: What were the conditions in which certain procedures were initiated? Did the context in which these procedures operate change over time?

2.3 Cognitive mechanisms

As stated in **section 2.1** cognitive mechanisms operate through alterations of individual and collective perception (Tilly, 2001). In this sense, cognitive mechanisms account for the belief systems and knowledge from which actors operates. Who supplies or translates information in the process and is there agreement on certain information? Furthermore, cognitive mechanisms can describe underlying beliefs or pre-existing ideas of how processes work.

2.3.1 Risk innovation mechanism

There is no mutual understanding amongst actors on where the risks and benefits of the issue lie. The concerns of protests could be misinterpreted (Biesbroek et al., 2014). In an impasse, this can be explained as multiple actors not agreeing of where the risks lie and how risks and benefits are divided. This difference in interpretation or available information can spark tension.

Indicators: Various actors have a disagreement on risks and benefits.

Questions: What definitions of risks and benefits do various actors propagate? Are these definitions conflicting?

2.3.2 Logic of appropriateness mechanism

The logic of appropriateness mechanism is a cognitive mechanism rooted in institutionalism. An institution in this context is a collection of rules and organised practices within a shared structure of meaning and resources. The logic of appropriateness then presumes that human action takes place in accordance to the institutional practices the individual is part of as the individual shares its notions on what is true, reasonable, rational, right or good (Olsen, 2007). By focussing merely on what within their own framework seems like the best course of action, actors can become blind towards mutual solutions.

Indicators: Actors have strong personal ties, egocentric or built around personal beliefs, to specific solutions.

Questions: What personal connections to solutions do actors hold that could increase the entrenchment of views?

2.3.3 Brokerage mechanism

The mechanism of brokerage is a mechanism where a mediating unit connects two previously unconnected social arenas (R. Biesbroek et al., 2017). Brokerage is a mechanism that can also be described as bridging or translation as it entails the forging of previously non-existent social links between individuals or sites (Mcadam, Tarrow, & Tilly, 2008). When defining the same mechanism as translation, it describes the power that lies in those with connections or knowledge (Merry, 2006). Translators or *brokers* have a strong influence on what lines are connected and what knowledge is shared. To bring this concept back in the domain of policy and impasse this mechanism again takes a different shape. Imagine a large complex document on a national level and a generally not so engaged local population. Who translates this complex information? Furthermore, in conflict situations mediation or brokerage can be a

powerful tool towards resolution. If information from a government is poorly translated or inconsistent there might be a fertile soil for other brokers to step in and spread their interpretation of facts.

Indicators: Exchange or translation of information between various actors is chaotic, public communication of various actors is conflicting.

Questions: Who translated which information to which relevant actor? How was information translated? How was communication organised?

2.3.4 *Belief formation mechanism*

Belief formation can be described as the tendency of people to act in accordance with signals from others about the likely value or necessity of an act (R. Biesbroek et al., 2017). Actors have the tendency to imitate actions by other actors, based on the belief that other actors have the most effective strategy for reaching the desired outcome (Aviles & Reed, 2017). This mechanism is very closely related to the *self-fulfilling prophecy* as is discussed below. Friedkin (2001) elaborates on this mechanism, coined *norm formation* in his work, in a slightly different manner. The mechanism is based on the understanding that given any situation there is a correct or good way to respond to that situation. Actors then have an interest to try to act in accordance to what is believed to be the correct response (Friedkin, 2001). In an impasse various groups of actors can be inspired by one another and enforced in their belief reducing their flexibility, strengthening that impasse.

Indicators: Actors entrench in their views as they are inspired by other actors from different fields or projects.

Questions: Were the beliefs of A affected by those of similar actor B in the region on a different project? Were beliefs of actors echoed by other actors?

2.3.5 *Self-fulfilling prophecy mechanism*

Biesbroek et al (2017) define the self-fulfilling prophecy as a false definition of the situation evoking new behavior, which in turn makes the original false conception come true. For example, actor A has the idea that decisions regarding a topic have already been set in stone, whereas this is initially not the case. Because of this the actor takes a certain approach that might be more radical or hostile, resulting in the topic to become more polarised leading in final form to a pendulum-style decision-making where indeed the feared result of actor A is affirmed. In this example the false definition of the state of the process resulted in the feared outcome.

Indicators: Actors emphasise the predetermined nature of the current state.

Questions: Did actors have contrasting definitions on the state of the project during different stages of the project?

2.4 Relational mechanisms

As stated in **section 2.1** relational mechanisms alter connections among people, groups, and interpersonal networks (Tilly, 2001). Even if interests line up and the institutional framework is open to a fruitful decision-making process distrust between actors or infected personal relations can lead to impasse. As can be seen below some relational mechanisms contain cognitive elements and some of the aforementioned mechanisms contain some relational elements. As stated before, mechanisms do not operate in a vacuum. Distrust through infected relationships will most definitely influence the way brokerage or translation takes place and a scattered supply of information might feed distrust.

2.4.1 *Frame polarisation mechanism*

Framing is the process by which a communication source constructs and defines a social or political issue for its audience. The selection of and the way in which information is presented impacts stances and beliefs. This does not mean that the goal of the actor presenting the frame is to change the belief of the audience. In order for frames to be effective they need to operate on existing information in the recipient's long-term memory. Familiarity, not agreement with the proposed arguments is key for benefits statistical significance was found that uninformed/unfamiliar respondents had a far weaker opinion towards the topic than those who were familiar with the proposed frames (Nelson, Oxley, & Clawson, 1997). This provides evidence for a *frame polarisation mechanism*.

Dewulf and Bouwen (2012) define *frame polarisation* as 'Polarizing the difference by reaffirming your own issue framing or an upgraded version of your own issue framing'. Fundamental is the reaffirmation of one's point, again tapping into a familiar argument possibly combined with rhetoric creating distance between the proposed alternative. In an example from their study a respondent framed opposing concerns as 'mere theoretical' and 'basic' reinforcing the validity of personal concerns, hardening his tone and constructing a sharp contrast (Dewulf & Bouwen, 2012).

This controversy surrounding certain infrastructure projects can exist at a very deep level. An attempt at such a project can, therefore, trigger years of controversy and negotiations. A study evaluating the Belgian 'Oosterweel Connection' shows how various ways of framing: imaginative framing (shaping visions of the future both in imagery and communication); framing through evidence; (portraying decisions as part of a rational process of balancing evidence and interests, even though policy-making is rarely this linear) leads to entrenched conflict. Frames like 'time pressure' or 'a standstill situation' were used commonly in the media to envision the process whereas evidence framing was used by actors to describe opponents as irrational or emotional (Wolf & Van Dooren, 2017).

Another example of how frame polarisation can lead to impasse can be found in the portrayal of citizen protest. A commonly found frame regarding infrastructure projects is 'not in my backyard' (NIMBY). The word NIMBY is then easily used by researchers and policy-makers alike to describe societal protest whereas there is ample literature claiming societal protest arises from a more complex plethora of social and societal drivers. The language of NIMBY plays a central role in disputes. People framed as NIMBY often advocate more complex viewpoints such as potential damage to a community (Burningham, 2000). Furthermore, the interviews conducted by Burningham (2000) showed clearly

the familiarity of the respondents with the discourse of NIMBY. Those interviewed often displayed self-awareness regarding NIMBY-like rhetoric, but then quickly continued describing the complexity of their concerns.

Even the frame chosen during the deliberation process can influence the effectiveness of the process. In decision-making processes participants should feel that their efforts make a difference. However, the more closely a process resembles actual decision-making the more likely stakeholders will be entrenched in fixed ideas. Future-oriented frames can help in motivating participants to adopt an open-minded attitude or renouncing existing power relations in favour of a more inclusive representation of views. These perspectives can, however, lead to apathy or lack of interest to participate (Pellizzoni, 2003).

Indicators: Actors displaying high familiarity with frames, frames found in official discourse, media and other relevant documents. Actors use framing language.

Questions: How do different actors describe one another in outward communication? How did the media describe different sides of the argument?

2.4.2 *Dialogues of the deaf mechanism*

Van Eeten (1999) evaluates four different cases of environmental deadlock displaying distinctive characteristics. Each distinct type of deadlocks displays a different problem in discourse. The first case showed a paralyzed deliberation process resulting from asymmetrical discourse between opposing sides. The second case showed a polarized playing field where there was no centre position present in the leading discourse causing a deadlock in stakeholder opinions. In the third case a paradox between fictionality and authority was at the root of the deadlock and in the fourth and last case arguments present amongst the actors were not visible as they could not be implemented in the leading debate.

As much as these cases might seem different the driving mechanism behind them could be described as a *dialogue of the deaf*. In these impasses, a crosswalk between competing arguments is missing (Eeten, 1999a, 1999b). What this crosswalk could be, can be identified through analysing the discourse surrounding the policy controversy. Arguments of the participants can be reconstructed, compared relative to each other. Because often the deadlock present in the dialogue is far more than actors refusing to look past their own beliefs and opinions (Eeten, 1999b). Sometimes “the better argument” does not exist and multiple arguments are valid and operate on different domains. Actors who keep arguing on these separate planes contribute to the resilience of an impasse.

Indicators: Argumentation on different dimensions, repeated arguments, no crosswalk solutions

Questions: Was the communication between actor A and B on the same dimension? Did actors search for crosswalk solutions? Were arguments of conflicting actors considered?

2.4.3 *Blame avoidance mechanism*

(Political) actors are motivated primarily by the desire to avoid blame for unpopular actions rather than by seeking to claim credit for popular ones (R. Biesbroek et al., 2017). This mechanism also incorporates the possibility that political drivers impacted the position of actors more than ideological ones. Possibly past political stances caused actors to become more entrenched as shifting positions would cause blame or loss of support in the public opinion. In the case of politicians this can even be directly connected to career opportunities. In this case it is strongly connected to not getting the blame for unpopular opinions and not so much deliberately causing impasse (as discussed further in the Deadlock mechanism)

Indicators: Actors avoid decisions or take stances to avoid public blame.

Questions: Did (political) actors tie in their public communication their position to certain stances? Did (political) actors show hesitance in taking decisions?

2.4.4 *Conflict infection mechanism*

Citizens need to be able to trust that the government acts on public interest as they entrust their government with decision-making power. In doing so it might however favour certain private interests or corporate interests above others (Breeman, Termeer, & Lieshout, 2013). The *conflict infection mechanism* shows how distrust or infected relationships can be carried over from one field of policy to another. Processes that might seem unconnected in both location and time might become so because certain actors just happen to be involved in both (G. R. Biesbroek et al., 2014). Conflict infection can take place on a personal level between two actors that have a history or manifest itself in the form of a general distrust towards the government due to previous conflicts in a region. If processes and networks become more complex it might be more difficult to establish trust. A lack of trust or distrust has a direct negative effect on governance networks and therefore the outcome of governance processes (Klijn, Edelenbos, & Steijn, 2010).

Who is to blame for this distrust is often unclear. It is not always easy to accept for citizens that certain requests will not be fulfilled. Research done in the Netherlands on the concept of trust (distrust between farmers who want mega stables and citizens around) revealed a spiral of distrust initiated by initial communication and debating evenings. In this case increased transparency and deliberation kick-started an atmosphere of conflict and blame (Breeman et al., 2013). Breeman et al. (2013) identify a double spiral of distrust showing in more detail how a process of deliberation leads to growing distrust and hardening distrust (**fig. 2.4.4.a**)

Indicators: Infected personal relationships, distrust between actors

Questions: Does the region have an history of distrust between actor A and actor B? Have there been signs of difficult personal relationships during the process?

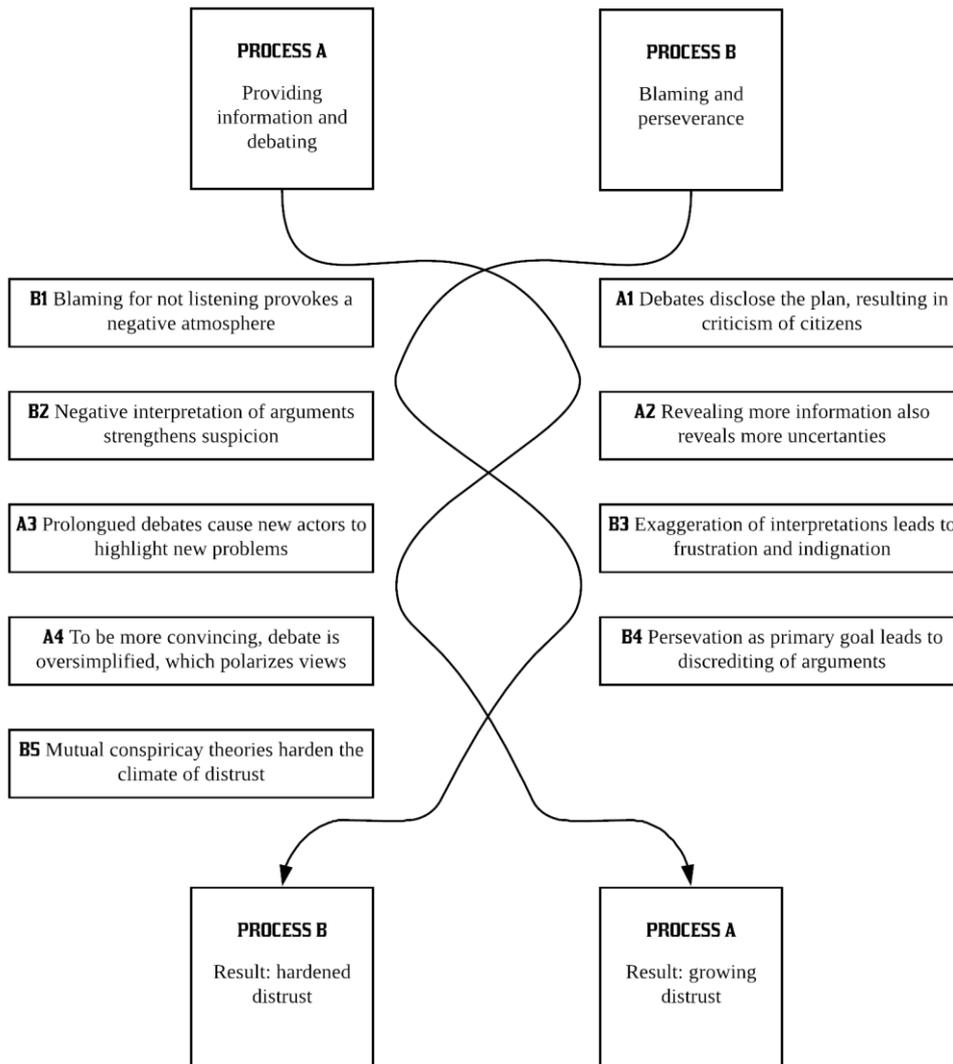

Figure 2.4.4.a: A double spiral of distrust (Breeman et al., 2013)

2.4.5 Gridlock mechanism

Lastly, impasses can form as a deliberate political tactic. The impasse is then the political goal in itself. Actors actively use impasses to gain attention for topics leading to a potential political gain in the future (Binder, 1999). As discussed briefly before Binder (1999) uses an example for this mechanism the dynamics of American politics in the senate where gridlock is used to obtain political support. Delaying a process can create support for alternative solutions to speed up a frustrated process.

Indicators: Actors consider themselves strongly to be on the losing end of negotiations. Actors take any presented options to slow down the policy process.

Questions: Did actors use institutional constructions to actively frustrate the process for political gain?

2.5 Analytical framework: operationalisation of mechanisms

Of course, the list of mechanisms mentioned above and in the analytical framework (**Table 2.2.6.a**) is not exhaustive. There is a possibility for other mechanisms to be still out there. Another problem with the framework is how to further operationalize the mechanisms. When using a mechanistic approach to explain an impasse surrounding an infrastructure project in Rotterdam, Biesbroek et al. (2014) do not specify how the translation was made from interview data to mechanisms. To make this process more transparent each mechanism has been described using indicators and questions. Questions and indicators help with pinpointing when a mechanism is active, however, seldom an empirical source will directly be an answer to the questions or reflect the exact mechanism.

In order to make the process slightly more transparent some examples have been given on how the mechanisms were extracted from the data in **section 3.4**. Furthermore, the entire coding of the media analysis has been included in appendix **D.1** to **D.14**

2.6 Summary & Analytical Framework

In conclusion four institutional mechanisms were identified (Increasing returns mechanism, layering mechanism, conversion mechanism and policy drift mechanism), five cognitive mechanisms (Risk innovation mechanism, logic of appropriateness mechanism, brokerage, belief formation and self-fulfilling prophecy) and five relational mechanisms (frame polarization mechanism, blame avoidance mechanism, dialogues of the deaf mechanism, conflict infection mechanism and gridlock mechanism). These mechanisms have been operationalized using questions and indicators. An overview of this is displayed on the next pages in the form of an analytical framework **Table 2.2.6**

<i>Mechanism Group</i>	<i>Mechanism of Impasse or towards change</i>	<i>Operational Definition</i>	<i>Found in</i>	<i>Question(s)</i>	<i>Indicator(s)</i>
Institutional Mechanisms	Increasing Returns Mechanism	Systems persist or grow via decreasing costs because of positive network externalities.	(R. Biesbroek et al., 2017; Thelen, 1999)	Does one solution have benefits (e.g subsidies) over other solutions in the institutional context?	Actors convey institutional reasons (financial, legislative etc.) for preferred alternative solution
	Layering Mechanism	Progressive amendments and additions slowly change the existing institutions and systems.	(R. Biesbroek et al., 2017; Mahoney & Thelen, 2009)	Did the institutional context change over time?	Multiple small amendments are made to the institutional context of a project over time.
	Conversion Mechanism	Introduction of new goals, functions, and purposes redirect existing institutions and systems towards an alternative state.	(R. Biesbroek et al., 2017; Mahoney & Thelen, 2009)	Did the perception of certain institutional concepts within the project change for certain actors over time?	Various actors interpret concepts within an institution different.
	Policy Drift Mechanism	Outputs and outcomes of policies change when the policies are not adapted to new circumstances.	(R. Biesbroek et al., 2017)	What were the conditions in which certain procedures were initiated? Did the context in which these procedures operate change over time?	There is a mismatch between the institution and the context in which it operates.

Cognitive Mechanisms	Risk Innovation Mechanism	There is no mutual understanding amongst actors on where the risks and benefits of the issue lie. The concerns of protests could be misinterpreted.	(G. R. Biesbroek et al., 2014; R. Biesbroek et al., 2017)	What definitions of risks and benefits do various actors propagate? Are these definitions conflicting?	Various actors have disagreement on risks and benefits.
	Logic of appropriateness	Actors fail to see an optimal solution due to a focus on self-interest.	(R. Biesbroek et al., 2017; Falleti & Lynch, 2009; Hedström & Ylikoski, 2010; Olsen, 2007)	What personal connections to solutions do actors hold that could increase entrenchment of views?	Actors have strong personal ties, egocentric or built around personal beliefs, to specific solutions, decreasing their flexibility.
	Brokerage	Mechanisms of consultation or mediation fail to connect various actors with different policy beliefs or previously unconnected players. Information is translated by brokers.	(R. Biesbroek et al., 2017; Mcadam, Tarrow, & Tilly, 2008; Merry, 2006)	Who translated which information to which relevant actor? How was information translated? How was communication organised?	Exchange or translation of information between various actors is chaotic, public communication of various actors is conflicting.
	Belief formation	People act in accordance with signals from others about the likely value or necessity of an act.	(R. Biesbroek et al., 2017; Aviles & Reed, 2017; Friedkin, 2001)	Were the beliefs of A affected by those of similar actor B in the region on a different project?	Actors entrench in their views as they are inspired by other actors from different fields or projects.

	Self-fulfilling prophecy	False definition of the situation evoking a new behaviour which makes the original false conception come true.	(R. Biesbroek et al., 2017)	Did actors have contrasting definitions on the state of the project during different stages of the project?	Actors emphasise the predetermined nature of the current state.
Relational Mechanisms	Frame Polarization Mechanism	Framing of the issue creates distinct winners and losers causing a stalemate situation.	(G. R. Biesbroek et al., 2014; R. Biesbroek et al., 2017; Burningham, 2000; Dewulf & Bouwen, 2012; Nelson et al., 1997; Wolf & Van Dooren, 2017)	How do different actors describe one another in outward communication? How did the media describe different sides of the argument?	Actors displaying high familiarity with frames, frames found in official discourse, media and other relevant documents.
	Blame Avoidance Mechanism	Decisionmakers are scared to decide out of fear for losing popularity	(R. Biesbroek et al., 2017; Candel, 2018)	Did (political) actors tie in their public communication their position to certain stances?	Polarized debate plays large role in political arena and connected public opinion.
	Dialogues of the Deaf Mechanism	Through flawed discourse actors talk past one another creating a deadlock in the debate surrounding the controversial issue.	(Eeten, 1999)	Were the beliefs of A affected by those of similar actor B in the region on a different project? Were beliefs of actors echoed by other actors?	Argumentation on different dimensions, repeated arguments, no crosswalk solutions

	Conflict Infection Mechanism	Through personal distrust or pre-existing damaged relationships actors find themselves in a deadlock.	(G. R. Biesbroek et al., 2014; Breeman et al., 2013)	Does the region have an history of distrust between actor A and actor B? Have there been signs of difficult personal relationships during the process?	Infected personal relationships, distrust between actors
	Gridlock Mechanism	Actors actively use impasses to gain attention for topics leading to potential political gain in the future.	(Binder, 1999)	Did actors use institutional constructions to actively frustrate the process for political gain?	Actors consider themselves strongly to be on the losing end of negotiations. Actors take any presented options to slow down the policy process.

Table 2.2.6.a: Analytical framework: mechanisms of impasse

Chapter 3: Methodology

3.1 Introduction

The following chapter will elaborate on the methods used to uncover the mechanisms in **section 2.6** from an empirical case; gathering evidence towards the role of impasses in decision-making processes and uncovering mechanisms of impasse from the field. The research strategies chosen for this research are desk research and a case study being “Drentse Monden & Oostermoer” in the Dutch province of Drenthe.

3.2 Research strategy – Case Study Design

In order to uncover mechanisms operating in impasse situations and gain insight into the role they play; a single case study was conducted. In a case study insight is gained through detailed observation, interviews and all kinds of documents on how certain processes operate (Doorewaard & Verschuren, 2010). Case studies are characterised by a small number of research units, intensive data generation, a focus on depth over breadth, selective sampling, open observation on site and qualitative methods. As one of the purposes of the study is trying to understand the impasse as it is visible in the natural world such a case study is a fitting approach (Verhoeven, 2011). In this interpretive context a case study design with one case ($N = 1$) can be applicable.

The advantages of this single-case approach might be obvious from the definition as presented above. A single case focus allows for the elaboration on more detail present in the data set than a multi-case or a cross-sectional study, in the same time span, might not provide (Mason, 2009). Furthermore, through this approach, a lot of focus can be put on the case-specific context which in explaining impasses is of critical importance. The single case design allowed for in depth field work on location and the collection of a large database. The downside of the approach is immediately clear here too: the empirical generalizability of the research will be low as a lot of the results tie in strongly with the institutional, cognitive and relational infrastructure present in the specific case. However, since the research is building upon a theoretical body the study will give a further insight in how the presented mechanisms in **section 2.6** can operate.

3.3 Research materials

3.3.1 Formal Documents

A collection of the official statements of various actors, formal documentation of citizen views, correspondence between various actors, national provincial and local policy documents and environmental reports was made. It contains documents obtained by contacting various layers of government (state, province, municipality). A large portion of the articles is the product of a previous WOB-verzoek (*wet openbaarheid van bestuur – government information act*), which requested an overview of communication between municipalities, different governmental layers and citizen views. The documents serve as one of the pillars to cross-reference findings in interviews as they serve as a triangulation. Memories of views in the past might be corrupted by present-day views and especially the communication in this database allows for the filtering of such dissonances in findings. Wherever conflicting information was presented through the interviews or the media analysis the document database was consulted. If one actor claims meetings were held in 2009 and other states it was 2011, these accounts should give strong evidence towards one of those claims. The full list of documents used for reconstruction in this case study has been attached as **Appendix B**

3.3.2 Interviews

In the social sciences people form a primary source of information. From initial documentation and a preliminary media search, key actors were identified. The governmental actors identified were the state (ministry of economic affairs), the province (the province of Drenthe) and two of the municipalities most directly impacted by the plans as they are today (Borger Odoorn & Aa & Hunze). Then the non-governmental actors identified were wind protest groups (Platform Storm & WindNEE), the wind farmers collective who wish to realise the windmills on their land and 'de Windvogel' a cooperative organisation working on participation from citizens and co-ownership regarding wind farms and other large green infrastructure projects.

Doorewaard and Verschuren (2010) differentiate in the way individuals can supply information. Firstly, individuals can be classified as *respondents*, who primarily supply information about themselves. Secondly, they can be classified as *informants* when they describe a process, situation or the actions of other people. Lastly, individuals can be treated as *experts*. Here the individual is the supplier of knowledge. In this research project the interviewees served as both informants and respondents (**Appendix A**). During the first section of the interview, interviewees were asked to describe their personal relationship to the wind park, serving as respondents. Then they were asked to explain their experiences regarding the different phases of the process gathered from general reconstruction. Lastly if any mechanisms from literature did not naturally enter this description targeted questions were asked to fill those gaps. These semi-structured, face to face interviews ($N = 8$) in Dutch were recorded for later analysis.

3.3.3 Media collection

An attempt was made to construct a media database (**Appendix C**) of all articles concerning wind project *Drentse Monden & Oostermoer* from 2005 till now (December 2018), however, most newspaper archives do not have archives publicly available that date so far back. Therefore, the final media database only contains 160 articles mostly from 2011 until December 2018. Relevant newspapers were selected based on their national membership numbers and RTV Drenthe for its local relevance. Those newspapers were (in order of popularity): De Telegraaf, Het Algemeen Dagblad (AD), De Volkskrant, Het NRC Handelsblad, Trouw & Het Dagblad van het Noorden (DvhN). Since both RTV Drenthe and DvhN can be characterised as regional newspapers they contained most articles specifically describing Drentse Monden & Oostermoer.

3.4 Causal Process Tracing

The main method used in this research can be described as *Causal Process Tracing* (CPT) (Biesbroek et al., 2017; Kay & Baker, 2015). It is a way to derive evidence for causality in complex qualitative datasets. To uncover these insights from the selected case an outline of the impasse was made using media articles and official municipal documentation. (chapter 4, and visible in the interview outline in **Appendix A**). Based on that a breakdown was made into episodes (a timeline) and a selection of key actors was made. The division of episodes has been made based on the phases usually present within a large infrastructure project in the Netherlands coordinated by the state. A more detailed explanation of this division can be found in **section 4.2**. Spokespeople of these key actors were then interviewed to describe each episode in the process from their perspective. Using the indicators and questions in **section 2.6**, recorded interviews were decoded into mechanisms of impasse. The same was done for the media database. These results were translated into an ordinal scale variable. Results were checked for consistency with the database of official documents. Results were combined and plotted on a timeline to visualise the impasse.

3.4.1 Causal process tracing: step 1; general reconstruction

Step 1 in the reconstruction of the impasse contains the reconstruction of the period in which it operates. The demarcation of episodes through which a process operates is different for each case or study. Further information about the reconstruction of the timeline can be found in **section 4.2**. The detailed preliminary reconstruction combined with background information to gain some understanding of the various actors operating in the case can be found in **Chapter 4**.

3.4.2 Causal process tracing: step 2; data collection

The next step of the process is to collect the relevant data. Constructing both databases of official documentation (**Appendix B**) and the media database (**Appendix C**) and conducting the semi-structured interviews according to the interview outline in **Appendix A**. Data is in the program *NVivo 12* for qualitative databases. Using this programme three separate databases were constructed, one with audio recordings of the conducted interviews, one with documents collected from the various governmental layers through formal requests and from the official websites and one with all articles from the most read newspapers in the region covering the case (using the NVivo capture plugin to capture articles from the websites of the respective newspapers in PDF format). Within the databases, *nodes* were constructed to be able to group segments of sources under categories. These categories correspond to the various mechanisms.

3.4.3 Causal process tracing: step 3; uncovering mechanisms

In the next step of the process mechanisms need to be uncovered from the dataset collected by using the analytical framework presented in **section 2.6**.

Uncovering from interviews

Mechanisms from interviews are extracted by turning audio files in *NVivo12* into paraphrased summaries. Full summaries can be found in **Appendix E1-E8**, the interviews were summarised by combining each new argument in chronological order as presented in the interview combined with notes on claims in italics based on notes made during the interviews or whilst listening to the interviews again. Various segments in the summaries were then coded towards various mechanisms. Interviews are coded in three rounds, first all institutional mechanisms are extracted, then all cognitive and lastly all relational mechanisms. This reduces the chance of using different interpretations of mechanisms on different interviews. Example of such coding is shown on the table below. It would have been possible to directly code the interviews into the various mechanisms using the option to code audio in *NVivo12*, however, various respondents did not want to be literally quoted and most respondents expressed to not be mentioned by name but to be named as spokesperson of the organisation or government body they represent. The indicators and questions from **section 2.6** were used as code book for both the interviews and the media analysis.

Interview Coding	Description	Example
<i>Conflict infection</i>	Infected personal relationships, distrust between actors.	<i>“There was a hostile atmosphere making it difficult for pro-wind people to show or cooperative efforts to succeed.”</i>
<i>Conversion mechanism</i>	Various actors interpret concepts within an institution different.	<i>“The combination of the three plans to get the RCR rolling caused a dispute between municipality and state because they saw it as an incorrect understanding of the region.”</i>

Table 3.4.3.1 Interview coding, example

Uncovering from media

Mechanisms from the media are extracted in a more traditional way of coding documents of each of the 160 newspaper articles listed in **Appendix C**. An example of what such a coding process could look like is shown below and the full coding is shown in **Appendix D1-D14**. An example of how that coding can be translated to results is shown below (Table 3.4.3.2). (quote has been freely translated for the purpose of this example)

Media Coding	Description	Example
<i>Frame polarisation mechanism</i>	frames found in official discourse, media and other relevant documents (War discourse)	<i>“Recently the first battle in this war was won by the state”</i>
<i>Frame polarisation mechanism</i>	frames found in official discourse, media and other relevant documents (Suggestive imagery)	

Table 3.4.3.2 Media coding, example

3.4.4 Causal process tracing: step 4; plotting mechanisms in time

Weighing interviews

To get interpretable results the mechanisms found in the data need to be weighted and plotted in time. It is important to attach some form of weight to the evidence found in the data for a certain mechanism operating on the impasse, because it is likely that various actors provide conflicting information as they view the impasse differently. In the case of the interviews the following definitions have been used to translate the mechanisms into an ordinal scale. (Table 3.4.4.1).

Strong evidence mechanism α is operating (++)	Multiple interviewees describe the mechanism, or a single interviewee sees this interview as the most important without other interviewees claiming the opposite.
Weak evidence mechanism α is operating (+)	Some interviewees mention the mechanism but do not deem it the most important mechanism or are unsure regarding the extent.
Conflicting evidence (+/-)	Various interviewees strongly contradict each other on the role the mechanism plays.
Weak evidence mechanism α is not operating (-)	Some interviews express that mechanism did not play a role but do not voice this strong or are unsure.
Strong evidence mechanism α is not operating (- -)	Multiple interviews strongly claim the mechanism did not play a role, without there being actors claiming the opposite.

Table 3.4.4.1. Mechanisms in interviews to an ordinal scale

Weighing media

Weighing the different newspaper articles is slightly more complicated as articles are most likely not of equal importance. Some articles might have been read more and an article in a national newspaper might have, depending on the context, more or less impact (more on this in the discussion). For the scope of this research project a very simplistic strategy has been used weighing the articles on an ordinal scale. (Table 3.4.4.2)

Strong evidence mechanism α is operating (++)	Multiple newspapers (e.g. both local newspapers) show signs of the mechanism being place or national newspapers spend a long article on the indicators related to a mechanism.
Weak evidence mechanism α is operating (+)	Some articles mention content related to the mechanism but do not deem it the most important mechanism or put a lot of focus on it.
Conflicting evidence (+/-)	Various articles contradict one another about the role of a certain mechanism in the impasse.

No mention (0)	The specific mechanism is not or no longer mentioned in the papers. There can be multiple reasons for this.
Weak evidence mechanism α is not operating (-)	Some articles claim a mechanism did not play a role in the impasse and put some focus on it.
Strong evidence mechanism α is not operating (- -)	Multiple newspapers strongly claim the mechanism did not play a role, or report indications of such a situation.

Table 3.4.4.2. Mechanisms in interviews to an ordinal scale

Checking for inconsistencies

Since various actors explain the situation as they experience it, it is possible that certain claims on how the process happened are conflicting. To test for this an attempt is made to check with the formal document database whether something makes a claim very unlikely. If an actor claims there has never been a moment to talk about the plans whereas the official documents show multiple accounts, the problem is not a lack of possibilities for participation but maybe a lack of communication or other mechanisms blocking the participation. Maybe the actor holds a different definition of what counts as a participation evening or maybe react based based on distrust.

Result per mechanism

For each mechanism the abovementioned results are then displayed in a simple table accompanied by a qualitative description of these results. This description is based on information gathered from both interviews and media to help interpreting said results. An example of such a table is shown below (**Table 3.4.4.3**).

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	- -	No data	No
<i>Episode 1</i>	- -	- -	No
<i>Episode 2</i>	+	++	No
<i>Episode 3</i>	+	++	No
<i>Episode N</i>	+	+	No

Table 3.4.4.3 Hypothetical results mechanism X

Final result plotted in time

Finally, the above results will be depicted in a full reconstruction looking similar to the image shown below (**Figure 3.4.4.a**). Different shades in colouring will depict the amount of evidence present in the data for the existence of a mechanism. Potentially shock-effects by incidents (as will be described in **section 4.2**) can also be indicated in the results.

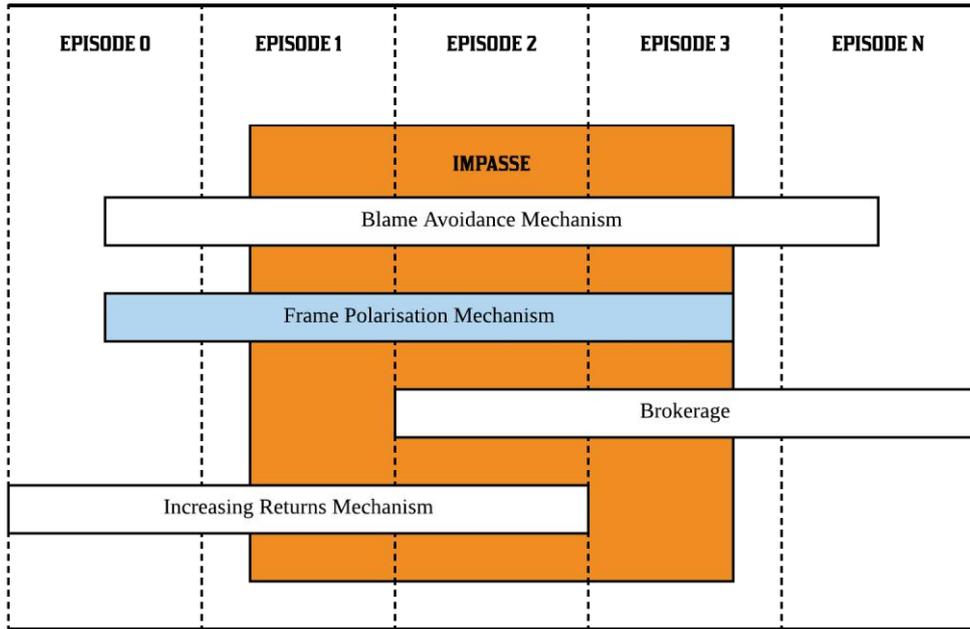

Figure 3.4.4.a: Hypothetical final results

Chapter 4: Case outline: Drentse Monden & Oostermoer

4.1 Introduction

This chapter contains background information regarding wind farm *Drentse Monden & Oostermoer*, a wind farm project in the province of Drenthe and the central case of impasse of this research project. Plans regarding the wind farm date back to at least 2010 and since then the project has drawn media attention because of its polarized nature. Judging by official communication online and articles in national newspapers the three layers of government active (state, province and municipality) do not seem to be able to resolve their conflict in a context of radicalising citizen protest. Whereas the state backs the initiators of the wind farm project, the involved municipalities (Aa & Hunze and Borger Odoorn) seem to side with the protesters. The process has sprouted various court cases leading to what strongly resembles what van Eeten (1999) describes as pendulum-like decision-making (a situation where only extreme solutions seem to remain on the table) where the court declares a winner. Currently, permits for the wind farm must be granted by the respective municipalities, but this process is slow and met with a lot of resistance.

First, the timeline of the impasse will be discussed in context and secondly all identified relevant actors will be briefly introduced. For this reconstruction, the document database in **Appendix B**, was used and data from the interviews with all the listed actors (and how they choose to describe their own position) was extracted and preliminary media files were used as listed in the *references*. The following subquestions will be addressed in this chapter:

SQ4: What is the timeline in the case of: *Drentse Monden & Oostermoer*?

SQ5: Which key actors can be identified in the case of: *Drentse Monden & Oostermoer*?

4.2 Timeline reconstruction

Based on the various official documents and communication collected in the document database (**Appendix B**) the process has been broken down into multiple episodes. *Episodes* are bounded streams of social life (Tilly, 2001), pieces of a longer process. Depending on the analytical purposes of a study episodes can be defined differently. Episodes can gain significance because actors choose to give them significance or mark certain events as boundaries. Since in this design the interviews are conducted after the reconstruction of the episodes this will not be the case. For this reconstruction, the episodes were reconstructed based on important steps in the process from the perspective of the state. As will be discussed in more detail below, infrastructure processes in the Netherlands follow a fixed procedure. They start with initiators contacting the state and the state granting support in the form of a *state coordination agreement* (Freely translated from RCR, Rijkscoördinatierregeling). Secondly, an *environmental impact assessment EIA* (Translation from MER, Milieueffectenrapportage) is conducted leading to a concrete plan (*inpassingsplan*). Then when all the plans have been approved the third phase is started where the required permits are acquired, and the realisation of the plans begins. For this case all data found before state support is listed as *orientation*. In this section, a basic reconstruction of the case used for the interview skeleton (**Appendix A**) can be found accompanied by an elaborate description of each of the episodes.

4.2.1 Final timeline reconstruction

<p><i>Episode 0: Orientation</i> 2005-2011</p>	<p>In the political arena actors speak of a new <i>energienota</i> that would require various municipalities to engineer wind farms in their district. Action is not yet undertaken, and communication seems to be limited.</p> <p>Wind farmers organise themselves and contact municipality and province to see what the possibilities are for wind energy as a crop on their land.</p>
<p><i>Episode 1: Rijkscoördinatieregeling (RCR)</i> 2011-2015</p> <p><i>Incident 1A: Citizen basis report</i> 09-12-2014</p>	<p>A collective of interested farmers contacts the state for possible support for a windfarm. The state supports this initiative through a RCR (as the combined initiative is deemed big enough). The state “takes control” and municipalities show their dissatisfaction with the situation. <i>Startnotitie</i> is started and a list is made with all concerns that must be considered for the environmental effects report (MER; milieu-effecten rapportage)</p> <p>By request of the municipality an inquiry was started asking all people living directly surrounding the assigned areas for their view on wind farms. 40% responded. 77% of the respondents claimed to be strongly opposed to the wind farm initiatives whereas only 10% viewed them positively.</p>
<p><i>Episode 2: MER (EIA) & Inpassingsplan</i> 2015-2016</p> <p><i>Incident 2A: Lawsuit</i> 17-11-2015</p> <p><i>Incident 2B: Arson</i> 22-09-2016</p>	<p>The MER is released and shows the different expected environmental effects of the various possible plans to realise 255 or 150 MW. The MER shows no significant environmental damage with any plan in any category.</p> <p>The municipalities of <i>Aa en Hunze</i> and <i>Borger Odoorn</i> start a lawsuit against the state regarding the wind farms calling the decision-making process in official wording undemocratic. Their attempt is taken court in the Hague where the municipalities lose the case and need to refund all costs made during the lawsuit.</p> <p>At the farm of one of the wind farm initiators a shed is burned down. Local media draw an immediate link with the wind farm debate.</p>

Episode 3: Protests & permits
2016-Now

The further development of the wind farm follows after the decision of the *raad van state* to legitimise the continuation of the wind park. A process of granting various permits starts. This sparks a series of cases of various citizen organisations against the ministers of economic affairs, infrastructure and environmental affairs and the province of Drenthe. These cases are not all separately mentioned but the latest one receives a response as late as early 2018.

Incident 3A: Terrorism
10-09-2018

The national coordinator on terrorism now qualifies resistance against windmills as a potential threat for terrorism.

4.2.2 Orientation 2005-2011

The starting point of the orientation phase of this policy process has been set at the first official document raising questions regarding windmills. The questions raised in the council in 2005 have no direct ties to the wind farm *Drentse Monden & Oostermoer* however since it is the first mention of wind energy in the region in the requested communication it was deemed an adequate starting point for the timeline. In this phase there is no clear overarching view for what wind energy could look like in the region as most of the institutional infrastructure (e.g. *Doelstelling Wind op Land*; targets wind on land) has yet to be developed. Various developers in the province of Drenthe have interest in potentially developing wind as an ‘energy crop’, but concrete plans rarely make it past an initial brainstorm (according to multiple interviewees). For *Drentse Monden & Oostermoer* no concrete plans exist yet. This changes when groups of wind farmers, who see potential in wind turbines on their land organise in a collective and attempt to contact municipality and province about possibilities of wind energy in Aa & Hunze and Borger Odoorn. Initially, separate initiatives merge in this collective. End of 2009 the farmers seek contact with both province and municipality and in 2010 they apply for support from the state.

4.2.3 Rijkscoördinatieregeling (RCR) 2011-2015

In 2010 the plans take flight as the state decides that the application made by the wind farmers (from now on referred to as ‘developers’) for state support is legitimate. As the combined initiative is now projected to be bigger than 100MW of wind energy, the state applies the *Rijkscoördinatieregeling* (RCR). During this episode multiple different plans (e.g. new ‘gebiedsvisie’, plan for the area, from the province) were developed.

Rijkscoördinatieregeling: (State coordination arrangement) is legislation initially designed as part of the *Crisis- en herstelwet* (Chw), the *crisis and recovery law*, which was designed to speed up longwinded infrastructure and regional planning projects as these were often taking way longer than was desired. The RCR can only be applied to wind energy infrastructure projects of above 100MW and moves the final authority from municipalities to the state. In short, if a municipality frustrates, for example, a process of granting permits the ministry can directly interfere. It is generally applied for projects in a context of ‘national importance’. The responsibility of preparations, requesting permits and such stays with the developers of the project.

Crisis- en herstelwet: (crisis and recovery law) is legislation devised to speed up large infrastructure projects. The Chw was designed during the economic crisis as infrastructure projects in the Netherlands were taking way longer than estimated.

4.2.4 Environmental Impact Assessment (EIA or MER) & inpassingsplan 2015-2016

It is important to realise that when an RCR starts there is no clear image yet of what shape a plan will take. The precondition is that a wind initiative is above 100MW but usually developers have not invested yet in a concrete plan and a large part of the negotiations with municipalities and province is yet to be conducted. Important documents in this process are a *Millieffectenrapportage* (Environmental Impact Assessment, EIA) and an *Inpassingsplan* (allocation plan). Between 2015 and 2016 both the EIA procedure and the plan were finalized; therefore, this is an important part of the timeline.

Millieffectenrapportage (MER) is an *environmental impact assessment* (EIA) and the final product of a long process. First a draft is made where stakeholders and citizens are asked to participate to list all the elements that should be considered for the EIA. When that preliminary report (*reikwijdte en detailniveau*) is finalized the EIA is developed and presented to stakeholders and citizens.

Inpassingsplan: an inpassingsplan is an *allocation plan* made by either the state or a province to specifically assign a certain location for the development of an infrastructure or regional planning project.

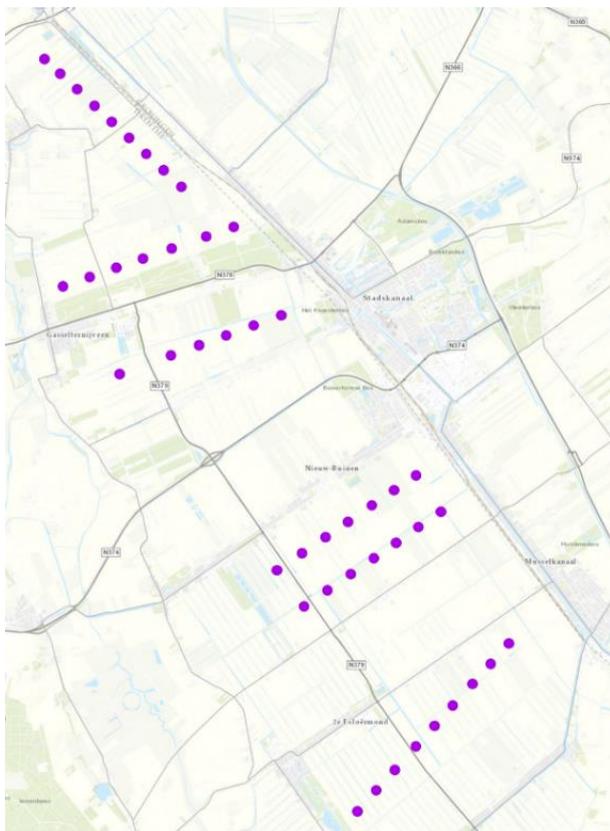

Image 4.2.3.1&2.: Concrete plans Drentse Monden (pink) and Oostermoer (blue)

4.2.5 Protests & permits 2016-december 2018

The last episode of this case contains everything from the finalization of the plans until now. It is a less straightforward episode as it consists of many small procedures such as requesting permits, but also plenty of actors trying to find new entrances to resist the wind farm plans. These actors attempt to do so via court cases or by trying to reach media and national influencers/ politicians. Some cases will be ongoing in 2019

4.2.6 Incidents

Some single events can have a strong impact on an impasse, but it is always tricky to see whether frequently mentioned or unique events are a product of surrounding conditions or by themselves the element starting a mechanism. The four events below were selected based on a preliminary media search and are thus far from an exhaustive list of possible incidents. The articles were selected from prominent national papers based on the amount of traction they gained online. In these articles the authors pointed towards these incidents as prominent moments in the process, worthy of national coverage. These incidents can be interesting snapshots in a conflict-ridden process, however, it is expected that since they were selected on limited articles in national papers that regional actors hold a very different view regarding their importance. In that respect they are more expected to serve as points of departure during an interview rather than critical events pinpointing the start or end of a mechanism of impasse.

Citizen basis report

Requested by various protest groups and commissioned by the municipalities *Borger Odoorn, Stadskanaal & Aa en Hunze*, a research was conducted measuring the citizen basis in the region for the wind mill infrastructure project. In this report 77.2% of the respondents stated to be 'strongly opposed' to the development of the wind farm. The research was carried out by an independent organisation, *Ennëus*. The response rate in the region was 40%. Questions surrounding this report are: were there active campaigns or framing surrounding the research, how was the communication from these municipalities regarding the research and how and when was citizen basis measured? Furthermore, what role did the outcome of the report play in the process?

Lawsuit

The first lawsuit that is mentioned is a lawsuit of the municipalities against the state. Since the RCR can only be applied to wind infrastructure projects of over 100MW the reading that the multiple initiatives of various farmers and developers be one single park is of critical importance as to who holds authority over the process. The municipalities claim the park consists of multiple smaller parks below 100MW. Furthermore, in their court case, they call the entire process undemocratic.

Arson & other violent forms of activism

One of the reasons that makes this case different from other cases, as discussed before, is the radical nature of the activism, or at the least the media traction this activism received. At the property of one of the developers a shed was burned down, and the police have yet to find a suspect, various threatening letters were sent to decision-makers and makeshift concrete devices were dropped on the land of farmers to damage harvesting machines. Since the case of arson became the target of a lot of speculation in the media that specific incident was chosen as a potentially important event. Was it the product of a polarized impasse and did it spark further polarization?

Terrorism report

In extension of the abovementioned and as was already discussed in **section 1.5.1**, the national coordination on terrorism has expressed its concern for radicalisation in wind debates and acts of terrorism. Reason for this classification were several incidents. On top of the various incidents stated above, various activists expressed the intent to move towards undemocratic measures in the foreseeable future leading to the national coordination on terrorism including cases such as this conflict in its threat evaluation. This statement got plenty of media attention. How do people view this statement, and did it affect the impasse?

4.3 Relevant actors

4.3.1 Wind farmers

On the developing side of the infrastructure project are the wind farmers. They have organised themselves in three different parties; *Windpark Oostermoer Exploitatie B.V.*, *Raedthuys Windenergie* and *Duurzame Energieproductie Exloërmond*. Combined with *de Windvogel* they are ‘the developing partners’. They communicate via one single website and organise information sessions collectively.

4.3.2 Protest groups: WindNEE & Platform Storm

The two main activist groups present in the municipalities targeted by the wind plans are *WindNEE* and *Platform Storm* who sometimes seek cooperation with *Tegenwind Hunzendaal* and *Tegenwind Veenkoloniën*. WindNEE is often viewed as the less radical activist group whereas Platform Storm in the media has been connected in the media to hard-line action. An important difference between both groups is that whereas WindNEE in official communication is disappointed by the statement by the *Raad van State* regarding the wind farm they will accept it, Platform Storm is still openly fighting that decision. WindNEE is currently focussing more on how to organise *planschade* (compensation for damage done to property due to development e.g. compensating the loss of house value) and ensure environmental standards are upheld. Platform Storm, on the other hand, has announced further sharp protest.

4.3.3 Municipal government: Borger Odoorn & Aa en Hunze

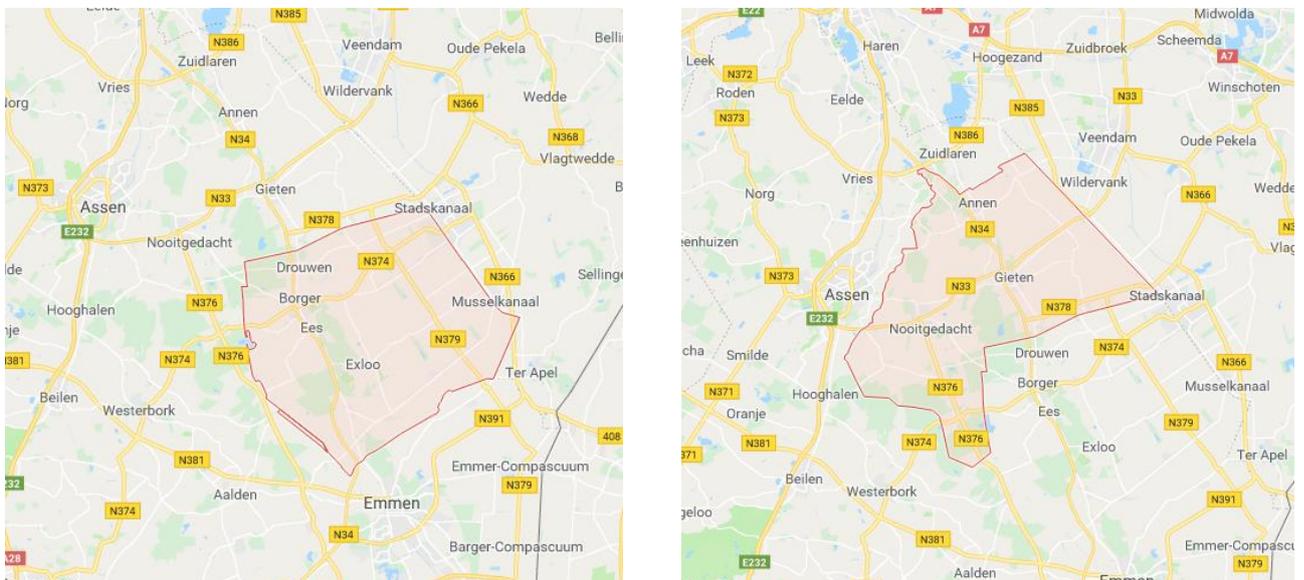

Image 4.3.3.1 & 2.: Municipalities of Borger Odoorn (left) and Aa & Hunze (right) from google maps

Borger-Odoorn is a municipality with roughly 25.000 inhabitants consisting of 25 small villages collectively forming one municipality. The council contains 21 seats which are divided as shown in the table below. In this municipality a national trend is visible of the electorate moving away from traditional parties that also operate on a national scale in favour of local parties. In Borger-Odoorn we see the rise of Leefbaar Borger-Odoorn and Gemeentebelangen (*municipal interests*). The other political parties active in the region mentioned in this chapter are PvdA (*labour party*), VVD (*conservative liberal party*), CDA (*Christian-democratic party*), D66 (*Democrats 66, social-liberal party*), GL (*green left party*), CU (*Social Christian party*), SP (*Socialist Party*), PVV (*Right-wing Populist*) and 50Plus (*Elderly Party*).

Party	2002	2006	2010	2014	2018
<i>Gemeentebelangen</i>	5	3	6	9	8
<i>PvdA</i>	6	9	5	4	3
<i>VVD</i>	4	3	3	3	3
<i>CDA</i>	3	3	3	3	2
<i>Leefbaar Borger-Odoorn</i>	-	-	-	-	2
<i>D66</i>	2	1	2	1	1
<i>ChristenUnie</i>	1	1	1	1	1
<i>GroenLinks</i>	-	1	1	-	1

Table 4.4.3.1 Parties in the municipal council of Borger - Odoorn

Aa & Hunze is a similarly sized municipality spread out over 35 small villages. The council also contains 21 seats and electoral trends seem to be comparable to Borger-Odoorn

Party	2006	2010	2014	2018
<i>Gemeentebelangen</i>	5	7	8	10
<i>PvdA</i>	9	5	4	3
<i>VVD</i>	4	4	3	4
<i>CDA</i>	1	2	2	1
<i>D66</i>	-	1	2	1
<i>GroenLinks</i>	2	2	2	2

Table 4.4.3.2 Parties in the municipal council of Aa & Hunze

Municipalities in the Netherlands operate directly on matters that impact their own citizens (ProDemos, 2019). Over the past twenty years, municipalities have gained increasing autonomy. Municipal tasks contain civil affairs, public order, economic affairs, employment, healthcare (mostly home care and special needs, accommodation of schools, immigration procedures, spatial planning, environmental planning, recreation and culture. Municipalities have limited influence on how land owned by private individuals is used but can set the purpose for certain land within spatial planning.

4.3.4 Provincial government: Drenthe

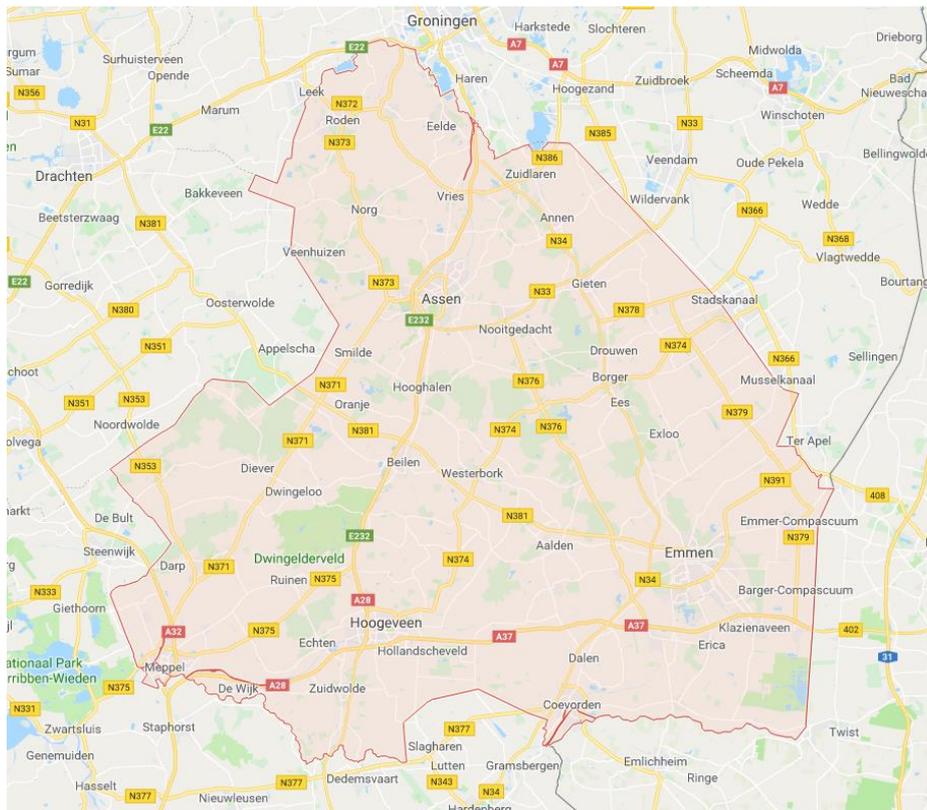

Image 4.3.4.1.: Province of Drenthe from google maps

The province of Drenthe is home to roughly 500.000 inhabitants making it one of the least densely populated regions of the country. Provinces in the Netherlands are mostly responsible for topics related to spatial planning, environment and mobility (ProDemos, 2019). In that respect the province is also responsible for stimulating green infrastructure projects and allocating space for the development of such projects. In this context the municipality is responsible for picking an area to search for locations for wind mills. The table on the next page shows the parties that have controlled the provincial government for the past years. The next provincial election is in 2019.

Party	2007	2011	2015
VVD	8	9	7
PvdA	13	12	7
CDA	10	6	6
SP	5	4	5
PVV	-	4	5
D66	0	2	4
CU	3	2	3
GL	2	2	2
50Plus	-	0	1
Sterk Lokaal	-	-	1

Table 4.4.3.2 Parties in the municipal council of Aa & Hunze

4.3.5 National government: Ministry of Economic Affairs & Climate Policy

Regarding this case the segment of the Dutch government involved is the ministry of economic affairs and climate policy (*Ministerie van Economische Zaken en Klimaat* commonly referred to as *EZ*). Because this case entails the previously discussed RCR the ministry is responsible for the coordination and finalisation of the project.

4.3.6 De Windvogel

De Windvogel is a cooperative union organizing citizen participation in large wind farm projects. Their goal is to organise democratic involvement where locals decide on where part of the profits of the wind farm will be invested. In this specific case the Windvogel took part as one of the stakeholders of the farmer collective of initiators. The second purpose of the Windvogel is to supply information to citizens and organise information evenings.

4.4 Summary Chapter 4

In summary of the above the case of wind farm *Drentse Monden & Oostermoer* stretches out from 2005 till 2018. Conflict between the various government actors arose over the usage of the RCR in 2010. Between 2010 and 2018 the infrastructure project developed through various phases; consisting of the initiation of the RCR, an EIA & *impassingsplan*. Currently the project has moved into the realm of permits and various lawsuits and disputes regarding these permits are expected to carry over into 2019. The governmental actors present in the case are the municipalities *Borger Odoorn* and *Aa and Hunze*, the province of Drenthe and the state in the form of the ministry of economic affairs and climate policy. In both municipalities a trend is visible of electorate shifting from traditional national parties towards regional parties. The initiators and propagators of the wind farm project are a collective of farmers supported by the *Windvogel* an organization striving for citizen participation in the region. The main organized action groups in the region are WindNEE and platform Storm of which the latter is described as more radical. Based on media reports a selection of incidents has been made to serve as snapshots of the process to obtain more insight, however these serve more as a point of departure for further questions interviews than that they are expected to be critical events for sprouting mechanisms of impasse.

Chapter 5: Results

This chapter contains the reconstruction of the impasse surrounding the wind infrastructure project *Drentse Monden & Oostermoer*. First a short introduction will be presented based on general observation from media and interviews regarding the impasse. Secondly some descriptives of the articles used for media analysis will be displayed, then the results will be discussed per mechanism. Then a full reconstruction will be presented using the information from all these mechanisms showing which collection of mechanisms caused the impasse. Lastly the results will be interpreted and placed into a broader context, reflecting on how the role of this impasse could be viewed. The following sub-questions will be addressed in this chapter:

SQ6. Which mechanisms can be uncovered in the case of: *Drentse Monden & Oostermoer*?

SQ7. How can these findings be interpreted regarding the broader role of impasse in decision-making processes?

5.1 Drentse Monden & Oostermoer: The Impasse

Impasse was defined in chapter 1 as a high resistance to resolution in a network of actors, resulting in a stagnation of the decision-making process. In the case of *Drentse Monden & Oostermoer*, as will be discussed in more detail on the next pages, the various layers of government portrayed a difficulty finding common ground regarding both who oversaw the wind farm project and as to how it had to be incorporated. For the outside world it on top of that seemed that many relationships had become intoxicated, resulting in the escalation of activism and strong language in the papers. Whereas the instrument used by the state was designed to speed up large infrastructure initiatives (the RCR) more than eight years have passed without a single windmill being built. Furthermore, strong resistance still prevails in the region with municipalities resisting their obligation to supply permits and protesters seeking for new ways to block the plans with court cases.

5.2 Descriptives regarding the media analysis

The tables below show the division of newspaper articles per year and the division per newspaper of articles describing the Drentse Monden & Oostermoer case. Furthermore, it shows how often proof for each mechanism was found in a unique article.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Algemeen Dagblad</i>	1	0	0	0	0	0	0	0
<i>Dagblad van het Noorden</i>	0	0	0	0	9	27	24	18
<i>De Telegraaf</i>	0	0	0	0	6	1	1	6
<i>De Volkskrant</i>	0	1	0	0	0	1	0	0
<i>NRC Handelsblad</i>	2	1	0	0	0	0	0	1
<i>RTV Drenthe</i>	0	3	1	5	11	16	8	17
<i>Trouw</i>	1	0	0	0	0	1	0	0

Table 5.1.1 Articles about Drentse Monden & Oostermoer per newspaper per year

Increasing returns mechanism	13	Belief formation	56
Layering mechanism	22	Self-fulfilling prophecy	32
		Frame polarization mechanism	58
Conversion mechanism	25	Blame avoidance mechanism	40
Policy Drift mechanism	4	Dialogues of the deaf mechanism	21
Risk innovation mechanism	27	Conflict infection mechanism	45
Logic of appropriateness	25	Gridlock mechanism	76
Brokerage	21		

Table 5.1.2 Number of articles each mechanism was found in

5.3 Institutional mechanisms

This section lists the institutional mechanisms identified, presented as qualitative statements and further described in function of the episodes where they were identified, their origin (interviews or media analysis) and whether any claims from these major sources of information were contradicted by official documents. With each finding potential controversy within the dataset will be shown in italics. This structure will be continued for the cognitive and relational mechanisms in **section 5.4** and **section 5.5**.

5.3.1 Increasing returns mechanism

Various interviewees and articles point towards the existence of the increasing returns mechanism. As characterized in chapter 2; the increasing returns mechanisms shows how in decision-making certain decisions can become locked in, or gain resilience, due to institutional constructions. In the case of the *Drentse Monden & Oostermoer* multiple interviewees and media hint towards the presence of this mechanism. The subsidies for the wind farms and the national focus on wind cause wind on land infrastructure projects to become more easily locked in, increasing the resilience of conflicts surrounding these projects. However, only one of the respondents and none of the media articles deemed this mechanism to be critical to the formation of the impasse.

Interviews

- Developers were more strongly invested in their solution due to the presence of subsidies regarding windmills. This has caused wind-farm green energy projects to become locked in granting wind farm impasses an inherent higher resistance to resolution. (+) *In tone the various interviewees differed on this point as the protesting groups would focus on the selfish interests of the farmers because of the existing subsidies, whereas the farmers openly admitted that reinforcing their companies financially was part of their incentive to take the initiative for the wind farm. Few actors also pointed at the national wind targets as an example of the national preference for wind farm projects such as Drentse Monden & Oostermoer.*

- Protest groups organised their actions and their financial situation around their memberships resulting in protest groups to become locked in into their course of action, reducing their flexibility and through that granting the impasse a higher resistance to resolution. (+) *This element was only mentioned by few interviewees and not evaluated in depth, however, investment in the form of time and energy was mentioned by most interviewees.*

Media

- Early newspaper articles hint at a strong focus on wind energy infrastructure from the Dutch national government creating a situation where wind-based energy is *locked-in* when compared to other sources, making the space in which consensus could be found smaller. (+)
- Subsidies are a substantial motor behind wind infrastructure projects and the dependency of farmers on this ‘crop’ is substantial due to diminishing returns on regular crops. (+)

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	+	No data	No
<i>Episode 1</i>	+	+	No
<i>Episode 2</i>	+	+	No
<i>Episode 3</i>	+	0	No

Table 5.2.1.1 Results increasing returns mechanism

5.3.2 Layering mechanism

Layering, as discussed in chapter 2, entails the changes to the institutional context in which a plan operates. In the case of *Drentse Monden* & *Oostermoer* countless changes were made to both the specifics of the wind farm as to the context. All interviewees however, agreed, that this had no impact on the resolution of the impasse. As institutional changes too place when actors had connected themselves to one extreme of the spectrum, small changes had no effect. Example: if an actor becomes invested in a view containing no windmills a small change reducing the number of windmills close to houses does not feel like a victory and does not resolve any dispute.

Interviews

- Various amendments were made to the windfarm over time, reducing the amount of MW from the original plans and targets down each step. However, this did not seem to have an impact on the state of the impasse. (- -)

Media

- Various articles mention changes (mostly reductions) in the size of the wind farm plan, mostly from 2015 onwards. Given the context in which these mentions are made there is no reason to believe they contributed to any resolution of the impasse. (-)

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	No mention	No data	No
<i>Episode 1</i>	--	-	No
<i>Episode 2</i>	--	-	No
<i>Episode 3</i>	--	-	No

Table 5.2.2.1 Results layering mechanism

5.3.3 Conversion mechanism

As defined in chapter 2, the conversion mechanism revolves to different actors interpreting different institutional properties of the impasse differently or introducing new interpretations. This mechanism was very dominant in the interviews as almost all interviewees strongly suggested that the dispute between the various government layers about the usage of the RCR had been of large importance for the formation of the impasse. These different interpretations of who is in charge strongly fed the impasse. Smaller instances of this mechanism could be found in the way the various actors interpret the concept of citizen basis. Whereas various interviewees mentioned that citizen basis is a concept best measured over time, others held on strongly to the citizen basis report. However, this support for either definition can be easily be ideologically fueled (see discussion).

Interviews

- New interpretations of the geographical unity of the infrastructure project (whether it was to be viewed as three separate farms or one single) were cause for conflict from 2010 onwards. However, whether these concerns were mostly based around definition or more a political tool is a matter of debate (+).
- Various interpretations of the concept of citizen basis and democratic majority between the various government actors further sparked conflict. The citizen basis report used a new different definition to what the ministry worked with and other actors upheld other definitions on how that should be measured (+).
- Strong disagreement was found on when a RCR is supposed to be applied within the policy process (++)

Media

- The argument between the municipalities and the state about whether the RCR is the proper tool for the region and whether it is applicable (whether it should be three separate parks or not) receives a substantial amount of media coverage. New interpretations of the legitimacy of the RCR enter the scene and solidify the impasse (++)

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	No mention	No data	No
<i>Episode 1</i>	++	++	No
<i>Episode 2</i>	++	++	No
<i>Episode 3</i>	++	++	No

Table 5.2.3.1 Results conversion mechanism

5.3.4 Policy drift mechanism

Policy drift shows how contextual changes can create a mismatch between an institution and the context. Subsidies and revenues of harvests changing caused a different context for the farmers/ initiators to operate in. The clearest example mentioned in the interviews was when various actors described the RCR as a crisis tool, devised to speed up projects when the Dutch economy found itself in dire straits in the recent economic recession. There was however no agreement between actors on this notion and no mention of this in the media, making it uncertain whether it played a large role in establishing or reinforcing the impasse.

Interviews

- As the RCR was developed as a tool for crisis it was viewed by some actors as a mismatch between the current situation and the original tool. However, there was no agreement on whether this played a role in the development of the impasse (+/-) *On this topic there was disagreement between the state and the municipalities. The state did not claim this to be a mismatch or to influence the impasse, whereas the municipalities did. Therefore, this has been grouped under the conversion mechanism as both actors give a different reading to the institutional context and not as actual policy drift.*
- The economic context in which wind farmers operated was slowly changing as revenue on crops was becoming more unpredictable and less stable leading to a stronger commitment to a larger wind farm (+) *This element was mostly brought up by the farmers collective and only very briefly touched by other actors, however, in newspaper articles later in the process evidence could be found for this claim.*

Media

- Farmers suffered from poor harvest and reduction of EU subsidies on potatoes. This potentially entrenched them in a larger scale wind project. (+)

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	+	No data	No
<i>Episode 1</i>	+/-	+	No
<i>Episode 2</i>	+/-	0	No
<i>Episode 3</i>	+/-	0	No

Table 5.2.4.1 Results policy drift mechanism

5.4 Cognitive mechanisms

5.4.1 Risk innovation mechanism

The risk innovation mechanism described disagreement between actors on where risks and benefits of a development lie (chapter 2). This mechanism was described by all interviewees and apparent through many of the media articles. Whereas opponents voiced strong economic concerns for the region, health risks and damage to livelihood the initiators mentioned economic opportunity, no health risks and limited damage to the livelihood. Most interviewees stated that these disagreements formed early in the process and articles support this.

Interviews

- There was no shared perception on the risks and benefits. Whereas some actors viewed the project as an opportunity for economic growth in the region, others saw it as the death blow to an already struggling section of the province. This disagreement already sparked at the first information session of 2010 (++)
Note. Due to limited trust by protesters towards the entire process (discussed in more detail in other sections of this chapter) the EIA failed to serve as a universally accepted tool to potentially end part of these disputes.

Media

- In the media many actors voice concerns regarding the health risks and damage to livelihood. The various concerns expressed in multiple articles clearly show there is no shared perception on risks and benefits of the windmills. Throughout all the episodes articles with such statements can be found. (++)
Note. The articles seemed to shift in focus from risks and benefits as topic early in the process towards radicalized activism as the years progressed.

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	No mention	No data	No
<i>Episode 1</i>	++	++	No
<i>Episode 2</i>	++	++	No
<i>Episode 3</i>	++	++	No

Table 5.3.1.1 Results risk innovation mechanism

5.4.2 Logic of appropriateness

The logic of appropriateness mechanism entails the inability of actors to look past personal interests resulting in the impasse having a higher resistance to resolution. Almost all interviewees mentioned this mechanism in one way or another, but often they pointed at others to be guilty of this behavior. The economic interests of the farmers caused entrenchment, but also many public figures in both the community and politics connected themselves to one side of the argument leading to further entrenchment. This latter was described by all interviewees to have a strong effect on the impasse. Various government actors openly siding with one side of the argument also removed the incentive for both developers and activists to seek compromise as they were led to believe that no compromise would also yield the desired outcome.

Interviews

- Initial personal investments in research on windmills made the wind farmers strongly invested in the project on a personal level reducing their flexibility in the process, contributing to the resilience of the impasse (++).
- Personal investment of activists to protest groups entrenched their position (++).
- Openly connecting to one side of the argument by municipalities when the RCR was implemented made their personal interests and their approval rate more connected to that side of the argument leading to entrenchment in the process (++) *. This finding was described very differently by various actors. Whether some activists accused public figures of being career-driven and lose flexibility over public support, initiators accused local politicians of being too election-driven and showing no leadership out of personal interest.*
- The support of the RCR in 2009 removed the personal incentive for developers to seek compromises as they believed that if the process would be frustrated for long enough the state would give them their desired outcome (++)
- The protest of the municipalities against the windmills removed the personal incentive for protest groups to seek compromises as they believed that by frustrating the process long enough, they could get their desired outcome (++)
- The state had to reach targets regarding wind on land and placed that above finding a consensus solution (++).

Media

- Various public figures strongly connect themselves to one extreme of the debate in the media which from that moment onwards creates a strong personal incentive to keep that position because a shift of viewpoint would cause that respective actor to lose credibility. (++)
- During episode 1, some articles mention financial incentives and personal gains for the farmers collective to not be flexible regarding the wind farm plans. (+)
- Some articles express a fear amongst citizens of their own houses losing value, which makes them entrenched in a solution with zero windmills as they operate on what they believe is their own best interest. (+)

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	++	No data	No
<i>Episode 1</i>	++	++	No
<i>Episode 2</i>	++	++	No
<i>Episode 3</i>	++	++	No

Table 5.3.2.1 Results logic of appropriateness mechanism

5.4.3 Brokerage

Brokerage is described in chapter 2 as the translation of information (who translates?) and the attempts at mediation connecting previously unconnected actors. All government actors claimed that the communication of the plans towards citizens had been poor. Since state, province and the municipality all held different views regarding the project and developed different strategies the information was confusing and inaccessible for citizens. Activist groups played an important role in the translation of this chaotic structure which most likely fueled stronger resistance. The limited and conflicting information from the government layers also increased the role the media played in informing the public. Whilst analyzing the articles, conflicting information regarding the wind parks was found on countless occasions, making it likely that this form of translation contributed to the unrest in the region.

Interviews

- Limited communication from various government actors and their inability to communicate the same information due to disputes caused the formal documents surrounding the wind farm process to be poorly translated towards the public, feeding unrest and resistance from day one (++).
- The lack of clear information from government actors increased the brokerage role protest groups played in the region increasing their influence and fuelling stronger resistance (+). *Various government actors in interviews placed the blame for this on eachother. Activists stated that they saw it as their duty to inform people.*
- Media played a role in translating the conflict between the various governmental layers increasing the effect their disputes had on the impasse (++)
- Attempts at mediation or revitalising the impasse, e.g. by having the king and queen visit the region did slightly decrease present sentiments of ‘not being taken seriously’, but did not impact the impasse in the long run (+/-)
- Three different trajectories from state, municipality and province made the entire case inaccessible and confusing for many citizens increasing the effect of activists or newspapers serving as brokers (++)

Media

- Apart from describing brokerage mechanisms, the media plays an important role regarding the translation of complex information towards citizens. A lot of articles contained incomplete or incorrect/ different data regarding the wind farm plans. This makes it fair to assume poor brokerage contributed to the unrest surrounding the impasse and through that the resilience of the impasse from the beginning onwards. (++)

- Lack of clear information in sessions organised by the state is briefly mentioned. (+)
- Attempt at mediation from king and queen is not described in that context and gained limited media traction in relationship to the case. (-)
- Inconsistent levels of information (lots of information followed by months of silence) are described, which again could signal a poor translation of plans to the public. (+)

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	++	No data	Yes*
<i>Episode 1</i>	++	+ +	No
<i>Episode 2</i>	++	+ +	No
<i>Episode 3</i>	++	+ +	No

Table 5.3.3.1 Results brokerage mechanism

* Municipalities claim that the wind farm plans came as a big surprise to them, whereas the initiators claim they contacted the municipalities before contacting the state as they tried to get support that way first. The claim that before 2011 at least some of the information regarding the plans was known is both confirmed by official communication in Aa & Hunze in 2010 and the letters from the state describing the process before the decision to coordinate the project was made.

5.3.4 Belief formation mechanism

The belief formation mechanism, as discussed in chapter 2, encompasses the sentiments that result in actors copying beliefs from other actors, policy arenas or regions. The suggestion is made by multiple actors that echoing beliefs of the region being ignored by the state and historic sentiments of farmers versus citizens exist in the region. However, there is no agreement on whether they impacted the impasse. Most actors found it difficult to state what the impact was of such sentiments (more on this in the discussion). This sentiment was clear in some newspaper articles where the idea of the state as the enemy of the province was reinforced.

Interviews

- The region has a cultural history of conflict between farmers and labourers reinforcing the impasse in the region and making it more fertile for strong resistance (+).
- The region might contain a sentiment of the province versus the state (+/-).
- Other action groups being active in the country and being mentioned in the media repeatedly (good news is no news) caused a stronger response to the wind farm project, fuelling the impasse (+).
- Some interviewees strongly echo anti-establishment views currently present in national politics, this might have an influence on the resilience of the impasse of which they are part. The general anti-establishment trend in society might have radicalised the wind mill resistance (+/-)
- Because the municipalities publically took stance against the project and claimed that it could be stopped, many protesters formed their beliefs to that idea. The belief that the entire wind farm could be stopped by frustrating the process with activism was strongly fuelled through this and strengthened the impasse (++)

- Political actors take middle-ground stances regarding threats and radical activism in the region reinforcing the belief for the initiators that they do not have any support, reducing their willingness to find consensus, strengthening the impasse (+).

Media

- The belief that plans could be stopped caused people not to cooperate or participate in the infrastructure project as that was believed to give the ‘wrong signal’. (+)
- Choices of slogans in regional dialect, emphasis on the fact that the state is situated in the Hague show signs of a province versus state sentiment (+).
- The various claims of the municipality that through the application of the RCR they lose all decision-making power regarding the project echo in the expressed views of citizens in the media that they are not heard and that the state does not listen to their concerns (++).
- Various statements of national politicians validate beliefs of protesters entrenching their views granting the impasse further resilience (+).
- Some articles linked the case to other wind farm cases with substantial protests (+).

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	+	No data	No
<i>Episode 1</i>	++	++	No
<i>Episode 2</i>	++	++	No
<i>Episode 3</i>	++	++	No

Table 5.3.4.1 Results belief formation mechanism

5.3.5 Self-fulfilling prophecy mechanism

One of the most dominant mechanisms described by the interviewees is the self-fulfilling prophecy where misconceptions of the process resulting in false conceptions to become true (chapter 2). Multiple actors frame the region of the project as poor in opportunity and having no say in the plans. This results in limited opportunities being organized in the region, even though some actors suggest that cooperation would have been possible if initiated earlier in the process. Additionally by claiming to have no seat at the table and refusing further cooperation during the process, various protest groups contributed to a situation where the only solution remaining was top down interference from the state. This fulfilled the false misconception that they initially had no opportunity to contribute and be part of the wind plans.

Interviews

- Incorrect notions of the municipalities that they could stop the wind farm project caused them to miss plenty of opportunities to develop citizen basis and participation and further investment and funding causing their fear (a wind farm project without substantial gains for the region) to become true (++).

- By not engaging actively in initiatives for wind infrastructure in the municipality, whilst national targets were known, municipalities pushed initiators towards a RCR (+).
- By claiming not to have a seat at the table and refusing to cooperate in efforts to build a cooperation, municipalities actively diminished their own influence fulfilling the initially false assumption that there was no room for cooperation or impact (+).
- By believing the region as poor in opportunity, socio-economically challenged or in other ways unable to take part in organising participation in the project, no participation was organised (+).

Media

- The lack of initiative within the province is mentioned as explanation for the farmers now seeking the coordination of the state (+).
- Political actors express that they do not think any plan will be able to be realised within five years due to limited citizen support. They act on this expectation dragging out the impasse (+).
- The municipal governments and activists claim to not have any influence on the process. Later in the process (2016) this leads to certain activists refusing to take seat at the table, removing any direct influence they would have (++).

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	+	No data	No
<i>Episode 1</i>	++	+	No
<i>Episode 2</i>	++	++	No
<i>Episode 3</i>	++	++	No

Table 5.3.5.1 Results self-fulfilling prophecy mechanism

5.5 Relational mechanisms

5.5.1 Frame polarisation mechanism

The frame polarization mechanism focusses on whether frames in media or official communication strengthened the impasse. Almost all interviewees stated that the media had in some instances not positively contributed to the impasse. Sensation-driven was a term used to describe local media by multiple actors. When evaluating the media database on framing terminology, many articles was found to contain strong framing language. Most dominant were frames depicting the disagreement as a battle (war terminology) between various groups, polarizing the debate and reinforcing the impasse.

Interviews

- Media played a role in the process by enlarging negative actions, polarizing views (++).
- Some interviewees used the terminology of NIMBY or seemed to identify with this frame (+).

Media

- Whilst coding there were countless of small ways in which discourse in the media was framed. In 58 out of 160 articles strong framing sentences were found, mostly supporting the discourse by activists or expressing the conflict in stronger terms (examples: ‘North-Korean style decision-making, the state won the first battle, this was just practice for the true trial of strength, blood-money, energy-dictatorship, turbine-terrorists, green fascism, wind farm haters) (++)).
- Activists were well able to reach the media locally resulting in a constant stream of articles describing the protests (++)).
- Some articles used suggestive imagery (+).
- The radical side (full anti wind farm, platform STORM) of the activism received most of the attention in articles whereas the milder protesters from e.g. WindNEE seemed to get less access to the media causing a distorted image of a more radicalised conflict in the media (+).

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	No mention	No data	No
<i>Episode 1</i>	+ +	+ +	No
<i>Episode 2</i>	+ +	+ +	No
<i>Episode 3</i>	+ +	+ +	No

Table 5.4.1.1 Results frame polarisation mechanism

5.5.2 Dialogues of the deaf mechanism

The dialogues of the deaf mechanism is in place when actors argue on different planes and this contributes to impasse. In both interviews and media evidence was found that this was strongly the case during episode 1 of the process. In media arguments focusing on healthcare and livelihood are placed opposing arguments of an economic nature and interviewees state that on early information sessions there was no crosswalk in the arguments presented by those in favor and those opposing the wind farm plans. The sentiment that arguments were presented in a linear and repetitive manner is shared by most interviewees. As the impasse drags on a shift away from this impasse in argumentation becomes visible. There is no reason to assume it resolved, but the focus shifts more towards activism, and resistance through for example lawsuits. It appears actors partially give up on the dialogue taking place at all, resulting in the effect of the dialogue of the deaf mechanism to be diminished.

Interviews

- On information evenings there was no line of discourse on the same plane between the people opposing the plans and the informants (++)).
- As the debate polarized arguments became of lesser importance (+).

Media

- Arguments of protestors presented in the media are on a different plane compared to those in favour of the wind farm. (livelihood, environmental and health arguments versus economic opportunity) This is an indication of a dialogue of the deaf being present. (++)
- Focus from media shifts from arguments to activism as the impasse drags out over the years. (0)

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	No mention	No data	No
<i>Episode 1</i>	++	++	No
<i>Episode 2</i>	+	0	No
<i>Episode 3</i>	+	0	No

Table 5.4.2.1 Results dialogues of the deaf mechanism

5.5.3 Blame avoidance mechanism

The blame avoidance mechanism includes mainly political actors refusing to take decisions due to potential repercussions and actors connecting themselves firmly to political stances reducing their flexibility when striving to avoid blame (see *Logic of appropriateness* earlier in this chapter). Almost all governmental actors interviewed show hesistance reflecting on the possibility that the impasse was dragged out to no suffer electoral losses, whereas most non-governmental actors touch on this possibility and give it a lot of importance. Especially the role of the municipalities and their views on wind energy is strongly viewed as an attempt to avoid punishment by the electorate. *Note. This can explain why during the process all political parties change their views regarding the initiative towards negative. Even members of the local branch of the green party openly opposed the wind farm project whereas their national fraction strongly favors the development of wind on land.*

Interviews

- To prevent electoral losses municipalities did not actively support plenty initiatives for wind mill projects before *Drentse Monden* & *Oostermoer* (+).
- Electoral interests entrenched political parties active in the municipalities as they would not want to take the blame for a shift in view (++).
- In negotiations with various municipalities and the province, actors tried to save their own municipalities in fear of public backlash regarding such plans (+).

Media

- In media discourse province and municipality side with the activists due to the negative response from their respective electorates (+).
- In media discourse province and municipality keep stressing their lack of influence on the infrastructure project potentially to dodge any future blame (+/-).

- Political figures are hesitant in the interpretation of national politics regarding the wind farm as they do not want to be held accountable for giving ‘false hope’ (+).
- Political actors call for time-out of the process to push parts of the process past their instalment (+/-)

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	+	No data	No
<i>Episode 1</i>	++	+	No
<i>Episode 2</i>	++	+	No
<i>Episode 3</i>	++	+	No

Table 5.4.3.1 Results blame avoidance mechanism

5.5.4 Conflict infection mechanism

Conflict infection accounts for how polluted relationships (e.g. distrust) can contribute to the formation of an impasse. All interviewees claim that on a personal level between the involved actors there are no problems. Prominent activists and politicians maintain formal relationships even when in strong disagreement. However, all actors also acknowledge that the conflict has become thoroughly infected between people in favor and against windmills in the communities. Furthermore, the poor, ever-changing information (see *Brokerage* earlier in this chapter) sparked a helix of distrust further infecting the impasse. These sentiments of distrusts are also reflected in the media and harsh activism could be seen as a sign of an infected conflict.

Interviews

- Individual relationships between various government actors or individuals from protest groups were no intoxicated or negative (- -)
- Lack of information or different, ever changing information sparked a helix of distrust. It took a long time before there was clarity on the number of windmills and the type of wind mills used which fuelled that distrust (++)
- On individual community level relationships became intoxicated over the wind farm case. The segregation between the people in favour of and against the plan split village committees, children at school and created a taboo topic at many social gatherings (++)
- Disagreement between the actors on the integrity of the MER report consolidated the impasse (+)

Media

- Citizens in media accounts complain about different, changing, information and voice strong distrust towards the state. (++)
- Various political actors use strong language describing the relationships between the layers of government. This is in contrast to what the interviews conveyed (+).

- On community level various problems are described between people supporting and people against the wind infrastructure project (+). *Note. For example, radical activism.*

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	--	No data	No
<i>Episode 1</i>	++	++	No
<i>Episode 2</i>	++	++	No
<i>Episode 3</i>	++	++	No

Table 5.4.4.1 Results conflict infection mechanism

5.5.5 Gridlock mechanism

The gridlock mechanism describes how, mostly political actors, use an impasse to obtain agency for other topics or gain electoral power in the long run. On local level this is expected to have had a limited effect. Most actors acknowledge that at the start of the process different municipal parties held different views, but, as the resistance became more dominant all parties held similar views. On a national level this might have been different. In various media accounts important political figures voiced strong concerns on the wind farm project even when decisions had already been made. Most interviewees described these concerns as a political tool to gain more support.

Interviews

- Various parties during election season tried to gain more support by actively showing their willingness to fight wind mill plans (+/-)
- Municipalities used the court case as an attempt to frustrate the process and through that regain control. However, they might have also done so to gain support for their politics with their electorate (+)
- The wind debate might have played a role in regional elections and been used by parties to gain support in the election of 2014 with the rise of local parties and distrust for national parties being present, however over time this effect decreased as the various political parties had a more uniform view. (+ in episode 1)
- National politicians used the case to gain support for their parties with sometimes opportunistic politics (+)

Media

- Various national politicians and parties strongly take side in the conflict after decisions have already been made to gain support in the region, especially later in the process (+). (e.g. Diederik Samson, former leader of the PvdA and prominent political figure is outspoken towards a hard reset of the negotiations regarding the wind farm project in Drenthe in 2017 after the *Raad van State* has deemed the plans legitimate.)
- Municipalities frustrate process through court cases and the refusal to give permits to gain support for their case (+).

	Interviews	Media	Contradicted by official documents (yes/no)
<i>Episode 0</i>	No mention	No data	No
<i>Episode 1</i>	+	0	No
<i>Episode 2</i>	+	+	No
<i>Episode 3</i>	+	+	No

Table 5.4.5.1 Results gridlock mechanism

5.6 Incidents

In the reconstruction in **Chapter 4** four separate incidents were selected to potentially influence the impasse due to the media traction they obtained in national papers. Most of the interviewees denied that any of the given incidents were by themselves initiators of one of the mechanisms. The incidents were described as the logical project of an already polarized landscape. However, both interviews and elaborate media analysis hint towards other incidents; mainly information sessions, potentially having had such an effect. (More on this in de discussion)

Citizen basis report

The citizen basis report was the product of a disagreement between the state and the municipalities where the state claimed there was basis for the plans and the municipalities stated there was not. Citizen basis was not measured over time, so it is impossible to know what the support in the region was for windmills before the first plans were announced. Citizen basis, much like the size of the wind farm (discussed below) is in many cases a prerequisite for large infrastructure projects coordinated by the state. The dispute over the definition of citizen basis can therefore be seen in the larger context of the municipalities not agreeing with the application of state coordination (*RCR*)

Lawsuit

The lawsuit then forms the second step in this process. As wind projects need to reach a minimum amount of MW for state coordination to be applicable the different geographical interpretation (3 parks versus 1) was another attempt to block the state taking over the full control of the project.

Arson, other violent forms of activism and the terrorism report

Radical activism was described by almost all interviewees as the product of the impasse and by no means a cause or a start. However, the responses from the various actors and political actors in the media did influence the further entrenchment of the at that point polarized sides. Various actors chose in discourse a tone downplaying the violence and used a 'both sides' rhetoric. This for the victims of the violence, in this context the initiators, felt like a lack of support. Since there was no need for consensus building as the state could legally take control anyway, this lack of support reduced the enthusiasm to organise participation or supply information. And since the responsibility for that had been placed with the initiators this further cooled down negotiations.

5.7 Full reconstruction: mechanisms present operating on the impasse

The image below shows all the results from the previous pages in one diagram in similar style to the hypothetical results in **section 3.4**. The impasse started when the official state coordination started and conflict arose, though some mechanisms were active before that creating a fertile ground for impasse. Yellow shows conflicting evidence, light green weak evidence and dark green strong evidence for the presence of the mechanism operating on the impasse.

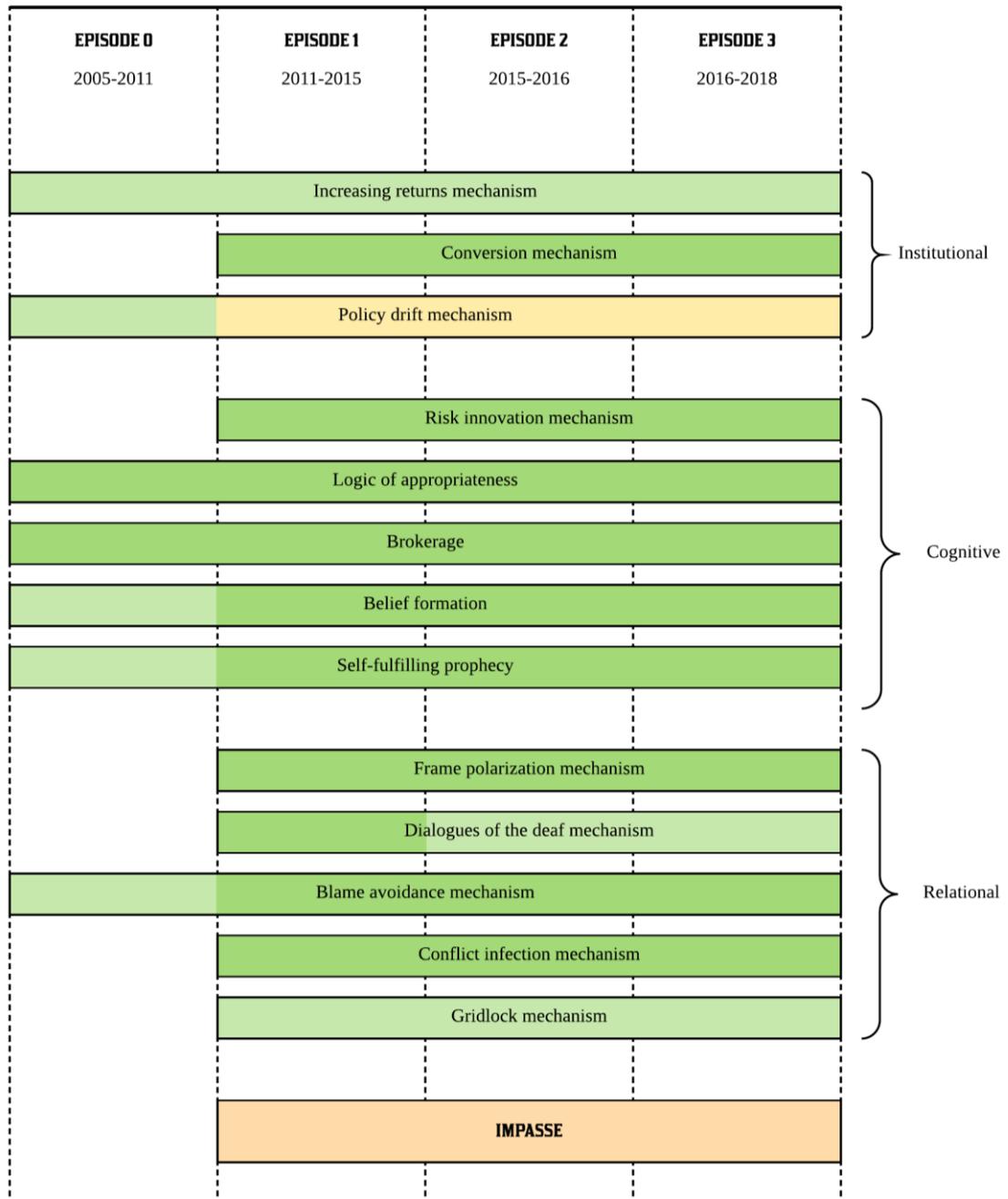

Figure 5.6.a: full reconstruction impasse Drentse Monden & Oostermoer

Institutional mechanisms

In the case of *Drentse Monden* & *Oostermoer* institutional mechanisms played a large role in the formation of the impasse surrounding the wind infrastructure project. A large part of the dispute between the various layers of government was centered around which layer would oversee the coordination of the project. This resulted in different interpretations of existing procedures and the geographical properties of the region in which the project is to be realised. The locked-in nature of state coordinated procedures led to a smaller playing field in which consensus can be found. Various reductions were made to the scale of the plan when the project had already become too polarized for this to have any effect on the resolution of the impasse.

Cognitive mechanisms

From the start of the decision-making process there was no consensus on risks and benefits. Brokerage or translation of formal documents was poorly coordinated and since the various layers of government each acted on a different agenda and preferred a different desired course of action this caused confusion among the public. This chaotic structure created a fertile soil for other actors, to serve as translators, such as (radical) protest groups, and strongly framing media.

The mixed messages from the layers of government caused a situation where multiple actors could believe that not working towards consensus was in their best interest. The resistance of the municipalities supported action groups in their belief that their action could prevent the realisation of the wind plans. The state, in turn, supported the initiators in their belief that if the case would drag out the project would be coordinated by the state anyway.

The incorrect belief of the municipalities that they would be able to stop the plan through judicial action caused them to miss opportunities to influence the plans in ways that they would be more beneficial for the region; creating a self-fulfilling prophecy. The inferiority complex of the municipalities combined with the cultural background of the region contributed to a low level of participation fulfilling previous fears of a wind farm with limited gains for the region.

Relational mechanisms

Media framing was strongly present in the evaluated articles and most interviewees stated that the media had a polarizing effect on the case. There were no direct conflicts between the various stakeholders, however, the conflict damaged social structures within the villages. Arguments between those in favour and those against the wind farm characterised as *dialogues of the deaf* where protesters focussed in discourse on liveability and health risks and initiators focussed on economic opportunity.

Various political actors connected their status to a side of the argument further polarizing the debate. Various accounts were found of municipal politicians attempting to avoid blame for the wind project by claiming to have zero influence. Even on a national level political opportunism could be seen in order to gain support in the region for national parties struggling in regional elections.

5.8 Full reconstruction: the impasse in the light of democratic decision-making

Impasse as a sign of a disfunctional democracy

The struggle between various layers of government is apparent in the reconstruction on the previous page. Miscommunication, failed attempts at organising support, the lack of a unified stance on who hold responsibilities, and the poor translation of complex decisions towards citizens indicate that the process was unsuccessful in following what Eeten (2004) describes as a “truly collective approach”. The many instances of *logic of appropriateness* found in this case show that the focus in the decision-making could not be described as “consensus building”; actors failed to look past personal interests and became entrenched in their interests due to an atmosphere of distrust and undemocratic action. These personal interests came in many forms, from national politicians striving to gain support for their respective parties, initiators seeking an investment in their companies, activists investing time and resources in protesting and municipalities fearing an electoral backlash when seeking a middle-ground.

Impasse as a sign of a functional democracy

The case clearly shows impasse being used as a political tool such as described by Binder (1999). Various political actors used the impasse to gain support for their own interests. Multiple respondents described precisely this trend, and, in all cases, it was described as a negative trend.

Impasse as an inescapable trait of complex decision-making

This impasse also displayed elements that were difficult to prevent or predict and it that sense could be the irrational elements Brown (2007) mentions; passions, emotions and acts of collective identifications. The cultural background of the region sparked sentiments in relationship to the case that complicated the impasse. Furthermore, due to the longwinded nature of the process, people got strongly emotionally involved.

Chapter 6: Discussion & Conclusion

6.1 Conclusion

Democratic decision-making surrounding large infrastructure projects is often prone to conflict and impasse hampering the effectiveness of especially environmental policy. In the field of sustainability often a call is made for more deliberate forms of decision-making with more seats at the table for different actors. However, more complex systems are more likely to spark impasse. When applying a mechanistic approach to clarify these impasses a knowledge gap becomes apparent. Mechanistic approaches often only use a small variety of mechanisms and their application to cases of impasse is limited. The pathway from empirical data to the resulting mechanisms found in these case studies is often unclear. Furthermore the role the impasse plays in the broader context of democratic decision-making processes is often already set by the definition of impasse chosen.

This research explored a mechanistic approach to analyzing policy impasse based on the impasse in *Drentse Monden* & *Oostermoer* by making a reconstructive analysis of the mechanisms which have caused this impasse. It gathered evidence towards various definitions regarding the role of impasse in decision-making in an attempt to fill the larger knowledge gap, by making a comparison between empirical findings and definitions as presented in the literature. This objective resulted in the following research question:

Which environmental/ institutional, personal / cognitive and relational mechanisms contributed to the emergence of the impasses in the decision-making in the case of *Drentse Monden* & *Oostermoer* and how should the impasse be interpreted in the broader role of impasse in decision-making processes?

Various interpretations of the legislation regarding state coordination and geographical properties of the area sparked conflict between the various layers of government. Poor communication, poor brokerage, and a lack of shared understanding of risks and benefits paved the way for strong resistance in the region. Distrust and infected relationships on a community level combined with strong media framing fortified the impasse. The impasse can be mainly explained through a lack of deliberation and consensus-building. Moreover, the impasse was used as a political tool and partially the product of emotional irrational actions that are unavoidable in complex decision-making, hinting at the non-exclusive nature of the various roles of impasse presented in the literature.

6.2 Discussion

6.2.1 Which challenges in the taken approach to studying impasse were found?

The relationship between the interviewer and the interviewee

The first challenge posing difficulty during the conducting of the interviews was trying to stay as neutral as possible during each of the interviews. Certain interviewees were framing outspokenly or voicing views very strongly different to my own and some of the interviewees provided partially untrustworthy information. These are complicated dynamics to navigate in. The fear to inject too much colour into interviews lead to too much space for the interviewees to deliver a quite free interpretation of reality. The ideology of the respondents quite often colored their answers strongly and in these cases chicken-egg situation occur. Did the respondent in hindsight view events differently because of distrust or did the respondent generate distrust because of events?

Subjective nature of coding qualitative data

The coding process applied in this research is very subjective in nature. On literal reading only very, few newspaper articles and statements contain proof for the presence of certain mechanisms whereas whilst applying interpretive reading skills a whole new world can be uncovered. The problem remains that this interpretation is just one of many. The division line between when something is coded into mechanism and when not is still not well defined. By adding the data set as appendix, coding in layers per mechanism and constructing examples in the methodology section an attempt has been made to be consistent and transparent and in that keep the error that interpretive coding will undoubtedly have consistent throughout the research.

Recollections in a long process

Various interviewees had difficulties remembering certain events in order and some had not been on the case for a long time. Deepening the pool of interviewees could solve part of this problem but given the stretched-out nature of infrastructure impasses this is a limitation to applying in-depth interviews as a large fraction of the means to uncover mechanisms of impasse. As stated, some interviewees supplied what was most likely incorrect information. Organising the interviews in two rounds could help solve some of these issues.

Causal relations

As Biesbroek et al. (2014) state “One of the main limitations of the adopted approach is that we can present a plausible account of the operative mechanisms but proving the relative necessity or sufficiency of these mechanisms is nearly impossible.” It is very difficult to make claims of necessity within cases. With better brokerage and translation from governmental layers onto citizens the impasse have been less resilient to resolution? Evidence suggests so. Was the lack of brokerage critical for the formation of the impasse? Impossible to tell. This forms a strong limitation regarding mechanistic approaches

Political questions

Another limitation clearly present within the interviews is that many interviewees were visibly uncomfortable being asked political questions. In a polarized case where distrust is strong and media plays a large role, actors are very careful in expressing assumptions about potential political motives of other actors.

Transportation

A direct limitation to the scope of this research were transportation distance and costs. Travelling to the region by public transport was both expensive and a time-consuming business making it difficult to interview more people, whereas that could have been beneficial to obtain a deeper understanding of the impasse.

Media incidents as point of departure

In this research during the timeline construction in **section 4.2** a set of incidents were selected from a preliminary media search and used as the basis of some interview questions. This proved to be an ineffective way of selecting potentially important events for the impasse. Incidents that gain a lot of media traction might very well be the product of operating mechanisms rather than any point of departure or a strong impactor on the impasse. A better approach would be to ask the respondents in the interviews to name key moments to them in the process and organise the interviews in two rounds. Whether this would allow for pinpointing the starting points of various mechanisms more specifically would be a topic of further research.

6.2.2 Perspectives for further research

Extension to more municipalities (Stadskanaal)

For the scope of this research the choice was made to focus on the municipalities where windmills would actually be placed according to the latest plans: Borger Odoorn and Aa & Hunze. However, in hindsight the inclusion of especially Stadskanaal and potentially other municipalities would have been justifiable given their active role in various protests or discourse.

Effect of national politics/ discourse

During interviews, respondents often echoed statements of national political debates regarding climate change and environmental measures (the Netherlands are too small to contribute to CO₂ reduction measures, climate change is a hoax, the green lobby has an iron grip on this parliament etc.). Furthermore, more so than expected, national politicians actively sought to find electoral gains by voicing strong opinions on the case. A stronger focus on the effect of national politics on the case would probably further the understanding of the impasse.

Breaking up government actors in multiple smaller parts

For the scope of this research government actors were treated as single entities. However, this is of course never the case. Opposition parties might uphold other views compared to coalition parties and the changing political scene in a long-outstretched impasse such as Drentse Monden & Oostermoer can definitely leave its mark.

Familiarity with frames or sentiments

A wide variety of frames was found to be present in media articles and some also were mentioned by interviewees. However, it is difficult to tell how effective these frames are and to what extent they resonate across the population. A quantitative study evaluating the familiarity of citizens in the region with frames could be helpful pinpointing the most important polarising frames present in the area. Furthermore various interviewees hinted that sentiments of the province versus the state might echo in the region. This would be a field for further study.

Broadening the media analysis

The media analysis conducted in this research could be broadened significantly. Articles by various newspapers were now all treated equally whilst of course there is a difference in the quality and reach they provide. An article in a national paper might have significantly more impact and a higher status. Secondly only the articles directly mentioning *Drentse Monden & Oostermoer* were selected, but framing surrounding green infrastructure projects is much broader than that. A quick search in the database of *De Telegraaf* revealed over 400 articles treating the topic of wind mills over the past 5 years, most of which held a very negative tone and some using strongly framing language. This can contribute to belief formation and incorporating that in a broader analysis would provide a better understanding regarding the impasse.

References

- AD. (2018a, May 18). Draaiproef met windmolens in Houten 'is niet uit te houden' - AD. Retrieved from <https://www.ad.nl/utrecht/draaiproef-met-windmolens-in-houten-enlsquo-is-niet-uit-te-houdenenrsquo~a73c0398/>
- AD. (2018b, May 29). De geschiedenis van de windmolens op Lage Weide herhaalt zich in polder Rijnenburg - AD. Retrieved from <https://www.ad.nl/utrecht/de-geschiedenis-van-de-windmolens-op-lage-weide-herhaalt-zich-in-polder-rijnenburg~afffd6ee/>
- Amundsen, H., Berglund, F., & Westskogh, H. (2010). Overcoming barriers to climate change adaptation-a question of multilevel governance? *Environment and Planning C: Government and Policy*, 28(2), 276–289. <https://doi.org/10.1068/c0941>
- Ansell, C., & Gash, A. (2008). Collaborative governance in theory and practice. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18(4), 543–571. <https://doi.org/10.1093/jopart/mum032>
- Astbury, B., & Leeuw, F. L. (2010). Unpacking Black Boxes: Mechanisms and Theory Building in Evaluation. *American Journal of Evaluation*, 31(3), 363–381. <https://doi.org/10.1177/1098214010371972>
- Aviles, N. B., & Reed, I. A. (2017). Ratio via Machina: Three Standards of Mechanistic Explanation in Sociology. *Sociological Methods and Research*, 46(4), 715–738. <https://doi.org/10.1177/0049124115610350>
- Biesbroek, G. R., Termeer, C. J. A. M., Klostermann, J. E. M., & Kabat, P. (2014). Rethinking barriers to adaptation: Mechanism-based explanation of impasses in the governance of an innovative adaptation measure. *Global Environmental Change*, 26(1), 108–118. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2014.04.004>
- Biesbroek, R., Dupuis, J., & Wellstead, A. (2017). Explaining through causal mechanisms: resilience and governance of social–ecological systems. *Current Opinion in Environmental Sustainability*, 28, 64–70. <https://doi.org/10.1016/j.cosust.2017.08.007>
- Binder, S. (1999). The Dynamics of Legislative Gridlock , 1947–96. *American Political Science Review*, 93(3), 519–533. <https://doi.org/10.2307/2585572>
- Breeman, G., Termeer, C. J. A. M., & Lieshout, M. Van. (2013). Decision making on mega stables: Understanding and preventing citizens' distrust. *NJAS - Wageningen Journal of Life Sciences*, 66, 39–47. <https://doi.org/10.1016/j.njas.2013.05.004>
- Brinkman, S., & Kvale, S. (2009). Interviews: Learning the Craft of Qualitative Research Interviewing: second edition
- Brown, J. (2009). Democracy, sustainability and dialogic accounting technologies: Taking pluralism seriously. *Critical Perspectives on Accounting*, 20, 313–342.
- Bunge, M. (2004). How does it work? The search for explanatory mechanisms. In *Philosophy of the Social Sciences* (Vol. 34, pp. 182–210). <https://doi.org/10.1177/0048393103262550>
- Burch, S. (2010a). In pursuit of resilient, low carbon communities: An examination of barriers to action in three Canadian cities. *Energy Policy*, 38(12), 7575–7585. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2009.06.070>
- Burch, S. (2010b). Transforming barriers into enablers of action on climate change: Insights from three municipal case studies in British Columbia, Canada. *Global Environmental Change*, 20(2), 287–297. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2009.11.009>
- Burningham, K. (2000). Using the language of NIMBY: A topic for research, not an activity for researchers. *Local*

- Environment*, 5(1), 55–67. <https://doi.org/10.1080/135498300113264>
- Candel, J. J. L. (2018). Diagnosing integrated food security strategies. *NJAS - Wageningen Journal of Life Sciences*, 84(84), 103–113. <https://doi.org/10.1016/j.njas.2017.07.001>
- Dewulf, A., & Bouwen, R. (2012). Issue Framing in Conversations for Change: Discursive Interaction Strategies for “Doing Differences.” *Journal of Applied Behavioral Science*, 48(2), 168–193. <https://doi.org/10.1177/0021886312438858>
- Doorewaard, H., & Verschuren, P. (2010). *Designing a Research Project: second edition*
- Dupuis, J., & Knoepfel, P. (2013). The Adaptation Policy Paradox : the Implementation Deficit of Policies. *Ecology and Society*, 18(4). <https://doi.org/10.5751/ES-05965-180431>
- Eeten, M. J. G. Van. (1999a). Dialogues of the deaf : defining new agendas for environmental deadlocks.
- Eeten, M. J. G. Van. (1999b). “Dialogues of the Deaf” on Science in Policy Controversies. *Science and Public Policy*, 26(3), 185–192. <https://doi.org/10.3152/147154399781782491>
- Eeten, M. J. G. Van. (2004). Deliberative Democracy. *Environmental Governance Reconsidered*, 28(6), 183–217.
- Enserink, B. (2000). A quick scan for infrastructure planning: Screening alternatives through interactive stakeholder analysis. *Impact Assessment and Project Appraisal*, 18(1), 15–22. <https://doi.org/10.3152/147154600781767628>
- Falletti, T. G., & Lynch, J. F. (2009). Context and causal mechanisms in political analysis. *Comparative Political Studies*, 42(9), 1143–1166. <https://doi.org/10.1177/0010414009331724>
- Friedkin, N. E. (2001). Norm formation in social influence networks. *Social Networks*, 23(3), 167–189. [https://doi.org/10.1016/S0378-8733\(01\)00036-3](https://doi.org/10.1016/S0378-8733(01)00036-3)
- Hacker, J. S. (2004). Privatizing Risk Without Privatizing Benefits: Path Dependence, Policy Drift, and Welfare-State Reform in the United States. *American Political Science Review*, 98(2), 243–260. Retrieved from <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.198.5434&rep=rep1&type=pdf%5Cnpapers2://publication/uuid/0D13BAA9-9596-4C4E-B6FF-75B4DDCB38F3>
- Hedström, P., & Ylikoski, P. (2010). Causal Mechanisms in the Social Sciences. *Annual Review of Sociology*, 36(1), 49–67. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.012809.102632>
- Hendriks, C. (2002). Institutions of deliberative democratic processes and interest groups: Roles, tensions and incentives. *Australian Journal of Public Administration*, 61(1), 64–75. <https://doi.org/10.1111/1467-8500.00259>
- Kay, A., & Baker, P. (2015). What can causal process tracing offer to policy studies? A review of the literature. *Policy Studies Journal*, 43(1), 1–21. <https://doi.org/10.1111/psj.12092>
- Klijn, E.-H., Edelenbos, J., & Steijn, B. (2010). Trust in Governance Networks. *Administration & Society*, 42(2), 193–221. <https://doi.org/10.1177/0095399710362716>
- Langbroek, M., & Vanclay, F. (2012). Learning from the social impacts associated with initiating a windfarm near the former island of Urk, The Netherlands. *Impact Assessment and Project Appraisal*, 30(3), 167–178. <https://doi.org/10.1080/14615517.2012.706943>
- Lorenzoni, I., Nicholson-Cole, S., & Whitmarsh, L. (2007). Barriers perceived to engaging with climate change among the UK public and their policy implications. *Global Environmental Change*, 17(3–4), 445–459. <https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2007.01.004>
- Mahoney, J. (2003). Tentative Answers to Questions about Causal Mechanisms. *Ms. Mahoney, James*, 83, 2.
- Mahoney, J., & Thelen, K. (2009). A theory of gradual institutional change. In *Explaining Institutional Change: Ambiguity, Agency, and Power* (pp. 1–37). <https://doi.org/10.1017/CBO9780511806414.003>
- Mason, J. (2009). *Qualitative Research: second edition*

- Mcadam, D., Tarrow, S., & Tilly, C. (2008). Methods for Measuring Mechanisms of Contention. <https://doi.org/10.1007/s11133-008-9100-6>
- Merry, S. E. (2006). Transnational Human Rights and Local Activism : *American Anthropologist*, 108(1), 38–51.
- Nelson, T. E., Oxley, Z. M., & Clawson, R. A. (1997). Toward a Psychology of Framing Effects. *Political Behavior*, 19(3), 221–246. <https://doi.org/10.1023/A:1024834831093>
- Newig, J., Challies, E. D., Jager, N. W., Kochskaemper, E., & Adzersen, A. (2018). The Environmental Performance of Participatory and Collaborative Governance: A Framework of Causal Mechanisms. *Policy Studies Journal*, 46(2), 269–297. <https://doi.org/10.1111/psj.12209>
- NOS. (2016, June 21). Windmolenpark Urk opent vandaag, ondanks fel verzet - NOS. Retrieved from <https://nos.nl/artikel/2112460-windmolenpark-urk-opent-vandaag-ondanks-fel-verzet.html>
- NRC. (2018a, July 27). Begin in het noorden niet over windmolens - NRC. Retrieved from <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/07/27/begin-in-het-noorden-niet-over-windmolens-a1611448>
- NRC. (2018b, September 14). De dreiging van windmolenterreur - NRC. Retrieved from <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/09/14/de-dreiging-van-windmolenterreur-a1616488#photo>
- Oberlack, C. (2017). Diagnosing institutional barriers and opportunities for adaptation to climate change. *Mitig Adapt Strateg Glob Change*, 22, 805–838. <https://doi.org/10.1007/s11027-015-9699>
- Olsen, J. P. (2007). Understanding Institutions and Logics of Appropriateness: Introductory Essay. *ARENA Working Papers*, (13), 1–16. Retrieved from <http://www.arena.uio.no>
- Pellizzoni, L. (2001). The myth of the best argument: power, deliberation and reason. *British Journal of Sociology*, 52(1), 59–86. <https://doi.org/10.1080/00071310122320>
- Pellizzoni, L. (2003). Uncertainty and participatory democracy. *Environmental Values*, 12(2), 195–224. <https://doi.org/10.3197/096327103129341298>
- ProDemos (2019). Huis voor democratie en rechtstaat - Retrieved from https://prodemos.nl/kennis-en-debat/publicaties/informatie-over-politiek/de-gemeente/?gclid=EAIaIQobChMIsanKi5Pe3wIVyuR3Ch33RwsuEAAYASAAEgI8yfd_BwE
- Rao, A. D., Francuz, D. J., & West, E. W. (1996). Refinery gas waste heat energy conversion optimization in gas turbines. *American Society of Mechanical Engineers, Fuels and Combustion Technologies Division (Publication) FACT*, 21(November 2008), 473–477. <https://doi.org/10.1002/eet.509>
- RTV Utrecht. (2014, November 3). Windmolens Lage Weide van de baan - RTV Utrecht. Retrieved from <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1251223/windmolens-lage-weide-van-de-baan.html>
- RTV Utrecht. (2017a, September 8). Klagen over windmolens? Ze zullen er toch moeten komen - RTV Utrecht. Retrieved from <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1658144/klagen-over-windmolens-ze-zullen-er-toch-moeten-komen.html>
- RTV Utrecht. (2017b, September 27). Utrecht loopt hopeloos achter op doelstellingen voor schone energie - RTV Utrecht. Retrieved from <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/1665694/utrecht-loopt-hopeloos-achter-op-doelstellingen-voor-schone-energie.html>
- Runhaar, H. (2017). Governing the transformation towards “nature-inclusive” agriculture: insights from the Netherlands. *International Journal of Agricultural Sustainability*, 15(4), 340–349. <https://doi.org/10.1080/14735903.2017.1312096>
- RvO. (2017). Monitor Wind op Land 2016.
- Sabatier, P., Zahariadis, N., Jones, B., Baumgartner, F., True, J., Jenkins-Smith, H., ... DeLeon, P. (1999). *Theories of*

- the Policy Process*. Retrieved from <http://ruby.fgcu.edu/courses/twimberley/EVR2861/theorypolprocess.pdf>
- Sørensen, E., & Torfing, J. (2009). Making governance networks effective and democratic through metagovernance. *Public Administration*. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9299.2009.01753.x>
- Susskind, L. (2009). Deliberative Democracy and Dispute Resolution. *Ohio State Journal on Dispute Resolution*, 24(3). Retrieved from https://kb.osu.edu/dspace/bitstream/handle/1811/76900/OSJDR_V24N3_395.pdf?..
- Thelen, K. (1999). Historical Institutionalism in Comparative Politics. *Annual Review of Political Science*, 2(1), 369. <https://doi.org/10.1146/annurev.polisci.2.1.369>
- Tilly, C. (2001). Mechanisms in Political Processes. Retrieved from <https://www-annualreviews-org.proxy.library.uu.nl/doi/pdf/10.1146/annurev.polisci.4.1.21>
- Trouw. (2017, March 5). Verzet tegen invasie van windmolens - TROUW. Retrieved from <https://www.trouw.nl/groen/verzet-tegen-invasie-van-windmolens~a659d884/>
- Verhoeven, N. (2011). *Doing Research: The Hows and Whys of Applied Research*: third edition
- Wolf, E. E. A., & Van Dooren, W. (2017). How policies become contested: a spiral of imagination and evidence in a large infrastructure project. *Policy Sciences*, 50(3), 449–468. <https://doi.org/10.1007/s11077-017-9275-3>
- Yusuf, J. E. W., & St. John, B. (2017). Stuck on options and implementation in Hampton Roads, Virginia: an integrated conceptual framework for linking adaptation capacity, readiness, and barriers. *Journal of Environmental Studies and Sciences*, 7(3), 450–460. <https://doi.org/10.1007/s13412-016-0408-3>

Appendix A – Interview Outline [Translation]

Preliminary questions:

1. Are you aware of the fact that this interview is being recorded for future analysis and do you grant permission for this recording?
2. How do you want to be referred to in the final document if at all?

Phase 1. Respondent

1. Can you introduce yourself and explain your relationship to the wind project *Drentse Monden & Oostermoer*?
2. Since when have you been involved with this project?

Phase 2A. Informant - timeline

Based on official documents from state, province and the municipalities of *Aa en Hunze* and *Borger-Odoorn*, requested communication between the municipalities and citizens, various reports on environmental effects and citizen basis, all documents regarding a lawsuit filed against the state and both local and national media a preliminary reconstruction has been made of all the events from 2005 up till 2018 (now) regarding the wind farm case *Drentse Monden & Oostermoer*. The events have been structured in episodes (longer periods of time between major steps in the decision-making process) and incidents (moments that could potentially be important catalysts of various mechanisms)

1. Can you for each of these episodes explain how you experienced the process during this process.
  - a. What was your position during each episode (follow-up)
  - b. How were the relations with other actors (follow-up)
  - c. How would you describe the process (follow-up)?
2. For each of the incidents can you explain whether they impacted the process or whether they were more a product of the existing tensions?

<p><i>Episode 0: Orientation</i> 2005-2011</p>	<p>In the political arena actors speak of a new <i>energienota</i> that would require various municipalities to engineer wind farms in their district. Action is not yet undertaken, and communication seems to be limited.</p> <p>Wind farmers organise themselves and contact municipality and province to see what the possibilities are for wind energy as a crop on their land.</p>
<p><i>Episode 1: Rijkscoördinatieregeling (RCR)</i> 2011-2015</p>	<p>A collective of interested farmers contacts the state for possible support for a windfarm. The state supports this initiative through a RCR (as the combined initiative is</p>

<p><i>Incident 1A: Citizen basis report</i> 09-12-2014</p>	<p>deemed big enough). The state “takes control” and municipalities show their dissatisfaction with the situation. <i>Startnotitie</i> is started and a list is made with all concerns that have to be considered for the environmental effects report (MER; milieu-effecten rapportage)</p> <p>By request of the municipality an inquiry was started asking all people living directly surrounding the assigned areas for their view on wind farms. 40% responded. 77% of the respondents claimed to be strongly opposed to the wind farm initiatives whereas only 10% viewed them positively.</p>
<p><i>Episode 2: MER (EIA) & Inpassingsplan</i> 2015-2016</p> <p><i>Incident 2A: Lawsuit</i> 17-11-2015</p> <p><i>Incident 2B: Arson</i> 22-09-2016</p>	<p>The MER is released and shows the different expected environmental effects of the various possible plans to realise 255 or 150 MW. The MER shows no significant environmental damage with any plan in any category.</p> <p>The municipalities of <i>Aa en Hunze</i> and <i>Borger Odoorn</i> start a lawsuit against the state regarding the wind farms calling the decision-making process in official wording undemocratic. Their attempt is taken court in the Hague where the municipalities lose the case and need to refund all costs made during the lawsuit.</p> <p>At the farm of one of the wind farm initiators a shed is burned down. Local media draw an immediate link with the wind farm debate.</p>
<p><i>Episode 3: Protests & permits</i> 2016-Now</p> <p><i>Incident 3A</i> 10-09-2018</p>	<p>The further development of the wind farm follows after the decision of the <i>raad van state</i> to legitimise the continuation of the wind park. A process of granting various permits starts. This sparks a series of cases of various citizen organisations against the ministers of economic affairs, infrastructure and environmental affairs and the province of Drenthe. These cases are not all separately mentioned but the latest one receives a response as late as early 2018.</p> <p>The national coordinator on terrorism now qualifies resistance against windmills as a potential threat for terrorism.</p>

Table A.1: Episodes and incidents outline

Phase 2B. Informant - questions of remaining mechanisms

Institutional Questions

1. How much has been invested in the Windpark by various actors?
2. How did the institutional context change over time?
3. Did the perception of certain institutional concepts within the project change for certain actors over time?
4. What were the conditions in which certain procedures (e.g. RCR) were initiated?
5. Did the context in which these procedures operate change over time?

Cognitive Questions

1. What definitions of risks and benefits do various actors propagate?
2. What personal connections to solutions do actors hold that could increase entrenchment of views?
3. How was communication organized?
  - a. Translation formal documents to citizens?
  - b. Communication between state and citizens?
  - c. Who were the main brokers/ informants in the region?
4. Were the beliefs of actors impacted by preconditions (e.g. present sentiments) or inspired by other actors (e.g. protest groups being influenced by others)?
5. Did actors have contrasting definitions on the state of the project during different stages of the project?

Relational Questions

- a. How do different actors describe one another in outward communication?
  - a. How did the media describe different sides of the argument?
  - b. Role of framing?
- b. Did (political) actors tie in their public communication their position to certain stances?
- c. Was the communication between actor A and B on the same dimension? Did actors search for crosswalk solutions? (provide example)
  - a. Were arguments of conflicting actors considered?
- d. Does the region have an history of distrust between actors? Have there been signs of difficult personal relationships during the process?
- e. Did actors use institutional constructions to actively frustrate the process for political gain?

Appendix B – List of documents database

2005

2005-10-03 [Brief] Provincie Drenthe aan college B en W Aa en Hunze - Onderzoek windenergie in het kader van de Energienota

2010

2010-06-10 [Brief] D66 aan college B en W Aa en Hunze - Vragen m.b.t. positie college B en W ten aanzien van planologische mogelijkheden voor windenergie

2010-06-30 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan D66 - Reactie vragen aan B en W

2010-10-15 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan D66 - Toelichting op eerder gestelde vragen aan B en W

2010-10-18 [Brief] Natuur en Milieu Federatie Drenthe aan College B en W Aa en Hunze - Manifest Gedragen Windontwerp Veenkolonien

2011

2011-02-26 [Brief] J. Hoekman aan college B en W Aa en Hunze - Bezwaren windenergie

2011-03-22 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan J. Hoekman - Reactie bezwaren J. Hoekman

2011-05-04 [Brief] I.E. Jeffrey aan college B en W Aa en Hunze - Windmolens Nieuwediep

2011-05-09 [Brief] Dorpsbelangen Annerveenschekanaal, Eexterveenschekanaal, Gasselternijveen, Gasselternijveenschmond, Annerveen Spijkerboor aan College B en W Aa en Hunze - Schrijven dorpsbelangen inzage windenergie

2011-05-11 [Brief] Dorpsbelangen Eexterveen aan college B en W Aa en Hunze - toekomstige windmolens Veenkolonien Aa en Hunze

2011-05-11 [Brief] W.A. Jansen & M. Jansen-Kalshoven aan college B en W Aa en Hunze - Windmolens

2011-05-24 [Besluit] College B en W Aa en Hunze - Voorgestelde conceptbrief bezorgde bewoners en dorpsbelangen

2011-06-01 [Brief] C.A. van Dijk aan College B en W Aa en Hunze - Bezwaren windmolens

2011-06-01 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan dorpsbelangen Eexterveen - Windmolens

2011-06-01 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan dorpsbelangen Spijkerboor - Windmolens

2011-06-01 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan I.E. Jeffrey - Windmolens

2011-06-01 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan W.A. Jansen & M. Jansen-Kalshoven - Windmolens

2011-06-09 [Brief] M. Ritsema aan College B en W Aa en Hunze - Advies Promotie Windmolens

2011-06-12 [Brief] Fam Schutrups aan College B en W Aa en Hunze - Bezwaar plan windmolens

2011-06-14 [Brief] E & R. Speelman aan College B en W Aa en Hunze - Bezwaren Windmolens

2011-06-16 [Rapportage] Startnotitie ~Concept Notitie Reikwijdte en Detail~

2011-06-21 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan C.A. van Dijk - Windmolens

2011-06-22 [Brief] J.J. Postema aan College B en W Aa en Hunze - Bezwaren Windmolens

2011-06-23 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan D66 - Vragen vanuit marktplaats 8 juni 2011

2011-07-18 [Brief] S. Lammerts & C. Radema aan College B en W Aa en Hunze - Vragen Windmolens Aa en Hunze

2011-07-21 [Brief] H. van der Wal aan College B en W Aa en Hunze - Bezwaren Windmolens

2011-08-01 [Brief] College B en W Aa en Hunze aan Bureau Energieprojecten - Conceptnotitie Reikwijdte en Detail

2011-08-04 [Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie 'Concept-notitie Reikwijdte en Detail' Deel 1

2011-08-04 [Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie 'Concept-notitie Reikwijdte en Detail' Deel 2

2011-08-04 [Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie 'Concept-notitie Reikwijdte en Detail' Deel 3

2011-08-04	[Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie 'Concept-notitie Reikwijdte en Detail' Deel 4
2011-08-04	[Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie 'Concept-notitie Reikwijdte en Detail' Deel 5
2011-08-04	[Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie 'Concept-notitie Reikwijdte en Detail' Deel 6 [Reacties Overheden]
2011-08-20	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan A. Werker - Windmolens
2011-08-23	[Brief] College Aa en Hunze aan E & R. Speelman - Windmolens
2011-08-23	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan Fam Schutrups - Bezwaar plan windmolens
2011-08-23	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan M. Ritsema - Windmolens
2011-08-25	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan X. Schouten - Gebiedsvisie Windenergie
2011-08-25	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan H. van der Wal - Windmolens
2011-08-25	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan J.J. Postema - Bezwaar Plan Windmolens
2011-09-13	[Brief] A. Werker aan College B en W Aa en Hunze - Bezwaar tegen plaatsen windturbines
2011-09-20	[Rapportage] Startnotitie MER ~Advies over Reikwijdte en Detailniveau van het Milieueffectrapport~
2011-11-10	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan Ministerie EL&I - Milieueffectenrapportage Windpark N33
2011-11-29	[Visiestuk] Concept Planning Drentse Monden uitgebreid met Oostermoer
2011-12-12	[Brief] Dorpsbelangen Annerveen Spijkerboor aan College B en W Aa en Hunze - Inzake Gebiedsvisie Windenergie
2012	
2012-01-11	[Rapportage] Startnotitie 2 ~Concept Notitie Reikwijdte en Detail~
2012-01-16	[Brief] Vereniging Windpark Oostermoer, Duurzame Energieproductie Exloermond BV & Raedthuys Windenergie BV aan College B en W Aa en Hunze - Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau
2012-01-17	[Brief] Ministerie EL&I aan College B & W Aa en Hunze - Zienswijzen Windpark De Drentse Monden en Windpark Oostermoer
2012-01-19	[Brief] Ministerie EL&I aan Gemeenteraad B & W Aa en Hunze - Zienswijzen Windpark De Drentse Monden en Windpark Oostermoer
2012-01-19	[Brief] PvdA aan college B en W Aa en Hunze - Vragen m.b.t. informatiebijeenkomsten Windenergie
2012-01-23	[Brief] J. de Haas aan College B en W Aa en Hunze, Oldambt, Veendam & Borger-Odoorn – Bezwaren Windmolens
2012-01-23	[Brief] Ministerie EL&I aan College B & W Aa en Hunze - Milieueffectrapportage Windpark Oostermoer
2012-01-24	[Brief] College B en W aan PvdA - Vragen m.b.t. windpark Oostermoer
2012-01-30	[Brief] H. Hoving aan College B en W Aa en Hunze - Advies Windmolens
2012-01-31	[Brief] Tegenwind Veenkolonien aan College Aa en Hunze - Verzoek LFG Onderzoek
2012-02-02	[Brief] Gemeente Borger-Odoorn & Aa en Hunze aan Maxime Verhagen - Locatiekeuze inloopavonden windenergieprojecten Monden en Oostermoer
2012-02-03	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan Ministerie EL&I - Conceptnotitie Reikwijdte en Detailniveau
2012-02-06	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan Gemeenteraad Aa en Hunze - Dossier Windenergie
2012-02-06	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan H.Hoving - Windmolens
2012-02-08	[Brief] College B en W Aa en Hunze aan J. de Haas - Plaatsing Windmolens
2012-02-21	[Brief] P.G. van der Pouw Kraan aan College B en W Aa en Hunze - Windmolen Energie
2012-02-27	[Brief] College B en W Stadskanaal aan Bureau Energieprojecten - Conceptnotitie Reikwijdte en Detail
2012-02-27	[Brief] J.J. Postema aan Bureau Energieprojecten - Bezwaren Windmolens
2012-02-29	[Brief] D. Venema aan College B en W Aa en Hunze - Bezwaar Windmolens
2012-03-01	[Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie MER Deel 1
2012-03-01	[Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie MER Deel 2
2012-03-01	[Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie MER Deel 3
2012-03-01	[Inspraak] Zienswijzen op Startnotitie MER Deel 4 [Reacties Overheden]

2012-03-15	[Brief]	B. Ratgers aan College B en W Aa en Hunze - Bezwaren Windmolens
2012-03-22	[Brief]	P. van der Veen aan B. Ratgers - Locatie Informatieavond
2012-03-29	[Brief]	College B en W Aa en Hunze aan D. Venema - Windmolens
2012-03-29	[Brief]	College B en W Aa en Hunze aan P.G. van der Pouw - Windmolens
2012-03-29	[Rapportage]	Startnotitie MER 2 ~Advies over Reikwijdte en Detailniveau van het Milieueffectrapport~
2012-04-16	[Brief]	Tegenwind Veenkoloniën aan College Aa en Hunze - Verzoek LFG Onderzoek
[Herhaling]		
2012-04-25	[Brief]	College B en W Aa en Hunze aan Tegenwind Veenkoloniën - Gezondheidsschade Windmolens
2012-06-15	[Brief]	Ministerie EL&I aan College B en W Aa en Hunze - Vaststelling Notitie Reikwijdte en Detailniveau
2012-10-05	[Besluit]	College B en W Aa en Hunze - Zienswijze op startnotitie Reikwijdte en Detailniveau voor de
		Structuurvisie Windenergie op Land
2012-10-11	[Brief]	College B en W Aa en Hunze aan Ministerie Infrastructuur en Milieu - Reactie Notitie R&D
		SV WOL
2012-10-12	[Brief]	College B en W Aa en Hunze aan B. Ratgers - Ruimtelijke studie windenergie (ROM3D)
2012-10-31	[Brief]	Provincie Drenthe aan Gemeente Aa en Hunze - Verrekening Kosten Gebiedsvisie Windenergie gemeente Aa en Hunze
2012-12-04	[Besluit]	College B en W Aa en Hunze - Gebiedsvisie Aa en Hunze
2012-12-06	[Brief]	College B en W Aa en Hunze aan PvdA - Vragen m.b.t. gebiedsvisie Windenergie
2012-12-20	[Brief]	College B en W Aa en Hunze aan Bewoners - Gebiedsvisie Windenergie
2013		
2013-01-15	[Brief]	Beantwoording Kamervragen Gebiedsvisie Provincie Drenthe
2013-01-25	[Brief]	Hans Zabel aan College B en W Aa en Hunze - Verontrust Burger over Windmolenparken
		in Drenthe
2013-12-20	[Brief]	Minister EZ aan provincie Drenthe inzake Windpark
2014		
2014-01-07	[Brief]	Minister van EZ aan de Voorzitter van de Tweede Kamer inzake Windpark Drenthe
2014-12-09	[Rapportage]	Draagvlakonderzoek Windpark 'De Drentse Monden en Oostermoer'
2014-12-09	[Rapportage]	Draagvlakonderzoek Windpark 'De Drentse Monden en Oostermoer' [Bijlagen]
2015		
2015-02-10	[Persbericht]	Gemeente Aa en Hunze, Borger-Odoorn & Standskanaal - Windmolenbesluit minister
		Kamp onaanvaardbaar en onbegrijpelijk
2015-02-10	[Persbericht]	Provincie Drenthe - Rijk geeft duidelijkheid over aantal en plaats windmolens in de Veenkoloniën
2015-05-01	[Besluit]	Definitieve Vaststelling ~Reikwijdte en Detail Windpark De Drentse Monden en Oostermoer~
2015-05-12	[Persbericht]	Ministerie van EZ - Windpark De Drentse Monden en Oostermoer
2015-05-19	[Persbericht]	Provincie Drenthe - Waardering voor komst minister
2015-06-30	[Persbericht]	Gemeente Borger-Odoorn - College Borger-Odoorn wil windmolens 'aan tafel' bestrijden
2015-07-09	[Brief]	Gemeente Aa en Hunze aan Minister Kamp - Aanklacht
2015-07-14	[Persbericht]	Gemeente Borger-Odoorn - Brief Borger-Odoorn aan minister Kamp Rijk niet bevoegd
2015-10-12	[Brief]	Windpark De Drentse Monden en Oostermoer TK document
2015-10-18	[Rapportage]	Tussentijds toetsingsadvies over het milieueffectrapport

2015-11-17 starten	[Persbericht] Gemeente Aa en Hunze & Borger-Odoorn - Aa en Hunze en Borger-Odoorn kort geding tegen Rijk
2015-11-18 Oostermoer	[Persbericht] Commissie MER - Milieueffectrapport windpark De Drentse Monden en goed beschreven
2016	
2016-01-14	[Geding] Brief Voorzieningenrechter
2016-02-01	[Visiestuk] Inpassingsplan 'Windpark De Drentse Monden en Oostermoer'
2016-02-03	[Geding] Uitspraak Rechtbank Den Haag
2016-02-08	[Geding] Memorandum Advocaat J. Veltman (Aa en Hunze & Borger-Odoorn)
2016-04-11	[Geding] Pleitnota Minister Schippers (Staat)
2016-04-20 1	[Inspraak] Zienswijzen op Ontwerpbesluiten 'Windpark de Drentse Monden Oostermoer' Deel 1
2016-04-20 2	[Inspraak] Zienswijzen op Ontwerpbesluiten 'Windpark de Drentse Monden Oostermoer' Deel 2
2016-04-20 3	[Inspraak] Zienswijzen op Ontwerpbesluiten 'Windpark de Drentse Monden Oostermoer' Deel 3
2016-04-20 4	[Inspraak] Zienswijzen op Ontwerpbesluiten 'Windpark de Drentse Monden Oostermoer' Deel 4
2016-04-20 5	[Inspraak] Zienswijzen op Ontwerpbesluiten 'Windpark de Drentse Monden Oostermoer' Deel 5
2016-04-20 6	[Inspraak] Zienswijzen op Ontwerpbesluiten 'Windpark de Drentse Monden Oostermoer' Deel 6
2016-04-20 7	[Inspraak] Zienswijzen op Ontwerpbesluiten 'Windpark de Drentse Monden Oostermoer' Deel 7
	[Reacties Overheden]
2016-05-10	[Geding] Uitspraak Gerechtshof den Haag
2016-06-09	[Persbericht] Gemeente Aa en Hunze & Borger-Odoorn - Minister Kamp moet alternatief onderzoeken voor minder windturbines in Veenkoloniën
2016-09-16 19D	[Besluit] Besluit van Gedeputeerde Staten van Drenthe Inzake Vergunning op Basis van Artikel 19D van de Natuurbeschermingswet
2016-09-19	[Visiestuk] Inpassingsplan 'Windpark De Drentse Monden en Oostermoer'
2016-09-21	[Visiestuk] Inpassingsplan 'Windpark De Drentse Monden en Oostermoer' [Bijlagenboek]
2016-09-22	[Besluit] Omgevingsvergunning Raedthuys Windenergie B.V.
2016-09-22	[Besluit] Omgevingsvergunning Duurzame Energieproductie Exloërmond B.V.
2016-09-23	[Visiestuk] Plankaart 1 tm 4
2016-10-01	[Brief] Ministerie van EZ aan Bewoners - Bewonersbrief windpark DMOM
2017	
2017-01-09	[Persbericht] Gemeente Borger-Odoorn - Luistersessies windpark met burgemeester Jan Seton
2017-01-19 afwijzen	[Persbericht] Gemeente Aa en Hunze, Borger-Odoorn & Standskanaal - Gemeenten vinden motie over windparken onbegrijpelijk
2018	
2018-02-21 niet te	[Persbericht] Gemeente Borger-Odoorn - College Borger-Odoorn gebrek draagvlak windpark negeren
2018-11-26	[Brief] Beantwoording Kamervragen PvdA omtrent windmolenpark Drenthe

Appendix C – List of media database

2011

- 2011-06-21 Plan voor groot windmolenpark in Drenthe - NRC
- 2011-07-13 Provincie wil geen groot windmolenpark in Drenthe ~ Nieuws ~ AD.nl
- 2011-11-21 Drenthe vreest overmaat aan grote windmolenparken ~ TROUW
- 2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC

2012

- 2012-02-08 Milieufederatie wil geen windmolenparken in Drenthe - RTV Drenthe
- 2012-02-18 Bewoners hebben niets te zeggen over Drents megawindpark - NRC
- 2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant
- 2012-04-17 Ontwikkelaars windmolenparken niet blij met extra toets - RTV Drenthe
- 2012-07-06 Verwarring in Drenthe na kamermotie over stilleggen windmolenplannen - RTV Drenthe

2013

- 2013-04-02 Vreugde om steun voor plan windmolens - RTV Drenthe

2014

- 2014-01-08 Veel ontevreden gezichten door windmolenbesluit - RTV Drenthe
- 2014-09-11 Felle protesten tijdens informatieavond over windmolens in Bareveld - RTV Drenthe
- 2014-09-25 Windregisseur voor Veenkoloniën is 'mosterd na de maaltijd' - RTV Drenthe
- 2014-11-05 Groot bewonersonderzoek Veenkoloniën over windpark - RTV Drenthe
- 2014-12-05 Groot onderzoek naar windpark Veenkoloniën afgerond - RTV Drenthe

2015

- 2015-01-27 Kieskompas trapt advies verkiezingen af ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
- 2015-02-02 Avontuur in niemandsland ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
- 2015-02-15 Koningspaar bezoekt Veenkoloniën ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
- 2015-02-16 Boze Groningers hopen Koning aan te klampen ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
- 2015-03-03 Provincies zien wind niet zitten ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
- 2015-04-09 Kamp wil doorpakken met Friese windmolens ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
- 2015-06-10 'Aa en Hunze moet zelf vergunningen windpark verlenen' - RTV Drenthe
- 2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe
- 2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe
- 2015-06-29 Minister Kamp~ wel windmolens bij Lofar - RTV Drenthe
- 2015-07-03 'Kamp gaat niet over windpark De Monden' - Drenthe - DVHN.nl
- 2015-07-14 Borger-Odoorn stuurt brief aan minister Kamp~ Rijk gaat niet over windparken - RTV Drenthe
- 2015-09-19 CDA-Kamerlid Mulder~ Keuze voor gebiedscoördinator windparken ongekend slecht - RTV Drenthe
- 2015-09-22 Politieke kleur gebiedscoördinator Oterdoom is besproken - RTV Drenthe
- 2015-09-30 Juridisch verzet tegen windturbines groeit - Groningen - DVHN.nl
- 2015-09-30 Windturbines~ Borger-Odoorn versus Rijk - Drenthe - DVHN.nl
- 2015-10-05 Update~ 'Kamer moet windpark Veenkoloniën afblazen' - Groningen - DVHN.nl
- 2015-10-13 Minister Kamp~ Geen reden om regie windparken terug te geven aan gebied - RTV Drenthe
- 2015-10-14 Provincie praat over windmolens Veenkoloniën~ 'Het is een verplicht nummertje' - RTV Drenthe
- 2015-10-14 PVV~ Provincie moet ook naar de rechter voor windparken - RTV Drenthe
- 2015-10-23 Nog geen 'kop van Jut' voor windpark - Groningen - DVHN.nl
- 2015-11-17 Gemeenten beschuldigen Kamp van ondemocratisch proces windpark - RTV Drenthe
- 2015-11-19 Stadskanaal dubt over 'Drentse' wijk - Groningen - DVHN.nl
- 2015-12-10 'Windmolens komen, dus compenseren' - Drenthe - DVHN.nl
- 2015-12-28 Windboeren beschuldigd van boycot - Groningen - DVHN.nl
- 2015-12-5 Oliemannetje vangt bot in Veenkoloniën - Groningen - DVHN.nl

2016

- 2016-01-12 Omwonenden voorzien sabotage aan windmolens ~ TROUW
- 2016-01-19 Kamp wil geen time-out windpark - Groningen - DVHN.nl
- 2016-01-20 Update~ Kort geding over windmolens - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-01-20 Wie bepaalt waar de windmolens komen~ Spannende dag voor de Veenkoloniën - RTV Drenthe
- 2016-01-25 Gedeputeerde Stelpstra~ Zonnepark is geen alternatief voor windpark Veenkoloniën - RTV Drenthe
- 2016-02-04 Drenthe met lege handen - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-03-03 Kamp wijzigt plan windmolens niet - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-03-03 Minister wijzigt niets aan opstelling windmolens in Veenkoloniën - RTV Drenthe
- 2016-03-07 Opinie~ Windparken tegen wil en dank - Plus - DVHN.nl
- 2016-03-18 Minister Kamp~ Zonneparken te duur alternatief voor windmolens - RTV Drenthe
- 2016-03-21 Actiegroep Tegenwind boycot spreekuren windparken om 'Noord-Koreaanse toestanden' - RTV Drenthe
- 2016-03-22 Drenthe over molenplan Kamp~ 'Zo kan het echt niet' - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-03-24 Kamp niet van slag door eis Tichelaar - Groningen - DVHN.nl
- 2016-04-02 'Boeren, kom praten over alternatieven windmolens' - Groningen - DVHN.nl
- 2016-04-19 Hoe dichterbij windmolens, hoe meer de huizenprijs daalt ~ De Volkskrant
- 2016-04-26 Wat doet de overheid met uitkomsten van bijeenkomsten windturbines in de Veenkoloniën~ - RTV Drenthe
- 2016-05-04 Vijf vragen~ Het wordt buigen of barsten voor Lofar - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-05-09 'Claim tegen megawindmolens' ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
- 2016-06-01 'Omwonenden windparken voelen zich niet serieus genomen' - RTV Drenthe
- 2016-06-09 'Liever paar grote dan veel kleine windmolens' - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-06-09 'Minister Kamp kan kiezen voor minder windturbines met meer vermogen' - RTV Drenthe
- 2016-06-10 Plan voor minder windmolens is onbespreekbaar - RTV Drenthe
- 2016-06-29 'Windpark Mondengebied dreigt een rommeltje te worden' - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-09-05 Minister Kamp maakt binnenkort nieuwe afspraak over windpark - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-09-06 PvdA~ 'Kamp moet Drenthe wel serieus nemen' - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-09-06 Verdwijnt Drents windpark in prullenbak- Drenthe - DVHN.nl
- 2016-09-07 Provinciebestuur voelt van twee kanten tegenwind - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-09-13 'Kamp hakt 22 september knoop door over windpark Drentse Monden-Oostermoer' - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-09-14 Kamer wil uitleg over windmolenplan Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-09-24 Actiegroepen moeten blijven meepraten over windparken in de Veenkoloniën - RTV Drenthe
- 2016-09-24 Tegenwind geschrokken van mogelijke brandstichting in de Veenkoloniën - RTV Drenthe
- 2016-09-27 Drenthe zet licht voor windpark op groen - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-09-27 Meeden en Monden samen naar Den Haag voor strijd tegen windturbines - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-10-04 Storm en WindNee in protest tegen windmolens - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-10-04 WindNee protesteert in Den Haag - RTV Drenthe
- 2016-10-05 Politie steekt stokje voor Drents protest tegen windmolens - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-11-18 Actievoerders tegen windmolens opnieuw naar Den Haag - RTV Drenthe
- 2016-11-29 Stadskanaal in beroep tegen windmolenpark - Groningen - DVHN.nl
- 2016-12-17 PVDA en SP willen windmolenplannen uitstellen - RTV Drenthe
- 2016-12-19 Initiatiefnemers windpark~ Uitstel onverstandig - RTV Drenthe
- 2016-12-20 'Minister Kamp op zijn plek gezet door Tweede Kamer' - Groningen - DVHN.nl
- 2016-12-20 Grondleggers windpark vinden bezinningsperiode onverstandig - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-12-20 Kamer~ 'Aanleg windmolenpark in Drentse Veenkoloniën voorlopig uitstellen' - RTV Drenthe
- 2016-12-20 Tweede Kamer stemt in met bezinningsperiode Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-12-21 Wakker Emmen en LEF! willen komst windmolens opschorten - Drenthe - DVHN.nl
- 2016-12-22 Gemeenten schrijven minister Kamp over 'mooie uitdagende' motie windpark - Drenthe - DVHN.nl

2017

- 2017-01-06 Drentse Statenfractie PvdA wil uitleg Kamerleden over windparkmotie - Drenthe - DVHN.nl
- 2017-01-19 Kamp wil niets weten van uitstel windpark in Drenthe - Drenthe - DVHN.nl

2017-01-21 'Stadskanaal is niet klaar met molens' - Groningen - DVHN.nl
 2017-01-21 PvdA in Veenkoloniën wil landelijke campagne eigen partij boycotten - Groningen - DVHN.nl
 2017-01-21 Regionale afdelingen PvdA dreigen met boycot verkiezingscampagne - RTV Drenthe
 2017-01-24 PvdA wil dat Kamp zonnepark als alternatief voor windpark serieus neemt - Drenthe - DVHN.nl
 2017-01-24 PvdA~ 'Zonnepark moet kans krijgen' - Drenthe - DVHN.nl
 2017-01-24 Tweede Kamer krijgt spoeddebat over 'onuitvoerbare' windparkmotie - Drenthe - DVHN.nl
 2017-01-30 Sterk Lokaal niet te spreken over uitspraken gedeputeerde Stelpstra - Drenthe - DVHN.nl
 2017-02-01 Drentse Staten zien geen reden terug te komen op windparkbesluit - Drenthe - DVHN.nl
 2017-02-06 Kamp~ geen begin maken met plaatsing windmolens Drentse Monden - Drenthe - DVHN.nl
 2017-02-06 Nog geen plaatsing van windmolens in Drentse Monden - RTV Drenthe
 2017-02-07 'Inval bij bestrijders windmolens' ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
 2017-02-07 CDA~ Vergunningen Drents windpark intrekken - Drenthe - DVHN.nl
 2017-02-07 SP~ motie van wantrouwen tegen Kamp - Groningen - DVHN.nl
 2017-02-09 Drie verdachte nepbriefschrijvers uit Nieuw-Buinen vrijgelaten - Drenthe - DVHN.nl
 2017-02-15 Demonstranten steken windmolen naast provinciehuis Drenthe in brand - Drenthe - DVHN.nl
 2017-02-15 Platform Storm steekt 'windmolen' in brand uit protest - RTV Drenthe
 2017-02-20 'Drenthe heeft de regie over de windmolens zelf uit handen gegeven' - RTV Drenthe
 2017-02-22 Raad van State vraagt advies over windpark Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl
 2017-03-15 Aa en Hunze kan komst windmolens niet tegenhouden met bestemmingsplan - RTV Drenthe
 2017-03-23 Over Haagse wind en Drentse molens - Drenthe - DVHN.nl
 2017-03-29 PVV~ Was Stelpstra wel of niet in gesprek met Kamp over windpark~ - Drenthe - DVHN.nl
 2017-09-14 'Plan windpark was overval' - Drenthe - DVHN.nl
 2017-09-14 Drents windpark moet op de schop, vindt voormalige PvdA-leider - Drenthe - DVHN.nl
 2017-09-14 Drentse en Groningse tegenstanders windparken onderweg naar Den Haag - Groningen - DVHN.nl
 2017-09-14 Schieten op windpark bij Raad van State - Groningen - DVHN.nl
 2017-09-14 'Windpark Drenthe onmisbaar voor halen energiedoelen' - RTV Drenthe
 2017-09-15 Meepraten in Cassata~ Nieuw kabinet moet windmolenbesluit voor de Veenkoloniën herzien - RTV Drenthe
 2017-09-15 Veiligheid en gezondheidseffecten windmolenplan besproken bij Raad van State - RTV Drenthe
 2017-11-20 Waarschuwing~ „Strijd tegen windmolens radicaliseert" - Groningen - DVHN.nl
 2017-11-20 Windparkdemonstranten op heterdaad betrapt langs snelweg richting Den Haag - Groningen - DVHN.nl
 2017-12-06 RvS doet pas na nieuwjaar uitspraak over bezwaren tegen windpark - Drenthe - DVHN.nl

2018

2018-01-28 Actiegroep Platform Storm deelt pamfletten uit~ windboeren liegen - Drenthe - DVHN.nl
 2018-02-21 De initiatiefnemers van het windpark Drentse Monden Oostermeer zijn blij, maar juichen niet - RTV Drenthe
 2018-02-21 Gedeputeerde Stelpstra~ Ga met elkaar in gesprek over de bouw van windmolens - RTV Drenthe
 2018-02-21 Initiatiefnemer windpark Veenkoloniën~ We gaan nu niet juichen - RTV Drenthe
 2018-02-21 Veenkoloniën krijgt definitief groot windpark - RTV Drenthe
 2018-03-06 Relletje rond SP in windmolenkwesie - Groningen - DVHN.nl
 2018-03-07 Partijen Aa en Hunze leggen zich neer bij komst windmolens - RTV Drenthe
 2018-03-08 Partijen Borger-Odoorn zien weinig in windmolenplan PvdA - RTV Drenthe
 2018-03-15 Platform Storm waarschuwt Veenkoloniën voor planschadebureau - Drenthe - DVHN.nl
 2018-04-21 Onderzoek of uitkopen windboeren in Mondengebied kan? - Drenthe - DVHN.nl
 2018-05-09 Aa en Hunze mocht komst windmolens niet tegenhouden - RTV Drenthe
 2018-05-09 Raad van State tikt Aa en Hunze op de vingers over 'blokkade windmolens' - Drenthe - DVHN.nl
 2018-05-25 'Windmolen-gekke' ~ Wat U Zegt ~ Telegraaf.nl
 2018-07-05 Convenant met Astron zet zonneparken in stroomversnelling - Drenthe - DVHN.nl
 2018-07-16 Nieuwe dreigbrieven tegen windmolenbouwers~ 'Dit loopt verkeerd' - RTV Drenthe
 2018-07-24 Burgemeester Seton~ Dreigbrieven tegen windpark gaan te ver - RTV Drenthe
 2018-07-27 Begin in het noorden niet over windmolens - NRC
 2018-08-10 Platform Storm wil miljoenen claimen bij windboeren - RTV Drenthe
 2018-09-10 NCTV~ Windmolenhaters radicaliseren, boeren gesaboteerd ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl

2018-09-10 Vrees voor miljoenschade door windmolensabotage ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
2018-09-11 De harde strijd van de noordelijke turbineterroristen ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
2018-09-11 Windmolenhaters steeds radicaler ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl
2018-09-12 Dreigingsniveau 4, gevoelstemperatuur 5 ~ Columns ~ Telegraaf.nl
2018-09-19 Alle bezwaren tegen windpark Weijerswold bij Coevorden van tafel - Drenthe - DVHN.nl
2018-10-10 Massaschadeclaim tegen windboeren Mondengebied en Oostermoer - Drenthe - DVHN.nl
2018-10-17 Volle bak op avond megaschadeclaim windturbines in Nieuw-Buinen - Drenthe - DVHN.nl
2018-10-29 Het is definitief~ Drentse windmolens twee keer zo hoog als de Martinitoren - Drenthe - DVHN.nl
2018-10-29 Windparken Drentse Veenkoloniën krijgen 45 windmolens van 210 meter hoogte - RTV Drenthe
2018-10-30 Hoe hoog~ Zo hoog worden de windmolens in de Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl
2018-11-04 Statenfractie PvdA~ Minder windmolens in Drentse Monden en Oostermoer - RTV Drenthe
2018-11-07 PvdA wil dat Wiebes zich buigt over minder windmolens in Veenkoloniën - RTV Drenthe
2018-11-09 Minister Wiebes weigert nog te morrelen aan Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl
2018-11-14 Tweede Kamer wil nooit meer Drentse windparktoestanden - Drenthe - DVHN.nl
2018-11-16 Aa en Hunze en Borger-Odoorn willen minder windmolens - RTV Drenthe
2018-11-21 Bouw eerste windmolen in Drentse Veenkoloniën start in januari - RTV Drenthe
2018-11-21 Eerste turbine Drents windpark staat rond de zomer op haar plek - Drenthe - DVHN.nl
2018-11-27 Wiebes vindt dat windmolens Veenkoloniën voldoen aan vergunning - RTV Drenthe
2018-11-28 Inwoners van de Veenkoloniën willen zich medisch laten onderzoeken - Drenthe - DVHN.nl
2018-11-28 Inwoners Veenkoloniën eisen medisch onderzoek vanwege windmolens - RTV Drenthe
2018-12-05 Platform Storm~ 'Spataderen, aambeien en brandend maagzuur door windmolens' - Drenthe - DVHN.nl
2018-12-07 Is er nog hoop dat er minder turbines komen in Windpark Drentse Monden - Drenthe - DVHN.nl

Appendix D.1 – Media Coding: Increasing returns mechanism

[<Files\\2011-06-21 Plan voor groot windmolenpark in Drenthe - NRC>](#) - § 2 references coded [5.06% Coverage]

Een onderzoek naar de haalbaarheid daarvan werd vandaag aangekondigd door het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

Reference 2 - 2.69% Coverage

volgens hem een van de goedkoopste technieken voor het opwekken van duurzame energie. “Zo wordt er per euro belastinggeld meer groene energie opgewekt.”

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 1 reference coded [0.56% Coverage]

Reference 1 - 0.56% Coverage

Jan Feiken begrijpt dat veel boeren „koppie onder” dreigen te gaan.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 2 references coded [1.45% Coverage]

Reference 1 - 0.46% Coverage

70 duizend euro per jaar, dat hou je dankzij overheidssubsidie al snel over aan die witte staketsels. 'Meer zou ook kunnen', zegt Ten Have

Reference 2 - 1.00% Coverage

Nederland is met een aandeel van slechts 4,4 procent windenergie een middenmoter in Europa. In 2020 moet het aandeel windenergie zijn gestegen tot 14 procent. Omdat windparken in zee nauwelijks rendabel zijn, zet minister Verhagen zwaar in op windmolens op land. Drie keer zoveel als nu moeten er komen.

[<Files\\2014-12-05 Groot onderzoek naar windpark Veenkoloniën afgerond - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.68% Coverage]

Reference 1 - 0.68% Coverage

Het draagvlakonderzoek is gehouden op initiatief van de drie gemeenten.

[<Files\\2015-04-09 Kamp wil doorpakken met Friese windmolens ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [0.67% Coverage]

Reference 1 - 0.67% Coverage

Zonne-energie is ook veel duurder dan windenergie.

[<Files\\2016-01-19 Kamp wil geen time-out windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.17% Coverage]

Reference 1 - 4.17% Coverage

De ondernemers vinden het onaanvaardbaar 'dat zij die zich schuldig maken aan dit soort praktijken door de overheid worden beloond met grote sommen subsidie'. Zij houden vol dat Solar Park Veenkoloniën, een

initiatief van ondernemende Kanaalsters voor een zonnepark op 300 hectare, dezelfde hoeveelheid duurzame energie produceert dan 50 windmolens van 200 meter hoog.

[<Files\\2016-01-25 Gedeputeerde Stelpstra~ Zonnepark is geen alternatief voor windpark Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.54% Coverage]

Reference 1 - 0.54% Coverage

Gedeputeerde Stelpstra: Zonnepark is geen alternatief voor windpark Veenkoloniën

---

[<Files\\2016-03-18 Minister Kamp~ Zonneparken te duur alternatief voor windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.07% Coverage]

Reference 1 - 2.07% Coverage

Minister Henk Kamp van Economische Zaken zegt dat zonnepanelen op dit moment een te duur alternatief zijn voor windenergie in de Drentse Monden en Oostermoer.

Volgens de minister kost het voor 15 jaar 325 miljoen euro meer dan windmolens.

[<Files\\2016-03-24 Kamp niet van slag door eis Tichelaar - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.22% Coverage]

Reference 1 - 2.22% Coverage

De SP vindt dat de minister toch moet kijken naar het alternatief: de zon. „Met de ontwikkeling van zonne-energie gaat het razendsnel. Wat is over vijf jaar effectief? Daar moet je naar kijken.”

[<Files\\2016-04-19 Hoe dichter bij windmolens, hoe meer de huizenprijs daalt ~ De Volkskrant>](#) - § 1 reference coded [1.43% Coverage]

Reference 1 - 1.43% Coverage

Vorige maand gebeurde dat in de Drentse gemeente Aa en Hunze, die de huizenbelasting van zeshonderd panden met 2,5 tot 12,5 procent omlaag bracht, afhankelijk van de afstand tot het te bouwen windpark Oostermoer en Drentse Monden.

[<Files\\2016-05-09 'Claim tegen megawindmolens' ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [4.62% Coverage]

Reference 1 - 4.62% Coverage

Het Nederlands instituut van radioastronomie, Astron, dreigt met een schadeclaim van 100 miljoen euro tegen de plannen om megawindmolens te bouwen in de Drenthse Veenkoloniën. Volgens het instituut zullen de windmolens voor 'desastreuze' wetenschappelijke schade zorgen

---

[<Files\\2018-10-10 Massaschadeclaim tegen windboeren Mondengebied en Oostermoer - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.50% Coverage]

Reference 1 - 1.50% Coverage

De gemeente Aa en Hunze hanteert nu al een aangepast WOZ-tarief voor woningen die binnen duizend meter van een geplande windmolen staan.

[<Files\\2018-10-17 Volle bak op avond megaschadeclaim windturbines in Nieuw-Buinen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.46% Coverage]

Reference 1 - 2.46% Coverage

Volgens Van Nus moet er alleen al vanwege waardedaling van woningen minstens 85 miljoen euro te verhalen zijn op windboeren in het gebied. Dat getal is gebaseerd op een rapport van onafhankelijk onderzoeksbureau CE Delft.

Appendix D.2 – Media Coding: Layering mechanism

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 1 reference coded [1.03% Coverage]

Reference 1 - 1.03% Coverage

De in totaal 150 betrokken agrariërs zoeken een tweede bedrijfstak om een inkomensdaling van circa 20 procent op te vangen.

[<Files\\2013-04-02 Vreugde om steun voor plan windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [4.61% Coverage]

Reference 1 - 1.84% Coverage

De initiatiefnemers van de windmolens in de Drentse Veenkoloniën reageren verheugd op de Ontwerp Rijksstructuurvisie Wind op Land, waarmee de ministerraad heeft ingestemd.

Reference 2 - 2.78% Coverage

Het kabinet heeft in overleg met provincies 11 gebieden in de structuurvisie opgenomen waar tot 2020 nieuwe grootschalige windmolenparken kunnen komen. De plannen voor de windparken De Drentse Monden en Oostermoer worden de komende maanden verder uitgewerkt.

[<Files\\2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.59% Coverage]

Reference 1 - 0.59% Coverage

In Aa en Hunze komen zestien windturbines van drie MegaWatt

[<Files\\2015-10-13 Minister Kamp~ Geen reden om regie windparken terug te geven aan gebied - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [5.21% Coverage]

Reference 1 - 5.21% Coverage

In de brief zegt de minister de hij de eerste plannen binnen kreeg in december 2009. Het begon met een windpark in de gemeente Borger-Odoorn met een capaciteit van 255 MW (megawatt). Dat werd een paar maanden later opgeschroefd tot maximaal 500 MW. In oktober 2011 kwam daar nog een windpark van 150 MW in de gemeente Aa en Hunze bij.

Vanaf dat moment ziet de minister de twee parken als één geheel met een omvang van 600 megawatt. Dat zijn 171 windturbines van gemiddeld 3,5 MW per stuk.

Park uiteindelijk veel kleiner Uiteindelijk heeft de minister besloten dat de omvang van de parken in Borger-Odoorn en Aa en Hunze wordt vastgesteld op 150 megawatt.

[<Files\\2016-01-19 Kamp wil geen time-out windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.31% Coverage]

Reference 1 - 1.31% Coverage

Kamp zegt dat het windpark Drentse Monden en Oostermoer qua omvang al is teruggebracht van 420-600 tot 150 megawatt.

[<Files\\2016-01-25 Gedeputeerde Stelpstra~ Zonnepark is geen alternatief voor windpark Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.08% Coverage]

Reference 1 - 1.08% Coverage

Het windpark De Drentse Monden en Oostermoer in de gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn moeten een omvang van 150 MW krijgen. Het gaat om 3 MW per windmolen.

[<Files\\2016-03-03 Kamp wijzigt plan windmolens niet - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [2.56% Coverage]

Reference 1 - 0.54% Coverage

Kamp wijzigt plan windmolens niet

Reference 2 - 2.02% Coverage

blijft minister Henk Kamp (VVD)
bij zijn plan om in het gebied vijftig grote windturbines van elk 3 megawatt te plaatsen.

[<Files\\2016-03-03 Minister wijzigt niets aan opstelling windmolens in Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.53% Coverage]

Reference 1 - 0.53% Coverage

Minister wijzigt niets aan opstelling windmolens in Veenkoloniën

---

[<Files\\2016-03-18 Minister Kamp~ Zonneparken te duur alternatief voor windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.07% Coverage]

Reference 1 - 1.07% Coverage

De minister vertelt dat hij de omvang van het park in de loop van de besluitvorming al heeft teruggebracht tot 150 megawatt.

[<Files\\2016-06-09 'Minister Kamp kan kiezen voor minder windturbines met meer vermogen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.65% Coverage]

Reference 1 - 1.65% Coverage

Nu gaan de windboeren uit van 3 megawatt per windmolen, waardoor er vijftig nodig zijn. Volgens de commissie zijn er ook molens van 4,2 megawatt. Dan zijn er zo'n 36 windmolens nodig om op de 150 vereiste megawatt uit te komen.

[<Files\\2016-09-27 Drenthe zet licht voor windpark op groen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.09% Coverage]

Reference 1 - 1.09% Coverage

Ten opzichte van het oorspronkelijke plan worden vijf molens minder geplaatst.

[<Files\\2016-11-29 Stadskanaal in beroep tegen windmolenpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.04% Coverage]

Reference 1 - 1.04% Coverage

Met dat verschil dat het nu niet om de aanvankelijk geplande 50 maar om 45 windmolens gaat.

[<Files\\2016-12-20 Kamer~ 'Aanleg windmolenpark in Drentse Veenkoloniën voorlopig uitstellen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.02% Coverage]

Reference 1 - 1.02% Coverage

Een ruime meerderheid in de Tweede Kamer vindt dat er een pas op de plaats gemaakt moet worden bij de bouw van het windpark.

[<Files\\2016-12-20 Tweede Kamer stemt in met bezinningsperiode Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.25% Coverage]

Reference 1 - 1.25% Coverage

De motie van de SP en regeringspartij PvdA kreeg steun van bijna de volledige Tweede Kamer, inclusief de VVD

[<Files\\2017-01-24 PvdA~ 'Zonnepark moet kans krijgen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.76% Coverage]

Reference 1 - 1.76% Coverage

Kamp krijgt tijdens een spoeddebat van regeringspartij PvdA te horen dat er in de Veenkoloniën geen onomkeerbare besluiten over het omstreden windpark mogen worden genomen

---

[<Files\\2017-02-06 Kamp~ geen begin maken met plaatsing windmolens Drentse Monden - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.79% Coverage]

Reference 1 - 1.79% Coverage

Toch vindt hij de toezegging van de minister, dat er tot de uitspraak van de Raad van State in mei geen windmolens komen waardevol.

[<Files\\2017-02-06 Nog geen plaatsing van windmolens in Drentse Monden - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.07% Coverage]

Reference 1 - 3.07% Coverage

Kamp geeft aan dat de uitspraak van de Raad van State wordt afgewacht, dat is 16 mei. Tot die tijd wordt er geen begin gemaakt met de plaatsing van windmolens in het gebied. Ook wil Kamp samen met de betrokken gemeenten en provincie kijken naar plannen voor zonne-energie. Die plannen kunnen mogelijk de bestaande afspraken en plannen aanvullen.

[<Files\\2017-09-14 'Windpark Drenthe onmisbaar voor halen energiedoelen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.55% Coverage]

Reference 1 - 1.55% Coverage

Dorpsbelangen Gasselternijveenschemond, dat aan weerszijden een rij windmolens krijgt, wil dat de hele MER-procedure opnieuw gaat. "We begonnen met 50 windmolens van drie megawatt maar er komen er 45 van 4,2 megawatt.

[<Files\\2018-02-21 Gedeputeerde Stelstra~ Ga met elkaar in gesprek over de bouw van windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.67% Coverage]

Reference 1 - 0.67% Coverage

De Raad van State veegde de bezwaren van bewoners van tafel. Er mag gebouwd worden

---

[<Files\\2018-02-21 Initiatiefnemer windpark Veenkoloniën~ We gaan nu niet juichen - RTV Drenthe> - § 1](#)
reference coded [1.06% Coverage]

Reference 1 - 1.06% Coverage

Vanochtend bepaalde de Raad van State dat de bouw van een windpark met 45 windmolens in de Veenkoloniën definitief door kan gaan.

[<Files\\2018-03-15 Platform Storm waarschuwt Veenkoloniën voor planschadebureau - Drenthe - DVHN.nl> - § 1](#)
reference coded [0.86% Coverage]

Reference 1 - 0.86% Coverage

De PvdA, die ook bekijkt of de windboeren kunnen worden uitgekocht, bevestigt dit.

[<Files\\2018-11-14 Tweede Kamer wil nooit meer Drentse windparktoestanden - Drenthe - DVHN.nl> - § 1](#)
reference coded [2.65% Coverage]

Reference 1 - 2.65% Coverage

De Tweede Kamer wil dat in de toekomst geen discussie meer kan ontstaan over de maximumcapaciteit van een windpark, zoals in Drenthe. Een motie daartoe van CDA en D66 is aangenomen.

Appendix D.3 – Media Coding: Conversion mechanism

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC> - § 1](#) reference coded [1.03% Coverage]

Reference 1 - 1.03% Coverage

De in totaal 150 betrokken agrariërs zoeken een tweede bedrijfstak om een inkomensdaling van circa 20 procent op te vangen.

[<Files\\2012-07-06 Verwarring in Drenthe na kamermotie over stilleggen windmolenplannen - RTV Drenthe> - § 1](#) reference coded [3.37% Coverage]

Reference 1 - 3.37% Coverage

De initiatiefnemers van de windmolenparken Oostermoer en De Drentse Monden in de Veenkoloniën hebben vanmiddag na overleg geconcludeerd dat de kamermotie voor hun plannen geen gevolgen heeft. Gedeputeerde Rein Munniksma zegt dat het besluit juist wel gevolgen heeft voor de Drentse parken. Volgens Munniksma zullen de parken, die samen goed zijn voor 600 megawatt, in elk geval niet door kunnen gaan in hun huidige omvang.

[<Files\\2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe> - § 1](#)
reference coded [2.79% Coverage]

Reference 1 - 2.79% Coverage

Volgens de ondernemers zou uit alles blijken dat de minister en de initiatiefnemers ondemocratisch bezig zijn. "Ze gebruiken het ondemocratisch machtsmiddel de Rijks Coördinatie Regeling RCR - voortvloeiend uit de Crisis- en Herstelwet - en zijn niet bereid van hun voornemen af te wijken."

[<Files\\2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe> - § 1](#) reference coded [1.50% Coverage]

Reference 1 - 1.50% Coverage

Veel fracties vinden dat er een verkeerd signaal uitgaat van meewerken aan het verlenen van vergunningen terwijl driekwart van de bevolking tegen is.

[<Files\\2015-07-03 'Kamp gaat niet over windpark De Monden' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.09% Coverage]

Reference 1 - 2.65% Coverage

Volgens de advocaat van Borger-Odoorn valt het Windpark Drentse Monden en Oostermoer niet binnen de criteria waarbij de zogeheten Rijkscoördinatierегeling van kracht is.

Reference 2 - 3.45% Coverage

Voor de provincie verandert er voorlopig echter niks, zegt een woordvoester. De drie initiatiefnemers in de Monden hebben volgens haar wel degelijk samen één vergunningsaanvraag ingediend voor een park van 150 megawatt.

[<Files\\2015-07-14 Borger-Odoorn stuurt brief aan minister Kamp~ Rijk gaat niet over windparken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.70% Coverage]

Reference 1 - 2.70% Coverage

Het Rijk wil een zogenoemde rijkscoördinatierегeling toepassen. Dat houdt in dat Den Haag de mogelijkheid krijgt om "bij projecten van nationaal belang de besluitvorming te coördineren." Projecten zouden dan sneller gerealiseerd kunnen worden.

Borger-Odoorn heeft die regeling laten toetsen en is nu van mening dat het besluit onjuist is.

[<Files\\2015-09-30 Windturbines~ Borger-Odoorn versus Rijk - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [9.65% Coverage]

Reference 1 - 2.00% Coverage

De vraag is: wie beslist over de komst van windturbines in de veenkoloniën? Minister Henk Kamp blijft op het standpunt staan dat hij dat is. Nee, zegt BorgerOdoorn, niet het Rijk maar de provincie is bevoegd.

Reference 2 - 3.89% Coverage

De crux in het geschil zit 'm in het feit dat het plan voor het windpark in de Drentse Monden met een capaciteit van 150 megawatt gedragen wordt door drie exploitanten. Afzonderlijk haalt geen van die drie de productie-eenheid van 100 megawatt. En juist dat halen van die limiet, betoogt advocaat mr. Jan Veltman namens Borger-Odoorn, is een vereiste wil het Rijk de beslissingsbevoegdheid kunnen claimen.

Reference 3 - 3.76% Coverage

De vraag of het Rijk dan wel de provincie het laatste woord heeft, is cruciaal omdat de gemeente ervan overtuigd is dat de provincie meer rekening zal houden met wensen en bezwaren uit het gebied dan minister van Economische Zaken Henk Kamp. Die heeft tegenover burgemeester Jan Seton onlangs persoonlijk bevestigd dat hij zich niet laat leiden door het draagvlakonderzoek in de veenkoloniën.

[<Files\\2015-10-13 Minister Kamp~ Geen reden om regie windparken terug te geven aan gebied - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.20% Coverage]

Reference 1 - 1.20% Coverage

- Minister Kamp van Economische Zaken ziet geen enkele reden om te twijfelen aan de rechtsgeldigheid van de zogenaamde Rijkscoördinatieregeling, de RCR

[<Files\\2015-10-14 PVV~ Provincie moet ook naar de rechter voor windparken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.36% Coverage]

Reference 1 - 1.36% Coverage

Op dit moment heeft minister Kamp van Economische Zaken de zeggenschap over het plan, maar de Drentse gemeenten vinden dat niet terecht.

[<Files\\2015-11-17 Gemeenten beschuldigen Kamp van ondemocratisch proces windpark - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [4.43% Coverage]

Reference 1 - 2.13% Coverage

In het proces trekken de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze gezamenlijk op. Co Lambert, wethouder in Aa en Hunze: "De Rijkscoördinatieregeling is een ondemocratisch instrument dat volgens ons ten onrechte wordt toegepast op het windpark Drentse Monden en Oostermoer."

Reference 2 - 2.30% Coverage

Volgens het Rijk gaat het om een project van meer dan honderd megawatt en valt het windpark daarom onder de nationale regeling. De gemeenten zeggen dat het gaat om drie losse initiatieven, die het Rijk niet zomaar bij elkaar op had mogen tellen om boven die norm van honderd megawatt te komen.

[<Files\\2015-12-10 'Windmolens komen, dus compenseren' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.02% Coverage]

Reference 1 - 2.02% Coverage

Aa en Hunze willen via de rechter afdwingen dat de zeggenschap over de komst van windmolens van het ministerie naar de provincie gaat.

[<Files\\2016-01-20 Update~ Kort geding over windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.26% Coverage]

Reference 1 - 3.26% Coverage

Beide gemeenten houden vast aan hun standpunt dat niet minister Kamp, maar de provincie bevoegd gezag is om de regie te voeren bij de plaatsing van turbines in windpark De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2016-01-20 Wie bepaalt waar de windmolens komen~ Spannende dag voor de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [4.21% Coverage]

Reference 1 - 1.88% Coverage

Volgens wethouder Freek Buijtelaar van Borger-Odoorn heeft het rijk in 2010 al aangegeven bevoegd te zijn om te beslissen over de komst van windmolens. Maar wat Buijtelaar betreft is eigenlijk de lokale overheid bevoegd en niet het rijk.

Reference 2 - 2.33% Coverage

Volgens het Rijk gaat het om een project van meer dan honderd megawatt en valt het windpark daarom onder de nationale regeling. De gemeenten zeggen dat het gaat om drie losse initiatieven, die het Rijk niet zomaar bij

elkaar op had mogen tellen om boven die norm van honderd megawatt te komen.

[<Files\\2016-01-25 Gedeputeerde Stelpstra~ Zonnepark is geen alternatief voor windpark Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.74% Coverage]

Reference 1 - 2.74% Coverage

Vanwege de omvang van het windpark in de Veenkoloniën voert het Rijk de regie over de plaatsing van de windmolens. De gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn voeren op dit moment een kort geding omdat zij van mening zijn zij zelf mogen bepalen waar de windmolens komen. Het gaat volgens hen om verschillende initiatieven en daarom zou de zogeheten Rijkscoördinatieregeling (RcR) niet van toepassing zijn.

[<Files\\2016-02-04 Drenthe met lege handen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.08% Coverage]

Reference 1 - 1.08% Coverage

Ook de provinciale statenleden reageerden woensdag 'zwaar teleurgesteld' op de uitspraak van de rechter.

[<Files\\2016-03-07 Opinie~ Windparken tegen wil en dank - Plus - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.25% Coverage]

Reference 1 - 2.25% Coverage

Meer dan driekwart (77,2%) van de huishoudens binnen de gemeenten is (sterk) tegen de komst van het windpark, terwijl 10,3% voor de komst van het windpark is. 11,2% geeft aan neutraal te zijn, 1,4% geeft aan hierovergeen mening te hebben.

[<Files\\2017-01-19 Kamp wil niets weten van uitstel windpark in Drenthe - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.76% Coverage]

Reference 1 - 2.76% Coverage

Een meerderheid van de Tweede Kamer steunde in december de motie van SP en PvdA om Kamp nog eens goed te laten kijken naar het geplande windpark. Op de PVV na wilden alle partijen dat de minister alle mogelijke alternatieven zou onderzoeken. De wens van regeringspartij PvdA was dat de hele kwestie over de verkiezingen van 15 maart zou worden getild.

Maar Kamp laat de Kamer donderdagmiddag weten dat de motie niet uitvoerbaar is.

[<Files\\2017-01-24 PvdA wil dat Kamp zonnepark als alternatief voor windpark serieus neemt - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [7.66% Coverage]

Reference 1 - 7.66% Coverage

De PvdA in de Tweede Kamer eist van minister Kamp dat hij het zonnepark als alternatief voor Windpark Drentse Monden en Oostermoer serieus onderzoekt. Zonkoloniën. De partij doet een nieuwe poging om het uitgewerkte plan voor een solarpark op tafel te krijgen. Dat is de uitkomst van intern overleg, maandagavond op het gemeentehuis in Exloo, tussen PvdA'ers in de Tweede Kamer, Provinciale Staten van Drenthe, gemeenteraden in de Drents-Groningse Veenkoloniën en het landelijk partijbestuur.

Kamp krijgt tijdens een spoeddebat, aangevraagd door de SP, van regeringspartij PvdA te horen dat er in de Veenkoloniën geen onomkeerbare besluiten over het omstreden windpark mogen worden genomen. „Dat geldt ook voor Meeden. Ook daar zijn plannen e PvdA-Kamerfractie

---

[<Files\\2017-01-24 PvdA~ 'Zonnepark moet kans krijgen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.76% Coverage]

Reference 1 - 1.76% Coverage

Kamp krijgt tijdens een spoeddebat van regeringspartij PvdA te horen dat er in de Veenkoloniën geen onomkeerbare besluiten over het omstreden windpark mogen worden genomen

---

[<Files\\2017-02-01 Drentse Staten zien geen reden terug te komen op windparkbesluit - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.29% Coverage]

Reference 1 - 1.29% Coverage

„Het wordt gezegd dat er draagvlak voor is, maar ik ben daar nog wat huiverig voor. Want dat zeiden ze in het begin ook over windmolens.”

[<Files\\2017-02-06 Nog geen plaatsing van windmolens in Drentse Monden - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.07% Coverage]

Reference 1 - 3.07% Coverage

Kamp geeft aan dat de uitspraak van de Raad van State wordt afgewacht, dat is 16 mei. Tot die tijd wordt er geen begin gemaakt met de plaatsing van windmolens in het gebied. Ook wil Kamp samen met de betrokken gemeenten en provincie kijken naar plannen voor zonne-energie. Die plannen kunnen mogelijk de bestaande afspraken en plannen aanvullen.

[<Files\\2017-09-14 Drents windpark moet op de schop, vindt voormalige PvdA-leider - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.15% Coverage]

Reference 1 - 1.15% Coverage

Het windpark Drentse Monden en Oostermoer moet op de schop. Ongeacht de uitspraak van de Raad van State. Dat vindt voormalig PvdA-leider Diederik Samsom.

[<Files\\2018-03-15 Platform Storm waarschuwt Veenkoloniën voor planschadebureau - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.75% Coverage]

Reference 1 - 2.75% Coverage

Ondertussen gaat de tijd verder en bereidt de PvdA een motie voor om in te dienen in de Tweede Kamer. Daarin wordt opgeroepen de windparken Drentse Monden en Oostermoer niet uit te voeren en in plaats daarvan de duurzaamheidsdoelstelling te realiseren met zon.”

[<Files\\2018-07-27 Begin in het noorden niet over windmolens - NRC>](#) - § 1 reference coded [2.44% Coverage]

Reference 1 - 2.44% Coverage

Om burgers beter te betrekken bij de bouw van wind- en zonneparken sloten bedrijven, overheden en belangengroepen dit voorjaar een akkoord. Ook wordt gesleuteld aan de scheve inkomstenverdeling tussen boeren, burgers en gemeenten. De windsector beloofde eind 2016 om bij elk park omgerekend 3.000 à 5.000 euro per molen per jaar in een ‘gebiedsfonds’ te storten. Voor gemeenten komen die inkomsten bovenop de leges die ze ontvangen voor de vergunningen van de windparken. In Drenthe is het fonds gevuld met 4,8 miljoen euro voor 15 jaar, betaald door de exploitanten en de provincie. Ook kunnen bewoners investeren in een molen. Voor N33 wordt ook zo’n fonds opgericht

---

[<Files\\2018-11-04 Statenfractie PvdA~ Minder windmolens in Drentse Monden en Oostermoer - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.14% Coverage]

Reference 1 - 1.14% Coverage

Volgens de Statenfractie is met het Rijk afgesproken dat in het gebied maximaal 150 megawatt aan windenergie mag komen.

Appendix D.4 – Media Coding: Policy Drift mechanism

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 2 references coded [2.29% Coverage]

Reference 1 - 0.91% Coverage

Wind wordt straks zijn vijfde gewas. Harbert ten Have, akkerbouwer in Eerste Exloërmond, beperkt zich nu nog tot aardappelen, witlof, suikerbieten en uien. Dat laatste was dit jaar geen succes. 300 ton uien moest hij onlangs naar de vergister rijden, om te laten vernietigen.

Reference 2 - 1.38% Coverage

De boeren kan het allemaal niet snel genoeg gaan. Nu verdienen ze nog een groot deel van hun inkomen via aardappelzetmeelcoöperatie Avebe. Haar fabrieken in Gasselternijveen, Foxhol en Ter Apelkanaal fungeren sinds jaar en dag als motor van de plaatselijke economie, dankzij steun uit Brussel. Maar in augustus stopt deze subsidie. Per boerenbedrijf betekent dat een aderlating van zomaar tienduizenden euro's per jaar.

[<Files\\2016-03-24 Kamp niet van slag door eis Tichelaar - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.22% Coverage]

Reference 1 - 2.22% Coverage

De SP vindt dat de minister toch moet kijken naar het alternatief: de zon. „Met de ontwikkeling van zonne-energie gaat het razendsnel. Wat is over vijf jaar effectief? Daar moet je naar kijken.”

[<Files\\2017-01-24 PvdA~ 'Zonnepark moet kans krijgen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.76% Coverage]

Reference 1 - 1.76% Coverage

Kamp krijgt tijdens een spoeddebat van regeringspartij PvdA te horen dat er in de Veenkoloniën geen onomkeerbare besluiten over het omstreden windpark mogen worden genomen

---

[<Files\\2018-04-21 Onderzoek of uitkopen windboeren in Mondengebied kan' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [6.33% Coverage]

Reference 1 - 6.33% Coverage

Volgens Zwiep is de tijd rijp voor zo'n onderzoek omdat de kostenverhouding wind op land staat tot wind op zee is gekanteld. „Vijf jaar geleden waren windmolens op land veel goedkoper dan molens op zee. Op land zijn echter de kosten vanwege onder meer de vereiste infrastructuur en de lengte van procedures zo sterk gestegen dat windmolens op zee nu goedkoper zijn. Op zee kun je het veel grootser aanpakken, er staat meer wind, de procedures zijn korter en het draagvlak onder de bevolking is groter.”

Appendix D.5 – Media Coding: Risk innovation mechanism

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 4 references coded [7.70% Coverage]

Reference 1 - 3.20% Coverage

Jan Feiken uit het Drentse Nieuw Buinen is zich rot geschrokken van de plannen voor twee megawindparken in

de Veenkoloniën. Zijn tuin grenst aan landbouwgronden zover het oog reikt. „Daar”, wijst hij, „op ongeveer 500 meter komen windturbines van zo’n 200 meter hoogte. De Franse Gezondheidsraad adviseert een afstand van minstens 1.500 meter om gezondheidsproblemen te voorkomen.”

Reference 2 - 0.86% Coverage

Windenergie levert de boeren niet alleen inkomsten op, maar geeft de streek ook een economische impuls

Reference 3 - 1.26% Coverage

Om nog maar te zwijgen van de te verwachten forse waardedaling van de woningen. „Mensen willen hier straks weg, waardoor de regio nog meer leegloopt.”

Reference 4 - 2.39% Coverage

De Veenkoloniën profiteren juist van de windparken, onderstrepen ze. „De streek krijgt meer economische dynamiek. De bouw en het onderhoud ervan leveren werk op. De opbrengst van beide windparken bedraagt tien tot vijftien miljoen euro per jaar. Geld dat ten goede komt aan de streek.

[<Files\\2012-02-18 Bewoners hebben niets te zeggen over Drents megawindpark - NRC>](#) - § 2 references coded [6.88% Coverage]

Reference 1 - 2.81% Coverage

De turbines worden in bewoond gebied geplaatst. Trillingen in de Drentse veengrond dragen ver. De sociale gevolgen zijn groot. Gezondheidsproblemen zoals slapeloosheid, vermoeidheid, concentratieproblemen, irrationele irritaties, hoge bloeddruk zullen behoorlijk toenemen door trillingen, door gebrom en door schaduwflitsen.

Reference 2 - 4.07% Coverage

Toeristen komen naar Drenthe voor de rust: wandelen, fietsen en het landschap. Maar die zullen nu wegblijven. Campings en B&B's moeten sluiten, winkels gaan failliet. De kleine ecobedrijfjes vervallen, investeringen zijn voor niets geweest. Huizen worden onverkoopbaar. Er is al een tiental voorbeelden van potentiële kopers die bij nadere oriëntatie afhaakten. Gemeentes verarmen, doordat de WOZ en gekoppelde belastingen omlaag gaan; er zal veel geprocedeerd worden.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 5 references coded [4.09% Coverage]

Reference 1 - 1.41% Coverage

In de veenkoloniën zullen windmolens niet detoneren, schrijft de ambtelijke stuurgroep. Volmaakt passen ze in de 'geometrische structuur' van dit landschap. Dit is namelijk een gebied met 'lage natuurwaarden', onafzienbare akkers, eindeloze lintdorpen. Windmolens zouden trouwens ook fraai staan op de 30 kilometer lange Semslinie, de oude grens tussen Groningen en Drenthe. 'Op die manier wordt de linie nieuw leven ingeblazen.'

Reference 2 - 1.30% Coverage

Door de geometrische, open indeling van de veenkoloniën biedt het land eromheen een eindeloos uitzicht. Vanuit de westkant van het dorp kijkt Rietveld straks mogelijk naar Drentse windmolens, in het oosten heeft hij vrij uitzicht op Groningse molens. 'Dit gebied wordt onbewoonbaar. Als ze echt zoveel windmolens willen, kunnen ze beter een hek om het gebied plaatsen en de inwoners wegsturen.'

Reference 3 - 0.58% Coverage

Op inspraakavonden krijgt hij nauwelijks gehoor als hij vertelt over plannen voor een steunfonds om alle inwoners in de streek financieel te laten profiteren van de windmolens.

Reference 4 - 0.26% Coverage

De bewoners moeten niet zeuren over de horizonvervuiling, oordeelt Hans Mentink,

Reference 5 - 0.53% Coverage

In Drenthe en Friesland houden veel agrariërs de boel op slot voor deze energiegiganten. Zij denken meer winst te behalen als ze zelf de windmolens exploiteren.

[<Files\\2014-09-25 Windregisseur voor Veenkoloniën is 'mosterd na de maaltijd' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.96% Coverage]

Reference 1 - 1.96% Coverage

In de Veenkoloniën is veel weerstand tegen de komst van tientallen windturbines. Het zijn er volgens de bevolking veel te veel en bovendien zijn ze te hoog. Ze zorgen voor gezondheidsproblemen en waardedaling van woningen.

[<Files\\2015-06-10 'Aa en Hunze moet zelf vergunningen windpark verlenen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.92% Coverage]

Reference 1 - 1.92% Coverage

"Het college vindt de omvang van het windpark te groot en wil de mogelijke overlast zoveel mogelijk beperken in het belang van omwonenden", laat de gemeente weten.

[<Files\\2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.53% Coverage]

Reference 1 - 1.53% Coverage

"De plannen voor de windparken zijn desastreus voor de toekomst van dit krimpgebied", aldus Jan Nieboer en Tjipke Paas namens 250 ondernemers in de brandbrief.

[<Files\\2015-10-05 Update~ 'Kamer moet windpark Veenkoloniën afblazen' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.86% Coverage]

Reference 1 - 1.86% Coverage

De ondernemers menen dat de komst van een grootschalig windpark desastreuze gevolgen heeft op sociaal-maatschappelijk en economisch gebied.

[<Files\\2015-10-14 Provincie praat over windmolens Veenkoloniën~ 'Het is een verplicht nummertje' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.58% Coverage]

Reference 1 - 0.58% Coverage

"Inwoners zullen de molens zien, mogelijk is er sprake van lawaaioverlast.

[<Files\\2015-12-28 Windboeren beschuldigd van boycot - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.07% Coverage]

Reference 1 - 2.07% Coverage

De ondernemers houden echter vol dat het leefklimaat in hun woongebied zwaar wordt aangetast door windparken De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2016-01-25 Gedeputeerde Stelpstra~ Zonnepark is geen alternatief voor windpark Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.71% Coverage]

Reference 1 - 0.71% Coverage

Verder gaat Stelpstra vragen om de opbrengsten van de windmolens terug naar het gebied te laten vloeien.

[<Files\\2016-03-03 Minister wijzigt niets aan opstelling windmolens in Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.38% Coverage]

Reference 1 - 1.38% Coverage

Het sterkste uitgangspunt was dat we niemand willen belasten met een windmolen in de voor- of achtertuin maar nu gebeurt dat wel in Drouwenermond," aldus Buijtelaar.

[<Files\\2016-03-07 Opinie~ Windparken tegen wil en dank - Plus - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.53% Coverage]

Reference 1 - 1.53% Coverage

Het landschap in de monden wordt volledig verwoest door deze gigantische windmolens en niemand die de burgers van Borger-Odoorn en Aa en Hunze tegemoet wil komen.

[<Files\\2016-04-26 WindNEE~ Wat doet de overheid met uitkomsten van bijeenkomsten windturbines in de Veenkoloniën~ - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.56% Coverage]

Reference 1 - 2.56% Coverage

Volgens de actiegroepen zijn er veel zorgen over de afstand waarop de windturbines van woningen zijn gepland, gezondheidsrisico's, overlast, handhaving van de normen en economische gevolgen voor de regio. Er is geen vertrouwen dat de overheid de burger zal beschermen tegen de nadelige invloeden van dit windpark.

[<Files\\2016-05-04 Vijf vragen~ Het wordt buigen of barsten voor Lofar - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.08% Coverage]

Reference 1 - 1.08% Coverage

Welke schade berokkent de aanleg van het windpark Drentse Monden en Oostermoer aan Lofar? Vele, vele miljoenen, vrezen de wetenschappers.

[<Files\\2016-09-06 Verdwijnt Drents windpark in prullenbak of tovert Henk Kamp een konijn uit hoge hoed~ - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.98% Coverage]

Reference 1 - 0.98% Coverage

Astron zei eerder al dat de windmolens zorgen voor een desinvestering van 100 miljoen euro.

[<Files\\2016-11-29 Stadskanaal in beroep tegen windmolenpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.21% Coverage]

Reference 1 - 1.21% Coverage

krijgen we te maken met de windmolens en de nadelige gevolgen voor de economie die daarmee gepaard gaan."

[<Files\\2016-12-19 Initiatiefnemers windpark~ Uitstel onverstandig - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.81% Coverage]

Reference 1 - 1.81% Coverage

"De klimaatverandering versnelt en de gevolgen daarvan worden steeds zichtbaarder. Het is in die context niet verstandig om dit concrete project dat veel duurzame energie zal leveren, uit te stellen",

---

[<Files\\2016-12-20 Grondleggers windpark vinden bezinningsperiode onverstandig - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.08% Coverage]

Reference 1 - 3.08% Coverage

Ondernemers en inwoners die vertegenwoordigd zijn in dorps- en belangenverenigingen, zien de komst van een megawindpark als een regelrechte bedreiging van de leefbaarheid en de economie in het krimpgedebied.

[<Files\\2017-01-21 PvdA in Veenkoloniën wil landelijke campagne eigen partij boycotten - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.60% Coverage]

Reference 1 - 1.51% Coverage

In de Veenkoloniën heerst grote zorg over de impact op de samenleving. Inwoners vrezen de effecten op de gezondheid als gevolg van slagschaduw en geluidsoverlast.

Reference 2 - 2.09% Coverage

Feiken: „De leefbaarheid wordt ernstig aangetast. Ondernemers denken dat het aantrekken van nieuwe bedrijven en nieuw personeel van buiten de regio een probleem gaat worden. De gevolgen voor het landschap zijn desastreus."

[<Files\\2017-09-14 Drents windpark moet op de schop, vindt voormalige PvdA-leider - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.55% Coverage]

Reference 1 - 0.55% Coverage

De lusten en lasten zijn niet goed verdeeld en er is geen breed draagvlak.

[<Files\\2017-09-14 Schieten op windpark bij Raad van State - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [9.62% Coverage]

Reference 1 - 3.49% Coverage

Omwonenden vrezen geluidsoverlast, trillinghinder en overlast door slagschaduw vanwege de turbines. Ze zijn bang dat hun woningen minder waard worden. De windturbines tasten het landschap aan. Er is woede over de verdeling van lusten en lasten. Ontwikkelaars en grondeigenaren krijgen miljoenensubsidies en ruime vergoedingen, terwijl veel inwoners vooral hinder voelen en ondervinden.

Reference 2 - 2.62% Coverage

Tegenstanders stellen dat onvoldoende rekening is gehouden met het afbreken van de wieken van de turbines en dat de afstand tot hoogspanningsleidingen in de buurt te klein is. Platform Storm vreest daarnaast dat de

natuurgebieden en de flora en fauna door de windturbines worden aangetast.

Reference 3 - 3.51% Coverage

De Vereniging Dorpsbelangen Gasselternijveenschemond voert aan dat de inwoners van Gasselternijveenschemond worden ingesloten tussen twee rijen windmolens op 500 meter afstand. De Vereniging Bond Heemschot vindt dat de windturbines ten koste gaan van de bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische waarden in de omgeving. De rust en stilte in het gebied zouden teniet worden gedaan.

[<Files\\2017-09-14 'Windpark Drenthe onmisbaar voor halen energiedoelen' - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [3.61% Coverage]

Reference 1 - 2.63% Coverage

"Ik hoor hier deskundigen die er verschillend over denken", zei staatsraad Lex Michiels. Hij maakte deze opmerking toen er gebakkeleid werd over irritante lage bromtonen waar omwonenden zich grote zorgen over maken. Volgens de voorstanders voldoet alles keurig aan de normen, maar Michiels wees erop dat er mogelijk een derde onafhankelijke deskundige bij moet komen.

Reference 2 - 0.97% Coverage

Een paar boeren hebben de lusten maar een groot deel van de bevolking heeft de lasten", zei advocaat Rob Wertheim van Stichting WindNee.

[<Files\\2017-11-20 Waarschuwing~, „Strijd tegen windmolens radicaliseert" - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.55% Coverage]

Reference 1 - 3.55% Coverage

Steeds meer mensen raken er van overtuigd dat de turbines grote en negatieve impact hebben op hun gezondheid en de leefomgeving. Voeg daarbij de krimpproblematiek en in Groningen de aardbevingen door gaswinning. Ze leiden, zo is door wetenschappers bevestigd, tot waardedaling van woningen en gebouwen.

[<Files\\2017-11-20 Windparkdemonstranten op heterdaad betrap lang snelweg richting Den Haag - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.81% Coverage]

Reference 1 - 2.81% Coverage

Inwoners vrezen gezondheidsklachten en waardedaling van hun woningen. In de krimpgebieden staat die waarde nog eens extra onder druk. Grondeigenaren die hun perceel beschikbaar stellen, krijgen jaarlijks tienduizenden euro's per windmolen. De onevenwichtige verdeling van lusten en lasten leidt tot verscheurde dorpsgemeenschappen.

[<Files\\2018-08-10 Platform Storm wil miljoenen claimen bij windboeren - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.77% Coverage]

Reference 1 - 1.77% Coverage

Platform Storm wil een stevige schadeclaim bij de windboeren in de Veenkoloniën neerleggen. Door de windplannen zijn volgens het platform veel huizen in het gebied flink in waarde gedaald en daarvoor moeten de windboeren betalen.

[<Files\\2018-09-19 Alle bezwaren tegen windpark Weijerswold bij Coevorden van tafel - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.44% Coverage]

Reference 1 - 3.44% Coverage

Wat dat laatste betreft verwijst de Raad expliciet naar de uitspraak Drentse Monden en Oostermoer van 21 februari van dit jaar. Daarin stelt de Raad dat er onvoldoende wetenschappelijk bewijs voorhanden is dat laagfrequent geluid van de wentelende wieken tot ernstige gezondheidsklachten kunnen leiden.

[<Files\\2018-12-05 Platform Storm~ 'Spataderen, aambeien en brandend maagzuur door windmolens' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.60% Coverage]

Reference 1 - 4.60% Coverage

Platform Storm stelt in de advertentie dat overmatige blootstelling aan laagfrequent geluid vibro-akoestische ziekte kan veroorzaken. 'Een sluipmoordenaar die steeds erger wordt', beweert de actiegroep. In de advertentie worden meerdere symptomen opgesomd: brandend maagzuur, bronchitis, stemmingswisselingen, psychische stoornissen, spataderen, aambeien, het is een lange lijst.

Appendix D.6 – Media Coding: Logic of appropriateness

[<Files\\2011-06-21 Plan voor groot windmolenpark in Drenthe - NRC>](#) - § 1 reference coded [2.71% Coverage]

Reference 1 - 2.71% Coverage

Minister Verhagen benadrukt het belang van windparken op het land - volgens hem een van de goedkoopste technieken voor het opwekken van duurzame energie.

[<Files\\2011-07-13 Provincie wil geen groot windmolenpark in Drenthe ~ Nieuws ~ AD.nl>](#) - § 1 reference coded [1.71% Coverage]

Reference 1 - 1.71% Coverage

Provincie wil geen groot windmolenpark in Drenthe
UPDATEGedeputeerde Staten van Drenthe willen geen groot windmolenpark in het zuidoosten van de provincie.

[<Files\\2011-11-21 Drenthe vreest overmaat aan grote windmolenparken ~ TROUW>](#) - § 2 references coded [2.08% Coverage]

Reference 1 - 1.12% Coverage

Minister Verhagen van economische zaken, die vol wil gaan voor windenergie op land,

Reference 2 - 0.96% Coverage

"Het wordt veel te veel", zei gedeputeerde Tanja Klip voor RTV Drenthe.

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 3 references coded [2.32% Coverage]

Reference 1 - 0.56% Coverage

Jan Feiken begrijpt dat veel boeren „koppie onder” dreigen te gaan.

Reference 2 - 1.03% Coverage

De in totaal 150 betrokken agrariërs zoeken een tweede bedrijfstak om een inkomensdaling van circa 20 procent op te vangen.

Reference 3 - 0.72% Coverage

De PvdA in Borger-Odoorn en de VVD in Stadskanaal spraken zich uit tegen het megaplan.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 6 references coded [4.74% Coverage]

Reference 1 - 0.91% Coverage

Wind wordt straks zijn vijfde gewas. Harbert ten Have, akkerbouwer in Eerste Exloërmond, beperkt zich nu nog tot aardappelen, witlof, suikerbieten en uien. Dat laatste was dit jaar geen succes. 300 ton uien moest hij onlangs naar de vergister rijden, om te laten vernietigen.

Reference 2 - 0.58% Coverage

Ten Have is oprichter van de B.V. Duurzame Energieproductie Eerste Exloërmond, een van de vier bedrijven die hier in de Drentse veenkoloniën windmolens willen gaan exploiteren.

Reference 3 - 1.38% Coverage

De boeren kan het allemaal niet snel genoeg gaan. Nu verdienen ze nog een groot deel van hun inkomen via aardappelzetmeelcoöperatie Avebe. Haar fabrieken in Gasselternijveen, Foxhol en Ter Apelkanaal fungeren sinds jaar en dag als motor van de plaatselijke economie, dankzij steun uit Brussel. Maar in augustus stopt deze subsidie. Per boerenbedrijf betekent dat een aderlating van zomaar tienduizenden euro's per jaar.

Reference 4 - 0.34% Coverage

De gedeputeerde voelt zich voor het blok gezet door het Rijk. 'Dit doet denken aan het oude Sovjetmodel.

Reference 5 - 1.00% Coverage

Nederland is met een aandeel van slechts 4,4 procent windenergie een middenmoter in Europa. In 2020 moet het aandeel windenergie zijn gestegen tot 14 procent. Omdat windparken in zee nauwelijks rendabel zijn, zet minister Verhagen zwaar in op windmolens op land. Drie keer zoveel als nu moeten er komen.

Reference 6 - 0.53% Coverage

In Drenthe en Friesland houden veel agrariërs de boel op slot voor deze energiegianten. Zij denken meer winst te behalen als ze zelf de windmolens exploiteren.

[<Files\\2014-01-08 Veel ontevreden gezichten door windmolenbesluit - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.58% Coverage]

Reference 1 - 0.58% Coverage

De gemeente Aa en Hunze voelt zich niet serieus genomen door het Rijk.

[<Files\\2015-04-09 Kamp wil doorpakken met Friese windmolens ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 2 references coded [1.88% Coverage]

Reference 1 - 0.55% Coverage

Kamp wil doorpakken met Friese windmolens

Reference 2 - 1.33% Coverage

Maar Kamp zei ook de Drentse windmolens hard nodig te hebben om de doelstellingen in 2020 te halen.

[<Files\\2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.44% Coverage]

Reference 1 - 1.44% Coverage

De ondernemersverenigingen van Nieuw-Buinen (Ondernemersvereniging Buinermond) en Stadskanaal (VVK) strijden al jaren tegen de komst van windturbines.

[<Files\\2015-06-29 Minister Kamp~ wel windmolens bij Lofar - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.19% Coverage]

Reference 1 - 1.19% Coverage

Astron heeft daar al eens bezwaar tegen aangetekend, omdat het instituut verwacht dat de molens het onderzoek verstoren.

[<Files\\2015-11-19 Stadskanaal dubt over 'Drentse' wijk - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.80% Coverage]

Reference 1 - 2.80% Coverage

De gemeente denkt dat de stagnerende verkoop ook wordt veroorzaakt door het feit dat wellicht op korte afstand het veelbesproken windmolenpark De Drentse Monden en Oostermoer wordt gerealiseerd.

[<Files\\2016-01-19 Kamp wil geen time-out windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.55% Coverage]

Reference 1 - 0.55% Coverage

de landbouwers die geld verdienen aan windmolens.

[<Files\\2016-04-02 'Boeren, kom praten over alternatieven windmolens' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.28% Coverage]

Reference 1 - 1.28% Coverage

Nee, bij de gewone boeren die om financiële redenen op hun land wel een windmolen willen maar de maatschappelijke impact zwaar hebben onderschat.

[<Files\\2016-04-19 Hoe dichterbij windmolens, hoe meer de huizenprijs daalt ~ De Volkskrant>](#) - § 1 reference coded [1.27% Coverage]

Reference 1 - 1.27% Coverage

'Ik ben tegen, want mijn huis wordt minder waard.' In de directe omgeving van een te bouwen windpark is dat argument niet helemaal uit de lucht gegrepen, zeggen onderzoekers van het Tinbergen Instituut.

[<Files\\2016-12-20 Kamer~ 'Aanleg windmolenpark in Drentse Veenkoloniën voorlopig uitstellen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.78% Coverage]

Reference 1 - 1.78% Coverage

Jan Nieboer van Platform Storm spreekt van een historisch moment. "We zijn zes jaar bezig met ons tegengeluid en dan nu, op 20 december, deze uitkomst, dat is echt historisch! We hebben de taart hier al aangesneden."

[<Files\\2016-12-20 Tweede Kamer stemt in met bezinningsperiode Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.93% Coverage]

Reference 1 - 1.93% Coverage

Carla Dik-Faber van de ChristenUnie en Liesbeth van Tongeren van GroenLinks benadrukten het belang van het halen van doelstellingen op het gebied van duurzame energie.

[<Files\\2017-01-19 Kamp wil niets weten van uitstel windpark in Drenthe - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.50% Coverage]

Reference 1 - 3.72% Coverage

Tweede Kamerlid Eric Smaling (SP) is diep teleurgesteld. „De brief van Kamp is het bekende riedeltje over het landelijk energieakkoord en 6000 megawatt wind op land. In feite zegt hij: u bent te laat en het enige wat u kunt doen is de uitspraak van de Raad van State afwachten. Het is al de vierde of vijfde keer dat Kamp een aangenomen motie naast zich neerlegt. Die man is gewoon niet democratisch. We leven in een energiedictatuur. Hij trekt zich geen moer aan van de Tweede Kamer. Kamp heeft zijn eigen plan en iedereen die een spaak in het wiel steekt krijgt nul op het rekest.

Reference 2 - 2.78% Coverage

Voorzitter van actiegroep Platform Storm Jan Nieboer is boos. „Kamp schoffeert niet alleen de Tweede Kamer maar ook de inwoners”, vindt hij. „Kamp negeert het zonnecollectief dat met een gedragen oplossing komt voor het omstreden windpark. Kamp laat autistische trekken zien en gedraagt zich als een dictator. Het is onthutsend dat hij niet kiest voor oplossingen van burgers, maar op een burgeroorlog in de Veenkolonien aanstuurt.

[<Files\\2017-01-24 Tweede Kamer krijgt spoeddebat over 'onuitvoerbare' windparkmotie - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.22% Coverage]

Reference 1 - 1.22% Coverage

„Ik accepteer het niet meer, dat op deze manier moties van tafel worden geveegd”,

---

[<Files\\2017-02-07 CDA~ Vergunningen Drents windpark intrekken - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.00% Coverage]

Reference 1 - 2.16% Coverage

„De situatie is door dit kabinet zo vreselijk uit de hand gelopen dat we niet langer hiermee door kunnen gaan”, zegt Drents Kamerlid Mulder.

Reference 2 - 3.84% Coverage

SP-Kamerlid Eric Smaling vindt het volstrekt onacceptabel dat de minister de aangenomen motie voor een bezinningsperiode voor het windpark niet uitvoert. „We hebben nu vijf moties op een rij die de minister naast zich neerlegt. Het houdt een keer op.”

[<Files\\2017-02-20 'Drenthe heeft de regie over de windmolens zelf uit handen gegeven' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.23% Coverage]

Reference 1 - 2.23% Coverage

Arjan van Zuuk van het Nederlands meetinstituut VSL hield een vlammend betoog tijdens de Statenvergadering eerder deze maand. Daarin vertelde hij dat het plaatsen van windturbines desastreuus is. "Voor ons zou dat betekenen dat we twee belangrijke laboratoria, namelijk die van lengte en van massa, zouden kunnen sluiten omdat de trillingseisen zouden worden overschreden bij de komst van windturbines,"

[<Files\\2017-03-23 Over Haagse wind en Drentse molens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.73% Coverage]

Reference 1 - 2.73% Coverage

Drents CDA-Kamerlid Agnes Mulder ging in de afgelopen maanden verder. Opnieuw naar de tekentafel met dat dossier, want het is allemaal niet goed gegaan, zei ze meermaals. Het kan niet anders of ze heeft een deel van haar voorkeurstemmen eraan te danken.

[<Files\\2017-09-14 Drents windpark moet op de schop, vindt voormalige PvdA-leider - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.36% Coverage]

Reference 1 - 1.36% Coverage

Diederik Samsom. „Zoals het nu is, is het geen werken”, vindt hij. „Het proces is al heel ver gevorderd, maar het zou verstandig zijn voor alle bestuurders om zich te herpakken.”

[<Files\\2017-09-14 'Windpark Drenthe onmisbaar voor halen energiedoelen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.59% Coverage]

Reference 1 - 0.59% Coverage

De hele MER kan volgens Ali Edelenbosch van Dorpsbelangen dan ook de prullenbak in

---

[<Files\\2018-01-28 Actiegroep Platform Storm deelt pamfletten uit~ windboeren liegen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.43% Coverage]

Reference 1 - 2.43% Coverage

„Als je op groen inzet, wordt het gifgroen als je burgers stelselmatig misleidt en benadeelt op de meest primaire zaken als leefkwaliteit, levenslust, gezondheid en welvaart”, verklaart voorganger Jan Nieboer van de actiegroep.

[<Files\\2018-03-07 Partijen Aa en Hunze leggen zich neer bij komst windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.37% Coverage]

Reference 1 - 2.37% Coverage

Strijdlust komt er van D66-lijsttrekker Arie Vonk. Hij is van mening dat de plannen best aangepast kunnen worden, al ligt er een uitspraak van de Raad. "Je bent volksvertegenwoordiger, je staat voor je mensen. Ik heb een bedrag gehoord van twee miljoen euro, dan kun je de boeren uitkopen als we dat bedrag met elkaar op tafel leggen."

[<Files\\2018-11-09 Minister Wiebes weigert nog te morrelen aan Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.15% Coverage]

Reference 1 - 2.15% Coverage

Kamerlid William Moorlag (PvdA) wil dat Wiebes een stap verder gaat dan enkel praten en zorgen overbrengen. Hij wil, samen met SP-Kamerlid Sandra Beckerman, dat de VVD-bewindsman alles in het werk stelt om de omvang van het park terug te brengen tot de 150 megawatt.

Appendix D.7 – Media Coding: Brokerage

[<Files\\2011-06-21 Plan voor groot windmolenpark in Drenthe - NRC>](#) - § 1 reference coded [3.50% Coverage]

Reference 1 - 3.50% Coverage

Het beoogde windmolenpark bestaat uit ongeveer 70 windmolens van maximaal 150 meter hoog bij de gemeente Borger-Odoorn (kaart). Samen moeten ze tussen de 300 en 450 megawatt elektriciteit opleveren.

[<Files\\2011-07-13 Provincie wil geen groot windmolenpark in Drenthe ~ Nieuws ~ AD.nl>](#) - § 1 reference coded [1.62% Coverage]

Reference 1 - 1.62% Coverage

De Monden zou 300 tot 450 Megawatt moeten leveren, genoeg voor de hele provincie Drenthe. GS vinden een productie van 200 tot 280 Megawatt voldoende.

[<Files\\2011-11-21 Drenthe vreest overmaat aan grote windmolenparken ~ TROUW>](#) - § 1 reference coded [2.04% Coverage]

Reference 1 - 2.04% Coverage

Bij het Rijk liggen nu drie initiatieven, twee in Drenthe zelf en één net over de grens in Groningen, goed voor tweehonderd molens die met 600 megawatt

---

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 3 references coded [6.41% Coverage]

Reference 1 - 3.20% Coverage

Jan Feiken uit het Drentse Nieuw Buinen is zich rot geschrokken van de plannen voor twee megawindparken in de Veenkoloniën. Zijn tuin grenst aan landbouwgronden zover het oog reikt. „Daar”, wijst hij, „op ongeveer 500 meter komen windturbines van zo’n 200 meter hoogte. De Franse Gezondheidsraad adviseert een afstand van minstens 1.500 meter om gezondheidsproblemen te voorkomen.”

Reference 2 - 1.08% Coverage

Windpark ‘De Drentse Monden’ in Borger-Odoorn moet 300 tot 450 megawatt gaan opwekken; Windpark Oostermoer 120 tot 150 megawatt.

Reference 3 - 2.13% Coverage

Bewoners kunnen straks participeren in de exploitatie van de windmolens via obligaties of een coöperatie. Hoeveel molens er exact komen en hoe hoog die worden, weten de boeren nog niet. „Vermoedelijk krijgen ze een hoogte van tussen de 100 en 135 meter.”

[<Files\\2012-02-08 Milieufederatie wil geen windmolenparken in Drenthe - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.25% Coverage]

Reference 1 - 2.25% Coverage

De Natuur- en Milieufederatie zal zich tot het hoogste rechtsorgaan verzetten wat betreft de plannen voor de windparken Oostermoer en De Monden, omdat ze veel te groot worden en geen rekening houden met de omgeving, aldus de federatie.

[<Files\\2012-02-18 Bewoners hebben niets te zeggen over Drents megawindpark - NRC>](#) - § 2 references coded [3.41% Coverage]

Reference 1 - 0.68% Coverage

Er komen in Drenthe en Oost-Groningen 120 windturbines voor circa 600 megawatt.

Reference 2 - 2.73% Coverage

De turbines in Drenthe staan midden in bewoond gebied. Ze worden extra groot, want ze worden geplaatst in een windluw gebied. De molens moeten per stuk minstens drie megawatt leveren. Dat zijn molens van 135 meter hoogte. Maar ook de Enercon E-126 van 7,5 megawatt wordt in de plannen genoemd, van 198 meter hoogte.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 2 references coded [0.84% Coverage]

Reference 1 - 0.46% Coverage

Om lokaal verzet in de kiem te smoren, is bij grootschalige energieparken (meer dan 100 megawatt) de crisis- en herstelwet van toepassing.

Reference 2 - 0.38% Coverage

Om te ontsnappen aan de beslissingsmacht van de provincie fuseren deze windboeren vaak voordat ze een aanvraag doen.

[<Files\\2014-09-11 Felle protesten tijdens informatieavond over windmolens in Baveveld - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.88% Coverage]

Reference 1 - 2.88% Coverage

Tijdens de informatieavond werden kaarten en animaties getoond van waar de windmolens moeten komen. Het waren overigens oude kaarten waar meer turbines op staan dan door minister Kamp van Economische Zaken eerder is vastgesteld. De omwonenden vonden dit het zoveelste bewijs dat ze niet serieus worden genomen.

[<Files\\2015-02-15 Koningspaar bezoekt Veenkoloniën ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [2.43% Coverage]

Reference 1 - 2.43% Coverage

Vandaar steekt het koningspaar de provinciegrens van Drenthe over om te praten over de voorgenomen plaatsing van windmolens in de Veenkoloniën, waartegen lokaal veel verzet is gerezen.

[<Files\\2015-02-16 Boze Groningers hopen Koning aan te klampen ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [1.50% Coverage]

Reference 1 - 1.50% Coverage

Het paar zakt daarna af naar Stadskanaal, waar het gesprekken voert over het windmolenpark dat er verrijst.

[<Files\\2015-09-22 Ministerie van Economische Zaken ~ Politieke kleur gebiedscoördinator Oterdoom is besproken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.55% Coverage]

Reference 1 - 2.55% Coverage

"Tijdens een bestuurlijk overleg op 8 juni hebben de provincie, EZ en de initiatiefnemers ingestemd met de aanstelling van Oterdoom als gebiedscoördinator", schrijft het ministerie. "De gemeenten gaven tijdens dit overleg aan geen partij te willen zijn in de opdrachtverstrekking. Wel zeiden ze vertrouwen te hebben in Oterdoom."

[<Files\\2015-10-13 Minister Kamp~ Geen reden om regie windparken terug te geven aan gebied - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.41% Coverage]

Reference 1 - 2.41% Coverage

"Mijn conclusie is dat windpark De Drentse Monden en Oostermoer één productie-installatie betreft met een omvang van meer dan 100 MW, waarop de Rijkscoördinatie-regeling van toepassing is. Ik heb dit op 2 september medegedeeld aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borger-Odoorn."

[<Files\\2015-12-10 'Windmolens komen, dus compenseren' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [6.98% Coverage]

Reference 1 - 6.98% Coverage

Een achterhoedegevecht, stelt de Drentse gedeputeerde Stelpstra, die duurzaamheid in zijn portefeuille heeft. „Mensen willen zich vastklampen aan een laatste strohalm, maar het is ijdele hoop. Die windmolens gaan er echt komen. Dat heeft de Tweede Kamer onlangs nog bevestigd. En wij zijn er als provincie ook akkoord mee gegaan. We hebben zelfs, ook omdat we niet anders konden, de locaties aangewezen. Zonneparken? Prima, maar dan naast de windparken. En-en."

[<Files\\2016-06-29 'Windpark Mondengebied dreigt een rommeltje te worden' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.04% Coverage]

Reference 1 - 3.04% Coverage

Voor een vergunningaanvraag moeten de kleinste details als kleur, raampjes en dakmateriaal worden ingevuld. In het geval van het windpark is niet meer bekend dan dat er grote windmolens komen. Grootte, type en merk zijn niet bekend."

[<Files\\2016-09-05 Minister Kamp maakt binnenkort nieuwe afspraak over windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.33% Coverage]

Reference 1 - 5.33% Coverage

Gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) liet maandag aan Dagblad van het Noorden weten dat hij ongerust is over de stilte die heerst in het dossier. Hij was uitgenodigd om in augustus de Drentse zorgen over de windmolens toe te lichten, maar kreeg daar de kans niet voor. De afspraak werd volgens Stelpstra zonder opgave van reden afgezegd. „Dat jeukt verschrikkelijk”, zei hij. „Ik kan zo geen vinger aan de pols houden."

[<Files\\2016-09-06 PvdA~ 'Kamp moet Drenthe wel serieus nemen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.15% Coverage]

Reference 1 - 1.15% Coverage

Tegenstanders van het windpark zijn verdeeld over wat de stilte kan betekenen.

[<Files\\2016-09-07 Provinciebestuur voelt van twee kanten tegenwind - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [7.37% Coverage]

Reference 1 - 2.24% Coverage

Morgenmiddag vindt het gewenste gesprek plaats tussen gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) en minister Henk Kamp van Economische Zaken. Het gesprek over de zorgen die leven in Drenthe, dat eerst was afgezegd.

Reference 2 - 5.13% Coverage

Gisteren in de vergaderzaal van het provinciehuis in Assen ging hij nog een stap verder. Hij zei dat hij in augustus zelfs al was uitgenodigd voor de presentatie van het rapport van Agentschap Telecom, dat de verstoring van Lofar door de windturbines onderzoekt. Formeel is het rapport vertraagd. Stelpstra zei: „Die uitnodiging is ingetrokken, omdat het niet gewenst was dat het rapport bestuurlijk al zou worden gedeeld.” (De woordvoerder van Kamp wilde hier inhoudelijk niet op reageren.)

[<Files\\2016-09-13 'Kamp hakt 22 september knoop door over windpark Drentse Monden-Oostermoer' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.32% Coverage]

Reference 1 - 2.32% Coverage

In het Mondengebied moeten vijftig windturbines komen. Stelpstra had afgelopen vrijdag een gesprek met Kamp, nadat een eerdere afspraak in augustus was afgezegd.

[<Files\\2016-09-14 Kamer wil uitleg over windmolenplan Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.08% Coverage]

Reference 1 - 2.08% Coverage

Dat rapport wordt ergens dit najaar verwacht. „Een besluit als dit kan niet worden genomen voordat de Kamer hier iets over kan zeggen”, zegt Smaling.

[<Files\\2017-03-23 Over Haagse wind en Drentse molens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.19% Coverage]

Reference 1 - 4.19% Coverage

Kamp schreef dat hij ‘geen signaal’ had ontvangen om te praten over het schuiven met molens of het openbreken van het Energieakkoord. Daarin staat onder meer hoeveel windenergie in Drenthe moet worden opgewekt.

Niemand belde aan en de minister deed niet open.

Stelpstra haalt er zijn schouders over op. „Aanbellen bij de minister was bij voorbaat kansloos. En dat weet hij zelf ook.”

[<Files\\2017-03-29 PVV~ Was Stelpstra wel of niet in gesprek met Kamp over windpark~ - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.82% Coverage]

Reference 1 - 5.82% Coverage

Kamp schreef onlangs,

in een antwoord op Kamervragen van D66, dat hij ‘geen signaal’ had ontvangen om te praten over het schuiven met molens van het windpark Drentse Monden Oostermoer of het openbreken van het Energieakkoord.

„Aanbellen bij de minister was bij voorbaat kansloos. En dat weet hij zelf ook”, reageerde Stelpstra vorige week.

Appendix D.8 – Media Coding: Belief formation

[<Files\\2011-06-21 Plan voor groot windmolenpark in Drenthe - NRC>](#) - § 1 reference coded [2.41% Coverage]

Reference 1 - 2.41% Coverage

In januari werd duidelijk dat een windmolenpark bij Urk, dat gedeeltelijk op land en gedeeltelijk in het water ligt, er definitief komt.

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 1 reference coded [1.32% Coverage]

Reference 1 - 1.32% Coverage

Platform Storm wordt bijgestaan door Fred Jansen van het Nationaal Kritisch Platform Windenergie, dat 110 plaatselijke actiegroepen ondersteunt en adviseert.

[<Files\\2012-02-08 Milieufederatie wil geen windmolenparken in Drenthe - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.35% Coverage]

Reference 1 - 1.35% Coverage

Het moet afgelopen zijn met al die plannen voor de bouw van grote windmolenparken in Drenthe. Dat zegt de Drentse Natuur- en Milieufederatie.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 1 reference coded [0.23% Coverage]

Reference 1 - 0.23% Coverage

Maar Urk was slechts een oefenpartijtje voor een grotere krachtmeting.

[<Files\\2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe>](#) - § 3 references coded [6.76% Coverage]

Reference 1 - 1.43% Coverage

De ondernemersverenigingen van Nieuw-Buinen (Ondernemersvereniging Buinermond) en Stadskanaal (VVK) strijden al jaren tegen de komst van windturbines

Reference 2 - 2.79% Coverage

Volgens de ondernemers zou uit alles blijken dat de minister en de initiatiefnemers ondemocratisch bezig zijn. "Ze gebruiken het ondemocratisch machtsmiddel de Rijks Coördinatie Regeling RCR - voortvloeiend uit de Crisis- en Herstelwet - en zijn niet bereid van hun voornemen af te wijken."

Reference 3 - 2.53% Coverage

D66 in die gemeente liet al weten geschokt te zijn hierdoor. De partij vindt dat de gemeente met het willen uitgeven van de vergunningen te veel meewerkt aan de plannen van het Rijk voor de plaatsing van windmolens in het windpark De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [2.35% Coverage]

Reference 1 - 0.85% Coverage

De PvdA noemde de eventueel te ontvangen leges en compensatie eerder al 'bloedgeld'.

Reference 2 - 1.50% Coverage

Veel fracties vinden dat er een verkeerd signaal uitgaat van meewerken aan het verlenen van vergunningen terwijl driekwart van de bevolking tegen is.

[<Files\\2015-09-19 CDA-Kamerlid Mulder~ Keuze voor gebiedscoördinator windparken ongekend slecht - RTV Drenthe>](#) - § 3 references coded [6.36% Coverage]

Reference 1 - 1.82% Coverage

Maar in de Veenkoloniën zitten ze absoluut niet te wachten op Titian Oterdoom als gebiedscoördinator. "Wij willen geen windmolens, dus waarom zou die meneer hier moeten komen. Hij kan beter thuisblijven", zegt Jan Nieboer van Tegenwind Veenkoloniën.

Reference 2 - 1.49% Coverage

Ook is hij VVD-fractievoorzitter in de gemeenteraad van Haren. En daar wringt de schoen. "Dat is de partij van minister Henk Kamp die hier de windmolens wil doordrukken. Dus hoezo neutraal", zegt Nieboer.

Reference 3 - 3.05% Coverage

Volgens CDA-kamerlid Agnes Mulder gaat dit niet goedkomen. "Hoe verzin je dit? Dit begrijpt toch geen enkele inwoner? Je wilt toch serieus genomen worden. Laat de mensen van Economische Zaken alsjeblieft even gaan buurten bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Daar zit veel ervaring met hoe je de omgeving betreft bij grote bouwprojecten. Die hebben er verstand van. En EZ, die doen in mijn ogen maar wat."

[<Files\\2015-09-30 Juridisch verzet tegen windturbines groeit - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.49% Coverage]

Reference 1 - 4.49% Coverage

Ruim vijfhonderd mensen gaan procederen tegen de komst van windturbines in de veenkoloniën. Ze hebben gehoor gegeven aan de oproep van actiecomités om gezamenlijk de komst van vijftig windturbines in Oostermoer en de Drentse Monden aan te vechten.

[<Files\\2015-09-30 Windturbines~ Borger-Odoorn versus Rijk - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.09% Coverage]

Reference 1 - 2.09% Coverage

Bröring kent het dossier windturbines Mondengebied en Oostermoer van
Bekijk de proefabonnementen Nee, bedankt
a tot z. Hij acht Borger-Odoorn in dit juridische David tegen Goliath-gevecht niet op voorhand kansloos.

[<Files\\2015-10-05 Update~ 'Kamer moet windpark Veenkoloniën afblazen' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.08% Coverage]

Reference 1 - 3.08% Coverage

„De boel was al in kannen en kruiken en toen zijn er wat voorlichtingsbijeenkomsten geweest. Het waren niet eens echte inspraakbijeenkomsten. Veel informatie is gewoon achtergehouden, er was geen transparantie”, oordeelt Bröring.

[<Files\\2015-10-14 Provincie praat over windmolens Veenkoloniën~ 'Het is een verplicht nummertje' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.43% Coverage]

Reference 1 - 1.43% Coverage

Jan Nieboer van Platform Storm: "Wij gaan er nog steeds vanuit dat deze windmolens er niet komen. De vergadering van vanmiddag is een verplicht nummertje die de minister kan afvinken.

[<Files\\2015-10-14 PVV~ Provincie moet ook naar de rechter voor windparken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.94% Coverage]

Reference 1 - 1.94% Coverage

De Statenfractie van de PVV roept de provincie op om zich aan te sluiten bij het kort geding van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze tegen het windenergiepark Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2015-10-23 Nog geen 'kop van Jut' voor windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [2.42% Coverage]

Reference 1 - 1.40% Coverage

Voor de actiegroepen Storm Meeden en Tegenwind N33 is overleg met 'een oliemannetje' geen brug maar een oceaan te ver.

Reference 2 - 1.02% Coverage

„Doe most toeze bliev'n", luidde de boodschap van actiegroep Tegenwind Veenkoloniën.

[<Files\\2015-11-17 Gemeenten beschuldigen Kamp van ondemocratisch proces windpark - RTV Drenthe>](#) - § 3 references coded [4.02% Coverage]

Reference 1 - 0.49% Coverage

Gemeenten beschuldigen Kamp van ondemocratisch proces windpark

Reference 2 - 1.17% Coverage

Hij wil de besluitvorming over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer op nationaal niveau regelen, maar de gemeenten vinden dat ondemocratisch.

Reference 3 - 2.37% Coverage

Freek Buijtelaar, wethouder in Borger-Odoorn zegt dat hij het een oneerlijk proces vindt voor de inwoners van de gemeenten als het windpark nationaal geregeld wordt. "Wij maken ons hard voor een eerlijke besluitvorming waarin de belangen van de inwoners volwaardig worden meegenomen", zegt Buijtelaar.

[<Files\\2015-12-10 'Windmolens komen, dus compenseren' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.07% Coverage]

Reference 1 - 3.07% Coverage

Oterdoom voerde in opdracht van het ministerie, de toekomstige windboeren en de provincie Drenthe zijn verkenningen uit. De gemeenten Borger-Odoorn, Aa en Hunze en Stadskanaal deden nadrukkelijk niet mee.

[<Files\\2015-12-28 Windboeren beschuldigd van boycot - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [4.09%

Coverage]

Reference 1 - 1.88% Coverage

„De boeren tappen uit een ander vaatje. Op deze manier denken ze de turbines door onze strot te kunnen drukken", zegt Nieboer.

Reference 2 - 2.21% Coverage

We nemen die geluiden zeer serieus. Voor ons is dit het bewijs van de dictatoriale insteek die kennelijk nodig is om de windmolens er door te drukken.

[<Files\\2016-01-12 Omwonenden voorzien sabotage aan windmolens ~ TROUW>](#) - § 6 references coded [9.65% Coverage]

Reference 1 - 0.93% Coverage

Omwonenden van windmolens worden niet serieus genomen en dat kan harde acties uitlokken, aldus Koers.

Reference 2 - 0.72% Coverage

'door de dwingelandij van het Rijk de rechtstaat in Nederland wordt aangetast'

Reference 3 - 1.41% Coverage

Omwonenden zijn door het Rijk monddood gemaakt, zegt hij vandaag in een interview in Trouw. Ze worden volgens hem genegeerd en weggezet als dwarsliggers.

Reference 4 - 2.82% Coverage

Wat de NLVOW dwarszit, is dat de rijksoverheid de toevlucht nam tot wetgeving en regelingen die gemeenten en burgers buitenspel zetten, omwille van een nationaal belang tot verduurzaming. "De overheid neemt omwonenden niet in bescherming." Ook bij de rechter maken burgers weinig kans, aldus de vereniging.

Reference 5 - 3.13% Coverage

"Daar gaan ongelukken gebeuren, ik ben bang dat mensen gaan saboteren als die windmolens er komen. Het is een gebied waar vroeger het communisme sterk was. De oude tegenstellingen tussen boeren en burgers zijn er allang niet meer, maar de bedrading ligt er nog, onderhuids. Door de windplannen komt er weer stroom op die draden te staan."

Reference 6 - 0.65% Coverage

Dit beleid-van-bovenaf haalt het draagvlak voor verduurzaming onderuit.

[<Files\\2016-01-20 Update~ Kort geding over windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.51% Coverage]

Reference 1 - 2.51% Coverage

De civiele rechter kiest niet per se de kant van Het Rijk en durft de landelijke overheid echt wel een veeg uit de pan te geven als dat is gerechtvaardigd.

[<Files\\2016-01-20 Wie bepaalt waar de windmolens komen~ Spannende dag voor de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.30% Coverage]

Reference 1 - 1.30% Coverage

Minister Henk Kamp wil de besluitvorming over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer op nationaal niveau regelen, maar de gemeenten vinden dat ondemocratisch.

[<Files\\2016-02-04 Drenthe met lege handen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.83% Coverage]

Reference 1 - 1.83% Coverage

Drenthe staat buitenspel bij de komst van vijftig windturbines in de Drentse Monden. Alle pogingen om grip te krijgen op de besluitvorming rond windmolenlocaties zijn gestrand.

[<Files\\2016-03-03 Minister wijzigt niets aan opstelling windmolens in Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.07% Coverage]

Reference 1 - 1.07% Coverage

"Je ziet zoveel weerstand. Dan verwacht je dat er ook wel wat water bij de wijn gedaan kan worden. En dat is weer niet gebeurd."

[<Files\\2016-03-07 Opinie~ Windparken tegen wil en dank - Plus - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [2.29% Coverage]

Reference 1 - 0.57% Coverage

Deze windparken worden de burgers door de overheid opgelegd.

Reference 2 - 0.90% Coverage

De democratie is zo helemaal uitgehold. Burgers kunnen wel tegen zijn, maar het gaat toch door.

Reference 3 - 0.82% Coverage

De democratie is blijkbaar alleen belangrijk als ze in het voordeel is van de overheid.

[<Files\\2016-03-21 Actiegroep Tegenwind boycot spreekuren windparken om 'Noord-Koreaanse toestanden' - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [2.21% Coverage]

Reference 1 - 0.71% Coverage

Actiegroep Tegenwind boycot spreekuren windparken om 'Noord-Koreaanse toestanden'

Reference 2 - 1.50% Coverage

Die voorwaarden zetten kwaad bloed bij onder meer Tegenwind. De actiegroep heeft zelfs aangekondigd vanmiddag actie te voeren en spreekt van 'Noord-Koreaanse toestanden'.

[<Files\\2016-03-24 Kamp niet van slag door eis Tichelaar - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [7.43% Coverage]

Reference 1 - 1.82% Coverage

„Ze heeft de gebieden zelf gekozen. Dat heb ik niet gedaan. Drenthe heeft pas acht procent van de afgesproken hoeveelheid windmolens en megawatts gerealiseerd.”

Reference 2 - 1.60% Coverage

Inwoners in zowel het Mondengebied als bij Meeden en Veendam vinden dat de windturbines hen zonder noemenswaardig overleg zijn opgedrongen.

Reference 3 - 4.01% Coverage

De SP noemt het windbeleid technocratisch en niet sociaal genoeg. „We hebben het over megawatts en petajoules en vergeten dat in een regio ook mensen wonen”, zei Smaling. „In de Veenkoloniën speelt zich een drama af. Een rijksambtenaar verkondigde vorig jaar dat we de bevolking een rad voor ogen draaien. De man noemde de procedure een rituele dans.”

[<Files\\2016-04-02 'Boeren, kom praten over alternatieven windmolens' - Groningen - DVHN.nl> - § 5](#)
references coded [6.88% Coverage]

Reference 1 - 0.34% Coverage

Van subsidies had hij nog nooit gehoord

Reference 2 - 0.30% Coverage

Ik heb zeker geen hekel aan boeren

Reference 3 - 2.42% Coverage

Je voelt de spanning. Als de windmolens er komen, wordt het oorlog. De mensen trekken dat niet. Op Facebook wordt nu al gevraagd waar die boeren wonen. En nu hebben bewoners nog hoop dat het wellicht niet doorgaat. Ik ben bang dat je die turbines moet bouwen met de ME erbij.

Reference 4 - 2.34% Coverage

Nederlanders hebben de halve wereld ontdekt! Maar van die innovatiedrang is niets meer over. Er is geen visie, geen missie, geen met technische kennis onderbouwde strategie. Als er nu eenmaal iets in de molen zit, dan doe je er niets meer aan. De politiek durft niet

Reference 5 - 1.47% Coverage

Zonder al die schreeuwende actievoerders. Gewoon, als lokale ondernemers onder elkaar, zoeken naar kansen. Wellicht dat er best een uitweg voor de boeren te vinden is.

[<Files\\2016-04-26 WindNEE~ Wat doet de overheid met uitkomsten van bijeenkomsten windturbines in de Veenkoloniën~ - RTV Drenthe> - § 2](#) references coded [2.93% Coverage]

Reference 1 - 1.96% Coverage

De actiegroep WindNEE, die protesteert tegen de komst van windmolens in de Veenkoloniën, heeft er geen vertrouwen in dat de overheid iets gaat doen met de uitkomsten van de spreekuren die afgelopen maand voor de bewoners zijn georganiseerd.

Reference 2 - 0.97% Coverage

Die voorwaarden zetten kwaad bloed bij onder meer Tegenwind. De actiegroep sprak zelfs van 'NoordKoreaanse toestanden'

[<Files\\2016-06-01 'Omwonenden windparken voelen zich niet serieus genomen' - RTV Drenthe> - § 2](#)
references coded [2.03% Coverage]

Reference 1 - 0.48% Coverage

'Omwonenden windparken voelen zich niet serieus genomen'

Reference 2 - 1.55% Coverage

Ongeveer 78 procent van de inwoners rond het geplande windpark in de Veenkoloniën heeft het gevoel dat de belangen van omwonenden niet serieus worden meegewogen in de besluitvorming.

[<Files\\2016-06-29 'Windpark Mondengebied dreigt een rommeltje te worden' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.78% Coverage]

Reference 1 - 1.78% Coverage

De gemeente oordeelt dat het Rijk de visie van de gemeente toch niet serieus neemt en dat zo'n welstandsadvies daarom een wassen neus is.

[<Files\\2016-09-06 PvdA~ 'Kamp moet Drenthe wel serieus nemen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [1.73% Coverage]

Reference 1 - 0.64% Coverage

PvdA: 'Kamp moet Drenthe wel serieus nemen'

Reference 2 - 1.09% Coverage

We willen vooral steun zoeken voor een krachtig signaal richting Den Haag.

[<Files\\2016-09-06 Verdwijnt Drents windpark in prullenbak of tovert Henk Kamp een konijn uit hoge hoed~ - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [10.22% Coverage]

Reference 1 - 0.92% Coverage

Verdwijnt Drents windpark in prullenbak of tovert Henk Kamp een konijn uit hoge hoed?

Reference 2 - 3.36% Coverage

Gaat het windpark in het Mondengebied van tafel, of tovert minister Kamp een konijn uit de hoge hoed? Tegenstanders zijn verdeeld over de kwestie. Op heel verschillende manieren interpreteren ze de stilte die heerst rond de plannen voor het windpark De Drentse Monden-Oostermoer, vijftig windturbines in totaal.

Reference 3 - 5.95% Coverage

Rob Rietveld uit Annerveenschekanaal, directeur van de Nederlandse Vereniging Omwonenden Windturbines, is minder gerust op wat straks door Kamp besloten wordt. „Na stilte op het ministerie van Economische Zaken volgt nooit iets goeds”, zegt hij. „Er komt vast en zeker een konijn uit de hoge hoed, waar wij geen rekening mee houden. Dus ik deel die zorgen van gedeputeerde Stelpstra wel. Als ik lees dat er wel met de initiatiefnemers en met Astron is gesproken, maar niet met de provincie, krijg ik het gevoel dat er van alles wordt bekookstofd.”

[<Files\\2016-09-07 Provinciebestuur voelt van twee kanten tegenwind - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [4.92% Coverage]

Reference 1 - 1.70% Coverage

De provincie zit klem tussen minister Kamp die Drenthe niet serieus zou nemen en bewoners die zeggen dat ze in het winddossier in strijd met de wet heeft gehandeld.

Reference 2 - 2.35% Coverage

De gedeputeerde kreeg met zijn verhaal over de-minister-die-geen-oog-heeft-voor-deprovincie steun van de fracties. „Ik hoor boosheid, aarzeling, vertwijfeling. Dit is een bijzondere gang van zaken”, zei Hendrikus Loof (PvdA).

Reference 3 - 0.87% Coverage

een minister die Drenthe niet serieus neemt, krijgt geen medewerking meer, dat idee.

[<Files\\2016-09-14 Kamer wil uitleg over windmolenplan Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.15% Coverage]

Reference 1 - 1.15% Coverage

„Ik herken de zorgen uit mijn eigen regio”, reageerde Kamerlid Agnes Mulder (CDA).

[<Files\\2016-09-24 Meepraten in Cassata~ Actiegroepen moeten blijven meepraten over windparken in de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [2.63% Coverage]

Reference 1 - 1.27% Coverage

De actieclub vindt dat er na vijf jaar overleg met de overheden nog steeds geen enkele aandacht is voor de belangen van de duizenden inwoners die de windplannen afwijzen.

Reference 2 - 1.36% Coverage

De actiegroepen WindNEE en Tegenwind Hunzedal, die ook deeluitmaken van Tegenwind Veenkoloniën, willen wel in gesprek blijven met de overheid en de initiatiefnemers van de windparken.

[<Files\\2016-09-27 Drenthe zet licht voor windpark op groen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.35% Coverage]

Reference 1 - 2.99% Coverage

Verantwoordelijk gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) kreeg twee weken geleden flink wat politieke steun toen hij op het provinciehuis een verhaal hield over deminister-die-geen-oog-heeft-voor-de-provincie.

Reference 2 - 3.36% Coverage

Sterk Lokaal en de PVV wilden Stelpstra zelfs wel toestemming geven om ‘de kont tegen de krib te gooien’. Zo van: een minister die Drenthe niet serieus neemt, krijgt wat betreft de noodzakelijke vergunningen geen medewerking meer, dat idee.

[<Files\\2016-09-27 Meeden en Monden samen naar Den Haag voor strijd tegen windturbines - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.50% Coverage]

Reference 1 - 1.20% Coverage

Actievoerders tegen windturbines uit Meeden en de Drentse Veenkoloniën bundelen hun krachten.

Reference 2 - 2.31% Coverage

Als tegenstanders uit Noord-Nederland willen wij ons samen profileren en op een democratische manier de gekte van de duurzaamheidsgedachte achter windturbines opnieuw benadrukken.

[<Files\\2016-10-04 Storm en WindNee in protest tegen windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.82% Coverage]

Reference 1 - 2.82% Coverage

De actiegroepen Storm en WindNee protesteren morgen in Den Haag tegen de komst van windmolens in De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2016-10-05 Politie steekt stokje voor Drents protest tegen windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.25% Coverage]

Reference 1 - 3.25% Coverage

Het protest van de actiegroepen Platform Storm en WindNee vandaag in Den Haag tegen de komst van windmolens in de Drentse Monden en Oostermoer verliep niet helemaal vlekkeloos.

[<Files\\2016-12-20 'Minister Kamp op zijn plek gezet door Tweede Kamer' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [5.50% Coverage]

Reference 1 - 2.61% Coverage

De DorpenAlliantie is een samenwerking van dorpsraden, dorpsverenigingen, dorpenbeheerteams en stichting Oldambt Windmolenvrij in Menterwolde, Veendam en Oldambt.

Reference 2 - 2.89% Coverage

„We hebben te maken met een minister die totaal vervreemd is van de bevolking en een gedeputeerde, Nienke Homan, waarvan we met elkaar gezellig windmolentjes moeten gaan knuffelen.

[<Files\\2016-12-20 Grondleggers windpark vinden bezinningsperiode onverstandig - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.27% Coverage]

Reference 1 - 3.27% Coverage

De initiatiefnemers van het windpark, Duurzame Energieproductie Exloërmond B.V., De Windvogel, Windpark Oostermoer Exploitatie B.V. en energiebedrijf Raedthuys Pure Energie vinden een bezinningsperiode een slecht plan.

[<Files\\2016-12-21 Wakker Emmen en LEF! willen komst windmolens opschorten - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.52% Coverage]

Reference 1 - 4.52% Coverage

Het feit dat een meerderheid van de Tweede Kamer achter een bezinningsperiode voor het windpark Drentse Monden en Oostermoer staat, heeft Wakker Emmen en LEF! tot actie verleid. De eerste gaat donderdag in de raad vragen om de bezinningsperiode ook in Emmen toe te passen en LEF! wil hetzelfde bereiken middels een motie.

[<Files\\2017-01-19 Kamp wil niets weten van uitstel windpark in Drenthe - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 4 references coded [7.79% Coverage]

Reference 1 - 1.94% Coverage

Het is al de vierde of vijfde keer dat Kamp een aangenomen motie naast zich neerlegt. Die man is gewoon niet democratisch. We leven in een energiedictatuur. Hij trekt zich geen moer aan van de Tweede Kamer. Kamp heeft zijn eigen plan en iedereen die een spaak in het wiel steekt krijgt nul op het rekest.

Reference 2 - 2.53% Coverage

Kamp laat autistische trekken zien en gedraagt zich als een dictator. Het is onthutsend dat hij niet kiest voor oplossingen van burgers, maar op een burgeroorlog in de Veenkoloniën aanstuurt. In de nadagen als minister verzuimt hij een gevoelig dossier op een verantwoorde wijze aan zijn opvolger door te geven. In plaats daarvan steekt hij de lont in het kruitvat. Ik heb hier geen woorden voor.

Reference 3 - 0.94% Coverage

De colleges van de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn en Stadskanaal vinden dat Kamp de inwoners en het lokaal bestuur wederom niet serieus neemt.

Reference 4 - 2.39% Coverage

Zijn collega-wethouder Peter Gelling (Stadskanaal) vindt het verbazingwekkend dat de minister naast de wensen van de inwoners ook die van de Tweede Kamer negeert. „En ondertussen maar oproepen tot burgerinitiatieven. Bewindslieden moeten hun kortzichtigheid laten varen en snappen dat het landelijk Energie-akkoord met de fixatie van wind op land volstrekt achterhaald is.”

[<Files\\2017-01-21 'Stadskanaal is niet klaar met molens' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.56% Coverage]

Reference 1 - 1.56% Coverage

Gelling laakte het besluit van de minister en vindt dat die 'stelselmatig' de mening van inwoners van het gebied negeert.

[<Files\\2017-01-30 Sterk Lokaal niet te spreken over uitspraken gedeputeerde Stelpstra - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.63% Coverage]

Reference 1 - 3.63% Coverage

„Als de Tweede Kamer, of de Staten, zo'n opdracht geven, moet je als minister of gedeputeerde die opdracht uitvoeren”, vindt Oosterveen. „Als wij zeggen 'spring', hoort Stelpstra te vragen 'hoe hoog?'. En het is niet gepast om dan te zeggen: ik heb daar geen zin in.”

[<Files\\2017-02-01 Drentse Staten zien geen reden terug te komen op windparkbesluit - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.85% Coverage]

Reference 1 - 1.29% Coverage

„Het wordt gezegd dat er draagvlak voor is, maar ik ben daar nog wat huiverig voor. Want dat zeiden ze in het begin ook over windmolens.”

Reference 2 - 2.55% Coverage

„Ik had gehoopt dat een aantal Statenleden anders zou stemmen”, verklaarde Douwe Oosterveen zijn verzoek. „Ik heb het vermoeden dat de politici die zelf in de Veenkoloniën wonen wat onder druk staan en ik hoopte dat dat bij een hoofdelijke stemming duidelijk zou worden.”

[<Files\\2017-02-15 Demonstranten steken windmolen naast provinciehuis Drenthe in brand - Drenthe -](#)

[DVHN.nl](#)> - § 1 reference coded [2.31% Coverage]

Reference 1 - 2.31% Coverage

Demonstranten van Platform Storm, Tegenwind N33 en andere actiegroepen staken woensdagmiddag naast het Drents provinciehuis in Assen een van hout gefabriceerde windmolen in brand.

[<Files\\2017-03-23 Over Haagse wind en Drentse molens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.71% Coverage]

Reference 1 - 0.71% Coverage

Wat merkt Drenthe van een andere wind die gaat waaien in Den Haag?

[<Files\\2017-09-14 'Plan windpark was overval' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.47% Coverage]

Reference 1 - 2.11% Coverage

Advocaten van Platform Storm en Wind Nee stelden bij de hoogste bestuursrechter dat de bevolking met de plannenmakerij voor het windpark in het begin is genegeerd en al snel voor een voldongen feit stond.

Reference 2 - 4.36% Coverage

De gang van zaken kenmerkt volgens Van Nus de ongelijke positie van burgers ten opzichte van de provincie en het Rijk. Inwoners voelen zich overvallen. Van Nus: „Omwonenden liepen al snel achter de feiten aan. De provincie praat met het Rijk. De minister zit met de initiatiefnemers aan tafel. Er worden adviesbureaus gevraagd die vervolgens op allerlei manieren duidelijk maken dat het windpark aan alle eisen voldoet.”

[<Files\\2017-09-14 Drents windpark moet op de schop, vindt voormalige PvdA-leider - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.37% Coverage]

Reference 1 - 1.68% Coverage

De initiatiefnemers hebben ook tien jaar hun poot stijf moeten houden en hebben nu een vergunning. Dat maakt onderhandelen niet makkelijk. De hogere overheden die ons hier in gerommeld hebben, moeten ons er wel bij helpen.”

Reference 2 - 1.69% Coverage

„Ik wil vooral geen valse hoop wekken”, benadrukt Stelpstra. „En ik heb ook altijd gezegd: als er bij het Rijk ruimte wordt geboden om hierover te praten, dan staan wij op de stoep. Ik wacht even af wat er van boven komt.”

[<Files\\2017-09-14 Drentse en Groningse tegenstanders windparken onderweg naar Den Haag - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.01% Coverage]

Reference 1 - 1.59% Coverage

Het zal tenenkrommend zijn wat de advocaat van het Rijk naar voren brengt, maar hou je in.

Reference 2 - 1.42% Coverage

Wind Nee en Platform Storm zijn vandaag ook op de 'Drentse ambassade' in Den Haag.

[<Files\\2017-11-20 Waarschuwing~ „Strijd tegen windmolens radicaliseert" - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1

reference coded [2.29% Coverage]

Reference 1 - 2.29% Coverage

Woordvoerders van platforms tegen grootschalige windenergie waarschuwden al eerder: inwoners van de Veenkoloniën die het gevoel hebben dat ze niets meer te verliezen hebben, kunnen radicaliseren.

[<Files\\2017-11-20 Windparkdemonstranten op heterdaad betrapt langs snelweg richting Den Haag - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [4.15% Coverage]

Reference 1 - 0.64% Coverage

De actievoerders stellen in hun pamflet dat burgers worden geïndoctrineerd.

Reference 2 - 1.62% Coverage

‘Miljarden worden met politieke list en bedrog van ons besteedbaar inkomen afgenomen om vervolgens onder een kleine elite te worden verdeeld. Duurzaamheid is oké, maar zonder roof en bedrog.’

Reference 3 - 1.90% Coverage

De plannen zijn in een vergevorderd stadium. Dat kan er toe leiden dat inwoners radicaliseren omdat ze niets meer te verliezen hebben, zo waarschuwden al eerder woordvoerders van platforms tegen grootschalige windenergie.

[<Files\\2018-03-06 Relletje rond SP in windmolenkwesitie - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.06% Coverage]

Reference 1 - 4.06% Coverage

Wierds dringt bij het landelijk partijbestuur aan op een gesprek. Doel is de samenwerking bij acties te herstellen. „We vragen aandacht voor het ondemocratische karakter van het energiebeleid van het Rijk.” Volgens Wierds zijn gemeenten, gemeenteraden en burgers in Nederland stelselmatig buitenspel gezet door de Rijkscoördinatieregeling en de Crisis en Herstelwet.

[<Files\\2018-03-15 Platform Storm waarschuwt Veenkoloniën voor planschadebureau - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.19% Coverage]

Reference 1 - 2.55% Coverage

De actiegroep Platform Storm waarschuwt mensen uit het Mondengebied niet in zee te gaan met planschadebureau Parkboog uit Krimpen aan den IJssel. „Dit bureau heeft zich tot nu toe nergens mee bemoeid en wil nu opeens een graantje meepikken.”

Reference 2 - 3.64% Coverage

„Dit bureau is echter niet aan ons gelieerd”, zegt Jan Nieboer van actiegroep Platform Storm. „Het heeft ook op geen enkele wijze kennis en affiniteit met de regio. Er zit direct een machtiging bij, waarop mensen het rekeningnummer moeten invullen waarop de vergoeding kan worden overgemaakt. Ik vind het een beetje een Sinterklaasverhaal.”

[<Files\\2018-07-05 Convenant met Astron zet zonneparken in stroomversnelling - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.31% Coverage]

Reference 1 - 1.31% Coverage

Exloo Initiatiefnemers van zonneparken in Borger-Odoorn en Astron hebben een convenant gesloten.

[<Files\\2018-07-27 Begin in het noorden niet over windmolens - NRC>](#) - § 5 references coded [4.07% Coverage]

Reference 1 - 0.39% Coverage

Brandstichting, intimiderende kerstkaarten, posters waarop lokale politici als nazibeulen werden neergezet.

Reference 2 - 1.38% Coverage

Hoe kon het zo uit de hand lopen? Uit gesprekken met vijftien betrokkenen blijkt: de afstand – letterlijk en figuurlijk – tot de Haagse politiek speelt een hoofdrol. „Mensen hebben het gevoel dat men ze vanuit het verre Den Haag alles maar door de strot duwt”, zegt wethouder Co Lambert van de Drentse gemeente Aa en Hunze. „Als ze rommel kwijt moeten, zijn wij het wingewest.”

Reference 3 - 1.24% Coverage

Er werd wel met de provincie en gemeenten overlegd over zaken zoals ligging en aantal molens, maar volgens de lokale overheden was hun invloed beperkt. „Door top down-besluiten van de rijksoverheid werd het draagvlak nul komma nul”, zegt Rein Munnikma, oud-burgemeester van de Groningse gemeente Menterwolde en oud-gedeputeerde in Drenthe.

Reference 4 - 0.34% Coverage

„Bewoners zien een gebiedsfonds al snel als bloedgeld”, zegt oud-burgemeester Rein Munnikma.

Reference 5 - 0.72% Coverage

Wethouder Lambert: „De gemeenteraad en het gemeentebestuur hebben unaniem gezegd: als jullie het in Den Haag zo nodig moeten overnemen, doen jullie die vergunningen ook maar. Het is jullie feestje.”

[<Files\\2018-11-21 Eerste turbine Drents windpark staat rond de zomer op haar plek - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.95% Coverage]

De drie initiatiefnemers Raedthuys Windenergie, Windpark Oostermoer Exploitatie en Duurzame Energieproductie Exloërmond hebben een convenant met Astron, instituut voor radio-astronomie.

Appendix D.9 – Media Coding: Self-fulfilling prophecy

[<Files\\2011-11-21 Drenthe vreest overmaat aan grote windmolenparken ~ TROUW>](#) - § 1 reference coded [4.41% Coverage]

Reference 1 - 4.41% Coverage

De initiatiefnemers voor de nieuw te bouwen windparken Drentse Monden en Oostermoer zijn 150 Drentse agrariërs, die hun krachten hebben gebundeld. Al jaren komen boeren aanzetten met plannen voor windmolens op hun grond. Ze zien het als een mooie bron van neveninkomsten, maar kregen van de provincie geen poot aan de grond.

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 1 reference coded [1.38% Coverage]

Reference 1 - 1.38% Coverage

Omdat het hier echter windparken betreft die meer dan 100 megawatt gaan leveren, vallen ze onder het Rijk en heeft de provincie er in principe niets over te zeggen.

[<Files\\2012-02-08 Milieufederatie wil geen windmolenparken in Drenthe - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.62% Coverage]

Reference 1 - 1.62% Coverage

Het zijn de projectontwikkelaars die de dienst uit maken, waarbij niet naar de bevolking wordt geluisterd en wordt gekeken hoe de molens het beste in de omgeving passen.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 2 references coded [1.41% Coverage]

Reference 1 - 1.07% Coverage

Omdat het Rijk uiteindelijk beslist over grote windmolenparken, verloopt het weerwerk van de provincie soms ondergronds. Onlangs overhandigde de Drentse gedeputeerde Rein Munniksma een nog vertrouwelijk computerbestand aan de actievoerders. Het programma toont in 3D hoe de windmolenformaties eruit zouden kunnen gaan zien.

Reference 2 - 0.34% Coverage

De gedeputeerde voelt zich voor het blok gezet door het Rijk. 'Dit doet denken aan het oude Sovjetmodel.'

[<Files\\2014-01-08 Veel ontevreden gezichten door windmolenbesluit - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.10% Coverage]

Reference 1 - 1.10% Coverage

"We balen ervan dat onze visie totaal genegeerd wordt. Hiermee zijn we de regie totaal kwijt. Alles ligt nu in handen van het Rijk."

[<Files\\2014-09-25 Windregisseur voor Veenkoloniën is 'mosterd na de maaltijd' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.49% Coverage]

Reference 1 - 2.49% Coverage

Over het windpark Drentse Monden en Oostermoer heeft de provincie Drenthe overigens weinig te vertellen. Het ministerie van Economische Zaken is in deze de eindverantwoordelijke. Bovendien zijn de plannen volgens de tegenstanders al zo ver, dat ze daar geen invloed meer op hebben.

[<Files\\2015-03-03 Provincies zien wind niet zitten ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 3 references coded [6.31% Coverage]

Reference 1 - 1.91% Coverage

Leden van Provinciale Staten denken dat het de komende vijf jaar niet lukt om de afspraken over de aanleg van windmolenparken te halen.

Reference 2 - 1.45% Coverage

Slechts 17 procent van de Statenleden denkt dat de afspraken voor 100 procent zullen worden nagekomen.

Reference 3 - 2.95% Coverage

De belangrijkste redenen voor de negatieve inschattingen zijn verzet van burgers, onvoldoende draagvlak, de noodzaak van subsidies, onvoldoende geschikte locaties en de 'lobby van gevestigde energiebelangen'.

[<Files\\2015-04-09 Kamp wil doorpakken met Friese windmolens ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [4.89% Coverage]

Reference 1 - 4.89% Coverage

CDA-Kamerlid Agnes Mulder stelde dat Kamp nu over de hoofden van de mensen heen een beslissing neemt. Ook met bezwaren tegen een windmolenpark in Drenthe ving ze bot bij de minister. Daar zouden de initiatiefnemers ook nog alternatieven hebben, zoals zonne-energie. Maar Kamp zei ook de Drentse windmolens hard nodig te hebben om de doelstellingen in 2020 te halen.

[<Files\\2015-06-10 'Aa en Hunze moet zelf vergunningen windpark verlenen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.22% Coverage]

Reference 1 - 2.22% Coverage

Het ministerie van Economische Zaken en de initiatiefnemers van het windpark zien ook het liefst dat de gemeente de vergunningsverlening verzorgt. Zo niet, dan doet het ministerie dat zelf.

[<Files\\2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [5.32% Coverage]

Reference 1 - 2.79% Coverage

Volgens de ondernemers zou uit alles blijken dat de minister en de initiatiefnemers ondemocratisch bezig zijn. "Ze gebruiken het ondemocratisch machtsmiddel de Rijks Coördinatie Regeling RCR - voortvloeiend uit de Crisis- en Herstelwet - en zijn niet bereid van hun voornemen af te wijken."

Reference 2 - 2.53% Coverage

D66 in die gemeente liet al weten geschokt te zijn hierdoor. De partij vindt dat de gemeente met het willen uitgeven van de vergunningen te veel meewerkt aan de plannen van het Rijk voor de plaatsing van windmolens in het windpark De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe>](#) - § 5 references coded [9.10% Coverage]

Reference 1 - 0.60% Coverage

De raad betwijfelt enige invloed te hebben op de procedures.

Reference 2 - 3.42% Coverage

"Wij kunnen de rommel opruimen die anderen veroorzaken", zei Rikus Harms van de Combinatie Gemeentebelangen, de grootste fractie in het gemeentehuis en collegepartij. "Wij hebben geen enkele beweging gezien van minister Henk Kamp dat hij rekening houdt met de inwoners. Waarom zou hij wel rekening houden met voorschriften die wij stellen?"

Reference 3 - 1.50% Coverage

Veel fracties vinden dat er een verkeerd signaal uitgaat van meewerken aan het verlenen van vergunningen terwijl driekwart van de bevolking tegen is.

Reference 4 - 2.04% Coverage

De gemeenteraad voelt er ook niets voor om zitting te nemen in een nog te vormen omgevingsraad, die als doel heeft omwonenden invloed te geven op het gebied van communicatie, participatie en compensatie.

Reference 5 - 1.53% Coverage

Een van de vier sprekers, RUG-hoogleraar Bestuursrecht Herman Bröring uit Gieten, noemde de invloed op de procedures beperkt tot de kleur van de verf.

[<Files\\2015-07-14 Borger-Odoorn stuurt brief aan minister Kamp~ Rijk gaat niet over windparken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.25% Coverage]

Reference 1 - 1.25% Coverage

Volgens Buijtelaar is het voor de inwoners van Borger-Odoorn een stressvolle periode geweest en speelde het gebrek aan draagvlak daarbij een belangrijke rol.

[<Files\\2015-09-22 Ministerie van Economische Zaken~ Politieke kleur gebiedscoördinator Oterdoom is besproken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.64% Coverage]

Reference 1 - 1.64% Coverage

De actiegroep Tegenwind Veenkoloniën gaf eerder aan het helemaal niks te vinden. "Het is gedoemd om te mislukken, want er is gewoon geen draagvlak voor windmolens in het gebied", zei Jan Nieboer van de actiegroep.

[<Files\\2015-09-30 Windturbines~ Borger-Odoorn versus Rijk - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.03% Coverage]

Reference 1 - 4.03% Coverage

Die heeft tegenover burgemeester Jan Seton onlangs persoonlijk bevestigd dat hij zich niet laat leiden door het draagvlakonderzoek in de veenkoloniën. Daaruit bleek dat een overgrote meerderheid van de bevolking tegen de komst van vijftig windturbines in het Mondengebied en Oostermoer is, 34 voor Borger-Odoorn en 16 voor Aa en Hunze. Minister Kamp heeft echter al laten doorschemeren daar geen boodschap aan te hebben.

[<Files\\2015-10-05 Update~ 'Kamer moet windpark Veenkoloniën afblazen' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.08% Coverage]

Reference 1 - 3.08% Coverage

„De boel was al in kannen en kruiken en toen zijn er wat voorlichtingsbijeenkomsten geweest. Het waren niet eens echte inspraakbijeenkomsten. Veel informatie is gewoon achtergehouden, er was geen transparantie”, oordeelt Bröring.

[<Files\\2015-10-14 Provincie praat over windmolens Veenkoloniën~ 'Het is een verplicht nummertje' - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [2.08% Coverage]

Reference 1 - 1.43% Coverage

Jan Nieboer van Platform Storm: "Wij gaan er nog steeds vanuit dat deze windmolens er niet komen. De vergadering van vanmiddag is een verplicht nummertje die de minister kan afvinken.

Reference 2 - 0.65% Coverage

Vanmiddag is er waarschijnlijk geen spreektijd voor Platform Storm volgens Nieboer.

[<Files\\2015-10-23 Nog geen 'kop van Jut' voor windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 7 references coded
[15.95% Coverage]

Reference 1 - 2.86% Coverage

Drie maanden geleden vroeg Kamp de provincie een persoon of een organisatie voor te dragen. Gedeputeerde Staten, die weigerden het Rijk te adviseren over de keuze voor een windparklocatie langs de N33, legden ook dat verzoek naast zich neer.

Reference 2 - 3.98% Coverage

Erg welkom is deze manager, die vermoedelijk ook als kop van Jut zal fungeren, in de regio niet. Actiegroep Storm Meeden was de eerste die aangaf geen heil te zien in de inzet van een soort bemiddelaar. Deze moet een brug slaan tussen projectontwikkelaars RWE/Yard Energy en de inwoners die dat windpark bij Meeden helemaal niet willen.

Reference 3 - 2.41% Coverage

Ook al zou het iemand zijn die volgens Kamp het vertrouwen geniet in de regio, dan nog werken de actiegroepen niet mee aan afspraken die de komst van het windpark op wat voor manier dan ook ondersteunen.

Reference 4 - 2.04% Coverage

Wethouder Henk Jan Schmaal van Veendam zit ook niet te wachten op een gesprek met een omgevingsmanager. „Ik begrijp werkelijk niet wat zo iemand kan toevoegen aan de zaak.

Reference 5 - 1.60% Coverage

„Als we met de projectontwikkelaars willen spreken, weten we ze te vinden. Daar heb ik geen 'oliamannetje' voor nodig", zegt Schmaal.

Reference 6 - 1.02% Coverage

„Doe most toeze bliev'n", luidde de boodschap van actiegroep Tegenwind Veenkoloniën.

Reference 7 - 2.04% Coverage

De reactie van de belangengroep, die niet bij de aanstelling was betrokken, liet aan duidelijkheid niets te wensen over. „De missie van Oterdoom is bij voorbaat mislukt."

[<Files\\2015-12-10 'Windmolens komen, dus compenseren' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded
[4.31% Coverage]

Reference 1 - 4.31% Coverage

De conclusie van Oterdoom: de weerstand tegen de komst windmolens is zo groot en het vertrouwen in de overheid zo gering, dat het nauwelijks mogelijk is in gesprek te komen met de mensen in het gebied. Wie meepraat, geeft toe aan de windturbines en dat is het laatste wat mensen willen.

[<Files\\2015-12-5 Oliemannetje vangt bot in Veenkoloniën - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded
[2.75% Coverage]

Reference 1 - 2.75% Coverage

In de Veenkoloniën is op dit moment geen behoefte om met initiatiefnemers van windparken De Drentse Monden en Oostermoer te praten over financiële compensatie.

[<Files\\2016-01-12 Omwonenden voorzien sabotage aan windmolens ~ TROUW>](#) - § 3 references coded [6.20% Coverage]

Reference 1 - 0.93% Coverage

Omwonenden van windmolens worden niet serieus genomen en dat kan harde acties uitlokken, aldus Koers.

Reference 2 - 2.14% Coverage

'door de dwingelandij van het Rijk de rechtstaat in Nederland wordt aangetast'. Omwonenden zijn door het Rijk monddood gemaakt, zegt hij vandaag in een interview in Trouw. Ze worden volgens hem genegeerd en weggezet als dwarsliggers.

Reference 3 - 3.13% Coverage

"Daar gaan ongelukken gebeuren, ik ben bang dat mensen gaan saboteren als die windmolens er komen. Het is een gebied waar vroeger het communisme sterk was. De oude tegenstellingen tussen boeren en burgers zijn er allang niet meer, maar de bedrading ligt er nog, onderhuids. Door de windplannen komt er weer stroom op die draden te staan."

[<Files\\2016-02-04 Drenthe met lege handen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.83% Coverage]

Reference 1 - 1.83% Coverage

Drenthe staat buitenspel bij de komst van vijftig windturbines in de Drentse Monden. Alle pogingen om grip te krijgen op de besluitvorming rond windmolenlocaties zijn gestrand.

[<Files\\2016-03-07 Opinie~ Windparken tegen wil en dank - Plus - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.60% Coverage]

Reference 1 - 1.47% Coverage

De burgers willen helemaal geen profijt hebben van de windparken, betoogt Daniël Venema uit Valthermond, sterker nog, ze willen de windparken helemaal niet.

Reference 2 - 5.13% Coverage

Het rijk (en de initiatiefnemers) willen de burgers mee laten profiteren van de windparken. Maar de burgers willen geen profijt hebben van de windparken, zij willen de windparken helemaal niet. Maar daar wordt niet naar gekeken. Ze willen de achtertuin van burgers kapot maken op eigen kosten. De windparken worden betaald door subsidies (de partij van Kamp heeft de mensen daar zelf altijd voor gewaarschuwd!) die de burgers zelf opbrengen via belastingen. De burgers kunnen volgens de brief op meerdere manieren profiteren van het windpark.

[<Files\\2016-03-21 Actiegroep Tegenwind boycot spreekuren windparken om 'Noord-Koreaanse toestanden' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.71% Coverage]

Reference 1 - 0.71% Coverage

Actiegroep Tegenwind boycot spreekuren windparken om 'Noord-Koreaanse toestanden'

[<Files\\2016-04-02 'Boeren, kom praten over alternatieven windmolens' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.42% Coverage]

Reference 1 - 2.42% Coverage

Je voelt de spanning. Als de windmolens er komen, wordt het oorlog. De mensen trekken dat niet. Op Facebook wordt nu al gevraagd waar die boeren wonen. En nu hebben bewoners nog hoop dat het wellicht niet doorgaat. Ik ben bang dat je die turbines moet bouwen met de ME erbij.

[<Files\\2016-04-26 WindNEE~ Wat doet de overheid met uitkomsten van bijeenkomsten windturbines in de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.96% Coverage]

Reference 1 - 1.96% Coverage

De actiegroep WindNEE, die protesteert tegen de komst van windmolens in de Veenkoloniën, heeft er geen vertrouwen in dat de overheid iets gaat doen met de uitkomsten van de spreekuren die afgelopen maand voor de bewoners zijn georganiseerd.

[<Files\\2016-06-01 'Omwonenden windparken voelen zich niet serieus genomen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.31% Coverage]

Reference 1 - 2.31% Coverage

"Dit kan zo niet langer", zegt Rob Mulder, directeur van Vereniging Eigen Huis. "Hoewel alle partijen, dus ook overheid, initiatiefnemers, projectontwikkelaars en milieuorganisaties belang hebben bij een zo groot mogelijk draagvlak, komt inspraak vaak niet van de grond.

[<Files\\2016-06-10 Plan voor minder windmolens is onbespreekbaar - RTV Drenthe>](#) - § 3 references coded [3.89% Coverage]

Reference 1 - 0.34% Coverage

Plan voor minder windmolens is onbespreekbaar

Reference 2 - 1.64% Coverage

"Het is natuurlijk geen oplossing. Het gebied is en blijft veel te klein om windmolens neer te zetten", zegt voorzitter Roel Kleijn uit Gieterveen. Hij is dan ook duidelijk: er moeten helemaal geen windturbines komen.

Reference 3 - 1.90% Coverage

Maar wat Kleijn betreft, hoeft dat onderzoek er niet te komen. "Het gaat bijvoorbeeld om het Boerveen. Daar staan 16 molens gepland en dat zouden er 12 worden. Dat is 25 procent minder. Maar we moeten zien dat we van die andere 75 procent ook afkomen."

[<Files\\2016-09-24 Meepraten in Cassata~ Actiegroepen moeten blijven meepraten over windparken in de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [2.42% Coverage]

Reference 1 - 1.49% Coverage

Tegenwind Veenkoloniën wil geen gesprekspartner meer zijn over de windplannen in de Drentse en Groningse Veenkoloniën. Ze zijn er helemaal klaar mee, en willen alleen nog maar over zonneparken praten.

Reference 2 - 0.92% Coverage

Of toch alles zetten op het tegenhouden van de plannen en niet langer gesprekspartner zijn van de overheid en de windboeren?

[<Files\\2017-02-20 'Drenthe heeft de regie over de windmolens zelf uit handen gegeven' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.48% Coverage]

Reference 1 - 1.48% Coverage

"Wat me opvalt is dat de provincie samen met de samenleving eigenlijk heeft gezegd: dat wordt voor ons wel heel moeilijk. En het eigenlijk naar het Rijk heeft verwezen: 'gaat u het maar oplossen'. En daarmee eigenlijk het heft uit handen heeft gegeven," zegt Verkoelen.

[<Files\\2017-09-14 'Plan windpark was overval' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 4 references coded [8.73% Coverage]

Reference 1 - 2.11% Coverage

Advocaten van Platform Storm en Wind Nee stelden bij de hoogste bestuursrechter dat de bevolking met de plannenmakerij voor het windpark in het begin is genegeerd en al snel voor een voldongen feit stond.

Reference 2 - 1.29% Coverage

„Bij de provincie is geen mogelijkheid tot inspraak geweest. Dat had volgens ons wel moeten”, zegt advocaat Anne van Nus.

Reference 3 - 0.97% Coverage

Bewoners hadden geen kans om daar snel op te reageren. Een grote bestuurlijke fout, vindt Nus.

Reference 4 - 4.36% Coverage

De gang van zaken kenmerkt volgens Van Nus de ongelijke positie van burgers ten opzichte van de provincie en het Rijk. Inwoners voelen zich overvallen. Van Nus: „Omwonenden liepen al snel achter de feiten aan. De provincie praat met het Rijk. De minister zit met de initiatiefnemers aan tafel. Er worden adviesbureaus gevraagd die vervolgens op allerlei manieren duidelijk maken dat het windpark aan alle eisen voldoet.”

[<Files\\2018-02-21 Gedeputeerde Stelpstra~ Ga met elkaar in gesprek over de bouw van windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.41% Coverage]

Reference 1 - 0.41% Coverage

Ik voorspel dat acties alleen maar heviger worden.

[<Files\\2018-07-27 Begin in het noorden niet over windmolens - NRC>](#) - § 1 reference coded [0.51% Coverage]

Reference 1 - 0.51% Coverage

Wij houden ons aan de wet, maar er zijn hier mensen die hun emoties minder onder controle hebben. Het wordt hier straks een oorlogssituatie.

Appendix D.10 – Media Coding: Frame polarization mechanism

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 1 reference coded [2.13% Coverage]

Reference 1 - 2.13% Coverage

Bewoners kunnen straks participeren in de exploitatie van de windmolens via obligaties of een coöperatie. Hoeveel molens er exact komen en hoe hoog die worden, weten de boeren nog niet. „Vermoedelijk krijgen ze een hoogte van tussen de 100 en 135 meter.”

[<Files\\2012-02-08 Milieufederatie wil geen windmolenparken in Drenthe - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.07% Coverage]

Reference 1 - 1.07% Coverage

"Een wildwest", zo noemt de Natuur- en Milieufederatie de plannen rondom de bouw van windmolenparken in Drenthe.

[<Files\\2012-02-18 Bewoners hebben niets te zeggen over Drents megawindpark - NRC>](#) - § 1 reference coded [0.75% Coverage]

Reference 1 - 0.75% Coverage

Na het windpark bij Urk gaat men nu Drenthe en Zuidoost-Groningen met molens volzetten.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 4 references coded [1.25% Coverage]

Reference 1 - 0.46% Coverage

Om lokaal verzet in de kiem te smoren, is bij grootschalige energieparken (meer dan 100 megawatt) de crisis- en herstelwet van toepassing.

Reference 2 - 0.18% Coverage

Onlangs won de overheid de eerste slag in deze strijd,

Reference 3 - 0.23% Coverage

Maar Urk was slechts een oefenpartijtje voor een grotere krachtmeting.

Reference 4 - 0.38% Coverage

Om te ontsnappen aan de beslissingsmacht van de provincie fuseren deze windboeren vaak voordat ze een aanvraag doen.

[<Files\\2014-09-11 Felle protesten tijdens informatieavond over windmolens in Bareveld - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.99% Coverage]

Reference 1 - 0.99% Coverage

Tegenstanders van windmolens protesteerden fel tegen de bouw van tientallen windturbines in hun achtertuin.

[<Files\\2014-11-05 Groot bewonersonderzoek Veenkoloniën over windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.49% Coverage]

Reference 1 - 1.49% Coverage

Als blijkt dat er geen of weinig draagvlak is onder de bevolking, dan hopen de gemeenten dat het Rijk de plannen voor het windpark heroverweegt.

[<Files\\2014-12-05 Groot onderzoek naar windpark Veenkoloniën afgerond - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.40% Coverage]

Reference 1 - 1.40% Coverage

Mocht blijken dat er geen of weinig draagvlak is onder de bevolking, dan hopen de gemeenten dat het Rijk de plannen voor het windpark heroverweegt.

[<Files\\2015-03-03 Provincies zien wind niet zitten ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [2.95% Coverage]

Reference 1 - 2.95% Coverage

De belangrijkste redenen voor de negatieve inschattingen zijn verzet van burgers, onvoldoende draagvlak, de noodzaak van subsidies, onvoldoende geschikte locaties en de 'lobby van gevestigde energiebelangen'.

[<Files\\2015-04-09 Kamp wil doorpakken met Friese windmolens ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [0.67% Coverage]

Reference 1 - 0.67% Coverage

Zonne-energie is ook veel duurder dan windenergie.

[<Files\\2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [2.16% Coverage]

Reference 1 - 0.43% Coverage

"Dit park zal de Veenkoloniën op slot zetten.

Reference 2 - 1.72% Coverage

"Ze gebruiken het ondemocratisch machtsmiddel de Rijks Coördinatie Regeling RCR - voortvloeiend uit de Crisis- en Herstelwet - en zijn niet bereid van hun voornemen af te wijken."

[<Files\\2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe>](#) - § 3 references coded [3.88% Coverage]

Reference 1 - 0.85% Coverage

De PvdA noemde de eventueel te ontvangen leges en compensatie eerder al 'bloedgeld'.

Reference 2 - 1.50% Coverage

Veel fracties vinden dat er een verkeerd signaal uitgaat van meewerken aan het verlenen van vergunningen terwijl driekwart van de bevolking tegen is.

Reference 3 - 1.53% Coverage

Een van de vier sprekers, RUG-hoogleraar Bestuursrecht Herman Broring uit Gieten, noemde de invloed op de procedures beperkt tot de kleur van de verf.

[<Files\\2015-09-22 Ministerie van Economische Zaken~ Politieke kleur gebiedscoördinator Oterdoom is besproken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.02% Coverage]

Reference 1 - 1.02% Coverage

"Het is gedoemd om te mislukken, want er is gewoon geen draagvlak voor windmolens in het gebied", zei Jan Nieboer van de actiegroep.

[<Files\\2015-10-05 Update~ 'Kamer moet windpark Veenkoloniën afblazen' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [2.84% Coverage]

Reference 1 - 0.98% Coverage

1 : 248,235 - 683,453

Reference 2 - 1.86% Coverage

De ondernemers menen dat de komst van een grootschalig windpark desastreuze gevolgen heeft op sociaal-maatschappelijk en economisch gebied.

[<Files\\2015-10-23 Nog geen 'kop van Jut' voor windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.70% Coverage]

Reference 1 - 0.70% Coverage

Daar heb ik geen 'oliemannetje' voor nodig", zegt Schmaal.

[<Files\\2015-11-17 Gemeenten beschuldigen Kamp van ondemocratisch proces windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.20% Coverage]

Reference 1 - 1.20% Coverage

"De Rijkscoördinatierегeling is een ondemocratisch instrument dat volgens ons ten onrechte wordt toegepast op het windpark Drentse Monden en Oostermoer."

[<Files\\2015-12-10 'Windmolens komen, dus compenseren' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.31% Coverage]

Reference 1 - 4.31% Coverage

De conclusie van Oterdoom: de weerstand tegen de komst windmolens is zo groot en het vertrouwen in de overheid zo gering, dat het nauwelijks mogelijk is in gesprek te komen met de mensen in het gebied. Wie meepraat, geeft toe aan de windturbines en dat is het laatste wat mensen willen.

[<Files\\2015-12-5 Oliemannetje vangt bot in Veenkoloniën - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.63% Coverage]

Reference 1 - 2.63% Coverage

Hij werd keurig ontvangen, maar kreeg te horen dat de regio aantasting van het landschap, geluidsoverlast en waardedaling door turbines niet accepteert.

[<Files\\2016-01-12 Omwonenden voorzien sabotage aan windmolens ~ TROUW>](#) - § 2 references coded [4.97% Coverage]

Reference 1 - 3.13% Coverage

"Daar gaan ongelukken gebeuren, ik ben bang dat mensen gaan saboteren als die windmolens er komen. Het is een gebied waar vroeger het communisme sterk was. De oude tegenstellingen tussen boeren en burgers zijn er allang niet meer, maar de bedrading ligt er nog, onderhuids. Door de windplannen komt er weer stroom op die draden te staan."

Reference 2 - 1.84% Coverage

"Ik hoor van families waar broers niet meer met elkaar praten vanwege gedoe over windmolens. De overheid zou juist van tegenstanders medestanders moeten maken. Het dossier is een splijtzwam geworden."

[<Files\\2016-02-04 Drenthe met lege handen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.81% Coverage]

Reference 1 - 1.83% Coverage

Drenthe staat buitenspel bij de komst van vijftig windturbines in de Drentse Monden. Alle pogingen om grip te krijgen op de besluitvorming rond windmolenlocaties zijn gestrand.

Reference 2 - 1.98% Coverage

Inmiddels gaat minister Henk Kamp door. Op 4 maart maakt hij het inpassingplan voor het windpark in de Veenkoloniën wereldkundig. Iedereen heeft dan zes weken de tijd om er wat van te vinden.

[<Files\\2016-03-03 Kamp wijzigt plan windmolens niet - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.30% Coverage]

Reference 1 - 1.30% Coverage

Minister Kamp geeft geen krimp in het Windpark De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2016-03-03 Minister wijzigt niets aan opstelling windmolens in Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.07% Coverage]

Reference 1 - 1.07% Coverage

"Je ziet zoveel weerstand. Dan verwacht je dat er ook wel wat water bij de wijn gedaan kan worden. En dat is weer niet gebeurd."

[<Files\\2016-03-07 Opinie~ Windparken tegen wil en dank - Plus - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [8.40% Coverage]

Reference 1 - 1.42% Coverage

Doordat ze de windparken zo groot hebben opgezet, voert het rijk de regie over de plaatsing van de windmolens. De democratie is zo helemaal uitgehold.

Reference 2 - 3.46% Coverage

Maar de burgers willen geen profijt hebben van de windparken, zij willen de windparken helemaal niet. Maar daar wordt niet naar gekeken. Ze willen de achtertuin van burgers kapot maken op eigen kosten. De windparken worden betaald door subsidies (de partij van Kamp heeft de mensen daar zelf altijd voor gewaarschuwd!) die de burgers zelf opbrengen via belastingen.

Reference 3 - 3.53% Coverage

Dit is weer een sigaar uit eigen doos. De burgers hebben de (afgedwongen) windmolens eerst zelf bekostigd, om vervolgens geld terug te krijgen door te participeren. Maar de burgers willen de windturbines helemaal niet en nu wordt geprobeerd om een doekje voor het bloeden aan te bieden. De democratie is blijkbaar alleen belangrijk als ze in het voordeel is van de overheid.

[<Files\\2016-03-21 Actiegroep Tegenwind boycot spreekuren windparken om 'Noord-Koreaanse toestanden' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.96% Coverage]

Reference 1 - 0.96% Coverage

De actiegroep heeft zelfs aangekondigd vanmiddag actie te voeren en spreekt van 'Noord-Koreaanse toestanden'.

[<Files\\2016-03-22 Drenthe over molenplan Kamp~ 'Zo kan het echt niet' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.31% Coverage]

Reference 1 - 3.31% Coverage

Houd meer rekening met de radiotelescopen van LOFAR, bouw de molens niet zo dicht bij de huizen, pas meer innovatieve techniek toe om de omwonenden te ontlasten en voorkom dat dorpen van twee kanten worden ingesloten door windturbines.

[<Files\\2016-04-02 'Boeren, kom praten over alternatieven windmolens' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.19% Coverage]

Reference 1 - 2.65% Coverage

Er leeft veel onrust, aldus Paas. De ondernemer heeft een ICT-bedrijf in Stadskanaal en is bestuurslid van ondernemersvereniging Buinermond. Hij ziet het om zich heen. Kinderen die niet meer met elkaar spelen. Windboeren die zich steeds ongemakkelijker voelen. Onenigheid in de kerk en bij sportclubs.

Reference 2 - 0.54% Coverage

Ik ben bang dat je die turbines moet bouwen met de ME erbij."

[<Files\\2016-05-04 Vijf vragen~ Het wordt buigen of barsten voor Lofar - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [8.23% Coverage]

Reference 1 - 8.23% Coverage

Plat geformuleerd: met Lofar gaan radio-astronomen op reis door de ruimte. Lofar is niet anders dan een reusachtige verrekijker in het universum. In feite reizen de sterrenkundigen terug in de tijd tot zo dicht mogelijk bij de oerknal. De big bang van het heelal, die bijna 14 miljard jaar geleden moet hebben plaatsgevonden.

Daarbij ontdekt Lofar onder meer pulsars (rondtollende 'vuurtorens' in de ruimte) en exoplaneten, planeten die niet rond de zon draaien. Sterrenkundigen hebben al duizenden exoplaneten in kaart gebracht. Lofar onderzoekt mysterieuze 'radioflitsen' in de ruimte die in een micro-seconde voorbyschieten.

Lofar houdt zich ook bezig met de detectie van zonnestormen en andere ontregelende weersomstandigheden. De mega-radiotelescoop fungeert als een platform voor prestigieus wetenschappelijk onderzoek.

En Lofar staat vooraan in de rij bij de ontwikkeling van sensortechnologie. Kortom, Lofar (een paradepaardje

van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek) geeft een enorme high tech-impuls aan Noord-Nederland.

[<Files\\2016-06-29 'Windpark Mondengebied dreigt een rommeltje te worden' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.67% Coverage]

Reference 1 - 3.67% Coverage

Hij vergeleek de windmolens met een schuurtje. „Voor een vergunningaanvraag moeten de kleinste details als kleur, raampjes en dakmateriaal worden ingevuld. In het geval van het windpark is niet meer bekend dan dat er grote windmolens komen. Grootte, type en merk zijn niet bekend.”

[<Files\\2016-09-06 Verdwijnt Drents windpark in prullenbak of tovert Henk Kamp een konijn uit hoge hoed~ - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.92% Coverage]

Reference 1 - 0.92% Coverage

Verdwijnt Drents windpark in prullenbak of tovert Henk Kamp een konijn uit hoge hoed?

[<Files\\2016-09-07 Provinciebestuur voelt van twee kanten tegenwind - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.84% Coverage]

Reference 1 - 2.84% Coverage

Drie inwoners van Drenthe die kwamen inspreken kregen – een paar uur later – iets anders te horen. Ze zeggen dat de provincie grote fouten heeft gemaakt in het winddossier. Dat ze ‘onzorgvuldig en illegaal’ heeft gehandeld en al jaren wegkijkt van burgers met alternatieven.

[<Files\\2016-12-19 Initiatiefnemers windpark~ Uitstel onverstandig - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.53% Coverage]

Reference 1 - 3.53% Coverage

De initiatiefnemers van het park roepen de Tweede Kamer op om het windpark juist te verdedigen. "Wij beseffen heel goed dat het voor de bewoners van dit gebied een grote verandering is, waar zij best veel moeite mee kunnen hebben. Maar wij wijzen op de klimaatverandering. Dat is niet iets van de verre toekomst, het is van nu. Het weer wordt door klimaatverandering extremer in Nederland."

[<Files\\2016-12-20 'Minister Kamp op zijn plek gezet door Tweede Kamer' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.52% Coverage]

Reference 1 - 5.52% Coverage

De DorpenAlliantie is een samenwerking van dorpsraden, dorpsverenigingen, dorpenbeheerteams en stichting Oldambt Windmolenvrij in Menterwolde, Veendam en Oldambt. „We hebben te maken met een minister die totaal vervreemd is van de bevolking en een gedeputeerde, Nienke Homan, waarvan we met elkaar gezellig windmolentjes moeten gaan knuffelen.

[<Files\\2017-01-19 Kamp wil niets weten van uitstel windpark in Drenthe - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.45% Coverage]

Reference 1 - 0.45% Coverage

Die man is gewoon niet democratisch. We leven in een energiedictatuur.

[<Files\\2017-02-01 Drentse Staten zien geen reden terug te komen op windparkbesluit - Drenthe - DVHN.nl>](#) -

§ 1 reference coded [2.03% Coverage]

Reference 1 - 2.03% Coverage

„Ik heb het vermoeden dat de politici die zelf in de Veenkoloniën wonen wat onder druk staan en ik hoopte dat dat bij een hoofdelijke stemming duidelijk zou worden.” Bij geen van de fracties bleek echter verdeeldheid.

[<Files\\2017-02-09 Drie verdachte nepbrieffschrijvers uit Nieuw-Buinen vrijgelaten - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.22% Coverage]

Reference 1 - 3.22% Coverage

Volgens Jan Nieboer, woordvoerder van Platform Storm, is de 44-jarige vrouw lid van de actiegroep die strijdt tegen de windmolens. Het echtpaar zou af en toe hand- en spandiensten verlenen bij ludieke acties.

[<Files\\2017-02-15 Demonstranten steken windmolen naast provinciehuis Drenthe in brand - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.87% Coverage]

Reference 1 - 0.87% Coverage

Demonstranten steken windmolen naast provinciehuis Drenthe in brand

---

[<Files\\2017-09-14 'Plan windpark was overval' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.85% Coverage]

Reference 1 - 1.85% Coverage

Dat de provincie Drenthe vervolgens koos voor meer windenergie in het Mondengebied en daar bestuurlijk op een bepaalde manier bestuurlijk mee omging, is een zaak van de provincie.

[<Files\\2017-09-14 Schieten op windpark bij Raad van State - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.92% Coverage]

Reference 1 - 3.02% Coverage

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben een natuurvergunning afgegeven. Inwoners leggen zich daar niet bij neer. De afgelopen jaren zijn de gemoederen behoorlijk verhit geraakt. Grondeigenaren die participeren in het windpark en omwonenden stonden al verhit tegenover elkaar. Er zijn zelfs vernielingen gepleegd aan landbouwvoertuigen.

Reference 2 - 0.90% Coverage

Volgens hen is er geen draagvlak voor in de samenleving en zijn er geschikte alternatieve locaties.

[<Files\\2017-11-20 Waarschuwing~, „Strijd tegen windmolens radicaliseert" - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.29% Coverage]

Reference 1 - 2.29% Coverage

Woordvoerders van platforms tegen grootschalige windenergie waarschuwden al eerder: inwoners van de Veenkoloniën die het gevoel hebben dat ze niets meer te verliezen hebben, kunnen radicaliseren.

[<Files\\2017-11-20 Windparkdemonstranten op heterdaad betrapt langs snelweg richting Den Haag - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 4 references coded [5.75% Coverage]

Reference 1 - 0.69% Coverage

1 : 251,263 - 684,478

Reference 2 - 1.18% Coverage

'Wij noemen hen groene fascistten omdat die misbruik maken van religie of ideologie; in dit geval die van GroenLinks', staat op het pamflet.

Reference 3 - 2.77% Coverage

Vooral in de Veenkoloniën is veel weerstand tegen de aanleg van grote windparken. Het verzet en de zaak die tegen het windpark Drentse Monden en Oostermoer bij de Raad van State is aangespannen wordt in de samenleving breed gedragen.

Sommige lintdorpen raken aan de voor- en aan de achterkant ingeklemd door hoge windmolens.

Reference 4 - 1.11% Coverage

Overigens neemt de aversie tegen de hoeveelheid en de grootte van de windparken ook op andere plaatsen in Groningen en Drenthe toe.

[<Files\\2018-01-28 Actiegroep Platform Storm deelt pamfletten uit~ windboeren liegen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.98% Coverage]

Reference 1 - 0.98% Coverage

1 : 250,235 - 684,455

[<Files\\2018-02-21 Initiatiefnemer windpark Veenkoloniën~ We gaan nu niet juichen - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.66% Coverage]

Reference 1 - 0.66% Coverage

Gesprek Na de uitspraak van vandaag heerst er teleurstelling in het hele gebied.

[<Files\\2018-03-07 Partijen Aa en Hunze leggen zich neer bij komst windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.91% Coverage]

Reference 1 - 1.91% Coverage

PvdA-lijsttrekker Kiena ten Brink verwoordt het gevoel van de meeste partijen: "We moeten accepteren dat ze komen, hoe spijtig het ook is. Ik denk dat je nu in gesprek moet komen met bewoners en initiatiefnemers om te kijken of je ze een beetje bij elkaar kunt brengen."

[<Files\\2018-03-08 Partijen Borger-Odoorn zien weinig in windmolenplan PvdA - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [1.30% Coverage]

Reference 1 - 0.81% Coverage

De komst van de windmolens lijkt onomkeerbaar sinds de Raad van State in februari groen licht heeft gegeven.

Reference 2 - 0.49% Coverage

"Een wassen neus", noemt Roelof Tuin het uitkoop-idee van de PvdA.

[<Files\\2018-05-25 'Windmolen-gekte' ~ Wat U Zegt ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [2.50% Coverage]

Reference 1 - 2.50% Coverage

Het lijkt erop dat de overheid Staatsbosbeheer voor zijn karretje heeft weten te spannen en ondanks bezwaren van Natuurmonumenten, windmolens met een tiphoogte van 180 meter in beschermde natuurgebieden gaat plaatsen

---

[<Files\\2018-07-16 Nieuwe dreigbrieven tegen windmolenbouwers~ 'Dit loopt verkeerd' - RTV Drenthe>](#) - § 1
reference coded [2.74% Coverage]

Reference 1 - 2.74% Coverage

Windmolen-actievoerder Jan Nieboer zegt niet verantwoordelijk te zijn voor de brieven, maar heeft wel begrip voor de schrijvers. Volgens hem is de brief nog mild: "Ik spreek mensen die zeggen: als de bouw van windmolens doorgaat, wij hebben semtex. De eerste vrachtwagen die ons dorp binnenkomt, daar gaat de fik in." Semtex is een springstof.

[<Files\\2018-07-24 Burgemeester Seton~ Dreigbrieven tegen windpark gaan te ver - RTV Drenthe>](#) - § 2
references coded [2.32% Coverage]

Reference 1 - 1.27% Coverage

"In het veen zijn we recht voor z'n raap, maar we blijven van anderen af. Bedreigingen zijn in geen enkele omstandigheid goed te praten", aldus Seton.

Reference 2 - 1.04% Coverage

Het politieonderzoek met betrekking tot de dreigbrieven richt zich met name op een kleine, radicale kern van tegenstanders.

[<Files\\2018-07-27 Begin in het noorden niet over windmolens - NRC>](#) - § 3 references coded [3.88% Coverage]

Reference 1 - 0.86% Coverage

Vanwege zijn recente veroordeling – hij kreeg een week voorwaardelijke celstraf wegens bedreiging – wil hij niet met zijn naam in de krant. Hij is ervan overtuigd dat een dorpsbewoner hem al eens met een tractor probeerde aan te rijden.

Reference 2 - 0.92% Coverage

De tegenstanders vinden dat windmolens het uitzicht verpesten, geluidsoverlast en slagschaduw veroorzaken en de waarde van hun huizen doen dalen. Zulke bezwaren zijn er in heel Nederland, maar in Drenthe en Groningen is het verzet opvallend agressief.

Reference 3 - 2.10% Coverage

De onenigheid heeft de sfeer in de dorpen verziekt. In het buurtonderzoek uit 2015 vertelde een betrokkene al dat bewoners hun kinderen van school haalden. „De strijd tussen voor- en tegenstanders wordt op het schoolplein uitgespeeld.” De 58-jarige man die dreigende kerstkaarten verstuurde, zegt dat hij niet meer met zijn burens praat. Volgens boer Harbert ten Have, in wiens schuur brand werd gesticht, zijn de windparken nauwelijks nog bespreekbaar. „Ik ken verjaardagen waarop de gasten afspraken maximaal tien minuten over windmolens te praten. Anders werd het ruzie.”

[<Files\\2018-09-10 NCTV~ Windmolenhaters radicaliseren, boeren gesaboteerd ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [2.38% Coverage]

Reference 1 - 2.38% Coverage

AMSTERDAM - Actievoerders tegen windmolens radicaliseren steeds meer. Die zorg uit de NCTV in de laatste analyse over terroristische dreigingen in Nederland. Bestuurders, bedrijven en boeren hebben steeds vaker te maken met bedreigingen, intimidatie en vernieling.

[<Files\\2018-09-11 De harde strijd van de noordelijke turbineterroristen ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [0.75% Coverage]

Reference 1 - 0.75% Coverage

De harde strijd van de noordelijke turbineterroristen

[<Files\\2018-09-11 Windmolenhaters steeds radicaler ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 2 references coded [2.20% Coverage]

Reference 1 - 0.53% Coverage

Windmolenhaters steeds radicaler

Reference 2 - 1.67% Coverage

1 : 212,448 - 693,718

[<Files\\2018-09-19 Alle bezwaren tegen windpark Weijerswold bij Coevorden van tafel - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.29% Coverage]

Reference 1 - 1.29% Coverage

Kortom, de Raad ziet geen enkele aanleiding in de bezwaren van omwonenden en Tegenwind om dit plan te torpederen.

[<Files\\2018-10-17 Volle bak op avond megaschadeclaim windturbines in Nieuw-Buinen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.30% Coverage]

Reference 1 - 3.30% Coverage

„Wij hadden het idee van ‘hier worden wij oud’, hebben de badkamer verbouwd en een garage gebouwd. Hadden wij toen geweten dat er windmolens vlak voor onze neus zouden komen, dan hadden we dat nooit gedaan. Een makelaar heeft onze woning getaxeerd. Wij schatten dat de waarde een ton is gedaald.”

[<Files\\2018-10-29 Het is definitief~ Drentse windmolens twee keer zo hoog als de Martinitoren - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.44% Coverage]

Reference 1 - 3.44% Coverage

In het gebied van 2e Exloërmond, Nieuw-Buinen, Drouwenermond en Gasselternijveen komen 45 Nordex N131 windturbines. Daarmee is gekozen voor de hoogste windmolens met een tiphoogte van 210,5 meter. Ter vergelijking: de Martinitoren in Groningen is 97 meter hoog.

[<Files\\2018-10-30 Hoe hoog~ Zo hoog worden de windmolens in de Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.58% Coverage]

Reference 1 - 1.58% Coverage

In onderstaande animatie wordt de hoogte van de windmolens vergeleken met andere hoge gebouwen.

[<Files\\2018-11-09 Minister Wiebes weigert nog te morrelen aan Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1
reference coded [1.82% Coverage]

Reference 1 - 1.82% Coverage

Minister Eric Wiebes (VVD) van Economische Zaken en Klimaat wil wel met de initiatiefnemers van Windpark Drentse Monden en Oostermoer praten, maar hij gaat niet meer morrelen aan vermogens van turbines of het totale Dpark.t h

---

[<Files\\2018-11-21 Bouw eerste windmolen in Drentse Veenkoloniën start in januari - RTV Drenthe>](#) - § 1
reference coded [2.36% Coverage]

Reference 1 - 2.36% Coverage

Tegen de aanleg van de windmolenparken bestaat veel weerstand. Inwoners van het gebied willen geen windmolens aan de horizon. Zij stapten naar de Raad van State. Maar voor de Raad van State is een gebrek aan draagvlak voor het plan geen reden om het park te verbieden.

[<Files\\2018-11-27 Wiebes vindt dat windmolens Veenkoloniën voldoen aan vergunning - RTV Drenthe>](#) - § 1
reference coded [1.89% Coverage]

Reference 1 - 1.89% Coverage

Volgens Nieboer is dat illegaal, omdat de Raad van State in haar oordeel over het windpark de capaciteitsgrens bij 150 zou leggen. Hij sprak zelfs van 'een nieuwe episode in een rechteloosheid, die gigantisch is'.

[<Files\\2018-12-07 Is er nog hoop dat er minder turbines komen in Windpark Drentse Monden~ Het ligt bij de initiatiefnemers... - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.02% Coverage]

Reference 1 - 1.02% Coverage

Is er nog hoop dat er minder turbines komen in Windpark Drentse Monden? Het ligt bij de initiatiefnemers...

Appendix D.11 – Media Coding: Blame avoidance mechanism

[<Files\\2011-07-13 Provincie wil geen groot windmolenpark in Drenthe ~ Nieuws ~ AD.nl>](#) - § 1 reference coded [1.14% Coverage]

Reference 1 - 1.14% Coverage

UPDATEGedeputeerde Staten van Drenthe willen geen groot windmolenpark in het zuidoosten van de provincie.

[<Files\\2011-11-21 Drenthe vreest overmaat aan grote windmolenparken ~ TROUW>](#) - § 1 reference coded [1.23% Coverage]

Reference 1 - 1.23% Coverage

Maar nu het plannen voor windmolenparken regent, trapt het provinciebestuur weer op de rem.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 2 references coded [1.61% Coverage]

Reference 1 - 0.28% Coverage

Het provinciebestuur in Drenthe heeft zich inmiddels ook bij het verzet aangesloten.

Reference 2 - 1.34% Coverage

In het nog geen duizend inwoners tellende Gieterveen werden afgelopen najaar spandoeken van tegenstanders vernield. De daders zijn nooit gepakt. Maar dat was een eenmalig incident, zegt Arjan Klaassens, secretaris van de vereniging dorpsbelangen. 'Hier zijn geen tegenstellingen tussen bewoners. U moet niet vergeten: het zijn nu alleen nog maar plannen. Als het echt doorgaat, wordt het mogelijk anders.'

[<Files\\2014-01-08 Veel ontevreden gezichten door windmolenbesluit - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.10% Coverage]

Reference 1 - 1.10% Coverage

“We balen ervan dat onze visie totaal genegeerd wordt. Hiermee zijn we de regie totaal kwijt. Alles ligt nu in handen van het Rijk.”

[<Files\\2015-03-03 Provincies zien wind niet zitten ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [2.95% Coverage]

Reference 1 - 2.95% Coverage

De belangrijkste redenen voor de negatieve inschattingen zijn verzet van burgers, onvoldoende draagvlak, de noodzaak van subsidies, onvoldoende geschikte locaties en de 'lobby van gevestigde energiebelangen'.

[<Files\\2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.04% Coverage]

Reference 1 - 2.04% Coverage

De gemeenteraad voelt er ook niets voor om zitting te nemen in een nog te vormen omgevingsraad, die als doel heeft omwonenden invloed te geven op het gebied van communicatie, participatie en compensatie.

[<Files\\2015-09-22 Ministerie van Economische Zaken~ Politieke kleur gebiedscoördinator Oterdoom is besproken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.55% Coverage]

Reference 1 - 2.55% Coverage

"Tijdens een bestuurlijk overleg op 8 juni hebben de provincie, EZ en de initiatiefnemers ingestemd met de aanstelling van Oterdoom als gebiedscoördinator", schrijft het ministerie. "De gemeenten gaven tijdens dit overleg aan geen partij te willen zijn in de opdrachtverstrekking. Wel zeiden ze vertrouwen te hebben in Oterdoom."

[<Files\\2015-10-13 Minister Kamp~ Geen reden om regie windparken terug te geven aan gebied - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.88% Coverage]

Reference 1 - 3.88% Coverage

In de brief zegt de minister de hij de eerste plannen binnen kreeg in december 2009. Het begon met een windpark in de gemeente Borger-Odoorn met een capaciteit van 255 MW (megawatt). Dat werd een paar maanden later opgeschroefd tot maximaal 500 MW. In oktober 2011 kwam daar nog een windpark van 150 MW in de gemeente Aa en Hunze bij. Vanaf dat moment ziet de minister de twee parken als één geheel met een omvang van 600 megawatt. Dat zijn 171 windturbines van gemiddeld 3,5 MW per stuk.

[<Files\\2015-10-23 Nog geen 'kop van Jut' voor windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.53% Coverage]

Reference 1 - 2.86% Coverage

Drie maanden geleden vroeg Kamp de provincie een persoon of een organisatie voor te dragen. Gedeputeerde Staten, die weigerden het Rijk te adviseren over de keuze voor een windparklocatie langs de N33, legden ook dat verzoek naast zich neer.

Reference 2 - 3.68% Coverage

Energieproducent RWE wacht voorlopig de aanstelling van een omgevingsmanager af. „We willen graag met omwonenden in gesprek over het windpark. Als de minister iemand benoemt om de zaak in goede banen te leiden, vinden wij dat best", zegt RWEwoordvoester Mirjam Davidson. „We zullen wel zien of dat werkt."

[<Files\\2015-12-28 Windboeren beschuldigd van boycot - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.81% Coverage]

Reference 1 - 3.81% Coverage

De ondernemers houden echter vol dat het leefklimaat in hun woongebied zwaar wordt aangetast door windparken De Drentse Monden en Oostermoer. Volgens Nieboer is de handelwijze van de boeren het bewijs dat het conflict over de komst van de windparken verhardt.

[<Files\\2016-01-19 Kamp wil geen time-out windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.72% Coverage]

Reference 1 - 5.72% Coverage

Kamp ziet een zonnepark echter niet als een vervangende energiebron, maar als een welkome aanvulling op de productie van duurzame energie. Om de vaart erin te houden, zo stelt de VVD-minister, wordt het ontwerp inpassingplan voor het windpark in het Mondengebied volgende maand ter inzage gelegd. „Iedereen kan hier nog op reageren via het indienen van een zienswijze. Ik realiseer mij dat van de

omwonenden die het betreft veel begrip wordt gevraagd voor de bouw van dit nieuwe windpark", aldus Kamp.

[<Files\\2016-03-22 Drenthe over molenplan Kamp~ 'Zo kan het echt niet' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.71% Coverage]

Reference 1 - 4.71% Coverage

Stelpstra weet zich gesteund door Provinciale Staten, die eerder ook al aangaven dat Kamp zijn plannen stevig moet bijstellen. „Ik heb er met Kamp over gesproken. Dat was een goed gesprek, maar de minister wilde niets toezeggen. Ik heb hem gewaarschuwd voor een stevige reactie als hij zijn plannen niet aanpast. Die krijgt hij nu.”

[<Files\\2016-09-05 Minister Kamp maakt binnenkort nieuwe afspraak over windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.32% Coverage]

Reference 1 - 5.32% Coverage

„Ik verwacht eveneens dit najaar samen met de minister van Infrastructuur en Milieu een definitieve beslissing te nemen over de precieze locatie van het windpark De Drentse Monden en Oostermoer en de inpassing daarvan in het landschap”, schrijft Kamp in zijn reactie. „In de periode van 4 maart tot 20 april lagen de ontwerpplannen van dit windpark ter inzage, waarop iedereen kon reageren via het indienen van een zienswijze.”

[<Files\\2016-09-24 Meepraten in Cassata~ Actiegroepen moeten blijven meepraten over windparken in de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.47% Coverage]

Reference 1 - 2.47% Coverage

De actiegroepen WindNEE en Tegenwind Hunzedal, die ook deeluitmaken van Tegenwind Veenkoloniën, willen wel in gesprek blijven met de overheid en de initiatiefnemers van de windparken. Zij zijn ook tegen de tientallen windturbines, maar willen wel aan tafel blijven om te kijken of er voor de burgers toch nog zaken te regelen zijn.

[<Files\\2016-09-27 Drenthe zet licht voor windpark op groen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [7.45% Coverage]

Reference 1 - 7.45% Coverage

Verantwoordelijk gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) kreeg twee weken geleden flink wat politieke steun toen hij op het provinciehuis een verhaal hield over deminister-die-geen-oog-heeft-voor-de-provincie. Sterk Lokaal en de PVV wilden Stelpstra zelfs wel toestemming geven om 'de kont tegen de krib te gooien'. Zo van: een minister die Drenthe niet serieus neemt, krijgt wat betreft de noodzakelijke vergunningen geen medewerking meer, dat idee. Stelpstra benadrukte echter dat hij in gesprek wilde blijven met de minister.

[<Files\\2016-09-27 Meeden en Monden samen naar Den Haag voor strijd tegen windturbines - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.35% Coverage]

Reference 1 - 5.35% Coverage

De burgemeesters van Borger-Odoorn en Aa en Hunze hebben na de brand contact gehad over de brand in het Mondengebied. „Collega Jan Seton heeft me er over geïnformeerd. Niet meer dan dat”, zegt Eric van Oosterhout van Aa en Hunze.

Over andere incidenten, als kettingen op landerijen van windboeren of bedreigingen, is hem niets bekend. „We moeten het ook niet groter maken dan het is. We houden het in de gaten.”

[<Files\\2016-12-20 Kamer~ 'Aanleg windmolenpark in Drentse Veenkoloniën voorlopig uitstellen' - RTV](#)

[Drenthe](#) - § 1 reference coded [2.33% Coverage]

Reference 1 - 2.33% Coverage

Minister Henk Kamp heeft het plan voor het windmolenpark eerder dit jaar aangepast, door vijf van de vijftig geplande molens te schrappen. Hij benadrukte toen wel dat als daardoor niet de geraamde 150 megawatt wordt opgewekt, dat op een andere manier zal moeten worden gecompenseerd.

[<Files\\2016-12-20 Tweede Kamer stemt in met bezinningsperiode Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.34% Coverage]

Reference 1 - 4.34% Coverage

Drents gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) waagt zich liever niet aan een uitspraak over de motie. „Ik wil geen valse hoop wekken en grote woorden gebruiken waar ik later spijt van krijg, want ik weet niet of deze motie het haalt of niet. Het is een roerige tijd in Den Haag, drie maanden voor de verkiezingen. Dagelijkse weersvoorspellingen geven meer zekerheid.”

[<Files\\2016-12-22 Gemeenten schrijven minister Kamp over ‘mooie uitdagende’ motie windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.83% Coverage]

Reference 1 - 3.83% Coverage

Gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) liet eerder deze week weten dat hij eerst wil weten wat Kamp met de motie gaat doen. „Ik wil geen valse verwachtingen wekken”, zegt Stelpstra. Maar de briefschrijvers vinden dat het provinciebestuur juist in actie moet komen.

[<Files\\2017-01-06 Drentse Statenfractie PvdA wil uitleg Kamerleden over windparkmotie - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [5.88% Coverage]

Reference 1 - 1.44% Coverage

Vooralsnog wil Stelpstra een reactie van Henk Kamp op de motie afwachten. Die wordt in de komende weken verwacht.

Reference 2 - 4.45% Coverage

Drents Kamerlid Agnes Wolbert is zaterdag bij de PvdA-bijeenkomst aanwezig. Of portefeuillehouder Jan Vos ook op de uitnodiging in gaat was bij Loof nog niet bekend. Wolbert wil er niet al te veel over zeggen. „Ik denk dat het een goed initiatief is om met allerlei fracties hier over te praten. Maar verder weet ik niet wat er op de agenda staat.”

[<Files\\2017-01-19 Kamp wil niets weten van uitstel windpark in Drenthe - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.13% Coverage]

Reference 1 - 4.13% Coverage

Drents gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) wilde zich niet ongeremd uitspreken tot de VVD-bestuurder een besluit had genomen over de motie en haalt hard uit naar de Tweede Kamer. „De partijen die deze motie hebben ingediend en gesteund gaven mensen opnieuw hoop zonder enig zicht dat ze die hoop ook waar konden maken. Dat vind ik verwerpelijk. Het was verstandiger geweest als ze hier iets langer over hadden nagedacht. Tot aan het definitieve besluit over het windpark was alles mogelijk. En pas daarna kwam deze motie. Ik kan me goed voorstellen dat mensen in Drenthe extra teleurgesteld zijn, omdat de motie verwachtingen wekte.”

[<Files\\2017-01-24 PvdA wil dat Kamp zonnepark als alternatief voor windpark serieus neemt - Drenthe -](#)

[DVHN.nl](#)> - § 2 references coded [7.98% Coverage]

Reference 1 - 5.66% Coverage

De Vries was niet aanwezig bij het interne overleg op het gemeentehuis van BorgerOdoorn. Landelijk PvdA-bestuurslid Harry Vogelaar probeerde daar de schade voor zijn partij te repareren. Ook het Drentse PvdA-Kamerlid Agnes Wolbert, dat enkele weken geleden nog hamerde op een time-out, was niet aanwezig. Zij lieten zich vertegenwoordigen door Van Dekken.

Het Groningse Kamerlid gaf toe dat De Vries de plank mis had geslagen met zijn kritiek, dat het plan nog onvoldoende is uitgewerkt. „Mijn indruk is juist dat het zonnepark aan alle duurzaamheidseisen voldoet.”

Reference 2 - 2.32% Coverage

Henk Zwiep, fractievoorzitter van de PvdA in Borger-Odoorn, gaat er vanuit dat het zonnepark een eerlijke kans krijgt. „Ik zeg er wel bij: eerst zien en dan geloven. Het is natuurlijk wel Henk Kamp hè, waar we mee te maken hebben.”

[<Files\\2017-01-24 PvdA~ 'Zonnepark moet kans krijgen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [8.36% Coverage]

Reference 1 - 5.95% Coverage

De Vries was gisteren niet aanwezig bij het interne overleg op het gemeentehuis van Borger-Odoorn. Landelijk PvdA-bestuurslid Harry Vogelaar probeerde daar de schade voor zijn partij te repareren. Ook het Drentse PvdA-Kamerlid Agnes Wolbert, dat enkele weken geleden nog hamerde op een time-out, was niet aanwezig. Zij lieten zich vertegenwoordigen door Van Dekken. Het Groningse Kamerlid gaf toe dat De Vries de plank mis had geslagen met zijn kritiek, dat het plan nog onvoldoende is uitgewerkt. „Mijn indruk is juist dat het zonnepark aan alle duurzaamheidseisen voldoet.”

Reference 2 - 2.40% Coverage

Henk Zwiep, fractievoorzitter van de PvdA in Borger-Odoorn, gaat er vanuit dat het zonnepark een eerlijke kans krijgt. „Ik zeg er wel bij: eerst zien en dan geloven. Het is natuurlijk wel Henk Kamp hè, waar we mee te maken hebben.”

[<Files\\2017-01-30 Sterk Lokaal niet te spreken over uitspraken gedeputeerde Stelpstra - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.52% Coverage]

Reference 1 - 2.52% Coverage

Een deel van Provinciale Staten wilde dat Stelpstra nog eens bij Kamp zou aankloppen om te pleiten voor alternatieven voor het windpark. Maar Stelpstra de reactie van Kamp eerst afwachten.

[<Files\\2017-02-01 Drentse Staten zien geen reden terug te komen op windparkbesluit - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 3 references coded [8.76% Coverage]

Reference 1 - 3.80% Coverage

Op het moment dat het Rijk terug komt op afspraken met de provincies over hoeveel windenergie waar moet worden geproduceerd, dan komt het provinciebestuur in actie. „Vanzelfsprekend staan we dan bij de minister op de stoep”, zei gedeputeerde Tjisse Stelpstra (CU) gisteren tegen Provinciale Staten. „Maar ook bij u. Want u hebt ook beleid vastgesteld. En als u vindt dat het anders moet, dan gebeurt dat.”

Reference 2 - 2.09% Coverage

Stelpstra is sowieso nog niet overtuigd van alle plannen voor zonneparken in Drenthe. „Het wordt gezegd dat

er draagvlak voor is, maar ik ben daar nog wat huiverig voor. Want dat zeiden ze in het begin ook over windmolens.”

Reference 3 - 2.87% Coverage

De PvdA-fractie is net als Stelpstra van mening dat de situatie geheel anders wordt wanneer de minister of de Raad van State de deur naar verandering en alternatieven toch nog open zet. Volgens Loof is het echter zinnvoller om het maximale te maken van een gebiedsfonds waarmee omwonenden gecompenseerd worden.

[<Files\\2017-02-06 Kamp~ geen begin maken met plaatsing windmolens Drentse Monden - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [6.06% Coverage]

Reference 1 - 6.06% Coverage

PvdA-Kamerlid Tjeerd van Dekken erkent dat dit kabinet geen ommezwaai maakt. Toch vindt hij de toezegging van de minister, dat er tot de uitspraak van de Raad van State in mei geen windmolens komen waardevol. „Wat ons betreft is het glas half vol. Het ging ons om de bezinningsperiode. Die is er gekomen. Alternatieven als een zonnepark kunnen nader worden bestudeerd. Alle betrokken partijen zouden nog eens met elkaar aan tafel kunnen gaan.”

[<Files\\2017-02-07 SP~ motie van wantrouwen tegen Kamp - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [6.03% Coverage]

Reference 1 - 6.03% Coverage

Van de plaatsing van turbines voor die datum is overigens geen sprake. De PvdA in de Tweede Kamer zit in de toezegging van de minister een muizengaatje om de komst van het windpark in de Drentse Monden in Den Haag ter discussie te stellen. „Wind op zee is in opkomst. Het nieuwe kabinet moet hier na de Tweede Kamerverkiezingen nog maar eens goed naar kijken en aangeven waar de prioriteiten liggen.”

[<Files\\2017-02-20 'Drenthe heeft de regie over de windmolens zelf uit handen gegeven' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.26% Coverage]

Reference 1 - 2.26% Coverage

De Provincie Drenthe wil niet reageren op de berichtgeving uit Zuid-Holland. "Er is in deze gebieden geen Rijks coördinatie-regeling en de gebieden vallen buiten de afspraken tussen Rijk en provincies voor 6.000 megawatt windenergie op land," zegt een woordvoerder. "De situatie is onvergelykbaar en dus niet relevant voor de besluitvorming over het windpark Drentse Monden/Oostermoer," aldus de woordvoerder.

[<Files\\2017-02-22 Raad van State vraagt advies over windpark Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [7.32% Coverage]

Reference 1 - 7.32% Coverage

„De stichting gaat nu met alle betrokkenen in dit dossier - vergunninghouders, het ministerie van Economische Zaken en alle bezwaarmakers - praten”, legt een woordvoerder van de Raad van State uit. „Op basis van die gesprekken, die technisch van aard zijn, en hun eigen deskundigheid brengt de stichting advies uit aan de Raad van State, een deskundigenadvies. De Raad van State is niet gebonden aan dat advies, maar het maakt wel onderdeel uit van het hele dossier. Alle betrokkenen krijgen vervolgens ook nog de mogelijkheid om op het advies te reageren.”

[<Files\\2017-03-15 Aa en Hunze kan komst windmolens niet tegenhouden met bestemmingsplan - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.41% Coverage]

Reference 1 - 3.41% Coverage

Volgens een woordvoerder van de Raad van State betekent deze voorlopige uitspraak nog niet dat de zestien windmolens er mogen komen. De uitspraak geeft vooral aan dat de gemeenteraad geen bestemmingsplan mag maken dat de Rijksinpassingsplan overschrijft, aldus de woordvoerder. Het Rijksinpassingsplan biedt de overheid de mogelijkheid om bij projecten van nationaal belang de besluitvorming te coördineren.

[<Files\\2017-03-23 Over Haagse wind en Drentse molens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.93% Coverage]

Reference 1 - 3.93% Coverage

Of de vertrekkend minister van Economische Zaken nog bereid was om met de bestuurders in Drenthe te overleggen over alternatieve locaties voor windmolens. Kamp schreef dat hij 'geen signaal' had ontvangen om te praten over het schuiven met molens of het openbreken van het Energieakkoord. Daarin staat onder meer hoeveel windenergie in Drenthe moet worden opgewekt.

[<Files\\2017-03-29 PVV~ Was Stelpstra wel of niet in gesprek met Kamp over windpark~ - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.11% Coverage]

Reference 1 - 5.11% Coverage

VDrenthe.
orig jaar deed Stelpstra die toezegging aan Provinciale Staten. Kamp schreef onlangs, in een antwoord op Kamervragen van D66, dat hij 'geen signaal' had ontvangen om te praten over het schuiven met molens van het windpark Drentse Monden Oostermoer of het openbreken van het Energieakkoord.

[<Files\\2017-09-14 'Plan windpark was overval' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.84% Coverage]

Reference 1 - 3.84% Coverage

De advocate van de minister van Economische Zaken is zich van geen kwaad bewust. Ze betoogde dat het Rijk met de provincies afspraken had gemaakt over de hoeveelheid windenergie per provincie. Dat de provincie Drenthe vervolgens koos voor meer windenergie in het Mondengebied en daar bestuurlijk op een bepaalde manier bestuurlijk mee omging, is een zaak van de provincie.

[<Files\\2017-09-14 Drents windpark moet op de schop, vindt voormalige PvdA-leider - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 4 references coded [10.65% Coverage]

Reference 1 - 1.05% Coverage

„Ik waarschuw wel”, zegt Samsom. „In Drenthe zullen wel windmolens komen. Maar beter dan ze nu zijn ingepland kan het in ieder geval.”

Reference 2 - 3.43% Coverage

Freek Buijtelaar, wethouder in de gemeente Borger-Odoorn vond de oproep van Samsom niet verkeerd. „Ik wacht de uitspraak van de Raad van State af, maar zou graag weer om tafel gaan met alle betrokkenen. Het is allemaal erg verhard. De initiatiefnemers hebben ook tien jaar hun poot stijf moeten houden en hebben nu een vergunning. Dat maakt onderhandelen niet makkelijk. De hogere overheden die ons hier in gerommeld hebben, moeten ons er wel bij helpen.”

Reference 3 - 1.69% Coverage

„Ik wil vooral geen valse hoop wekken”, benadrukt Stelpstra. „En ik heb ook altijd gezegd: als er bij het Rijk ruimte wordt geboden om hierover te praten, dan staan wij op de stoep. Ik wacht even af wat er van boven

komt.”

Reference 4 - 4.49% Coverage

„Ik kan niets zeggen over wat er in het coalitieakkoord komt te staan. Maar onze lijn in de Kamer is altijd geweest dat er een eerlijke verdeling komt van de lusten en de lasten. Laten we de uitspraak van de Raad van State afwachten en ik denk dat je dit op zo'n manier moet oplossen dat je er samen uit komt. Zoals het nu is, daar heb ik nog steeds moeite mee. Ik heb veel waardering voor ondernemers die hun nek uitsteken voor hernieuwbare energie. Maar ergens is het hier niet goed gegaan. Ik heb er iets over gezegd, Buma heeft er iets over gezegd, ons standpunt lijkt me helder.”

WINDMOLENS

[<Files\\2017-12-06 RvS doet pas na nieuwjaar uitspraak over bezwaren tegen windpark Drentse Monden en Oostermoer - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [6.38% Coverage]

Reference 1 - 6.38% Coverage

De Raad van State doet pas in het eerste kwartaal van 2018 een uitspraak over de bezwaren die zijn aangetekend tegen windpark Drentse Monden en Oostermoer. december) uitspraak te doen, maar de hoeveelheid bezwaren, beroepsgronden en technische vragen is te omvangrijk.

Lees ook: Schieten op windpark bij Raad van State e Raad van State

---

[<Files\\2018-01-28 Actiegroep Platform Storm deelt pamfletten uit~ windboeren liegen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.32% Coverage]

Reference 1 - 4.32% Coverage

Harbert ten Have, een van de initiatiefnemers van het windpark, heeft kennisgenomen van de actie van Platform Storm, maar onthoudt zich van commentaar omdat hij geen olie op het vuur wil gooien. „Wat schiet je daarmee op? Ik respecteer ze en ik hoop dat ze ons ook respecteren. Wij wachten de uitspraak van de Raad van State af. Die kan ieder moment komen. Intussen gaan onze voorbereidingen gewoon door.”

[<Files\\2018-03-06 Relletje rond SP in windmolenkwesitie - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.58% Coverage]

Reference 1 - 2.58% Coverage

Actiegroep Tegenwind Veenkoloniën verklaarde in de Drentse Staten niet verantwoordelijk te zijn voor de posteractie. De voorzitter van de actiegroep voelde zich echter in het nauw gebracht en verdacht gemaakt door de SP-Statenfractie.

[<Files\\2018-07-27 Begin in het noorden niet over windmolens - NRC>](#) - § 1 reference coded [1.88% Coverage]

Reference 1 - 1.88% Coverage

Hoezeer het mis kan gaan, blijkt uit het voortslpende conflict dat de Groningse en Drentse veengebieden nu al jaren in zijn greep houdt, en waarin zelfs het Rijk en gemeenten lijnrecht tegenover elkaar staan. Beide parken worden volgens plan in 2019 en 2020 gebouwd. Dat zal niet zonder slag of stoot gaan, voorspelt Jan Nieboer van de Drentse actiegroep Platform Storm: „Wij houden ons aan de wet, maar er zijn hier mensen die hun emoties minder onder controle hebben. Het wordt hier straks een oorlogssituatie.”

[<Files\\2018-11-09 Minister Wiebes weigert nog te morrelen aan Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [6.01% Coverage]

Reference 1 - 6.01% Coverage

Wiebes: „Inmiddels, nu het traject is afgelopen, zijn we uitgekomen op 45 molens tussen de 2,3 en 4,2 megawatt. Dat levert een opgesteld vermogen op tussen 103 en 189 megawatt. De ondernemer heeft gekozen voor molens van 3,9 megawatt. (...) Het wordt problematisch om over de uitkomst van deze procedure, waar ook gerechtelijke stappen in hebben gezeten, te zeggen: we doen dit toch maar niet zo. Dit is de uitkomst van wat altijd heeft voorgelegen en waar zeer diepgaand naar is gekeken. Als je dit zou intrekken (...) bent je ook eigenlijk aan het vertellen tegen partijen: als je een vergunning hebt, heb je eigenlijk geen vergunning. Het kan allemaal worden ingetrokken. We zetten ons dan weg als een buitengewoon onbetrouwbare overheid.”

[<Files\2018-12-07 Is er nog hoop dat er minder turbines komen in Windpark Drentse Monden~ Het ligt bij de initiatiefnemers... - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.05% Coverage]

Reference 1 - 3.05% Coverage

„We bespreken de antwoorden op onze Statenvragen. Maar ik vrees dat onze mogelijkheden uitgeput zijn. De initiatiefnemers is inderdaad van allerlei kanten gevraagd rekening te houden met de gevoelens van de omwonenden en de vergunning niet volledig te benutten. Maar voor hen spelen toch ook de economische belangen.”

Appendix D.12 – Media Coding: Dialogues of the deaf mechanism

---

[<Files\\2011-12-23 Windmolenstrijd op het Drentse land - NRC>](#) - § 4 references coded [6.95% Coverage]

Reference 1 - 0.86% Coverage

Windenergie levert de boeren niet alleen inkomsten op, maar geeft de streek ook een economische impuls

Reference 2 - 2.44% Coverage

De windturbines verpesten het karakteristieke vrije uitzicht en het landschap, het ecologisch systeem („ganzen worden geheid uit de lucht gemept”). Ook tasten ze de gezondheid van de bewoners aan, somt hij op. „Denk aan het geluid, de slagschaduw en de ziekmakende laagfrequente trillingen.”

Reference 3 - 1.26% Coverage

Om nog maar te zwijgen van de te verwachten forse waardedaling van de woningen. „Mensen willen hier straks weg, waardoor de regio nog meer leegloopt.”

Reference 4 - 2.39% Coverage

De Veenkoloniën profiteren juist van de windparken, onderstrepen ze. „De streek krijgt meer economische dynamiek. De bouw en het onderhoud ervan leveren werk op. De opbrengst van beide windparken bedraagt tien tot vijftien miljoen euro per jaar. Geld dat ten goede komt aan de streek.

[<Files\\2012-02-18 Bewoners hebben niets te zeggen over Drents megawindpark - NRC>](#) - § 1 reference coded [2.81% Coverage]

Reference 1 - 2.81% Coverage

De turbines worden in bewoond gebied geplaatst. Trillingen in de Drentse veengrond dragen ver. De sociale gevolgen zijn groot. Gezondheidsproblemen zoals slapeloosheid, vermoeidheid, concentratieproblemen, irrationele irritaties, hoge bloeddruk zullen behoorlijk toenemen door trillingen, door gebrom en door schaduwflitsen.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 4 references coded [3.47% Coverage]

Reference 1 - 1.41% Coverage

In de veenkoloniën zullen windmolens niet detoneren, schrijft de ambtelijke stuurgroep. Volmaakt passen ze in de 'geometrische structuur' van dit landschap. Dit is namelijk een gebied met 'lage natuurwaarden', onafzienbare akkers, eindeloze lintdorpen. Windmolens zouden trouwens ook fraai staan op de 30 kilometer lange Semslinie, de oude grens tussen Groningen en Drenthe. 'Op die manier wordt de linie nieuw leven ingeblazen.'

Reference 2 - 1.30% Coverage

Door de geometrische, open indeling van de veenkoloniën biedt het land eromheen een eindeloos uitzicht. Vanuit de westkant van het dorp kijkt Rietveld straks mogelijk naar Drentse windmolens, in het oosten heeft hij vrij uitzicht op Groningse molens. 'Dit gebied wordt onbewoonbaar. Als ze echt zoveel windmolens willen, kunnen ze beter een hek om het gebied plaatsen en de inwoners wegsturen.'

Reference 3 - 0.49% Coverage

'Zijn er spanningen?', vraagt initiatiefnemer Harbert ten Have verbaasd. Hij ervaart dat zelf niet zo, maar hij woont dan ook niet in de veenkoloniën.

Reference 4 - 0.26% Coverage

De bewoners moeten niet zeuren over de horizonvervuiling, oordeelt Hans Mentink,

---

[<Files\\2014-09-25 Windregisseur voor Veenkoloniën is 'mosterd na de maaltijd' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.58% Coverage]

Reference 1 - 0.58% Coverage

Ze zorgen voor gezondheidsproblemen en waardedaling van woningen.

[<Files\\2015-04-09 Kamp wil doorpakken met Friese windmolens ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 2 references coded [4.18% Coverage]

Reference 1 - 2.83% Coverage

Maar Kamp wees erop dat Friesland al twee keer uitstel had gekregen voor een besluit over de plaats van windmolens. „Verder uitstel gaat mijn incasseringsvermogen te boven. Ik zie geen heil in langer wachten.”

Reference 2 - 1.35% Coverage

CDA-Kamerlid Agnes Mulder stelde dat Kamp nu over de hoofden van de mensen heen een beslissing neemt.

[<Files\\2015-09-19 CDA-Kamerlid Mulder~ Keuze voor gebiedscoördinator windparken ongekend slecht - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.82% Coverage]

Reference 1 - 1.82% Coverage

Maar in de Veenkoloniën zitten ze absoluut niet te wachten op Titian Oterdoom als gebiedscoördinator. "Wij willen geen windmolens, dus waarom zou die meneer hier moeten komen. Hij kan beter thuisblijven", zegt Jan Nieboer van Tegenwind Veenkoloniën.

[<Files\\2015-09-30 Windturbines~ Borger-Odoorn versus Rijk - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.75% Coverage]

Reference 1 - 4.75% Coverage

Minister Henk Kamp blijft op het standpunt staan dat hij dat is. Nee, zegt BorgerOdoorn, niet het Rijk maar de provincie is bevoegd. Beide partijen geven geen krimp. Borger-Odoorn slijpt de messen. „Wij blijven bij ons standpunt. Komen we er niet uit, dan spannen we dit najaar een kort geding aan", licht wethouder Freek Buijtelaar toe. Dat zowel de landsadvocaat als minister Kamp bij het standpunt blijft dat het Rijk hier het laatste woord heeft, daar trekt de gemeente zich niets van aan.

[<Files\\2015-10-14 Provincie praat over windmolens Veenkoloniën~ 'Het is een verplicht nummertje' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.57% Coverage]

Reference 1 - 2.57% Coverage

Of minister Kamp daar naar gaat luisteren is nog maar de vraag. "De realiteit is dat er windmolens komen in het gebied. Wij willen wel dat dat op een manier gebeurt die recht doet aan de belangen van omwonenden", zegt Stelpstra. Een weg naar de rechter zoals de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze ziet Stelpstra niet zitten.

[<Files\\2015-10-23 Nog geen 'kop van Jut' voor windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.82% Coverage]

Reference 1 - 3.82% Coverage

Voor de actiegroepen Storm Meeden en Tegenwind N33 is overleg met 'een oliemannetje' geen brug maar een oceaan te ver. Ook al zou het iemand zijn die volgens Kamp het vertrouwen geniet in de regio, dan nog werken de actiegroepen niet mee aan afspraken die de komst van het windpark op wat voor manier dan ook ondersteunen.

[<Files\\2015-12-5 Oliemannetje vangt bot in Veenkoloniën - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.72% Coverage]

Reference 1 - 3.72% Coverage

Welingelichte bronnen melden dat het 'oliamannetje' de afgelopen weken in de DrentsGroningse grensstreek bij de tegenstanders geen poot aan de grond kreeg. De regio vecht tegen de komst van grootschalige windparken.

[<Files\\2016-01-19 Kamp wil geen time-out windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.94% Coverage]

Reference 1 - 1.94% Coverage

Minister Henk Kamp van Economische Zaken voelt niets voor een time-out van een half jaar in het sterk verharde conflict over het grootschalige windpark in de Veenkoloniën.

[<Files\\2016-01-20 Update~ Kort geding over windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.26% Coverage]

Reference 1 - 3.26% Coverage

Beide gemeenten houden vast aan hun standpunt dat niet minister Kamp, maar de provincie bevoegd gezag is om de regie te voeren bij de plaatsing van turbines in windpark De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2016-03-03 Kamp wijzigt plan windmolens niet - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.11% Coverage]

Reference 1 - 3.11% Coverage

Opresenteert.
ndanks veel protesten uit de Drentse Veenkoloniën blijft minister Henk Kamp (VVD) bij zijn plan om in het gebied vijftig grote windturbines van elk 3 megawatt te plaatsen.

[<Files\\2016-03-24 Kamp niet van slag door eis Tichelaar - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.42% Coverage]

Reference 1 - 2.42% Coverage

Kamp: „We moeten verder. Voor de windparken Drentse Monden en Oostermoer zijn geen tijdige alternatieven.” Daarmee gaat de minister voorbij aan het plan van inwoners voor een grootschalig Solar Park Veenkoloniën.

[<Files\\2016-09-14 Kamer wil uitleg over windmolenplan Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.94% Coverage]

Reference 1 - 1.94% Coverage

De Tweede Kamer wil weten waarom minister Henk Kamp al op 22 september een beslissing wil nemen over het windpark Drentse MondenOostermoer.

[<Files\\2016-10-04 Storm en WindNee in protest tegen windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.45% Coverage]

Reference 1 - 5.45% Coverage

De actiegroepen Storm en WindNee protesteren morgen in Den Haag tegen de komst van windmolens in De Drentse Monden en Oostermoer. De actiegroepen zijn het niet eens met het besluit van minister Henk Kamp om een windpark in de gebieden te realiseren.

[<Files\\2016-10-04 WindNee protesteert in Den Haag - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.91% Coverage]

Reference 1 - 1.91% Coverage

Hoewel minister Henk Kamp al een besluit heeft genomen over de windmolens, houdt Voshaart hoop dat ze er niet komen. "Misschien kunnen we het besluit niet meer onder deze minister terugdraaien, maar mogelijk wel onder de volgende."

[<Files\\2016-10-05 Politie steekt stokje voor Drents protest tegen windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.70% Coverage]

Reference 1 - 1.70% Coverage

Hoewel Kamp al een besluit heeft genomen, hopen de actiegroepen dat dit wordt teruggedraaid.

[<Files\\2017-01-19 Kamp wil niets weten van uitstel windpark in Drenthe - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.52% Coverage]

Reference 1 - 1.52% Coverage

Minister Henk Kamp van Economische Zaken wil niets weten van uitstel van de plannen voor het windpark Drentse Monden en Oostermoer. De opdracht van de Tweede Kamer om een bezinningsperiode in te lassen is onuitvoerbaar, zegt de bewindsman.

[<Files\\2017-02-07 SP~ motie van wantrouwen tegen Kamp - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.73% Coverage]

Reference 1 - 2.73% Coverage

SP-Kamerlid Eric Smaling vindt het volstrekt onacceptabel dat de minister de aangenomen motie voor een bezinningsperiode voor het Windpark Drentse Monden en Oostermoer niet uitvoert.

[<Files\\2018-02-21 Gedeputeerde Stelpstra~ Ga met elkaar in gesprek over de bouw van windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.09% Coverage]

Reference 1 - 2.09% Coverage

Nieboer reageerde tijdens een vergadering van Provinciale Staten op de uitspraak van de Raad van State in de zaak rond de bouw van grote windmolenparken in de Veenkoloniën. De Raad van State veegde de bezwaren van bewoners van tafel. Er mag gebouwd worden.

Appendix D.13 – Media Coding: Conflict infection mechanism

[<Files\\2012-02-08 Milieufederatie wil geen windmolenparken in Drenthe - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.27% Coverage]

Reference 1 - 1.27% Coverage

Dat bleek deze week ook tijdens informatieavonden over windmolenplannen in Zuidlaren en Nooitgedacht. De emoties liepen daar hoog op.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 2 references coded [1.54% Coverage]

Reference 1 - 1.07% Coverage

Omdat het Rijk uiteindelijk beslist over grote windmolenparken, verloopt het weerwerk van de provincie soms ondergronds. Onlangs overhandigde de Drentse gedeputeerde Rein Munniksma een nog vertrouwelijk computerbestand aan de actievoerders. Het programma toont in 3D hoe de windmolenformaties eruit zouden kunnen gaan zien.

Reference 2 - 0.47% Coverage

In het nog geen duizend inwoners tellende Gieterveen werden afgelopen najaar spandoeken van tegenstanders vernield. De daders zijn nooit gepakt.

[<Files\\2014-09-11 Felle protesten tijdens informatieavond over windmolens in Bareveld - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [4.77% Coverage]

Reference 1 - 1.89% Coverage

In felle bewoordingen en soms op de man gespeeld werd de initiatiefnemers van de windparken en vertegenwoordigers van het ministerie van Economische Zaken duidelijk gemaakt dat dit een onzalig plan is.

Reference 2 - 2.88% Coverage

Tijdens de informatieavond werden kaarten en animaties getoond van waar de windmolens moeten komen. Het waren overigens oude kaarten waar meer turbines op staan dan door minister Kamp van Economische Zaken eerder is vastgesteld. De omwonenden vonden dit het zoveelste bewijs dat ze niet serieus worden genomen.

[<Files\\2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.59% Coverage]

Reference 1 - 3.59% Coverage

Volgens de ondernemers zou uit alles blijken dat de minister en de initiatiefnemers ondemocratisch bezig zijn. "Ze gebruiken het ondemocratisch machtsmiddel de Rijks Coördinatie Regeling RCR - voortvloeiend uit de Crisis- en Herstelwet - en zijn niet bereid van hun voornemen af te wijken." Het ministerie zou volgens de ondernemers grote druk op lokale bestuurders leggen.

[<Files\\2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.42% Coverage]

Reference 1 - 3.42% Coverage

"Wij kunnen de rommel opruimen die anderen veroorzaken", zei Rikus Harms van de Combinatie Gemeentebelangen, de grootste fractie in het gemeentehuis en collegepartij. "Wij hebben geen enkele beweging gezien van minister Henk Kamp dat hij rekening houdt met de inwoners. Waarom zou hij wel rekening houden met voorschriften die wij stellen?"

[<Files\\2015-09-19 CDA-Kamerlid Mulder~ Keuze voor gebiedscoördinator windparken ongekend slecht - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [4.95% Coverage]

Reference 1 - 1.91% Coverage

ASSEN - 'Ongekend slecht dit' en 'het ministerie van Economische Zaken heeft een ongelooflijke plaat voor zijn kop'. Harde kritiek van CDA-Tweede Kamerlid Agnes Mulder op de aanstellingsprocedure rond de gebiedscoördinator voor de windparken in de Veenkoloniën.

Reference 2 - 3.05% Coverage

Volgens CDA-kamerlid Agnes Mulder gaat dit niet goedkomen. "Hoe verzin je dit? Dit begrijpt toch geen enkele inwoner? Je wilt toch serieus genomen worden. Laat de mensen van Economische Zaken alsjeblieft even gaan buurten bij het ministerie van Infrastructuur en Milieu. Daar zit veel ervaring met hoe je de omgeving betreft bij grote bouwprojecten. Die hebben er verstand van. En EZ, die doen in mijn ogen maar wat."

[<Files\\2015-09-22 Ministerie van Economische Zaken~ Politieke kleur gebiedscoördinator Oterdoom is besproken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.64% Coverage]

Reference 1 - 1.64% Coverage

De actiegroep Tegenwind Veenkoloniën gaf eerder aan het helemaal niks te vinden. "Het is gedoemd om te mislukken, want er is gewoon geen draagvlak voor windmolens in het gebied", zei Jan Nieboer van de actiegroep.

[<Files\\2015-09-30 Windturbines~ Borger-Odoorn versus Rijk - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.53% Coverage]

Reference 1 - 2.53% Coverage

Of Borger-Odoorn in een kort geding ook het gewenste resultaat boekt, waagt Bröring te betwijfelen. „De civiele rechter zal liever met vakantie gaan dan deze zaak behandelen. Het ligt ingewikkeld. Hij zal er niet blij mee zijn, maar moet gewoon uitspraak doen."

[<Files\\2015-10-05 Update~ 'Kamer moet windpark Veenkoloniën afblazen' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.08% Coverage]

Reference 1 - 3.08% Coverage

„De boel was al in kannen en kruiken en toen zijn er wat voorlichtingsbijeenkomsten geweest. Het waren niet eens echte inspraakbijeenkomsten. Veel informatie is gewoon achtergehouden, er was geen transparantie”, oordeelt Bröring.

[<Files\\2015-10-14 Provincie praat over windmolens Veenkoloniën~ 'Het is een verplicht nummertje' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.24% Coverage]

Reference 1 - 3.24% Coverage

Tegenstanders van het windpark in de Veenkoloniën pakken het debat aan om opnieuw van zich te laten horen. Jan Nieboer van Platform Storm: "Wij gaan er nog steeds vanuit dat deze windmolens er niet komen."

De vergadering van vanmiddag is een verplicht nummertje die de minister kan afvinken. Maar het is voor gedeputeerde Stelpstra wel een enorme kans om tegen Kamp te zeggen dat hij deze dictaten niet accepteert."

[<Files\\2015-10-23 Nog geen 'kop van Jut' voor windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [5.11% Coverage]

Reference 1 - 2.04% Coverage

Wethouder Henk Jan Schmaal van Veendam zit ook niet te wachten op een gesprek met een omgevingsmanager. „Ik begrijp werkelijk niet wat zo iemand kan toevoegen aan de zaak.

Reference 2 - 3.07% Coverage

„Doe most toeze bliev'n", luidde de boodschap van actiegroep Tegenwind Veenkoloniën. De reactie van de belangengroep, die niet bij de aanstelling was betrokken, liet aan duidelijkheid niets te wensen over. „De missie van Oterdoom is bij voorbaat mislukt."

[<Files\\2015-11-17 Gemeenten beschuldigen Kamp van ondemocratisch proces windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.13% Coverage]

Reference 1 - 2.13% Coverage

In het proces trekken de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze gezamenlijk op. Co Lambert, wethouder in Aa en Hunze: "De Rijkscoördinatieregeling is een ondemocratisch instrument dat volgens ons ten onrechte wordt toegepast op het windpark Drentse Monden en Oostermoer."

[<Files\\2015-12-28 Windboeren beschuldigd van boycot - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.88% Coverage]

Reference 1 - 1.88% Coverage

„De boeren tappen uit een ander vaatje. Op deze manier denken ze de turbines door onze strot te kunnen drukken", zegt Nieboer.

[<Files\\2016-01-12 Omwonenden voorzien sabotage aan windmolens ~ TROUW>](#) - § 3 references coded [5.45% Coverage]

Reference 1 - 0.93% Coverage

Omwonenden van windmolens worden niet serieus genomen en dat kan harde acties uitlokken, aldus Koers.

Reference 2 - 1.41% Coverage

Omwonenden zijn door het Rijk monddood gemaakt, zegt hij vandaag in een interview in Trouw. Ze worden volgens hem genegeerd en weggezet als dwarsliggers.

Reference 3 - 3.11% Coverage

In zijn eigen woonplaats Schettens is voor het eerst in de kerkeraad ruzie geweest over een plan van een ontwikkelaar voor een windmolen. "Ik hoor van families waar broers niet meer met elkaar praten vanwege gedoe over windmolens. De overheid zou juist van tegenstanders medestanders moeten maken. Het dossier is een splijtzwam geworden."

[<Files\\2016-01-19 Kamp wil geen time-out windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.49% Coverage]

Reference 1 - 3.49% Coverage

Volgens hen staat de bevolking lijnrecht tegenover de politiek/overheid en de landbouwers die geld verdienen aan windmolens.

„Windboeren hebben recent leden van onze vereniging met chantagepraktijken onder druk gezet. Zij hebben gedreigd ondernemers die zich tegen het windpark verzetten te boycotten.”

[<Files\\2016-02-04 Drenthe met lege handen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.10% Coverage]

Reference 1 - 2.10% Coverage

„Het gaat om de bevoegdheid van de minister en alleen de Tweede Kamer kan die wijzigen”, onderstreepte gedeputeerde Tjisse Stelpstra. „De minister geeft ons geen extra tijd. Ik wek geen valse hoop.”

[<Files\\2016-03-07 Opinië Windparken tegen wil en dank - Plus - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.81% Coverage]

Reference 1 - 1.47% Coverage

De burgers willen helemaal geen profijt hebben van de windparken, betoogt Daniël Venema uit Valthermond, sterker nog, ze willen de windparken helemaal niet.

Reference 2 - 2.34% Coverage

De mensen in de lintdorpen worden voor hun gevoel volledig omsingeld door windmolens. Het landschap in de monden wordt volledig verwoest door deze gigantische windmolens en niemand die de burgers van Borger-Odoorn en Aa en Hunze tegemoet wil komen.

[<Files\\2016-03-21 Actiegroep Tegenwind boycot spreekuren windparken om 'Noord-Koreaanse toestanden' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.50% Coverage]

Reference 1 - 1.50% Coverage

Die voorwaarden zetten kwaad bloed bij onder meer Tegenwind. De actiegroep heeft zelfs aangekondigd vanmiddag actie te voeren en spreekt van 'Noord-Koreaanse toestanden'.

[<Files\\2016-03-24 Kamp niet van slag door eis Tichelaar - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.60% Coverage]

Reference 1 - 1.60% Coverage

Inwoners in zowel het Mondengebied als bij Meeden en Veendam vinden dat de windturbines hen zonder noemenswaardig overleg zijn opgedrongen.

[<Files\\2016-04-02 'Boeren, kom praten over alternatieven windmolens' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.65% Coverage]

Reference 1 - 2.65% Coverage

Er leeft veel onrust, aldus Paas. De ondernemer heeft een ICT-bedrijf in Stadskanaal en is bestuurslid van ondernemersvereniging Buinermond. Hij ziet het om zich heen. Kinderen die niet meer met elkaar spelen. Windboeren die zich steeds ongemakkelijker voelen. Onenigheid in de kerk en bij sportclubs.

[<Files\\2016-04-19 Hoe dichter bij windmolens, hoe meer de huizenprijs daalt ~ De Volkskrant>](#) - § 1 reference coded [1.47% Coverage]

Reference 1 - 1.47% Coverage

'MIJN HUIS IS HELEMAAL NIKS MEER WAARD'

Theo van Ruiten voerde actie om de waardedaling van zijn monumentale Drentse boerderij door de komst van een windpark erkend te krijgen. Het lukte. Maar nu moet hij zijn huis gedwongen verkopen.

[<Files\\2016-04-26 WindNEE~ Wat doet de overheid met uitkomsten van bijeenkomsten windturbines in de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.56% Coverage]

Reference 1 - 2.56% Coverage

Volgens de actiegroepen zijn er veel zorgen over de afstand waarop de windturbines van woningen zijn gepland, gezondheidsrisico's, overlast, handhaving van de normen en economische gevolgen voor de regio. Er is geen vertrouwen dat de overheid de burger zal beschermen tegen de nadelige invloeden van dit windpark.

[<Files\\2016-06-01 'Omwonenden windparken voelen zich niet serieus genomen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.55% Coverage]

Reference 1 - 1.55% Coverage

Ongeveer 78 procent van de inwoners rond het geplande windpark in de Veenkoloniën heeft het gevoel dat de belangen van omwonenden niet serieus worden meegewogen in de besluitvorming.

[<Files\\2016-06-29 'Windpark Mondengebied dreigt een rommeltje te worden' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.78% Coverage]

Reference 1 - 1.78% Coverage

De gemeente oordeelt dat het Rijk de visie van de gemeente toch niet serieus neemt en dat zo'n welstandsadvies daarom een wassen neus is.

[<Files\\2016-09-06 PvdA~ 'Kamp moet Drenthe wel serieus nemen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.59% Coverage]

Reference 1 - 2.59% Coverage

De PvdA in Drenthe wil met Provinciale Staten een signaal afgeven aan minister Henk Kamp over de stilte rond het windmolenpark. „De minister moet Drenthe wel serieus nemen.”

[<Files\\2016-09-24 Meepraten in Cassata~ Actiegroepen moeten blijven meepraten over windparken in de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.80% Coverage]

Reference 1 - 2.80% Coverage

De actieclub vindt dat er na vijf jaar overleg met de overheden nog steeds geen enkele aandacht is voor de belangen van de duizenden inwoners die de windplannen afwijzen. Het besluit van minister Henk Kamp deze week, om de windparken Oostermoer en De Drentse Monden met wat kleine aanpassingen door te zetten, is daar volgens woordvoerder Jan Nieboer ook weer het bewijs van.

[<Files\\2016-09-27 Drenthe zet licht voor windpark op groen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.96% Coverage]

Reference 1 - 2.96% Coverage

Zo van: een minister die Drenthe niet serieus neemt, krijgt wat betreft de noodzakelijke vergunningen geen

medewerking meer, dat idee. Stelpstra benadrukte echter dat hij in gesprek wilde blijven met de minister.

[<Files\\2016-12-20 'Minister Kamp op zijn plek gezet door Tweede Kamer' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.52% Coverage]

Reference 1 - 5.52% Coverage

De DorpenAlliantie is een samenwerking van dorpsraden, dorpsverenigingen, dorpenbeheerteams en stichting Oldambt Windmolenvrij in Menterwolde, Veendam en Oldambt. „We hebben te maken met een minister die totaal vervreemd is van de bevolking en een gedeputeerde, Nienke Homan, waarvan we met elkaar gezellig windmolentjes moeten gaan knuffelen.

[<Files\\2016-12-22 Gemeenten schrijven minister Kamp over 'mooie uitdagende' motie windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.55% Coverage]

Reference 1 - 3.55% Coverage

Burgemeesters en wethouders van de drie gemeenten vinden de voorgenomen bouw van het windpark 'een onevenredige inbreuk' op het landschap, het woon- en leefklimaat. Door gebrek aan draagvlak is grote sociale onrust ontstaan, vinden de lokale overheden.

[<Files\\2017-01-21 'Stadskanaal is niet klaar met molens' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.67% Coverage]

Reference 1 - 2.67% Coverage

Maar Stadskanaal is volgens Gelling dus nog niet klaar. De 45 windmolens die het park zou gaan tellen, komen vlakbij de gemeente Stadskanaal te staan. „Onze inwoners krijgen er dus last van”, zei de wethouder.

[<Files\\2017-01-21 PvdA in Veenkoloniën wil landelijke campagne eigen partij boycotten - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.64% Coverage]

Reference 1 - 2.64% Coverage

De afdelingen van de PvdA in Borger-Odoorn, Aa en Hunze en Stadskanaal dreigen de landelijke verkiezingscampagne van hun partij in de regio te boycotten. „We voelen ons in de steek gelaten door de Tweede Kamerfractie”, zegt Jan Feiken, campagneleider van de afdeling Borger-Odoorn.

[<Files\\2017-01-21 Regionale afdelingen PvdA dreigen met boycot verkiezingscampagne - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [4.28% Coverage]

Reference 1 - 4.28% Coverage

BORGER - De afdelingen van de PvdA in Borger-Odoorn, Aa en Hunze en Stadskanaal dreigen met een boycot van de landelijke verkiezingscampagne van hun partij in de regio, dit meldt Dagblad van het Noorden. Zo zouden de afdelingen van de PvdA zich in de steek gelaten voelen door de Tweede Kamerfractie.

[<Files\\2017-01-24 PvdA wil dat Kamp zonnepark als alternatief voor windpark serieus neemt - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [7.57% Coverage]

Reference 1 - 7.57% Coverage

De PvdA in de Tweede Kamer eist van minister Kamp dat hij het zonnepark als alternatief voor Windpark Drentse Monden en Oostermoer serieus onderzoekt. Zonkoloniën. De partij doet een nieuwe poging om het uitgewerkte plan voor een solarpark op tafel te krijgen. Dat is de uitkomst van intern overleg, maandagavond op het gemeentehuis in Exloo, tussen PvdA'ers in de

Tweede Kamer, Provinciale Staten van Drenthe, gemeenteraden in de Drents-Groningse Veenkoloniën en het landelijk partijbestuur.

Kamp krijgt tijdens een spoeddebat, aangevraagd door de SP, van regeringspartij PvdA te horen dat er in de Veenkoloniën geen onomkeerbare besluiten over het omstreden windpark mogen worden genomen. „Dat geldt ook voor Meeden. Ook daar zijn plannen e PvdA-Kam

---

[<Files\\2017-01-24 Tweede Kamer krijgt spoeddebat over 'onuitvoerbare' windparkmotie - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.10% Coverage]

Reference 1 - 5.10% Coverage

„Ik accepteer het niet meer, dat op deze manier moties van tafel worden geveegd”, zegt Smaling. „Zo kan ik mijn werk niet doen als Kamerlid. De mensen in het gebied zien me aankomen. De minister moet heel serieus naar de alternatieve plannen (een groot park met zonnecollectoren, red.) kijken. Die initiatiefnemers moeten bij Kamp aan tafel.”

[<Files\\2017-01-30 Sterk Lokaal niet te spreken over uitspraken gedeputeerde Stelpstra - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.61% Coverage]

Reference 1 - 4.61% Coverage

Gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) heeft volgens Oosterveen een kans gemist om zich in te zetten voor inwoners van het gebied en bovendien de Tweede Kamer op onacceptabele wijze de les gelezen. „Als de Tweede Kamer, of de Staten, zo’n opdracht geven, moet je als minister of gedeputeerde die opdracht uitvoeren”, vindt Oosterveen.

[<Files\\2017-02-15 Demonstranten steken windmolen naast provinciehuis Drenthe in brand - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.77% Coverage]

Reference 1 - 3.77% Coverage

De actiegroepen willen dat het provinciebestuur in actie komt en bij de minister aanklopt om hem te zo ver te krijgen dat opnieuw wordt gekeken naar de opgave voor duurzame energie in Drenthe en dat de alternatieven voor windturbines serieus worden meegenomen ter vervanging van het windpark.

[<Files\\2017-09-14 'Plan windpark was overval' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.69% Coverage]

Reference 1 - 1.69% Coverage

De planning van een groot windpark in de Drentse Monden was een bestuurlijke overval met grote gevolgen voor de inwoners, aldus de Dtegenstanders.
e Raad van Stat

[<Files\\2017-11-20 Waarschuwing~ „Strijd tegen windmolens radicaliseert" - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.81% Coverage]

Reference 1 - 2.81% Coverage

Ze vinden de omvang van de geplande windparken in de Drentse Monden en de omgeving van Meeden buiten alle proporties. Ze hebben het gevoel dat de overheid hen willens wetens opzadelt met een energielandschap waarin ze zich ontheemd voelen.

[<Files\\2018-01-28 Actiegroep Platform Storm deelt pamfletten uit~ windboeren liegen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.43% Coverage]

Reference 1 - 2.43% Coverage

„Als je op groen inzet, wordt het gifgroen als je burgers stelselmatig misleidt en benadeelt op de meest primaire zaken als leefkwaliteit, levenslust, gezondheid en welvaart”, verklaart voorganger Jan Nieboer van de actiegroep.

[<Files\\2018-03-06 Relletje rond SP in windmolenkwesitie - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.17% Coverage]

Reference 1 - 4.17% Coverage

Ostrijdwijze.

nlangs nam de SP-fractie in Provinciale Staten van Drenthe openlijk en krachtig afstand van enkele harde acties door onbekenden. Politieke bestuurders Rein Munniksma (oud-gedeputeerde Drenthe en huidig burgemeester in Midden-Groningen) en Tjisse Stelpstra (gedeputeerde in Drenthe) stonden op posters afgebeeld als Duitse kampbeulen uit de Tweede Wereldoorlog.

[<Files\\2018-07-24 Burgemeester Seton~ Dreigbrieven tegen windpark gaan te ver - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.01% Coverage]

Reference 1 - 2.01% Coverage

BORGER - Hij kan zich voorstellen dat inwoners van de Veenkoloniën bezwaar hebben tegen de komst van windmolens. Maar voor het versturen van dreigbrieven aan de windboeren heeft burgemeester Jan Seton van Borger-Odoorn geen enkel begrip.

[<Files\\2018-07-27 Begin in het noorden niet over windmolens - NRC>](#) - § 1 reference coded [0.76% Coverage]

Reference 1 - 0.76% Coverage

Hoezeer het mis kan gaan, blijkt uit het voortslappende conflict dat de Groningse en Drentse veengebieden nu al jaren in zijn greep houdt, en waarin zelfs het Rijk en gemeenten lijnrecht tegenover elkaar staan.

[<Files\\2018-09-11 De harde strijd van de noordelijke turbineterroristen ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [3.84% Coverage]

Reference 1 - 3.84% Coverage

De strijd tegen windmolens verscheurt hele dorpen in Drenthe en Groningen. De strijd verhardt ook, zegt terrorismebestrijder NCTV in zijn laatste dreigingsrapport terrorisme. De turbineterroristen bedreigen, intimideren en vernielen. „Er liggen granaten en semtex klaar.”

[<Files\\2018-11-09 Minister Wiebes weigert nog te morrelen aan Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.34% Coverage]

Reference 1 - 1.34% Coverage

Wiebes vindt dat Moorlag met die laatste opmerking te luchtig doet over de hele procedure. En: „We zouden het nu anders doen. Beschouw deze procedure als afgerond.”

[<Files\\2018-11-16 Aa en Hunze en Borger-Odoorn willen minder windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.80% Coverage]

Reference 1 - 2.80% Coverage

Volgens wethouder Co Lambert van de gemeente Aa en Hunze leidt het "niet nakomen van de bestuurlijke

toezeggingen er toe dat het vertrouwen van onze inwoners in de politiek wederom een deuk oploopt. Genoeg reden voor beide colleges om een brandbrief te richten aan zowel minister als provincie om de toezegging van maximaal 150 megawatt na te leven.”

Appendix D.14 – Media Coding: Gridlock mechanism

[<Files\\2012-02-08 Milieufederatie wil geen windmolenparken in Drenthe - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.25% Coverage]

Reference 1 - 2.25% Coverage

De Natuur- en Milieufederatie zal zich tot het hoogste rechtsorgaan verzetten wat betreft de plannen voor de windparken Oostermoer en De Monden, omdat ze veel te groot worden en geen rekening houden met de omgeving, aldus de federatie.

[<Files\\2012-03-17 Eindeloze horizon wijkt voor windmolens ~ De Volkskrant>](#) - § 1 reference coded [1.07% Coverage]

Reference 1 - 1.07% Coverage

Omdat het Rijk uiteindelijk beslist over grote windmolenparken, verloopt het weerwerk van de provincie soms ondergronds. Onlangs overhandigde de Drentse gedeputeerde Rein Munniksma een nog vertrouwelijk computerbestand aan de actievoerders. Het programma toont in 3D hoe de windmolenformaties eruit zouden kunnen gaan zien.

[<Files\\2012-04-17 Ontwikkelaars windmolenparken niet blij met extra toets - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.81% Coverage]

Reference 1 - 1.81% Coverage

Defensie wil eerst weten of een windmolenpark binnen een straal van 75 kilometer effect heeft op radarposten, voordat groen licht wordt gegeven voor de bouw van zo'n windmolen.

[<Files\\2012-07-06 Verwarring in Drenthe na kamermotie over stilleggen windmolenplannen - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [3.78% Coverage]

Reference 1 - 1.28% Coverage

Verwarring in Drenthe over de consequenties van de aangenomen motie vannacht in de Tweede Kamer, om tijdelijk de bouw van windmolens op het land stil te leggen.

Reference 2 - 2.51% Coverage

Een kamermeerderheid van PvdA, VVD, PVV en SP wil dat in elk geval voor een half jaar plannen voor windmolenparken worden stilgelegd. De kamer wil eerst meer duidelijkheid over de gevolgen van windparken voor de omgeving. Het rijk moet eerst een half jaar de tijd nemen om alle plannen nog eens goed te beoordelen.

[<Files\\2014-09-25 Windregisseur voor Veenkoloniën is 'mosterd na de maaltijd' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.52% Coverage]

Reference 1 - 1.52% Coverage

D66 in Provinciale Staten stelde woensdag voor om iemand aan te stellen die kijkt of procedures bij de realisatie van windparken in de Veenkoloniën wel goed worden gevolgd.

[<Files\\2014-11-05 Groot bewonersonderzoek Veenkoloniën over windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.88% Coverage]

Reference 1 - 1.88% Coverage

Via de vragenlijst kunnen de omwonenden laten weten wat ze van de komst van de windmolens vinden. Het zogeheten draagvlakonderzoek wordt gehouden op initiatief van de drie gemeenten.

[<Files\\2014-12-05 Groot onderzoek naar windpark Veenkoloniën afgerond - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.80% Coverage]

Reference 1 - 2.80% Coverage

Het onderzoek werd in de gemeenten Borger-Odoorn, Aa en Hunze en Stadskanaal, uitgevoerd over windpark De Drentse Monden en Oostermoer. Via een vragenlijst konden de omwonenden laten weten wat ze van de windmolens vinden. Het draagvlakonderzoek is gehouden op initiatief van de drie gemeenten.

[<Files\\2015-03-03 Provincies zien wind niet zitten ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [4.04% Coverage]

Reference 1 - 4.04% Coverage

Leden van Provinciale Staten denken dat het de komende vijf jaar niet lukt om de afspraken over de aanleg van windmolenparken te halen. Deze afspraken zijn in 2013 in het Energieakkoord vastgelegd, om meer duurzame energie op te wekken en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen.

[<Files\\2015-04-09 Kamp wil doorpakken met Friese windmolens ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [3.96% Coverage]

Reference 1 - 3.96% Coverage

Eind vorig jaar keerden Provinciale Staten van Friesland zich tegen windmolens in het IJsselmeer. CDA, SP en ook regeringspartij PvdA vroegen Kamp donderdag om te wachten op een onderzoek dat de gemeente Súdwest-Fryslân heeft laten doen naar windturbines op een andere plek, langs de Afsluitdijk.

[<Files\\2015-06-18 'Windmolens in de Veenkoloniën hebben een verwoestende impact' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.37% Coverage]

Reference 1 - 2.37% Coverage

"Biedt maximaal weerstand tegen de druk van het ministerie van Economische Zaken om mee te werken aan de windparken in de Drentse Veenkoloniën." Die oproep doen ondernemers in het gebied aan provinciebesturen en gemeenten in Drenthe en Groningen.

[<Files\\2015-06-25 Aa en Hunze werkt niet mee aan vergunningen windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.05% Coverage]

Reference 1 - 2.05% Coverage

De gemeenteraad van Aa en Hunze heeft tegen het voorstel van het college gestemd om procedureel mee te werken aan het verlenen van een omgevingsvergunning voor het windpark De Drentse Monden en Oostermoer

---

[<Files\\2015-07-03 'Kamp gaat niet over windpark De Monden' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.36% Coverage]

Reference 1 - 2.36% Coverage

De gemeente verzet zich fel tegen de plannen voor een windpark van 150 megawatt rond Gasselternijveen Drouwenermond, Nieuw-Buinen, 1e en 2e Exloërmond.

[<Files\\2015-09-19 CDA-Kamerlid Mulder~ Keuze voor gebiedscoördinator windparken ongekend slecht - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.85% Coverage]

Reference 1 - 1.85% Coverage

'Ongekend slecht dit' en 'het ministerie van Economische Zaken heeft een ongelooflijke plaat voor zijn kop'. Harde kritiek van CDA-Tweede Kamerlid Agnes Mulder op de aanstellingsprocedure rond de gebiedscoördinator voor de windparken in de Veenkoloniën.

[<Files\\2015-09-30 Juridisch verzet tegen windturbines groeit - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.65% Coverage]

Reference 1 - 1.65% Coverage

Ruim vijfhonderd mensen gaan procederen tegen de komst van windturbines in de veenkoloniën.

[<Files\\2015-09-30 Windturbines~ Borger-Odoorn versus Rijk - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [1.66% Coverage]

Reference 1 - 1.66% Coverage

Borger-Odoorn slijpt de messen. „Wij blijven bij ons standpunt. Komen we er niet uit, dan spannen we dit najaar een kort geding aan", licht wethouder Freek Buijtelaar toe.

[<Files\\2015-10-05 Update~ 'Kamer moet windpark Veenkoloniën afblazen' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [8.21% Coverage]

Reference 1 - 8.21% Coverage

De ondernemers menen dat de komst van een grootschalig windpark desastreuze gevolgen heeft op sociaal-maatschappelijk en economisch gebied. Ze blijven zich verzetten tegen de aanwijzing, aldus Jan Nieboer, voorzitter van de ondernemersvereniging. „De Raad van State heeft gisteren de komst van een windmolenpark bij de Eem in Utrecht tegengehouden. De molens zouden een aantasting zijn van het open landschap. Dat geldt ook voor de Drentse monden en de veenkoloniën." De ondernemers hebben procedures in voorbereiding richting de Raad van State. Ook wordt een civiele procedure in gang gezet tegen de aanwijzing.

[<Files\\2015-10-13 Minister Kamp~ Geen reden om regie windparken terug te geven aan gebied - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.22% Coverage]

Reference 1 - 1.22% Coverage

De gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze zijn het daar niet mee eens. Zij willen via de rechter de regie over de bouw van de windparken weer terug halen.

[<Files\\2015-10-14 Provincie praat over windmolens Veenkoloniën~ 'Het is een verplicht nummertje' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.60% Coverage]

Reference 1 - 1.60% Coverage

De provincie Groningen wil dat het plan voor windmolens ook getoetst wordt op overlast voor inwoners op Gronings grondgebied Het gaat dan met name over inwoners van Stadskanaal en omgeving meldt RTV Noord.

[<Files\\2015-10-14 PVV~ Provincie moet ook naar de rechter voor windparken - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.94% Coverage]

Reference 1 - 1.94% Coverage

De Statenfractie van de PVV roept de provincie op om zich aan te sluiten bij het kort geding van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze tegen het windenergiepark Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2015-11-17 Gemeenten beschuldigen Kamp van ondemocratisch proces windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.23% Coverage]

Reference 1 - 2.23% Coverage

De gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn stappen naar de rechter omdat ze het niet eens zijn met minister Kamp van Economische Zaken. Hij wil de besluitvorming over het windpark De Drentse Monden en Oostermoer op nationaal niveau regelen, maar de gemeenten vinden dat ondemocratisch.

[<Files\\2016-01-19 Kamp wil geen time-out windpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.07% Coverage]

Reference 1 - 3.07% Coverage

Zaterdag riepen ongeveer 250 bedrijven in de Kanaalstreek/Buinermond en de Solargroep in deze krant op tot een time-out om escalatie te voorkomen. Volgens hen staat de bevolking lijnrecht tegenover de politiek/overheid en de landbouwers die geld verdienen aan windmolens.

[<Files\\2016-01-20 Update~ Kort geding over windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.42% Coverage]

Reference 1 - 5.42% Coverage

In de rechtbank in Den Haag dient vandaag vanaf 11 uur het kort geding van de gemeenten Borger-Odoorn en Aa en Hunze tegen het Rijk. Beide gemeenten houden vast aan hun standpunt dat niet minister Kamp, maar de provincie bevoegd gezag is om de regie te voeren bij de plaatsing van turbines in windpark De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2016-02-04 Drenthe met lege handen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.65% Coverage]

Reference 1 - 1.70% Coverage

De PVV en D66 dienden gistermiddag in de Provinciale Staten moties in waarin zij vroegen om extra tijd voor het vinden van een oplossing. Die moties waren kansloos.

Reference 2 - 1.94% Coverage

Daarentegen was er wel statenbrede steun voor een op het nippertje ingediende motie van de PvdA die niets anders beoogt dan het verlies voor Drenthe een iets dragelijker aanzien te geven.

[<Files\\2016-03-21 Actiegroep Tegenwind boycot spreekuren windparken om 'Noord-Koreaanse toestanden' - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [4.09% Coverage]

Reference 1 - 1.13% Coverage

De actiegroep Tegenwind Veenkoloniën boycot spreekuren van het Rijk en de initiatiefnemers voor het windpark in de Veenkoloniën.

Reference 2 - 2.96% Coverage

Mensen kunnen informatie krijgen over de geplande vijftig windmolens. Maar de spreekuren zijn omstreden. Belangstellenden moeten zich vooraf aanmelden via een website. Pas als een aanmelding is goedgekeurd, mag iemand bij de bijeenkomst zijn. Bovendien mogen mensen niet filmen, foto's maken of gesprekken opnemen tijdens het spreekuur.

[<Files\\2016-03-22 Drenthe over molenplan Kamp~ 'Zo kan het echt niet' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.36% Coverage]

Reference 1 - 3.36% Coverage

Hij roept de inwoners van de windmolengebieden op om hun bezwaren nogmaals kenbaar te maken middels een zogenoemde zienswijze. „Wie het moeilijk vindt dat schriftelijk te doen, moet het vooral mondeling doen”, verklaart de gedeputeerde.

[<Files\\2016-04-26 WindNEE~ Wat doet de overheid met uitkomsten van bijeenkomsten windturbines in de Veenkoloniën~ - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [5.05% Coverage]

Reference 1 - 5.05% Coverage

De actiegroep WindNEE, die protesteert tegen de komst van windmolens in de Veenkoloniën, heeft er geen vertrouwen in dat de overheid iets gaat doen met de uitkomsten van de spreekuren die afgelopen maand voor de bewoners zijn georganiseerd.

De actiegroep heeft daarom een brief naar minister Kamp van Economische Zaken en de Tweede Kamer gestuurd. WindNEE wil van Kamp horen wat er precies gedaan wordt met de bijdragen van de omwonenden. "Aangezien we daar geen goed gevoel bij hebben, hebben we deze brief ook aan de leden van de Tweede Kamer gestuurd, en naar de landelijke pers", stelt de groep op haar website.

[<Files\\2016-05-09 'Claim tegen megawindmolens' ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [4.64% Coverage]

Reference 1 - 4.64% Coverage

Het Nederlands instituut van radioastronomie, Astron, dreigt met een schadeclaim van 100 miljoen euro tegen de plannen om megawindmolens te bouwen in de Drenthse Veenkoloniën. Volgens het instituut zullen de windmolens voor 'desastreuze' wetenschappelijke schade zorgen.

[<Files\\2016-09-06 PvdA~ 'Kamp moet Drenthe wel serieus nemen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [9.40% Coverage]

Reference 1 - 9.40% Coverage

De PvdA in Drenthe wil met Provinciale Staten een signaal afgeven aan minister Henk Kamp over de stilte rond het windmolenpark. „De minister moet Drenthe wel serieus nemen.” Het voornemen van de PvdA is een reactie op uitspraken van gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie), maandag in Dagblad van het Noorden. De gedeputeerde maakte zijn zorgen kenbaar over de stilte die heerst rond het windpark De Drentse MondenOostermoer. Een afspraak tussen de provincie en Economische Zaken werd zonder opgaaf van redenen afgezegd. Het onderzoek naar de mogelijke effecten van de geplande windturbines op astronomieproject Lofar is uitgesteld.

[<Files\\2016-09-07 Provinciebestuur voelt van twee kanten tegenwind - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [11.85% Coverage]

Reference 1 - 6.27% Coverage

De provincie zit klem tussen minister Kamp die Drenthe niet serieus zou nemen en bewoners die zeggen dat ze in het winddossier in strijd met de wet heeft gehandeld. Morgenmiddag vindt het gewenste gesprek plaats tussen gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) en minister Henk Kamp van Economische Zaken. Het gesprek over de zorgen die leven in Drenthe, dat eerst was afgezegd. Die zorgen gaan niet (alleen) over de versturende werking van de molens op het astronomische miljoenenproject Lofar, maar (vooral) over windturbines die te dicht bij de huizen van inwoners van het Mondengebied zijn gepland.

Reference 2 - 5.58% Coverage

Maar dat gaat er bij Stelpstra en het merendeel van de fracties niet in. De PVV opperde nog wel een onderzoek naar het handelen van het provinciebestuur in het winddossier. En D66 wilde nog wel de documenten ontvangen die de beschuldigingen van de inwoners onderbouwen. Maar Nico Broekema uit Emmen, Jan Nieboer uit 2e Exloërmond en Toine de Jong uit Holthone kregen vooral het advies om naar de rechter te stappen, als ze vinden dat de provincie in de afgelopen jaren verkeerd heeft gehandeld. „We gaat tot het uiterste”, zei Broekema.

[<Files\\2016-09-14 Kamer wil uitleg over windmolenplan Veenkoloniën - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [10.87% Coverage]

Reference 1 - 10.87% Coverage

uitleggen, zo eist de Kamer.

Gedeputeerde Tjisse Stelpstra zei dinsdag in Dagblad van het Noorden dat Kamp volgende week donderdag de knoop wil doorhakken. Kamerlid Eric Smaling (SP) is daar verbaasd over. „Gezien de hoeveelheid kritiek uit de regio en de zorgen om de invloed van de windmolens op Lofar vind ik dat er voldoende tijd voor deze beslissing moet zijn”, zegt Smaling.

De SP'er wil eerst de reactie van Kamp op de vele zienswijzen zien. Ook wil hij het rapport van het Agentschap Telecom, dat de gevolgen voor de radiotelescopie van Lofar onderzoekt, afwachten. Dat rapport wordt ergens dit najaar verwacht. „Een besluit als dit kan niet worden genomen voordat de Kamer hier iets over kan zeggen”, zegt Smaling. Een meerderheid van de Kamer steunde hem hierin.

[<Files\\2016-09-24 Meepraten in Cassata~ Actiegroepen moeten blijven meepraten over windparken in de Veenkoloniën - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.56% Coverage]

Reference 1 - 1.56% Coverage

Tegenwind Hunzedal is inmiddels uit Tegenwind Veenkoloniën gestapt. "Niet meer in gesprek gaan, beperkt de mogelijkheden om voor de belangen van omwonenden op te komen", aldus de Vereniging Tegenwind Hunzedal.

[<Files\\2016-09-27 Meeden en Monden samen naar Den Haag voor strijd tegen windturbines - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [13.54% Coverage]

Reference 1 - 13.54% Coverage

Actievoerders tegen windturbines uit Meeden en de Drentse Veenkoloniën bundelen hun krachten. Op 5 oktober gaan ze samen met bussen naar Den Haag.

die namens de gezamenlijke actiegroepen in het gebied Oostermoer en de Drentse Monden de actie coördineert.

Nieboer beschouwt 5 oktober als een uitgelezen moment omdat dan in de Tweede Kamer de evaluatie van het energieakkoord op de agenda staat. „Als tegenstanders uit Noord-Nederland willen wij ons samen profileren en op een democratische manier de gekte van de duurzaamheidsgedachte achter windturbines opnieuw benadrukken.”

Strijd

Nieboer wil nog eens duidelijk maken dat hij blijft vechten tegen de komst van 45 windturbines in de veenkoloniën, maar dan wel met geoorloofde middelen. Praktijken

„Wij gaan daar op de trom slaan om de politiek wakker te schudden”, zegt Jan Nieboer als brandstichting, zoals waarschijnlijk is gebeurd met de kapschuur van windboer Ten Have, en betonnen blokken op maisakkers, waar machines zich op stuk kunnen bijten, zijn wat hem betreft uit den boze.

[<Files\\2016-10-04 Storm en WindNee in protest tegen windmolens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.45% Coverage]

Reference 1 - 5.45% Coverage

De actiegroepen Storm en WindNee protesteren morgen in Den Haag tegen de komst van windmolens in De Drentse Monden en Oostermoer. De actiegroepen zijn het niet eens met het besluit van minister Henk Kamp om een windpark in de gebieden te realiseren.

[<Files\\2016-10-04 WindNee protesteert in Den Haag - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.21% Coverage]

Reference 1 - 1.21% Coverage

Actiegroep WindNee gaat morgen met een bus vol demonstranten actievoeren in Den Haag tegen de komst van windparken De Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2016-11-18 Actievoerders tegen windmolens opnieuw naar Den Haag - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.08% Coverage]

Reference 1 - 1.08% Coverage

Een groep Drentse tegenstanders van windmolens gaat volgende week donderdag opnieuw demonstreren in Den Haag.

[<Files\\2016-11-29 Stadskanaal in beroep tegen windmolenpark - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.16% Coverage]

Reference 1 - 3.16% Coverage

De gemeente Stadskanaal gaat toch in beroep tegen het plan voor de bouw van het windmolenpark Drentse Monden en Oostermoer. Dat hebben burgemeester en wethouders maandag bekend gemaakt. Ze maken daarmee duidelijk elke strohalm in hun strijd tegen het park te willen aangrijpen.

[<Files\\2016-12-17 PVDA en SP willen windmolenplannen uitstellen - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [3.00% Coverage]

Reference 1 - 3.00% Coverage

De PVDA en SP in de Tweede Kamer dienen dinsdag een motie in over een bezinningsperiode met betrekking tot het windpark Drentse Monden en Oostermoer.

De motie houdt in dat er tot aan de verkiezingen van 15 maart pas op de plaats wordt gemaakt als het gaat om het plaatsen van de omstreden windmolens in de grensstreek.

[<Files\\2016-12-19 Initiatiefnemers windpark~ Uitstel onverstandig - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.74% Coverage]

Reference 1 - 1.74% Coverage

De SP dient morgen in de Tweede Kamer een motie in over een bezinningsperiode met betrekking tot het windpark Drentse Monden en Oostermoer. De partij wordt ondersteund door de PvdA en het CDA.

[<Files\\2016-12-20 'Minister Kamp op zijn plek gezet door Tweede Kamer' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1

reference coded [4.99% Coverage]

Reference 1 - 4.99% Coverage

Vooral het gebrek aan inlevingsvermogen voor de direct betrokken inwoners heeft ontzettend veel kwaad bloed gezet." De DorpenAlliantie heeft een zienswijze tegen het inpassingsplan windpark N33 ingediend. „Het ontwerp is gebaseerd op handjeklap. Van een heldere participatiemaatschappij is totaal geen sprake.”

[<Files\\2016-12-20 Kamer~ 'Aanleg windmolenpark in Drentse Veenkoloniën voorlopig uitstellen' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.63% Coverage]

Reference 1 - 2.63% Coverage

De aanleg van een windmolenpark in de Drentse Veenkoloniën moet voorlopig worden uitgesteld en de regering moet alternatieven zoeken om de voorgenomen hoeveelheid duurzame energie op te wekken. Een ruime meerderheid in de Tweede Kamer vindt dat er een pas op de plaats gemaakt moet worden bij de bouw van het windpark.

[<Files\\2016-12-20 Tweede Kamer stemt in met bezinningsperiode Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.92% Coverage]

Reference 1 - 4.97% Coverage

De plannen voor het windpark Drentse Monden Oostermoer staan onder druk. De Tweede Kamer stemde dinsdagmiddag in ruime meerderheid voor een motie die oproept tot een bezinningsperiode en een onderzoek naar alternatieve energieproductie. De motie van de SP en regeringspartij PvdA kreeg steun van bijna de volledige Tweede Kamer, inclusief de VVD. Alleen de PVV, geen voorstander van gesubsidieerde energieproductie, stemde tegen.

Reference 2 - 1.96% Coverage

De vergunningen voor het park zijn (door het Rijk en de provincie) al verleend, maar meerdere stichtingen en particulieren hebben beroep ingesteld bij de Raad van State.

[<Files\\2016-12-21 Wakker Emmen en LEF! willen komst windmolens opschorten - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [6.21% Coverage]

Reference 1 - 6.21% Coverage

Fracties in de gemeenteraad van Emmen grijpen iedere gelegenheid aan om de windmolendiscussie nieuw leven in te blazen. Het feit dat een meerderheid van de Tweede Kamer achter een bezinningsperiode voor het windpark Drentse Monden en Oostermoer staat, heeft Wakker Emmen en LEF! tot actie verleid. De eerste gaat donderdag in de raad vragen om de bezinningsperiode ook in Emmen toe te passen en LEF! wil hetzelfde bereiken middels een motie.

[<Files\\2016-12-22 Gemeenten schrijven minister Kamp over 'mooie uitdagende' motie windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [7.46% Coverage]

Reference 1 - 3.88% Coverage

De fracties van de SP, D66, PVV, 50Plus en Sterk Lokaal in Provinciale Staten hebben in een brief aan commissaris van de Koning Jacques Tichelaar de provincie opgeroepen om zo snel mogelijk, samen met zoveel mogelijk betrokken partijen, in gesprek te gaan met minister Kamp.

Reference 2 - 3.57% Coverage

Een ruime meerderheid in de Tweede Kamer stemde dinsdag voor een motie, ingediend door de SP en de PvdA. Ze geven Kamp daarin de opdracht om een bezinningsperiode in te lassen en de zoektocht naar alternatieven te starten. Kamp reageert na het kerstreces.

[<Files\\2017-01-06 Drentse Statenfractie PvdA wil uitleg Kamerleden over windparkmotie - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.70% Coverage]

Reference 1 - 2.66% Coverage

Op initiatief van de landelijke PvdA en de SP gaf de voltallige Tweede Kamer (op de PVV na) minister Henk Kamp van Economische Zaken de opdracht om de 45 in de Veenkoloniën geplande windmolens te heroverwegen.

Reference 2 - 4.04% Coverage

De PvdA maakt in Drenthe deel uit van de coalitie. Oppositiepartijen SP, D66, PVV, 50Plus en Sterk Lokaal riepen gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) en commissaris van de Koning Jacques Tichelaar (PvdA) al op om in actie te komen nu de Tweede Kamer het windpark in de Veenkoloniën ter discussie heeft gesteld.

[<Files\\2017-01-19 Kamp wil niets weten van uitstel windpark in Drenthe - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [7.83% Coverage]

Reference 1 - 2.24% Coverage

Een meerderheid van de Tweede Kamer steunde in december de motie van SP en PvdA om Kamp nog eens goed te laten kijken naar het geplande windpark. Op de PVV na wilden alle partijen dat de minister alle mogelijke alternatieven zou onderzoeken. De wens van regeringspartij PvdA was dat de hele kwestie over de verkiezingen van 15 maart zou worden getild.

Reference 2 - 5.59% Coverage

Tweede Kamerlid Eric Smaling (SP) is diep teleurgesteld. „De brief van Kamp is het bekende riedeltje over het landelijk energieakkoord en 6000 megawatt wind op land. In feite zegt hij: u bent te laat en het enige wat u kunt doen is de uitspraak van de Raad van State afwachten. Het is al de vierde of vijfde keer dat Kamp een aangenomen motie naast zich neerlegt. Die man is gewoon niet democratisch. We leven in een energiedictatuur. Hij trekt zich geen moer aan van de Tweede Kamer. Kamp heeft zijn eigen plan en iedereen die een spaak in het wiel steekt krijgt nul op het rekest. Niet alleen de Drenten, ook de mensen in Meeden hebben hele creatieve alternatieven. Het is niet zo dat ik Kamp een slechte minister vind. Hij doet er alles aan om duurzame energieopwekking te bevorderen, maar vergeet dat je daar draagvlak voor moet hebben. We laten het er niet bij zitten.”

[<Files\\2017-01-21 'Stadskanaal is niet klaar met molens' - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [12.90% Coverage]

Reference 1 - 7.51% Coverage

De gemeente Stadskanaal wil indien nodig de Staat der Nederlanden voor de rechter dagen om de bouw van windmolens in Drenthe te stoppen. Dat heeft wethouder Peter Gelling (Gemeentebelangen) gisteren bekend gemaakt.

Hij reageerde daarmee op het besluit van minister Henk Kamp om het windmolenpark Drentse Monden en Oostermoer niet te heroverwegen. De Tweede Kamer had daar met een motie om gevraagd. Kamp zei die motie onuitvoerbaar te vinden, mede omdat verleende vergunningen dan ingetrokken zouden moeten worden, met kans op schadeclaims. „Ik ben klaar”, zei de bewindsman in deze krant.

Reference 2 - 5.39% Coverage

Gelling benadert de komende dagen Tweede Kamerleden en vraagt hen of ze alsnog aandringen op het uitvoeren van de motie. „Dat hoop ik. Maar daarbij gaan we als gemeente ook zelf verder op de juridische weg. We hebben onlangs bij de Raad van State beroep tegen het windmolenbesluit ingesteld. De rijkscoördinatierегeling, waar het windmolenplan onder valt, sluit uit dat een gemeente zoiets doet. Maar we proberen het toch.”

[<Files\\2017-01-21 PvdA in Veenkoloniën wil landelijke campagne eigen partij boycotten - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.46% Coverage]

Reference 1 - 3.46% Coverage

De afdelingen van de PvdA in Borger-Odoorn, Aa en Hunze en Stadskanaal dreigen de landelijke verkiezingscampagne van hun partij in de regio te boycotten. „We voelen ons in de steek gelaten door de Tweede Kamerfractie”, zegt Jan Feiken, campagneleider van de afdeling Borger-Odoorn. „We lopen ons de benen uit het lijf voor de partij, maar zien daar niets voor terug.”

[<Files\\2017-01-21 Regionale afdelingen PvdA dreigen met boycot verkiezingscampagne - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [2.75% Coverage]

Reference 1 - 2.75% Coverage

De afdelingen van de PvdA in Borger-Odoorn, Aa en Hunze en Stadskanaal dreigen met een boycot van de landelijke verkiezingscampagne van hun partij in de regio, dit meldt Dagblad van het Noorden.

[<Files\\2017-01-24 PvdA~ 'Zonnepark moet kans krijgen' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [8.39% Coverage]

Reference 1 - 8.39% Coverage

De PvdA in de Tweede Kamer eist van minister Kamp dat hij het zonnepark als alternatief voor Windpark Drentse Monden en Oostermoer serieus Onderzoekt.
Zonkoloniën. De partij doet een nieuwe poging om het uitgewerkte plan voor een solarpark op tafel te krijgen.
Spoeddebat
Dat is de uitkomst van intern overleg in Exloo tussen PvdA'ers in de Tweede Kamer, Provinciale Staten van Drenthe, gemeenteraden in de Drents-Groningse Veenkoloniën en het landelijk partijbestuur.
Kamp krijgt tijdens een spoeddebat van regeringspartij PvdA te horen dat er in de Veenkoloniën geen onomkeerbare besluiten over het omstreden windpark mogen worden genomen. „Dat geldt ook voor Meeden. Ook daar zijn plannen voor een zonnepark die het bestuderen waard zijn”, zegt PvdA-Kamerlid Tjeerd van Dekken.
e PvdA-Kamerfractie

[<Files\\2017-01-24 Tweede Kamer krijgt spoeddebat over 'onuitvoerbare' windparkmotie - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.48% Coverage]

Reference 1 - 5.48% Coverage

De Tweede Kamer gaat op korte termijn in debat met minister Henk Kamp van Economische Zaken over waarom hij alternatieven voor het windpark Drentse Monden en Oostermoer niet wil onderzoeken. Op de VVD na steunden alle partijen dinsdag het verzoek om een spoeddebat in te plannen. „Ik zet in op volgende week”, zegt Tweede Kamerlid Eric Smaling (SP) die het initiatief nam.

[<Files\\2017-01-30 Sterk Lokaal niet te spreken over uitspraken gedeputeerde Stelstra - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [9.35% Coverage]

Reference 1 - 6.68% Coverage

De Statenfractie van Sterk Lokaal overweegt om tegen het dagelijks provinciebestuur een motie van afkeuring in te dienen. Volgens fractievoorzitter Douwe Oosterveen heeft het college van Gedeputeerde Staten verkeerd gehandeld in de discussie over het windmolenpark Drentse Monden en Oostermoer. Gedeputeerde Tjisse Stelpstra (ChristenUnie) heeft volgens Oosterveen een kans gemist om zich in te zetten voor inwoners van het gebied en bovendien de Tweede Kamer op onacceptabele wijze de les gelezen.

Reference 2 - 2.67% Coverage

De Tweede Kamer nam voor de jaarwisseling een motie aan waarin minister Henk Kamp van Economische Zaken werd opgeroepen om nog eens goed over het windpark na te denken en alternatieven te bestuderen.

[<Files\\2017-02-01 Drentse Staten zien geen reden terug te komen op windparkbesluit - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.87% Coverage]

Reference 1 - 3.87% Coverage

Sterk Lokaal diende met 50Plus en de SP gisteren een motie van afkeuring in tegen Stelpstra, die volgens hen harder met de vuist op tafel had moeten slaan bij Kamp. De motie kreeg alleen steun van D66. Geen van de partijen steunde het voorstel van de PVV om de provinciale besluiten terug te draaien, bij Kamp de regie terug te vragen, alternatieven te onderzoeken en een nieuw besluit te nemen over duurzame energie.

[<Files\\2017-02-06 Kamp~ geen begin maken met plaatsing windmolens Drentse Monden - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [8.34% Coverage]

Reference 1 - 8.34% Coverage

In afwachting van de uitspraak van de Raad van State in mei wordt geen begin gemaakt met de plaatsing van turbines op Windpark Drentse Monden en Oostermoer. Dat schrijft minister Henk Kamp van Economische Zaken aan de Tweede Kamer. De PvdA vroeg Kamp geen onomkeerbare besluiten te nemen en op zoek te gaan naar alternatieve plannen voor het windpark. In zijn beantwoording benadrukt de minister echter dat het windpark al is ingepast en vergund. Om die redenen noemde Kamp de motie waarin de Tweede Kamer eind vorig jaar verzocht een bezinningsperiode in te lassen en het windpark te heroverwegen, onuitvoerbaar

---

[<Files\\2017-02-07 CDA~ Vergunningen Drents windpark intrekken - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [9.40% Coverage]

Reference 1 - 2.75% Coverage

Het CDA in de Tweede Kamer wil dat de vergunningen voor het windpark Drentse Monden en Oostermoer worden ingetrokken. Kamerlid Agnes Mulder dient hiervoor dinsdagavond een motie in.

Reference 2 - 6.65% Coverage

Het windpark komt dinsdagavond in de Tweede Kamer aan de orde tijdens een energiedebat. De SP overweegt een motie van wantrouwen in te dienen tegen minister Kamp van Economische Zaken. SP-Kamerlid Eric Smaling vindt het volstrekt onacceptabel dat de minister de aangenomen motie voor een bezinningsperiode voor het windpark niet uitvoert. „We hebben nu vijf moties op een rij die de minister naast zich neerlegt. Het houdt een keer op.”

[<Files\\2017-02-07 SP~ motie van wantrouwen tegen Kamp - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [6.94% Coverage]

Reference 1 - 6.94% Coverage

De SP in de Tweede Kamer dient vandaag mogelijk een motie van wantrouwen in tegen minister Henk Kamp van Economische Zaken. Dat gebeurt tijdens het energiedebat in de Tweede Kamer. SP-Kamerlid Eric Smaling

vindt het volstrekt onacceptabel dat de minister de aangenomen motie voor een bezinningsperiode voor het Windpark Drentse Monden en Oostermoer niet uitvoert. „We hebben nu vijf moties op een rij die de minister naast zich neerlegt. Het houdt een keer op.”

[<Files\\2017-02-15 Demonstranten steken windmolen naast provinciehuis Drenthe in brand - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [4.96% Coverage]

Reference 1 - 4.96% Coverage

Demonstranten van Platform Storm, Tegenwind N33 en andere actiegroepen staken woensdagmiddag naast het Drents provinciehuis in Assen een van hout gefabriceerde windmolen in brand. Honderd meter verderop was de vergadering van de commissie omgevingsbeleid van Provinciale Staten net begonnen. Op de agenda staan vragen die te maken hebben met het windpark Drentse Monden en Oostermoer.

[<Files\\2017-02-15 Platform Storm steekt 'windmolen' in brand uit protest - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.47% Coverage]

Reference 1 - 1.47% Coverage

Platform Storm gebruikt de vergadering om nogmaals te protesteren tegen de plannen. Demonstranten staken een drie meter hoge houten windmolen in brand.

[<Files\\2017-03-23 Over Haagse wind en Drentse molens - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.14% Coverage]

Reference 1 - 2.14% Coverage

PvdA-Statelid Peter Zwiers, Veenkoloniaal, wil die kans grijpen. „We moeten een lobby op gang brengen, los van partijpolitiek. Dit is een collectief probleem. We moeten er als de kippen bij zijn.”

[<Files\\2017-09-14 Drents windpark moet op de schop, vindt voormalige PvdA-leider - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [2.39% Coverage]

Reference 1 - 2.39% Coverage

Het windpark Drentse Monden en Oostermoer moet op de schop. Ongeacht de uitspraak van de Raad van State. Dat vindt voormalig PvdA-leider Diederik Samsom. „Zoals het nu is, is het geen werken”, vindt hij. „Het proces is al heel ver gevorderd, maar het zou verstandig zijn voor alle bestuurders om zich te herpakken.”

[<Files\\2017-09-14 Drentse en Groningse tegenstanders windparken onderweg naar Den Haag - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.88% Coverage]

Reference 1 - 5.88% Coverage

Het wordt een volle bak donderdag bij de zitting van de Raad van State in Den Haag waar het plan voor het Windpark Drentse Monden en Oostermoer behandeld wordt. Een bus met 35 tegenstanders is vanochtend om 5.30 uur vertrokken uit Gieten. Bovendien reizen nog eens dertig tegenstanders van het windpark op eigen gelegenheid naar de Hofstad.

[<Files\\2017-09-14 Schieten op windpark bij Raad van State - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.36% Coverage]

Reference 1 - 3.36% Coverage

Bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, de hoogste bestuursrechter, zijn achttien bezwaren ingediend door omwonenden, organisaties en bedrijven, waaronder Stichting WindNEE en Stichting Platform

Storm. Volgens hen is er geen draagvlak voor in de samenleving en zijn er geschikte alternatieve locaties. De zitting bij de Raad van State duurt twee dagen.

[<Files\\2017-09-15 Meepraten in Cassata~ Nieuw kabinet moet windmolenbesluit voor de Veenkoloniën herzien - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.55% Coverage]

Reference 1 - 0.55% Coverage

Het nieuwe kabinet moet het windmolenbesluit voor de Veenkoloniën herzien.

[<Files\\2017-09-15 Veiligheid en gezondheidseffecten windmolenplan besproken bij Raad van State - RTV Drenthe>](#) - § 2 references coded [4.24% Coverage]

Reference 1 - 2.84% Coverage

Een bus met veertig tegenstanders vertrok gisteren van Gieten naar Den Haag. Karl Voshaart van Platform Storm is een van de tegenstanders die aanwezig was bij de eerste dag van de zitting. Hij vond dat rechters vooral vragen stelden om duidelijkheid over het dossier te krijgen. "Er is zoveel papierwerk heen en weer gestuurd de afgelopen jaren."

Reference 2 - 1.40% Coverage

Na vandaag kan het nog wel drie maanden duren voordat er een uitspraak komt. Stilzitten doet Platform Storm niet. "Wij blijven actief en wij blijven de politiek bewerken".

[<Files\\2017-11-20 Windparkdemonstranten op heterdaad betrappt langs snelweg richting Den Haag - Groningen - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [0.90% Coverage]

Reference 1 - 0.90% Coverage

'Burgers uit Groningen en Drenthe' gaan scherper actie voeren tegen de komst van grootschalige windparken.

[<Files\\2018-01-28 Actiegroep Platform Storm deelt pamfletten uit~ windboeren liegen - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [3.87% Coverage]

Reference 1 - 3.87% Coverage

Actiegroep Platform Storm heeft duizenden pamfletten verspreid met 'de waarheid achter de gifgroene leugens van de windboeren'. Enkele duizenden huishoudens en alle windboeren in de regio tussen Drouwenermond en Valthermond troffen zaterdag een envelop in hun brievenbus. Een twintig pagina's tellend pamflet tegen de plannen voor windmolens in het Mondengebied.

[<Files\\2018-02-21 Veenkoloniën krijgt definitief groot windpark - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [0.99% Coverage]

Reference 1 - 0.99% Coverage

In totaal werden achttien beroepschriften ingediend tegen het inpassingsplan van het windmolenpark Drentse Monden Oostermoer.

[<Files\\2018-03-08 Partijen Borger-Odoorn zien weinig in windmolenplan PvdA - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.87% Coverage]

Reference 1 - 1.87% Coverage

"Ze staan er nog niet, dus wij zijn tegen", stelt Annemiek de Groot van Leefbaar Borger-Odoorn duidelijk. "We

gaan het besluit niet accepteren. Er moeten nog vergunningen verleend worden, en er lopen nog diverse procedures. We blijven ons verzetten."

[<Files\\2018-03-15 Platform Storm waarschuwt Veenkoloniën voor planschadebureau - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [3.44% Coverage]

Reference 1 - 3.03% Coverage

Platform Storm houdt donderdagavond een informatiebijeenkomst in Nieuw-Buinen. Aanleiding is het groene licht dat de Raad van State heeft gegeven voor het plan voor 45 windmolens in Borger-Odoorn en Aa en Hunze. De aanwezigen worden bijgepraat over de vervolgstappen die zij kunnen nemen.

Reference 2 - 0.41% Coverage

PvdA wil motie indienen in Tweede Kamer

[<Files\\2018-07-16 Nieuwe dreigbrieven tegen windmolenbouwers~ 'Dit loopt verkeerd' - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.69% Coverage]

Reference 1 - 1.69% Coverage

De dreigbrief is verstuurd naar projectontwikkelaars, turbinebouwers, leveranciers van onderdelen, banken, een gerenommeerd advocatenbureau en belangenbehartigers in de bouw, schrijft het Dagblad van het Noorden.

[<Files\\2018-07-27 Begin in het noorden niet over windmolens - NRC>](#) - § 1 reference coded [1.49% Coverage]

Reference 1 - 1.49% Coverage

In Nieuw-Buinen, een Drents lintdorp met huizen in rode baksteen, woont de enige die tot nog toe is veroordeeld vanwege het verzet tegen de windmolenparken. Nadat in 2016 in de naburige dorpen brand werd gesticht bij voorstanders van de windparken, stuurde de 58-jarige man die winter samen met anderen onaangename kerstkaarten rond: „Spiegeltje, spiegeltje aan de wand, wat staat er nu weer in de brand?"

[<Files\\2018-09-10 NCTV~ Windmolenhaters radicaliseren, boeren gesaboteerd ~ Binnenland ~ Telegraaf.nl>](#) - § 1 reference coded [6.26% Coverage]

Reference 1 - 6.26% Coverage

Twee jaar geleden moesten boeren in de gemeente Midden-Groningen het ontgelden. Daar zijn bewoners fel tegen de komst van het vijftiende grote windmolenpark Meeden, deels op het terrein van lokale boeren. Er werden blikken met scherpe voorwerpen in weilanden gegooid, bedoeld om machines te saboteren. Toenmalig waarnemend burgemeester Rein Munniksma werd op aanplakbiljetten als nazibeul afgeschilderd. „Als je op zondagochtend wakker wordt en je ziet de stickers om je huis, dan is dat vervelend. Het komt ook bij je gezin binnen, bij je omgeving. Je moet doorgaan, maar het is voor geen meter. Het is walgelijk", zei hij er onlangs over in zijn afscheidsinterview bij RTV Noord.

[<Files\\2018-11-04 Statenfractie PvdA~ Minder windmolens in Drentse Monden en Oostermoer - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.69% Coverage]

Reference 1 - 1.69% Coverage

De Statenfractie van de PvdA vindt dat de initiatiefnemers zich moeten houden aan de eerder vastgelegde 150 megawatt, de partij wil daarom dat er 7 windmolens geschrapt worden.

[<Files\\2018-11-09 Minister Wiebes weigert nog te morrelen aan Drents windpark - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.90% Coverage]

Reference 1 - 3.31% Coverage

Kamerlid William Moorlag (PvdA) wil dat Wiebes een stap verder gaat dan enkel praten en zorgen overbrengen. Hij wil, samen met SP-Kamerlid Sandra Beckerman, dat de VVD-bewindsman alles in het werk stelt om de omvang van het park terug te brengen tot de 150 megawatt. Maar Wiebes is dat niet van plan. Hij ontraadt de donderdag door het tweetal ingediende motie. Deze wordt komende dinsdag in stemming gebracht.

Reference 2 - 3.59% Coverage

Mulder kwam zelf met een andere motie, ingediend met coalitiepartner D66. Dat de regering in de toekomst strakkere vergunningen te verlenen, waardoor geen discussie meer kan zijn over de maximum capaciteit van een windpark. In de motie staat de oproep aan de ontwikkelaars om samen met de omgeving de capaciteit van het park 'nog eens goed te bespreken en zo mogelijk te heroverwegen'. Wiebes zegt toe dat hij deze boodschap over zal brengen.

[<Files\\2018-11-16 Aa en Hunze en Borger-Odoorn willen minder windmolens - RTV Drenthe>](#) - § 1 reference coded [1.69% Coverage]

Reference 1 - 1.69% Coverage

De gemeenten Aa en Hunze en Borger-Odoorn willen dat er minder windmolens komen in het windpark in hun gebied. De minister moet zich houden aan de afspraken over het maximum toegezegde vermogen van 150 megawatt.

[<Files\\2018-12-05 Platform Storm~ 'Spataderen, aambeien en brandend maagzuur door windmolens' - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 1 reference coded [5.80% Coverage]

Reference 1 - 5.80% Coverage

Stichting Platform Storm, tegenstander van de windparken in Drenthe en Groningen, waarschuwt inwoners van de Veenkoloniën in een krantenadvertentie voor de gevolgen laagfrequent geluid. In een advertentie in huis-aan-huis-blad De Nieuwsbode (oplage 36.000) roept Platform Storm de lezers op om naar een informatiebijeenkomst te komen op donderdag 13 december in Tweede Exloërmond. 'Platform Storm informeert: Wat is uw gezondheid waard? Komt allen!' staat bovenaan de advertentie.

[<Files\\2018-12-07 Is er nog hoop dat er minder turbines komen in Windpark Drentse Monden~ Het ligt bij de initiatiefnemers... - Drenthe - DVHN.nl>](#) - § 2 references coded [6.66% Coverage]

Reference 1 - 3.25% Coverage

Loof trok in het najaar aan de bel toen bleek dat er in Windpark Drentse Monden Oostermoer 45 windturbines komen, met elk een capaciteit van 3,9 megawatt. De gezamenlijke capaciteit wordt daarmee 175,5 megawatt en dat is meer dan de 150 megawatt waarvan altijd sprake was. De PvdA vindt dat er zeven turbines uit het plan kunnen verdwijnen.

Reference 2 - 3.41% Coverage

De planvorming van het windpark is niet goed gegaan, heeft ook de minister toegegeven. Van alle kanten wordt er daarom op de initiatiefnemers aangedrongen om het overleg aan te gaan met de omwonenden en om hen wat tegemoet te komen. Zo heeft de Tweede Kamer een motie van die strekking aangenomen van Agnes Mulder (PvdA) en Carla Dik - Faber (ChristenUnie).

Appendix E1 – Interview summary: Ministry of Economic Affairs

Initially the farmers collective contacted the ministry (December 2010) that they were willing to start a wind farm project and in 2011 the state got officially involved. December 2010 the first initiative group contacted the state (Drentse Monden), slightly later a second (Oostermoer) and combined they reached more than 100 MW, which is necessary for a RCR resulting in the state stepping in. The farmers did contact province and municipality beforehand since this is a requirement for state support (which was checked with municipalities). (part of decision-making process of whether to use the RCR). First response was to contact municipality and province (multiple meetings and phone calls). Response from the municipalities was negative (we do not want wind mills and if any way less) and from the province negative (we wish to remain in control). Main reason for municipalities to not view the windmills negatively is presumed to be due to landscape impacts.

Province had a 'gebiedsvisie' set in 2010 having minor plans for wind energy expressing the entire region as area for potential development of wind energy projects. In the search area the current spot for the windmills was included. Municipalities claim this was not communicated clearly whereas the province claims it did communicate this clearly. Since the construction of the 'gebiedsvisie' contained a process where municipalities could express views the claim that this element came as a surprise is unlikely to be true according to respondent. Possible reasons for this feeling of "being surprised"; discontent with the outcome, poor communication province, poor engagement municipalities.

Scout (Riet Bakker) is assigned to collect views of all actors. Because of the multitude of ideas surrounding wind energy province expressed desire to collect those and map those (Jan 2011 - April 2011). Conversations on the matter afterwards did not result in consensus. Province wanted to keep in charge. Decision was made that the state would start a 'startnotitie/RCR' and province would meanwhile update their 'gebiedsvisie' whilst 'visie wind op land' was ongoing. There were three ongoing parallel tracks and not one single form of communication, which created a confusing package of difficult documents.

Juni 2011 startnotitie reikwijdte en detailniveau. End of the month first information evening and that was when most protest groups were formed. People asked a lot of concrete questions (how many, where, how tall) and this information was not available yet (because still development phase). This did create immediate distrust. However, the people on the info session also immediately noticed that one of the action groups only had one viewpoint: 0 windmills. Respondent expresses a problem: do you wait till there is more info available? When doing so people might feel like they haven't had a say. Do you immediately engage the audience? Then people will interpret the lack of information available as a lack of willingness to communicate again sparking distrust.

The responsibility for translating information to citizens predominantly lies with the municipalities and the farmers. The state did organize information sessions. Locations for organization sessions were chosen in consultation with municipality, but in communication municipality informed citizens as if the locations were chosen in complete undemocratic manner. The state views both wind parks as one geographical location. *(Note. This claim is not supported by all actors.)*

From the beginning case got political. In many municipalities, parties chose an anti-windmill profile during elections which entrenched their views as it would increase the risk of claims of voter deception if they were to cooperate. Fright for unpopular opinions and pressure from activist groups/ opposition also entrenched views (*example GroenLinks municipal councilor going against national party views*).

The research about citizen views cost 30-40.000 euros and was on request of action groups to the municipality. State was not surprised by result of this research as it was timed at a moment when the process was in full action. This makes it a very favorable moment for the anti-wind movement. (*Note. De Windvogel made a similar claim on measuring citizen support*) In 2014 the situation is polarized to the extent that a result like this is to be expected. Citizen basis should be measured over time. Furthermore, the respondent mentions a natural urge to vote against change when it comes to close, even when there is a majority in the region in favor of green infrastructure projects.

At the first meeting protest groups already showed immediate hostility towards the plans, foreshadowing a difficult process. Combination of “rational” reasons (change in landscape etc.) and emotional reasons “frame of rich farmers versus poor citizens”. The Veenkoloniën have a history regarding this cultural sentiment. Potential poverty in the region created a far more fertile soil for protest. Second dominant group is a group who came to live in the region for the landscape, making the “landscape pollution” argument a far more fundamental element of their discourse.

Action groups were good at reaching politics (on all levels) and were well able to push their views on the agenda. This was unique for this action group. Action groups spread disinformation and strongly framed views. Frame: “the state doesn't care” was strongly amplified and was beneficial for the municipalities so they hopped on that bandwagon. The approach from action groups (e.g. recording on info sessions) created distance between farmers and other informants and the citizens at information evenings. Farmers did not feel at ease and the approach fed mutual distrust.

Strong disagreement on whether the case had already been completely decided on. Respondent states that a lot of specifics have always been open to negotiation whereas protesters claimed the plan was completely set in stone from the get-go. There was unclarity on the amount of MW as the MER (*ELA*) and other exploratory studies used all kind of high maximum values. These values were communicated poorly and used as frames for political gain.

In 2011 and 2013 the state wanted a universal communication trajectory between government and citizens for the sake of clarity, which never happened. Whenever the state sent a letter informing citizens it was always communicated with a letter from the municipality claiming the opposite. Difficult to say whether ideological or politically motivated. In 2014 attempts were made to work on a multitude of plans/ trajectories (10) together with a wider range of municipalities and the province. To construct a more concrete plan on where the windmills would come. Municipalities found it difficult to look past their own entrenched interests of where they wanted the windmills. “Not in my municipality” was a common theme. Municipalities out of fear for unpopular decisions tend to vote against infrastructure changes.

‘Gebiedsvisie’ of province was not accepted by Borger Odoorn, Aa & Hunze and some neighboring municipalities (like Stadskanaal) took active approaches (*Note. sending letters requesting citizens to send protest to the national parliament*)

activating/ mobilizing protest. The region is not familiar with windmills which makes the concept a bigger unknown compared to other regions. Regions like Flevoland have a positive history regarding windmills.

Translation that the park was made smaller with each iteration was poor. Framing it as winners and losers from municipality “each windmill is a loss” resulted in a middle ground being gone leading to entrenchment at 0 windmills. Personal relationships between actors were good. Municipalities started lawsuit against the ministry where the municipalities wanted to split the park up into multiple parks. This could have been to return control over the process. Potentially also to signal to their citizens that they act. Frame against the minister in media: “even municipalities begin procedures against this minister”

The case against the permits of the park caused frustration for the state as the raad van state stated that the municipalities had to supply these permits, but then still decided not to, to further frustrate the process. Municipalities do not take their responsibility of finding a way to involve their citizens with the wind park and instead resist even beyond legal procedures.

Lack of municipal support/ backing when faced with radical activism, reduced willingness to communicate from the farmers. Financial investment from farmers reduced their flexibility. State had to use force to get the procedure of permits going, enforcing the frame that the state just does as it pleases as the entire process was not communicated to citizens transparently. General trend in the Netherlands of anti-establishment, province vs state, tense atmosphere, (increase in e.g. threatening responses, fake news, violence etc.) resonates in these processes. National political parties also tried to gain political support by giving attention to the case and gain support for a different agenda, even when decisions had already been made from political opportunism.

Note. There was difficulty getting an appointment with EZ and it took a considerable number of months before the interview could be scheduled.

Appendix E2 – Interview summary: The province: Drenthe

Note. The initial appointment that was made was cancelled on the day of my interview and another respondent was found willing to answer my question. This respondent however was considerably less knowledgeable because of his recent involvement with the case. The entire procedure felt to me as if the province was on guard for me.

The municipalities and province do not agree with the description of terrorism. *Note, this creates distance between farmers and province/ municipality.* Province also states that there were way bigger plans and a large variety of plans in early stages of the wind park. Province directly mentions NIMBY as a reason for resistance. The distance of the initial gebiedsvisie to the citizens caused protest only to take form when the plans became more directed/ closer. Limited citizen involvement with the initial provincial views. State organized information meetings. Province has no responsibility here and takes a hands-off approach. Municipalities expressed problems with large wind parks but no idea why. *Note. respondent is clearly uncomfortable answering questions that are more political in tone.* Effect of media on the process was substantial. Respondent vaguely hints towards potentially wrong or conflicting information in newspapers. Voices possibility that articles create unrest and polarization due to a lust for sensation. Activists have strong different beliefs regarding the negative effects and benefits of windmills. Different activist groups also have different opinions on how the decision by the judge should be viewed (state-province-WindNEE see it as final, municipality-STORM still resist)

Participation initiatives (de Windvogel) is complex in the region. The entrenchment in the view “no windmills here” from municipalities and activists forms a barrier for those who wish to participate because otherwise they might invest in something that will not happen. Process participation and financial participation were only considered once the process had become polarized. Therefore, these approaches had limited effect. Populist discourse from activist groups (pretending to speak from a broader basis) polarizes process. Difficult to judge how large the group is they represent. The step to acceptance of the arrival of a wind farm and toward actively participating and thinking of beneficial constructions never occurred. Delay was not product of the case becoming sensitive and politicians refusing to take decisions but of conflicting views and people frustrating the process from an agenda.

Communication from the side of the province was adequate. Atmosphere in information sessions was tense. Distance from citizens to state is big. Personal relations were no issue between actors. Different actors held different views (had different understanding) of the possibilities for renewable energy e.g. solar farms, large wind infrastructure etc. (alternatives on the rise). Local parties in the municipalities scored well throughout the Netherlands, this wind case did play a role in this, but this does not necessarily mean that municipalities with similar results kept protesting (e.g. Wakker Emmen was protesting in elections but now has a council member acting on the wind energy assignment)

Drenthe no specific culture for protest as a province. Respondent voices the hope that in future infrastructure projects the focus will lie on generating acceptance rather than building consensus.

Appendix E3 – Interview summary: Wind farmers collective

In 2009 the wind farmers collective first heard of the possibility of wind energy as a crop. End of 2009 a collective of wind farmers decided that wind energy had potential as a crop, and they wanted to develop it for themselves (*Note. financial stability*) and also for the region (as the region is nationwide seen as poor). The region is troubled and has a cultural past (farmers vs workers), rich vs poor. In 2009 there was no tension yet but there were developers who approached farmers about possible initiatives. This was a purely internal process where various farmers organized themselves in the collective. The 'gebiedsvisie' had opened a lot of possibilities but in order to keep it clear and simple and not the product of a million projects the farmers organized in a collective.

End of 2009 they sought contact with municipalities and province. They paid for an expensive feasibility-research (environmental effects, a sort of pre-research for something like a MER) on their own, increasing their economic investment in the plans. They contacted each political party as they felt that that was the way to reach most individuals in a short time. The farmers wanted a group with municipality, province, state and the farmers. Before the farmers decided to present their project 44 green energy initiatives had been presented but none of these had made it to completion. *Note. potentially there was some basis already for wind resistance for smaller initiatives in the past.*

A lot of the vision pieces (omgevingsvisie) were not very concrete. They described the region in broad terminology shying away from specifics (*energie landschappen* were not explained concrete). At first contact (2009) there were differences in beliefs on whether the province of Drenthe should participate in wind energy projects or whether the province should be kept clean of windmills. Individual relationships and communication positive. Farmers applied for RCR (RCR comes from a time where big infrastructure projects happened very slowly). It does not move all power to state, but when processes take very long it can change into that (*Note. self-fulfilling prophecy?*)

Farmers wanted to speak to all the parties within the region even before the state organised events. Various layers of government had different views on how things should be organised. Province wanted to keep control and did not like the state being present at the table. In media this dispute was strongly present. This strong communication between layers in the press also sparked a faster mobilization of action groups in the region. There were strong beliefs expressed by some protest groups against windmills. Media often had incorrect and different information which did not help.

Limited % of people truly engaged in the discussion: "what is the role of renewable energy/ wind energy in the province of Drenthe, what are the alternatives etc.". Unclear which percentage of the population had truly formed their own opinion based on information. Municipalities entrenched due to fear for electorate, topic was pushed forward for electorate. Respondent makes the claim that this might have also been the case for the other 44 initiatives (unpopular opinions, what if it costs X% electorate).

Farmers had the feeling that they had to the entire process by themselves and that nobody dared to connect (e.g. municipality) themselves to the project. This made the wind farmers less enthusiastic/ flexible in communication. Social pressure to not participate and the ever uncertainty (municipality not moving towards acceptance) made information evenings tense and cooperation limited. Radical action lead to national attention for the problem. Respondent hypothesizes that that was the main goal of the radical protests. A hard-line core of protesters will always be in disagreement with the wind farmers.

Self-fulfilling prophecy: *Raad van staten* now has now confirmed plans which actually now makes it impossible to create something that is a middle ground whereas that first would have been possible (“everything is already set in stone”)

Local newspapers had a large influence on public opinion, local influencers operated as brokers on local level (neighbours telling neighbours etc). Large group under influence of frames, respondents wonders what their own opinion would be? Farmers have been investing since 2009 and the project has not returned any money yet. If they do not do this on their own, a project developer will, and they will not see anything back from the profit. Everyone is allowed to invest in their project.

Sensation based media enlarged conflict, increasing tension. There was too little communication from state to citizens. The decisions made were not communicated properly. Suggestion by the respondent: explain various ways to get the energy transition moving. Organise evenings where you look at multiple trajectories (wind/ solar etc). ‘Gebieds Funds’ etc. This would allow people to go through the same process as the developers.

Drenthe province had decided that they did not accept the role of the state from the get-go as they did not see the problem as a topic for the state. Politics were not consistent and were too much steered by protest groups and electorate changing views and plans often creating large uncertainty for the farmers. Before the protest there were coalitions possible in the municipality to get support for wind energy initiatives. Too little support, too little vision and lack of clarity and courage. (*Note. respondent seems to hint at political opportunism as barrier to support*). Farmers tried to organise via politics and municipalities, but in hindsight they think they should have targeted the citizens more directly.

Appendix E4 – Interview summary: Municipality: Borger Odoorn

Claims that 400-600 MW was the first target that was presented. Municipality claims that they only heard from the plan after the state had given green light whereas wind farmers claim they contacted the municipality before on multiple occasions.

In the new “gebiedsvisie” that was being processed Aa & Hunze and Borger-Odoorn were not mentioned as regions for wind energy (municipality gives different reading to the ‘zoekgebied’). Claims there was contact between municipality and province about which municipalities belong to the ‘zoekgebied’ and that unclear communication was sent, and concept texts contained Borger-Odoorn and Aa & Hunze, but this was a mistake. In 2010 it was extended to Borger-Odoorn & Aa & Hunze and respondent claims there was no concrete plan. *Note. the wind farmers claim they have contacted the municipality before with their plans as it is a precondition for RCR. These can't both be correct.*

Respondent states that approach of municipality has always been to keep the conversation going and not protest too much. Respondent states that the RCR was presented as complete control by the state and there was no real space for dialogue. Recession and targets regarding “wind op land” were used as justification for RCR. Respondent states that municipality learned from a newspaper article that the region in Drenthe was part of potential areas for windmills. 0 communication to citizens, if anything people read it from newspapers, didn't learn it from anyone else.

Note. respondent states first plan in Borger Odoorn was presented at 2011, whereas the first initiatives were presented in 2009. Municipality has different view on whether combining the various parks into one park was legitimate. In 2011 two info evenings were organised by the state. At this time there, no organised resistance. Some protesters wanted to protest, and the state seemed unprepared for such resistance. Origin of that lies in cultural background of Veenkoloniën. (rich vs poor, farmers vs rest etc. *herenboeren vs veenarbeiders*) The region is poor and has a wide variety of socio-economic challenges. The locations of the info sessions were not chosen wisely and as such dealt damage to the process as it amplified distrust and a sentiment that the state held no care for the region.

State did minimum regarding deliberation because they knew that as long as they ticked the box the *Raad van State* would rule in their favour. Dialogue during information sessions was non-existent. After these sessions protest groups became more dominant in the region. WindNEE in Aa & Hunze & Storm in Borger-Odoorn. “Gebiedsvisie Wind Drenthe 2013” from municipalities was developed as second track alongside the RCR from the state. Municipalities organised own evenings and concluded 120 MW was the absolute maximum.

Suggestion: different format for info evenings. On location, combination of interactive and more speech-style communication, limited security and low entry requirements (asking individuals to sign up in a situation of distrust can already make attempts at deliberation ineffective).

There has always been a warm relationship between the municipalities and protest groups. Brokerage role for both the protest groups and the municipalities but not a single line of communication with state or province was established (*Note; resulting in a very strongly coloured discourse to be dominant in the region?*). Difference of opinion with state regarding the citizen basis for the plans, difference between various actors on how citizen basis should be measured (*Note. Windvogel*)

Municipality claims the basis report did not turn into something political (*Note. media framing would suggest otherwise*). Platform storm offered to help people with filling out the forms, claiming not to steer results. Municipality made costs hiring a company for this basis report (*Note increasing economic entrenchment in the situation*). In the public image the action groups (such as platform storm) might seem very radical, but there are a lot of different shades of activism, also containing constructive work groups looking for a solution to the impasse. Hard-line core (willing to use violence) and softer resistance (if *Raad van State* rules against us we need a plan to incorporate windmills properly). (*Note. media potentially plays role here*) Radicalisation within platform storm makes it more difficult to come to a solution, strengthening the impasse. A potential barrier for investment options in the form of the national organisation de Windvogel was the scope of their organisation. People had local concerns and wanted to be ensured of local investment. (*Note. dialogues of the deaf*). The line of communication was not fitting/

The EIA felt as an internal thing from the state feeding distrust in the region. There was no insurance that it was an independent review. Municipality felt that their views were not incorporated. There was a lot of uncertainty about how much MW was to be placed in the municipality, feeding unrest. The final plan was 150MW but still called both parks together a single plan. Municipality holds different views (*Note. potentially politically motivated*) on which parks should be considered one singular park. Separate parks would change the primary control back to municipality/province (reason for lawsuit). State did not want to split parks up from fear that it would take a lot more time for the wind farms to be realised.

Municipality read decision by the judge as a way to not interfere with political decisions. Court case got a lot of media traction. By not replying to state demands and by questioning the authority of the state in this process the state gained more control over the process as the process dragged on (*Note. self-fulfilling prophecy*). Miscommunication during one of the info sessions about what was needed caused fight. Sentiment “nobody listens to us” was alleviated by the king visiting the region, though this had no lasting impact on the impasse. Municipality refuses to call activism terrorism.

Cultural element *veenarbeiders vs farmers* (“*Calimero*” complex) Industries left in the 80s. House values decreased, personal living experience decreased. There is a rift between families pro and against windmills that splits communities. Personal investment from wind farmers caused entrenchment but also activists who have been invested since the first day of the plans making them extremely inflexible. (personal energy investment). Windmill case played an important role in local politics during the various elections reducing flexibility of politicians on the matter. (Borger-Odoorn: Burgerbelangen; “we want to make an activist sound against windmills and against the state”; this made the party feel closer when compared to the abstract concept of “the state”). Personal relationships are good between organisations (potential angry citizens but not in between organisations, governmental layers or stakeholders).

Appendix E5 – Interview summary: Platform STORM

According to the respondent in 2010 plans were developed secretly, and current plans make living and working impossible in the region. An alternative solution would be solar farms (which would have citizen basis). The respondent claims that in 2010 leaks from wind farmer negotiations caused unrest. Respondent holds a complete distrust to ministry of EZ and claims wind farmers in cooperation with state forced down plans through RCR.

All forms of communication between citizens and government are claimed to be insincere and purely part of a formal procedure without the actual intention to gain more citizen support. *Note. respondent echoes climate sceptic discourse (disagreement on importance effect disagreement on validity means religion of climate change, no scientific basis, echoing national discourse).* Respondent claims that wind farmers intimidated the action groups and in no way were looking for solutions to the dispute. *Note. respondent is actively framing in interview through mocking accents and imitating voices.* Respondent states that action groups and citizens were locked out of any form of deliberation

Because the action groups made it clear they wanted 0 windmills in the region, talking about a cooperation regarding windmills was difficult as that would basically be admitting defeat. There was no willingness from Storm to participate in financial constructions surrounding the wind farm. Respondent claims there were no problems with houses devaluating before the plans were revealed, but that this is now one of the major concerns for inhabitants of the region.

The region was poorly informed regarding windmills and platform Storm operated as broker to convey/translate information to citizens. *Note. distrust and anger are present in every statement.* The region is poor and poorly educated making communication from the state with fancy numbers of MW and turbine models completely inappropriate. Uncertainty surrounding the plans clearly fed distrust and anger. Earlier deliberation surrounding windmills would not have helped because windmills are per definition a bad idea

The respondent uses the frame of NIMBY (further elaborating by stating that people in the region are content with their surroundings and change is bad. The respondent presumes a certain level of protest is unavoidable, even if an alternative like a solar park would be presented). The respondent describes a general lack of communication in the region, few people with active societal engagement. *(Note. this could increase the effect of individual brokers)*

The sentiment of “province versus state” only rose because of the wind parks. The respondent describes people in the region having a slave-like nature, unlikely to resist or protest. Respondent sees no relationship between this project and other infrastructure plans in the past. Respondent holds complete distrust in MER/EIA and anything coming from the national government and calls the plans a crime against humanity.

Lack of information by EZ created both distrust and a stronger response. The respondent is significantly more positive of the role the municipalities played and claims local municipalities were ideology driven, not politically driven. No

political play was present in the municipality (*Note. strong doubt about this point, combined with previous statements of close cooperation between municipality and protest groups. It is difficult to differentiate in this conversation between theatrical stories and answers that truly describe the situation. Respondent has the tendency to slip into political answers trying to convince me of his quest, rather than sticking to the questions*).

The length of the process contributed to people polarizing (as lots of volunteers have a large energy investment in the case and their views), the interviewee does not recognise the description of terrorism and frankly found that to be insulting to the protesters. Furthermore, the respondent claims the wind farmer burned his own shed for economic gain. (*Strong doubt regarding this statement as all the other respondents, even when not sure assumed it was activism related*)

The idea of windmills was unpopular before the first concrete plans were presented, but the way it was communicated intensified resistance. The barrier for participation was too high because people had to supply a lot of information (*Note. respondent strongly frames these information sessions comparing them to WW2*). Respondent claims that conversations between the state and farmers been ongoing from 2005 onwards (*Note. no proof from other respondents, media or official documentation*) and that plans were set in stone from the beginning.

Provincial politicians were only thinking about their own career (next step) and they do no longer represent the public. FvD and PVV are the only parties who still listen to 'the people'. (*Note. again, the tie to national politics in the discourse of the respondent becomes clear.*) The concept of investment is a complete mismatch with the region. People are old and do not have experience with investing and they also do not have enough finances for substantial investment.

The visit of the king and the queen was helpful in reducing the sentiment of not being taken seriously. It was heavily appreciated. However, it did not bring parties closer together. Wind farmers are strongly motivated by personal financial gain. National politicians being outspoken regarding the plan (e.g. minister Kamp) entrenched in this plan because the plan not continuing could lead to these politicians to lose face. Respondent states the threatening christmas card and certain radical action is a valid response to the dictatorship of the government. There is no agreement amongst actors in the debate regarding the effects of wind mills. Media according to the respondent very correctly depicted resistance in the region. Popularity did not play a role in decision-making in the governmental layers.

No personal conflict between actors, but personal conflict in the region. More in cultural sense between families and individuals in the region.

Appendix E6 – Interview summary: Municipality: Aa & Hunze

Municipality was surprised by the large number of MW projected on the municipality (plans between 450 and 650 MW)

but some of the goals of the municipalities were in line so the municipality wasn't completely negative at first. Province was open for 285 MW, but the municipality did not want to have a large part in that, maybe just something small. The subsidy on the windmills is the only thing that gets them there in the first place (*Note. respondent hints at locked-in technology, making alternatives unlikely or impossible*). Economic gains for the wind farmers are substantial and paid from collective goods.

Municipality holds different view regarding the combining of various initiatives to make use of the RCR. The state needed to reach targets (loss of face) and the farmers needed the financial security from the state resulting in union. Municipality sees the parks as three separate projects. The municipality and province felt overruled. The ministry did not invest in citizen basis at all. Ideology was not the reason of the municipality to protest. Municipality felt like they had to represent their citizen basis that was being attacked in their livelihood.

EZ placed responsibility for the generation of support with the initiators of the farm. The Municipality wanted a reset on the plan, not per se 0 windmills, but they wanted a complete reset before discussing any other options. Politics shifted from against the plan but not against windmills to strongly opposing windmills. A lot of parties in the municipality switched from pro-wind to against wind (e.g. GroenLinks party). These shifts were both based on what the electorate wanted and on how the municipalities wanted to see a different process. Personal relationships between actors have always been formal and good.

There was no single communication line and made agreements were not followed which did spark frustration. Municipality does not see the description of terrorism as fitting to describe the tension in the region. Respondent claims that there is no basis for wind energy in the Netherlands, if there would have been citizen support for wind energy on land in the Netherlands there wouldn't have been 150 different wind protest groups (*Note. belief formation*)

The region is already suffering from devaluation of houses, (*Note. "Calimero" sentiment is strong, leading to self-fulfilling prophecy*) Veenkoloniën are traditionally a region where people feel like they are left behind (*Note. interviewee is sceptical about the effect that carries on from generations*). Since the area is not densely populated and quite flat it is popular for large plans or projects.

There is no agreement on what the effects of wind mills are (people fear devaluation houses amongst many factors).

There was some distrust towards the government (mainly state but even regional) which got strengthened by the wind energy process. The three layers of governments had three different political agendas and all interests connected to those agendas. Poor communication and not a single line of contact (3 different lines) lead to confusion, and strengthened the resistance. Who to contact was unclear and how to contact the state for example? EZ has no clear opening for these people. *Note. there was an active political lobby from also the municipality reaching out to members of parliament.*

Local elections were impacted by the theme of wind parks. D66 at some point directly had a seat due to their views against windmills but as more parties joined suit this effect slowly reduced. Views from within the municipality/ council became more unison over time.

One of the preconditions of the RCR was that the farmers would create citizen basis, and this immediately caused difficulty with the municipalities as they hold a different definition of citizen basis to that of the state. *Note. this definition problem is a recurring theme. Distrust in the vested interests of green energy lobby is clear from the way answers are formulated.*

Still no clarity or agreement on division risks and benefits. There is great difficulty switching from “fully against” to “what is now the best option to participate” due to people being very invested in their views. Socio-economic barrier for investment made dialogue more unproductive. Lacking behind on many socio-economic factors (health education etc). Discourse of investment might have been not fitting to the region. Proposed economic gains were so limited that they were not effective for the region.

In communication there was a huge mismatch between arguments. The idea that green energy is good vs we do not want a windmill at this specific location (*Note. dialogue of the deaf*). Information evenings seemed like a formal procedure and something that ‘had to be done’ within the law. The response to critiques was repeating the same explanation without dialogue with arguments. This repeating of the same story (*Note. “you just don’t get it, let me tell you again”*) was interpreted as arrogance. It made the resistance a lot stronger. There was distrust between citizens and the state, but formal actors had proper personal relations.

EZ seemed sensitive to national public opinion. Reaching the national news became a goal from activism. (*Note. radical activism might be explained from there*). Activism in other regions/ fields did not interact so much but the protest groups in the various municipalities did interact and work together. But as soon as the plans in one of the regions were retracted the belonging protest group dissolved. Organised within the organisation “Tegenwind Veenkoloniën” knowledge between the various activist groups was shared.

Context of crisis Herstellwet that was the basis of the RCR changed (crisis is gone) and that creates problems/ strong resistance. (*Note. here again elements from the national discourse surrounding green infrastructure is mirrored. Is this is a case of national importance? Since there is no agreement on this question a mismatch between policy and problem is perceived*)

Appendix E7 – Interview summary: WindNEE

Respondent states that norms regarding noise pollution of wind energy changed allowing for wind farms closer to houses. Wind farmers hold the ownership of the land and the influence of the municipalities is limited on such a process. If the wind farmers get the RCR from the state the options for citizens, province and municipality to show their views is limited. These windmills are closer to the houses than elsewhere in the country making the resistance stronger.

First response to wind energy was positive. First information was received from state, information evening was held. Municipality was also positive there. When the plans were unveiled their people were very surprised by the scale and that immediately created resistance. Respondent presents a problem: initiative comes from private individuals owning land, whereas a bottom-up approach considering more areas could have created wide support for windmills as interviewee states there is “plenty of space” for windmills in the area. As the farmers are bound to their own land it reduces the flexibility in the plans. (*Note. Institutional properties reducing the space in which solutions could be found*)

In 2009 and 2010 there was still trust in the governmental process. People expected there to be changes to the first plan after sending views and the overall opinion on green energy was positive. The protesters felt there were a lot of alternative spaces for windmills but there was no direct contact between wind farmers and inhabitants resulting in those plans never taking flight and feeding resistance in the area and distrust (because there was the feeling that sending their views had no effect)

When it became clear where, how many windmills would be placed and how big they would be this met resistance (more information lead to a stronger response. *Note. Interesting comment because other actors claim that a lot of this info wasn't set in stone yet and based on other documentation it seems to be, even today, not completely sure.*)

During one of the iterations of the plan one of the lines was removed from the plan, but this was a line that was not close to houses and did not seem to be the problem. So instead of it being interpreted as an attempt to get to a compromise it just led to more confusion and a stronger feeling of being misunderstood or not heard. Trust in government was gone when the plan in 2010 was revealed and citizens did not feel like they were offered a seat at the table. (*Note. the origin of this feeling could be either lack of communication or discontent with the presented plan*). The relationship between regular citizens and farmers immediately became difficult (*Note. respondent hints at cultural sentiments present in the region*) and local culture of village unions and committees was disjointed. Even kids at school fight over the windmills. (*Note. conflict infection in the region*).

The farmers were surprised by the resistance in the region but were now financially invested reducing their flexibility. The assumption is made by respondent that if a big company would swoop in and take over the project, they would gladly hand it over just to get it over with. The combination of the three plans to get the RCR rolling caused dispute between municipality and state because A) it would remove all control of the municipality B) they saw it as an incorrect understanding of the region.

There was a hostile atmosphere making it difficult for pro-wind people to show or cooperative efforts to succeed. Lowering house values was a primary concern for people. People were not very involved with politics before the case. The relationships were too polarised for the Windvogel to be effective. Personal relationships, schools, church communities were all damaged by wind mills as a taboo topic within the community. The various protest groups sometimes communicate but there are no frequent cooperative actions.

Information overload by the various government tracks made the process very inaccessible (*Note. and possibly effect of brokers/ translators bigger?*). Financial trouble from farmers plays a role, increasing their strong investment in the case. Minimal communication from the state left people uniformed. “Dutiful” is a word used in this context. Media had barely any influence because people from outside do not really care for the region. (*Note. this might explain the attempts for activists to reach national media with more radical activism*). There is no clear sight on compensation and this lack of clarity feeds unrest. Politicians changing views in municipalities and holding different views compared to their national counterparts also created distrust.

The case did play a role in people shifting from national parties towards more regional parties (even if some of the regional parties were initially pro-windmill). The association with a national party in itself was damaging for most traditional parties.

Appendix E8 – Interview summary: De Windvogel

From 2011-12 Windvogel was partner in the development of the Wind project Drentse Monden & Oostermoer, they own 1/22th of the entire project as they are an official partner and within that segment, they strive to organise citizen cooperation. They are one of the stakeholders in the park and people can through membership of the Windvogel invest in the wind farm. When the Windvogel got involved they just joined for one of the three segments of the park and the initial plans were small (+/- 50 MW 22 turbines). Citizens in the area were suspicious of the development. (Cultural element: the farmers become rich and we can just watch from a distance; *Note respondent immediately hints at farmer vs worker sentiments*).

De Windvogel believes that if they were incorporated in the project earlier it would have been possible to remove part of this fertile soil for conflict. People identified themselves openly with the protest groups in the region, making it very difficult for them to switch sides later on in the protest (*Note. personal investment*). Plans changed all the time (different amounts of MW and windmills) causing a lot of confusion fuelling distrust. Since municipal and provincial governments did not feel for the wind plans farmers were pushed to grouping up and forming a larger collective to get in touch with the state. In the perception this small wind farm (which could have been realised with participation) evolved into a mega project.

In most cases when there is an RCR municipalities are not pleased with the concept or with the coming of windmills, but they do accept it and in doing so work towards optimisation of the participation in the region (*Note. paraphrase as; in most cases they look past personal interests*). They then approach that as their responsibility to the inhabitants of their municipality. This was not the case here. They kept a complete hands-off approach. (Fear for making unpopular opinions combined with the failed perception that they could stop the wind farm project, which they could not).

All three layers of governments had a different story. The state wanted the windmills (they had targets to reach and the means to do so in the form of the RCR), the province did not want windmills but signed for a certain contribution so had targets to realise some wind on land. The province wanted to do so without state intervention and differently. Municipalities did not want the windmills in their municipality and were convinced that they could stop it. In this situation it was impossible for organisations like the Windvogel to organise further participation.

Political opportunism caused local parties to tie themselves to anti wind stances and entrenched them as they no had to deliver to an electorate. No single communication line between the various government actors forming a huge barrier to organising participation. Windvogel lacked the financial/human capacity to make a true difference in the process

Framing by local stakeholders through media (and media by itself) was strongly polarising the debate. *Dagblad van het Noorden* framed participation attempts as failures, whereas Windvogel was optimistic about the possibilities to contribute towards resolution. Different actors hold different views on what participation in cooperation of a wind

farm project entails. Financial investment is not needed to be able to democratically decide what happens to the profits (out of 3500 Windvogel members only 1500 are investors).

The mentality of “we are poor, life is difficult, we are the victims, we cannot do this” self-fulfilling prophecy. Complete misconception of the possibilities in the region. By claiming the victim role, they became the victim (*Note. “Calimero” complex very strong in the region*)

Respondent is clear in explaining the source of the problem; The way the RCR was formulated was critical for the success of the process. Instead of the state saying strongly: there should be windmills, go organise it and show us how you plan to make sure everyone is involved they presumed resistance and just picked the side of the wind farmers. The municipality then picked the side of the protest groups. By doing so there was no personal interest towards resolution and participation. A slowed down process would irrevocably lead towards government resolving the park. The entire impasse as it is now has already costs the wind farmers roughly 1.5 million in additional development costs. (*Note. economic entrenchment*)

There was a situation where people/developers pick the way of least resistance (*Note. own interests*) and the project was designed in such a way that least resistance was not a process of deliberation. Finding a compromise was not in best interest of either side of the debate.

For the farmer: if there is no compromise, we will support you with RCR (state). For the protest groups: if there is no compromise, we might be able to stop the wind turbines from ever being placed (municipality).

Solution proposed by respondent: give both actors one door they have to move through. State beforehand clearly “we need windmills in this region” and then they are responsible for reaching that door. If people frustrate from the protest side of the spectrum the RCR can be used, if people frustrate from the developer’s side there will be no green light for the park. You need to establish this early in the process. The green light for the RCR by the state was the start of the impasse. It removed incentive of developers to come to compromise (they still tried, but didn’t really have to).

The passive approach from municipalities (e.g. subsidy options from Europe) created a self-fulfilling prophecy. “There is nothing in it for us and we need to/ can stop it” created a state where indeed the final result is indeed something where they do not really profit. And then they can say “exactly what we said, nothing for us”. *Note. respondent is clearly familiar with impasse related literature and perfectly describes the self-fulfilling prophecy.*

Citizen basis should be measured over time. The uncertainty that comes with development of plans creates low citizen basis at certain times in the process. The moment of measuring was very specifically chosen as this was the moment of high uncertainty. (different definition of citizen basis). Each large infrastructure project has this dip. *Note. respondent explains by drawing graph on a piece of paper how citizen basis develops over time.* There was no translation from complex documents to citizens and minimally required participation. (poor brokerage/translation). Participation was purely something that had to be done but there was no support or unity between the governmental layers. Each time there was an info evening about participation it was a struggle to organise that with municipality.

This again ties in with the earlier point that if stakeholders are given to minimally organise participation and still get what they want they will do so (*personal interest*). Solution proposed by respondent; cooperation with more members resulting in more people becoming experts about the plans and who is involved and who profits so they can operate as brokers. It became impossible for the Windvogel to organise support and participation as plans changed every month and they feel like they were asked too late. In discourse the radical activism/ terrorism was not condemned (“I don’t like it, but I understand”) *Note. respondent refers to Trump's condemnation of the racist rally in Charlottesville.* This removed incentive of developers to go organise more info evenings. Why would they would run any risk? They would get permits anyway and their own municipality would not protect them when they were threatened. Respondent clearly condemns acts of violence and threats as terrorism (trying to create fear) and interviewee clearly becomes angry about that.

The lawsuits of the municipality were purely political opportunism (*Note. gridlock mechanism*). Now there will be a wind park without additional investment in the region, without participation, without extra EU investment, without additional supportive infrastructure, without cooperation. *Note. self-fulfilling prophecy. Again, the respondent explains why the usage of the RCR was the source of this problem.* RCR was used here as rough remedy but it doesn’t have to be like that. The state had the power to authorize, so they used it as a hard power to support the wind farmers initiative whereas it could have been used to bring people closer together. Respondent proposes solution: “the person who frustrates the process pays”

Conflict is interesting for media creating the frame that there is always a struggle regarding the windmills which causes people to copy the idea that they ‘have to protest’ (*Note. belief formation*). Dialogues of the deaf were strongly present in the region. Interests were not brought together but allowed to exist on different axes resulting in a difficult dialogue. Not having the communication leaves it to purely the law, whereas in participation things like environmental impact are open for debate. By not contacting people early about the idea of windmills, the now polarised field makes it difficult for people to stand up for the windmills. It would have been possible to mobilize a group of people earlier. (*Note. this sounds similar to what the farmers describe when they suggest they should have directly contacted the public instead of contacting the public through the municipality*).

Political opportunism in national politics did polarize the debate a lot more. After permits were given (and basically it was out of the hands of the state) politicians would still ask questions to serve a certain electorate in the region, knowing that there were no more changes possible. Making a lot of noise after decisions are finalized is just a political trick.